

M. TVLLII
CICERONIS
OPERA OMNIA.

TOMVS VIGESIMVS.

M
CI

QV

SECUND

Cura & S

M. TULLII
CICERONIS
OPERA

QVAE SVPERSVNT
OMNIA

SECVNDVM OPTIMAS NOVISSIMASQVE
EDITIONES.

VOL. VICESIMUM.

MANNHEMII,
Cura & Sumptibus Societatis litteratae
MDCCLXXXVII.

M. T. VALERII
CICERO
OPERA
QUAE SUPERSTENT
OMNIA
EXCUSOR OPTIMO
EDITIONE

FOR. NICKERMAN

M. T.
L.
DE AN
T. PO
QUINTU
C. Laelio,
solebat, n
appellare
eram de
toga, ut,
tere nun
eo prud
& com
rique sti
mortuo,
li; quem
& iustitia
de hoc alia
sape multa
sedentem, u
& pauci ad
nem illum i

M. TULLII CICERONIS
L A E L I U S
SIVE
DE AMICITIA DIALOGUS
AD
T. POMPONIUM ATTICUM.

QUINTUS Mucius augur multa narrare de
C. Lælio, focero suo, memoriter & jucunde
solebat, nec dubitare, illum in omni sermone
appellare sapientem. Ego autem a patre ita
eram deductus ad Scævola[m], sumta virili
toga, ut, quoad possem, & liceret, a senis la-
tere nunquam discederem. Itaque multa ab
eo prudenter disputata, multa etiam breviter
& commode dicta, memoriæ mandabam; fie-
rique studebam ejus prudentia doctior. Quo
mortuo, me ad pontificem Scævola[m] contu-
li; quem unum nostræ civitatis & ingenio,
& justitia præstantissimum audeo dicere. Sed
de hoc alias: nunc redeo ad augurem. Cum
sæpe multa, tum memini domi in hemicyclo
sedentem, ut solebat, cum & ego essem una,
& pauci admodum familiares, in eum sermo-
nem illum incidere, qui tum fere omnibus

erat in ore. Meministi enim profecto, Attice, & eo magis, quod P. Sulpicio utebare multum, (cum is tribunus plebis capitali odio a Q. Pompejo, qui tum erat consul, diffideret, quocum conjunctissime & amantissime vixerat,) quanta hominum esset vel admiratio, vel
³ querela. Itaque tum Scævola, cum in eam ipsam mentionem incidisset, exposuit nobis sermonem Lælii de amicitia, habitum ab illo secum, & cum altero genero C. Fannio, M. F. paucis diebus post mortem Africani. Ejus disputationis sententias memoriæ mandavi; quas in hoc libro exposui meo arbitrato. Quasi enim ipsos induxi loquentes, ne *inquam*, & *inquit*, sæpius interponeretur; atque ut, tanquam a præsentibus, coram haberi sermo videretur. Cum enim sæpe mecum ageres,
⁴ ut de amicitia scriberem aliquid, digna mihi res cum omnium cognitione, tum nostra familiaritate, visa est: itaque feci non invitus, ut prodessem multis tuo ragatu. Sed, ut in Catone Majore, qui est scriptus ad te de senectute, Catonem induxi senem disputantem, quia nulla videbatur aptior persona, quæ de illa ætate loqueretur, quam ejus, qui & diutissime senex fuisset, & in ipsa senectute præceteris floruisse: sic, cum accepissemus a pa-

tribus, maxime memorabilem C. Lælii & P. Scipionis familiaritatem fuisse, idonea mihi Lælii persona visa est, quæ de amicitia ea ipsa differeret, quæ disputata ab eo meminisset Scævola. Genus autem hoc sermonum, positum in hominum veterum auctoritate, & eorum illustrium, plus, nescio quo pacto, videtur habere gravitatis. Itaque ipse mea legens, sic afficior interdum, ut Catonem, non me loqui existimem. Sed ut tum ad senem senex de senectute, sic hoc libro ad amicum amicissimus de amicitia scripsi. Tum est Cato locutus, quo erat nemo fere senior temporibus illis, nemo prudentior: nunc Lælius, & sapiens (sic enim est habitus) & amicitiae gloria excellens, de amicitia loquitur. Tu velim animum a me parumper avertas, Lælium loqui ipsum putes. C. Fannius & Q. Mucius ad socerum veniunt post mortem Africani: ab his sermo oritur; respondet Lælius, cujus tota disputatio est de amicitia, quam legens tu te ipse cognosces.

Fannius. Sunt ista, Læli: nec enim melior vir fuit Africano quisquam, nec clarior. Sed existimare debes, omnium oculos in te esse coniectos: unum te sapientem & appellant & existimant. Tribuebatur hoc modo M.

Catoni, Scimus L. Atilium apud patres nostros appellatum esse sapientem; sed uterque alio quodam modo: Atilius, quia prudens esse in jure civili putabatur; Cato, quia multarum rerum usum habebat, multaque ejus & in senatu, & in foro vel provisa prudenter, vel acta constanter, vel responsa acute, ferebantur; propterea quasi cognomen jam habebat in senectute sapientis. Te autem alio quodam modo, non solum natura & moribus, verum etiam studio & doctrina esse sapientem; nec sicut vulgus, sed ut eruditi solent appellare sapientem, qualem in tota Græcia neminem: nam qui septem appellantur, eos, qui ista subtilius quærent, in numero sapientium non habent. Athenis unum accepimus, & eum quidem etiam Apollinis oraculo sapientissimum judicatum. Hanc esse in te sapientiam existimant, ut omnia tua in te posita ducas, humanosque casus virtute inferiores putes. Itaque ex me quærent, credo item ex te, Scævola, quonam pacto mortem Africanum feras; eoque magis, quod his proximis Nonis, cum in hortos D. Bruti auguris, commentandi causa, ut affolet, venissemus, tu non affuisti, qui diligentissime semper illum diem, & illud munus solitus esses obire. *Scævola.*

DE AMICITIA 9

Quærun^t quidem, C. Læli, multi, ut est a 8
 Fannio dictum; sed ego id respondeo, quod
 animadverti, te dolorem, quem acceperis cum
 ummi viri, tum amicissimi morte, ferre mo-
 derate; nec potuisse non commoveri, nec
 fuisse id humanitatis tuæ: quod autem his
 Nonis in nostro collegio non affuisses, vale-
 tudinem causam, non mœstitiam fuisse. *Lae-
 lius*. Recte tu quidem, Scævola, & vere:
 nec enim ab isto officio, quod semper usur-
 pavi, cum valerem, abduci incommodo meo
 debui; nec ullo casu arbitror hoc constanti
 homini posse contingere, ut ulla intermissio
 fiat officii. Tu autem, Fanni, qui mihi tan- 9
 tum tribui dicis, quantum ego nec agnosco,
 nec postulo, facis amice; sed, ut mihi vide-
 ris, non recte judicas de Catone: aut enim
 nemo, quod quidem magis credo, aut, si quis-
 quam, ille sapiens fuit. Quomodo enim (ut
 alia omittam) mortem filii tulit? memine-
 ram Paullum, videram Gallum; sed hi in pue-
 ris; Cato in perfecto & spectato viro. Quam-
 obrem cave Catoni anteponas, ne istum
 quidem ipsum, quem Apollo, ut ais, sapien-
 tissimum judicavit: hujus enim facta, illius
 dicta laudantur. De me autem (ut jam cum 3
 utroque loquar) sic habetote. Ego, si Scipio- 10

nis desiderio me moveri negem, quam id recte
 faciam, viderint sapientes; sed certe mentiar.
 Moveor enim tali amico orbatus, qualis, ut
 arbitror, nemo unquam erit; &, ut confir-
 mare possum, nemo certe fuit. Sed non egeo
 medicina: me ipse consolor, & maxime illo
 solatio, quod eo errore careo, quo amico-
 rum decessu plerique angii solent: nihil enim
 mali accidisse Scipioni puto. Mihi accidit, si
 quid accidit: suis autem incommodis gravi-
 ter angii, non amicum, sed se ipsum amantis
 11 est. Cum illo vero quis neget actum esse præ-
 clare? nisi enim, quod ille minime putabat,
 immortalitatem optare vellet, quid non est
 adeptus, quod homini fas esset optare? qui
 summam spem civium, quam de eo jam pue-
 ro habuerant, continuo adolescens incredibili
 virtute superavit: qui consulatum petivit
 nunquam, factus est consul bis; primum an-
 te tempus: iterum sibi, suo tempore, reipub-
 licæ, pæne sero: qui, duabus urbibus ever-
 sis, inimicissimis huic imperio, non modo præ-
 sentia, verum etiam futura bella delevit. Quid
 dicam de moribus facillimis? de pietate in
 matrem? liberalitate in sorores? bonitate in
 suos? justitia in omnes? hæc nota sunt vo-
 bis: quam autem civitati carus fuerit, mæro-

re funeris indicatum est. Quid igitur hunc paucorum annorum accessio juvare potuisset? senectus enim quamvis non sit gravis, ut memini Catonem anno ante quam mortuus est, mecum & cum Scipione differere, tamen aufert eam viriditatem, in qua etiamnum erat Scipio. Quamobrem vita quidem talis fuit, ¹² vel fortuna, vel gloria, ut nihil posset accedere: moriendi autem sensum celeritas abstulit; quo de genere mortis difficile dictu est: quid homines suspicentur, videtis. Hoc tamen vere licet dicere, P. Scipioni, ex multis diebus, quos in vita celeberrimos lætissimosque viderit, illum diem clarissimum fuisse, cum, senatu dimisso, domum reductus ad vespereum est a patribus conscriptis, a populi Romani fociis & Latinis, pridie quam excessit e vita; ut ex tam alto dignitatis gradu ad superos videatur potius, quam ad inferos pervenisse. Neque enim assentior iis, qui hæc ¹³ nuper differere cœperunt, cum corporibus simul animos interire, atque omnia morte deleri. Plus apud me antiquorum auctoritas ⁴ valet, vel nostrorum majorum, qui mortuis tam religiosa jura tribuerunt; quod non fecissent profecto, si nihil ad eos pertinere arbitrarentur: vel eorum, qui in hac terra fue-

runt, magnamque Græciam (quæ nunc quidem deleta est, tum florebat) institutis & præceptis suis erudierunt: vel ejus, qui Apollinis oraculo sapientissimus est judicatus; qui non tum hoc, tum illud, ut in plerisque, sed idem dicebat semper, Animos hominum esse divinos; iisque, cum e corpore excessissent, reditum in coelum patere, optimoque & justissimo cuique expeditissimum. Quod idem Scipioni videbatur; qui quidem, quasi præfagiret, perpaucis ante mortem diebus, cum & Philus, & Manilius adessent, & alii plures, tuque etiam, Scævola, mecum venisses, triduum differuit de republica; ejus disputationis fuit extremum fere de immortalitate animorum; quæ se in quiete per visum ex Africano audisse dicebat. Id si ita est, ut optimi cujusque animus in morte facillime evolet, tanquam e custodia vinculisque corporis; cui censemus cursum ad deos faciliorem fuisse, quam Scipioni? quocirca, metere hoc ejus eventu, vereor, ne invidi magis, quam amici sit. Sin autem illa veriora, ut idem interitus sit animorum & corporum, nec ullus sensus maneat; ut nihil boni est in morte, sic certe nihil mali: sensu enim amissus, fit idem, quasi natus non esset omnino;

quem tamen esse natum & nos gaudemus, & hæc civitas, dum erit, lætabitur. Quamobrem 15 cum illo quidem (ut supra dixi) actum optime est; mecum incommodius; quem fuerat æquius, ut prius introieram, sic prius exire de vita. Sed tamen recordatione nostræ amicitiae sic fruor, ut beate vixisse videar, quia cum Scipione vixerim; quocum mihi conjuncta cura de re publica, & de privata fuit; quocum & domus, & militia communis; & id, in quo est omnis vis amicitiae, voluntatum, studiorum, sententiarum summa consensio. Itaque non tam ista me sapientiae, quam modo Fannius commemoravit, fama delectat, falsa præsertim, quam quod amicitiae nostræ memoriam spero sempiternam fore; idque mihi eo magis est cordi, quod ex omnibus seculis vix tria, aut quatuor nominantur paria amicorum; quo in genere sperare videor, Scipionis & Lælii amicitiam notam posteritati fore. *Fannius.* Istud quidem, Læli, ita neces- 16 se est; sed, quoniam amicitiae mentionem fecisti, & sumus otiosi, pergratum mihi feceris, (spero item Scævolæ,) si, quemadmodum soles, de ceteris rebus, cum ex te quærentur, sic de amicitia disputaris, quid sentias, qualem existimes, quæ præcepta des. *Scaevola.*

Mihi vero pergratum erit; atque, id ipsum cum tecum agere conarer, Fannius antevertit: quamobrem utrique nostrum gratum ad
 5 modum feceris. *Laelius.* Ego vero non gra-
 17 varer, si mihi ipse considerem: nam & præ-
 clara res est, & sumus, ut dixit Fannius, otio-
 si. Sed quis ego sum? aut quæ in me est fa-
 cultas? doctorum est ista consuetudo, eaque
 Græcorum, ut iis ponatur, de quo disputent,
 quamvis subito. Magnum opus est, egetque
 exercitatione non parva. Quamobrem quæ
 disputari de amicitia possunt, ab eis censeo
 petatis, qui ista profitentur. Ego voshorta-
 ri tantum possum, ut amicitiam omnibus re-
 bus humanis anteponatis: nihil est enim tam
 naturæ aptum, tam conveniens ad res vel
 18 secundas, vel adversas. Sed hoc primum sen-
 tio, nisi in bonis amicitiam esse non posse:
 neque id ad vivum refeco, ut illi, qui hæc
 subtilius differunt; fortasse vere, sed ad com-
 munem utilitatem parum: negant enim, quem-
 quam virum bonum esse, nisi sapientem. Sit
 ita sane. Sed eam sapientiam interpretantur,
 quam adhuc mortalis nemo est consecutus.
 Nos autem ea, quæ sunt in usu, vitaque com-
 muni, non ea, quæ finguntur, aut optantur,
 spectare debemus. Nunquam ego dicam, C.

Fabricium, M'. Curium, Ti. Coruncanium, quos sapientes nostri majores judicabant, ad istorum normam fuisse sapientes. Quare sibi habeant sapientiæ nomen & invidiosum, & obscurum; concedantque, ut hi boni viri fuerint. Ne id quidem facient; negabunt, id, nisi sapienti, posse concedi. Agamus igitur pingui¹⁹ Minerva, ut ajunt. Qui ita se gerunt, ita vivunt, ut eorum probetur fides, integritas, liberalitas; nec sit in illis ulla cupiditas, vel libido, vel audacia; sintque magna constantia, ut ii fuerunt, modo quos nominavi: hos viros bonos, ut habiti sunt, sic etiam appellandos putemus; quia sequantur (quantum homines possunt) naturam, optimam bene vivendi ducem. Sic enim mihi perspicere videor, ita natos esse nos, ut inter omnes esset societas quædam; major autem, ut quisque proxime accederet. Itaque cives, potiores, quam peregrini; & propinqui, quam alieni. Cum his enim amicitiam natura ipsa peperit; sed ea non satis habet firmitatis: namque hoc præstat amicitia propinquitati, quod ex propinquitate benevolentia tolli potest, ex amicitia non potest. Sublata enim benevolentia, amicitiae nomen tollitur, propinquitatis manet. Quanta autem vis amicitiae sit, ex²⁰

hoc intelligi maxime potest, quod ex infinita societate generis humani, quam conciliavit ipsa natura, ita contracta res est, & adducta in angustum, ut omnis caritas aut inter duos, aut inter paucos jungeretur. Est autem amicitia nihil aliud, nisi omnium divinarum humanarumque rerum, cum benevolentia & caritate, summa consensio: qua quidem haud scio, an, excepta sapientia, nihil quidquam melius homini sit a diis immortalibus datum. Divitias alii præponunt, bonam alii valetudinem, alii potentiam, alii honores, multi etiam voluptates. Beluarum hoc quidem extremum est; illa autem superiora, caduca & incerta, posita non tam in nostris consiliis, quam in fortunæ temeritate. Qui autem in virtute summum bonum ponunt, præclare illi quidem; sed hæc ipsa virtus amicitiam & gignit, & continet; nec sine virtute amicitia esse ullo pacto potest. Jam virtutem ex consuetudine vitæ sermonisque nostri interpretemur; nec eam, ut quidam docti, verborum magnificentia metiamur; virosque bonos eos, qui habentur, numeremus, Paullos, Catones, Gallos, Scipiones, Philos. His communis vita contenta est: eos autem omittamus, qui omnino nusquam reperiuntur. Tales igitur in-

ter

ter viros amicitia tantas opportunitates habet, quantas vix queo dicere. Principio, *cui*²⁴ *potest esse vita vitalis*, ut ait Ennius, qui non in amici mutua benevolentia conquiescat? Quid dulcius, quam habere, quicum omnia audeas sic loqui, ut tecum? Quis esset tantus fructus in prosperis rebus, nisi haberes, qui illis æque, ac tu ipse, gauderet? Adversas vero ferre difficile esset sine eo, qui illas gravius etiam, quam tu, ferret. Denique ceteræ res, quæ expetuntur, opportunæ sunt singulæ rebus fere singulis: divitiæ, ut utare; opes, ut colare; honores, ut laudare; voluptates, ut gaudeas; valetudo, ut dolore careas, & muneribus fungare corporis: amicitia res plurimas continet. Quoquo te verteris, præsto est: nullo loco excluditur: nunquam intempestiva, nunquam molesta est. Itaque non aqua, non igni, ut ajunt, pluribus locis utimur, quam amicitia. Neque ego nunc de vulgari, aut de mediocri, (quæ tamen ipsa & delectat, & prodest,) sed de vera & perfecta loquor, qualis eorum, qui pauci nominantur, fuit. Nam & secundas res, splendidiores facit amicitia, & adversas partiens communicansque, leviores. Cumque pluri-⁷ mas & maximas commoditates amicitia con-²³

tineat, tum illa nimirum præstat omnibus, quod bona spe præluceat in posterum; nec debilitari animos, aut cadere patitur. Verum etiam amicum qui intuetur, tanquam exemplar aliquod intuetur sui: quocirca & absentes adfunt, & egentes abundant, & imbecilles valent, & quod difficilius dictu est, mortui vivunt: tantus eos honos, memoria, desiderium prosequitur amicorum. Ex quo illorum beata mors videtur; horum vita laudabilis. Quod si exemeris ex natura rerum benevolentiae conjunctionem; nec domus ulla, nec urbs stare poterit; ne agri quidem cultus permanebit. Id si minus intelligitur, quanta vis amicitiae concordiaeque sit; ex dissensionibus atque discordiis percipi potest. Quæ enim domus tam stabilis, quæ tam firma civitas est, quæ non odiis atque dissidiis funditus possit everti? ex quo, quantum boni sit ²⁴ in amicitia, judicari potest. Agrigentinum quidem, doctum quendam virum, carminibus Græcis vaticinatum ferunt, quæ in rerum natura totoque mundo constarent, quæque moverentur, ea contrahere amicitiam, dissipare discordiam; atque hoc quidem omnes mortales & intelligunt, & re probant. Itaque, si quando aliquod officium existit ami-

ei in periculis aut adeundis, aut communicandis, quis est, qui id non maximis efferat laudibus? qui clamores tota cavea nuper in hospitis & amici mei M. Pacuvii nova fabula; cum, ignorante rege, uter eorum esset Orestes, Pylades Orestem se esse diceret, ut pro illo necaretur; Orestes autem, ita ut erat, Orestem se esse perseveraret? Stantes plaudebant in re ficta; quid arbitramur in vera fuisse facturos? Facile indicabat ipsa natura vim suam; cum homines, quod facere ipsi non possent, id recte fieri in altero judicarent. Haecenus mihi videor, de amicitia quid sentirem, potuisse dicere: si qua praeterea sunt, (credo autem esse multa,) ab iis, si videbitur, qui ista disputant, quaeritote. *Fann.* Nos²⁵ autem a te potius: quamquam etiam ab istis saepe quaesivi, & audivi, non invitus equidem: sed aliud quoddam expetimus filum orationis tuae. *Scaev.* Tum magis id diceres, Fanni, si nuper in hortis Scipionis, cum est de Republica disputatum, affuisset. Qualis tum patronus justitiae fuit contra accuratam orationem Phili! *Fann.* Facile id quidem fuit, justitiam justissimo viro defendere. *Scaev.* Quid amicitiam? nonne facile ei, qui ob eam summam fide, constantia, justitiaque servatam, maxi-

8
26 mam gloriam ceperit? *Lael.* Vim hoc quidem est afferre: quid enim refert, qua ratione cogatis? cogitis certe. Studiis enim generorum, praesertim in re bona, cum difficile est, tum ne æquum quidem, obsistere.

Sæpissime igitur mihi de amicitia cogitanti, maxime illud considerandum videri solet, num propter imbecillitatem atque inopiam desiderata sit amicitia; ut dandis recipiendisque meritis, quod quisque minus per se ipse posset, id acciperet ab alio, vicissimque redderet: an esset hoc quidem proprium amicitiae; sed antiquior, & pulchrior, & magis a natura ipsa profecta alia causa. Amor enim (ex quo amicitia nominata) princeps est ad benevolentiam conjungendam: nam utilitates quidem etiam ab iis percipiuntur sæpe, qui simulatione amicitiae coluntur & observantur causa temporis. In amicitia autem nihil fictum, nihil simulatum; &, quidquid in ea est, id est verum & voluntarium. Quapropter a natura mihi videtur potius, quam ab indigentia, orta amicitia, & applicatione magis animi cum quodam sensu amandi, quam cogitatione, quantum illa res utilitatis esset habitura. Quod quidem quale fit, etiam in bestis quibusdam animadverti potest; quæ

ex se natos ita amant ad quoddam tempus,
 & ab eis ita amantur, ut facile earum sensus
 appareat. Quod in homine multo est eviden-
 tius. Primum ex ea caritate, quæ est inter
 natos & parentes; quæ dirimi, nisi detesta-
 bili scelere, non potest. Deinde, cum similis
 sensus existit amoris, si aliquem nacti sumus,
 cujus cum moribus & natura congruamus,
 quod in eo quasi lumen aliquod probitatis &
 virtutis perspicere videamur. Nihil est enim ²⁸
 amabilius virtute; nihil, quod magis alliciat
 ad diligendum; quippe cum propter virtutem
 & probitatem eos etiam, quos nunquam vi-
 dimus, quodam modo diligamus. Quis est,
 qui C. Fabricii, M'. Curii non cum caritate
 aliqua & benevolentia memoriam usurpet,
 quos nunquam viderit? Quis autem est, qui
 Tarquinium Superbum, qui Sp. Cassium, Sp.
 Mælium non oderit? Cum duobus ducibus
 de imperio in Italia decertatum est, Pyrrho
 & Hannibale: ab altero, propter probitatem
 ejus, non nimis alienos animos habemus;
 alterum propter crudelitatem semper hæc ci-
 vitas oderit. Quod si tanta vis probitatis est,
 ut eam vel in eis, quos nunquam vidimus, ⁹
 vel, quod majus est, in hoste etiam diliga- ²⁹
 mus; quid mirum, si animi hominum move-

antur, cum eorum, quibuscum usu conjuncti esse possunt, virtutem & bonitatem perspicere videantur? quamquam confirmatur amor & beneficio accepto, & studio perspecto, & consuetudine adjuncta; quibus rebus ad illum primum motum animi & amoris adhibitis, admirabilis quædam exardescit benevolentia magnitudo: quam si qui putant ab imbecillitate proficisci, ut sit, per quem quisque assequatur, quod desideret; humilem sane relinquunt, & minime generosum, ut ita dicam, ortum amicitia, quam ex inopia atque indigentia natam volunt. Quod si ita esset; ut quisque minimum in se esse arbitraretur, ita ad amicitiam esset aptissimus; 30 quod longe secus est. Ut enim quisque sibi plurimum confidit, & ut quisque maxime virtute & sapientia sic munitus est, ut nullo eget, suaque omnia in se ipso posita judicet; ita in amicitis expetendis colendisque maxime excellit. Quid enim Africanus indigens mei? minime hercle; ac ne ego quidem illius: sed ego admiratione quadam virtutis ejus, ille vicissim opinione fortasse nonnulla, quam de meis moribus habebat, me dilexit: auxit benevolentiam consuetudo. Sed quamquam utilitates multæ & magnæ consecutæ sunt, non

sunt tamen ab earum spe causæ diligendi profectæ. Ut enim benefici liberalesque sumus, 31 non ut exigamus gratiam, (neque enim beneficium sceneramur,) sed natura propensi ad liberalitatem sumus; sic amicitiam non spe mercedis adducti, sed quod omnis ejus fructus in ipso amore inest, expetendam putamus. At ii, qui pecudum ritu ad volupta- 32 tem omnia referunt, longe dissentiunt. Nec mirum: nihil enim altum, nihil magnificum ac divinum suspicere possunt, qui suas omnes cogitationes abjecerunt in rem tam humilem, tamque contemptam. Quamobrem hos quidem ab hoc sermone removeamus; ipsi autem intelligamus, natura gigni sensum diligendi, & benevolentix caritatem, facta significatione probitatis: quam qui appetiverunt, applicant sese & propius admovent, ut & usu ejus, quem diligere cœperunt, fruantur, & moribus; sintque pares in amore, & æquales; propensioresque ad bene merendum, quam ad reposcendum; atque hæc inter eos sit honesta certatio. Sic & utilitates ex amicitia maximæ capientur; & erit ejus ortus a natura, quam ab imbecillitate & gravior, & verior. Nam si utilitas amicitias conglutinaret, eadem commutata dissolveret: sed

quia natura mutari non potest, idcirco veræ amicitiae sempiternæ sunt. Ortum quidem amicitiae videtis, nisi quid ad hæc forte vultis. *Fann.* Tu vero perge, Læli. Pro hoc enim, qui minor est natu, meo jure respon-
 83 deo. *Scaev.* Recte tu quidem: quamobrem audiamus.

10 *Lael.* Audite ergo, optimi viri, ea, quæ sæpissime inter me & Scipionem de amicitia differebantur: quamquam ille quidem nihil difficilius esse dicebat, quam amicitiam usque ad extremum vitæ permanere. Nam, vel ut non idem expediret utrique, incidere sæpe; vel ut de republica non idem sentirent: mutari etiam mores hominum sæpe dicebat, alias adversis rebus, alias ætate ingravescente; atque earum rerum exemplum ex similitudine capiebat ineuntis ætatis, quod summi puerorum amores sæpe una cum prætexta pone-
 84 rentur. Sin autem ad adolescentiam perduxissent; dirimi tamen interdum contentione, vel uxoriæ conditionis, vel commodi alicujus, quod idem adipisci uterque non posset. Quod si qui longius in amicitia proVecti essent, tamen sæpe labefactari, si in honoris contentionem incidissent: pestem enim majorem esse nullam amicitiae, quam in plerisque pecuniæ

cupiditatem; in optimis quibusque honoris certamen, & gloriæ; ex quo inimicitias maximas sæpe inter amicissimos exstitisse. Magna 35 etiam diffidia, & plerumque justa nasci, cum aliquid ab amicis, quod rectum non esset, postularetur; ut aut libidinis ministri, aut adjuutores essent ad injuriam: quod qui recusarent, quamvis honeste id facerent, jus tamen amicitiae deserere arguerentur ab iis, quibus obsequi nollent: illos autem, qui quidvis ab amico auderent postulare, postulatione ipsa profiteri, omnia se amici causa esse facturos; eorum querela inveteratas non modo familiaritates extinguere solere, sed etiam odia gigni sempiterna. Hæc ita multa, quasi fata, impendere amicitias, ut omnia subterfugere non modo sapientiæ, sed etiam felicitatis diceret sibi videri.

Quamobrem id primum videamus, si placet, quatenus amor in amicitia progredi debeat. Num, si Coriolanus habuit amicos, ferre contra patriam arma illi cum Coriolano debuerent? num Viscellinum amici regnum appetentem, num Sp. Mælium debuerunt juvare? Ti. quidem Gracchum rempublicam 37 vexantem, a Q. Tuberone, æqualibusque amicis derelictum videbamus. At C. Blossius,

Cumanus, hospes familiæ vestræ, Scævola, cum ad me, qui aderam Lænati & Rupilio consulibus in consilio, deprecatum venisset, hanc, ut sibi ignoscerem, causam afferebat, quod tanti Ti. Gracchum fecisset, ut, quidquid ille vellet, sibi faciendum putaret. Tum ego, Etiamne, si te in Capitolium faces ferre vellet? *Nunquam*, inquit, *voluisset id quidem*. Sed, si voluisset? *Paruisssem*. Videtis, quam nefaria vox. Et hercle ita fecit, vel plus etiam, quam dixit: non enim paruit ille Ti. Gracchi temeritati, sed præfuit; nec se comitem illius furoris, sed ducem præbuit. Itaque hac amentia, quæstione nova perterritus, in Asiam profugit, ad hostes se contulit, pœnas reipublicæ graves justasque persolvit. Nulla est igitur excusatio peccati, si amici causa peccaveris: nam, cum conciliatrix amicitiae, virtutis opinio fuerit, difficile est amicitiam manere, si a virtute defeceris. Quod si rectum statuerimus, vel concedere amicis, quidquid velint, vel impetrare ab iis, quidquid velimus, perfecta quidem sapientia sumus, si nihil habeat res vitii; sed loquimur de iis amicis, qui ante oculos sunt, quos videmus, aut de quibus memoriam accepimus, aut quos novit vita communis. Ex hoc numero nobis

exempla sumenda sunt; & eorum quidem
 maxime, qui ad sapientiam proxime accedunt.
 Videmus Papum Aemilium C. Luscinio fami-
 liarem fuisse, (sic a patribus accepimus,) bis
 una consules, & collegas in censura: tum &
 cum iis, & inter se, conjunctissimos fuisse M.
 Curium & Ti. Coruncanium, memorix pro- 39
 ditum est. Igitur ne suspicari quidem possu-
 mus, quemquam horum ab amico quippiam
 contendisse, quod contra fidem, contra jusju-
 randum, contra rempublicam esset; nam hoc
 quidem in talibus viris quid attinet dicere, si
 contendisset, impetraturum non fuisse? cum
 illi sanctissimi viri fuerint; æque autem ne-
 fas sit, tale aliquid & facere rogatum, & ro-
 gare. At vero Ti. Gracchum sequebantur C.
 Carbo, C. Cato, & minime tunc quidem Ca-
 jus frater, nunc idem acerrimus. Hæc igi- 12
 tur lex in amicitia sancitur, ut neque roge 40
 mus res turpes, nec faciamus rogati. Turpis
 enim excusatio est, & minime accipienda,
 cum in ceteris peccatis, tum si quis contra
 rempublicam se amici causa fecisse fateatur.
 Etenim eo loco, Fanni & Scævola, locati su-
 mus, ut nos longe prospicere oporteat futu-
 ros casus reipublicæ. Deflexit enim jam ali-
 quantulum de spatio curriculoque consuetu-

do majorum. Ti. Gracchus regnum occupare conatus est, vel regnavit is quidem paucos menses. Num quid simile populus Romanus
 41 audierat, aut viderat? Hunc etiam post mortem secuti amici & propinqui, quid in P. Scipionem effecerint, sine lacrymis non queo dicere. Nam Carbonem quoque modo potuimus, propter recentem pœnam Ti. Gracchi, sustinimus. De C. Gracchi autem tribunatu, quid exspectem, non libet augurari. Serpit deinde res; quæ proclivius ad perniciem, cum semel cœpit, labitur. Videtis in tabella jam ante quanta sit facta labe, primo Gabinia lege, biennio autem post, Cassia. Videre jam videor populum a senatu disjunctum, multitudinisque arbitrio res maximas agi. Plures enim discent, quemadmodum hæc fiant, quam
 42 quemadmodum his resistatur. Quorsum hæc? quia sine sociis nemo quidquam tale conatur. Præcipiendum est igitur bonis, ut, si in ejusmodi amicitias ignari casu aliquo inciderint, ne existiment, ita se alligatos, ut ab amicis, magna aliqua re in rempublicam peccantibus, non discedant: improbis autem pœna statuenda est; nec vero minor iis, qui sequuti erunt alterum, quam iis, qui ipsi fuerint impietatis duces. Quis clarior in Græcia Themistocle?

quis potentior? qui cum imperator bello Per-
fico servitute Græciam liberasset, propterque
invidiam in exilium missus esset, ingratae
patriæ injuriam non tulit, quam ferre debu-
it. Fecit idem, quod xx annis ante apud nos
fecerat Coriolanus. His adjutor contra patri-
am inventus est nemo. Itaque mortem sibi
uterque conscivit. Quare talis improborum 43
consensio non modo excusatione amicitiae te-
genda non est, sed potius omni supplicio vin-
dicanda; ut ne quis sibi concessum putet, ami-
cum, vel bellum patriæ inferentem, sequi:
quod quidem, ut res coepit ire, haud scio, an
aliquando futurum sit. Mihi autem non mi-
nori curæ est, qualis respublica post mortem
meam futura sit, quam qualis hodie sit. Hæc 13
igitur prima lex amicitiae fanciatur, ut ab ami- 44
cis honesta petamus, amicorum causa hone-
sta faciamus: ne expectemus quidem, dum
rogemur: studium semper adfit, cunctatio ab-
fit: consilium vero dare gaudeamus libere:
plurimum in amicitia amicorum bene suaden-
tium valeat auctoritas: eaque & adhibeatur
ad monendum non modo aperte, sed etiam
acriter, si res postulabit; & adhibitæ pareatur.

Nam quibusdam, quos audio sapientes ha- 45
bitos in Græcia, placuisse opinor mirabilia

quædam : sed nihil est, quod illi non persequantur argutiis. Partim fugiendas esse nimias amicitias, ne necesse sit unum sollicitum esse pro pluribus : satis superque esse suarum cuique rerum : alienis nimis implicari molestum esse : commodissimum esse, quam laxissimas habenas habere amicitiaë; quas vel adducas, cum velis, vel remittas. Caput enim esse ad beate vivendum, securitatem; qua frui non possit animus, si tanquam parturiat unus pro pluribus. Alios autem dicere ajunt multo etiam inhumanius, (quem locum breviter perstrinxi paulo ante,) præsidii adjumentique causa, non benevolentiaë, neque caritatis, amicitias esse expetendas. Itaque ut quisque minimum firmitatis habeat minimumque virium, ita amicitias appetere maxime; ex eo fieri, ut mulierculæ magis amicitiarum præsidia quærant, quam viri; & inopes, quam opulenti; & calamitosi, quam ii, qui putentur beati. O præclaram sapientiam! Solem enim e mundo tollere videntur, qui amicitiam e vita tollunt; qua a diis immortalibus nihil melius habemus, nihil jucundius. Quæ est enim ista securitas? specie quidem, blanda, sed reapse multis locis repudianda. Neque etiam est consentaneum, ullam honestam rem actionemve, ne

sollicitus sis, aut non suscipere, aut susceptam deponere. Quod si curam fugimus, virtus fugienda est; quæ necesse est, cum aliqua cura res sibi contrarias aspernetur atque oderit; ut bonitas malitiam, temperantia libidinem, ignaviam fortitudo. Itaque videas rebus injustis justos maxime dolere, imbecillibus fortes, flagitiosis modestos. Ergo hoc proprium est animi bene constituti, & lætari bonis rebus, & dolere contrariis. Quamobrem ⁴⁸ si cadit in sapientem animi dolor; (qui profecto cadit, nisi ex ejus animo extirpatam humanitatem arbitramur;) quæ causa est, cur amicitiam funditus tollamus e vita, ne aliquas propter eam suscipiamus molestias? Quid enim interest, motu animi sublato, non dico inter hominem & pecudem, sed inter hominem & saxum, aut truncum, aut quidvis generis ejusdem? Neque enim sunt isti audiendi, qui virtutem duram, & quasi ferream esse volunt; quæ quidem est cum multis in rebus, tum in amicitia, tenera atque tractabilis; ut & bonis amici quasi diffundantur, & incommodis contrahantur. Quamobrem angor iste, qui pro amico sæpe capiendus est, non tantum valet, ut tollat e vita amicitiam; non plus, quam ut virtutes, quia nonnullas curas &

14 molestias afferunt, repudientur. Cum autem
 contrahat amicitiam, (ut supra dixi,) si qua
 significatio virtutis eluceat, ad quam se simi-
 lis animus applicet & adjungat; id cum con-
 49 tingit, amor exoriatur necesse est. Quid enim
 tam absurdum, quam delectari multis inani-
 bus rebus, ut honore, ut gloria, ut ædificio,
 ut vestitu cultuque corporis; animo autem
 virtute prædito, eo, qui vel amare, vel (ut
 ita dicam) redamare possit, non admodum de-
 lectari? Nihil est enim remuneratione bene-
 volentiæ, nihil vicissitudine studiorum officio-
 50 rumque jucundius. Quod si etiam illud ad-
 dimus, quod recte addi potest, nihil esse, quod
 ad se rem ullam tam alliciat, & tam attra-
 hat quam ad amicitiam similitudo; concederetur profecto verum esse, ut bonos boni dili-
 gant, adsciscantque sibi, quasi propinquitate
 conjunctos atque natura. Nihil est enim ap-
 petentius similibus sui, nihil rapacius, quam
 natura. Quamobrem hoc quidem, Fanni &
 Scævola, constat, (ut opinor,) bonis inter bo-
 nos quasi necessariam benevolentiam esse;
 qui est amicitiae fons a natura constitutus. Sed
 eadem bonitas etiam ad multitudinem perti-
 net. Non est enim inhumana virtus, neque im-
 munis, neque superba; quæ etiam populos

uni-

uniuersos tueri, eisque optime consulere so-
 leat; quod non faceret profecto, si a carita-
 te vulgi abhorreret. Atque etiam mihi qui- 51
 dem videntur, qui utilitatis causa fingunt ami-
 citias, amabilissimum nodum amicitiae tollere;
 non enim tam utilitas parta per amicum,
 quam amici amor ipse delectat; tumque il-
 lud fit, quod ab amico est profectum, iucun-
 dum, si cum studio est profectum: tantumque
 abest, ut amicitiae propter indigentiam colan-
 tur, ut illi, qui opibus & copiis, maximeque
 virtute praediti, (in qua plurimum est praes-
 fidii,) minime alterius indigeant, liberalissimi
 sint, & beneficentissimi. Atque haud scio, an
 ne opus sit quidem, nihil unquam omnino de-
 esse amicis. Ubi enim studia nostra viguissent,
 si nunquam consilio, nunquam opera nostra
 nec domi, nec militiae Scipio eguisset? non
 igitur utilitatem amicitia, sed utilitas amici-
 tiam consecuta est. Non ergo erunt homines 15
 deliciis diffluentes audiendi, si quando de ami 52
 citia, quam nec usu, nec ratione habent cog-
 nitam, disputabunt. Nam quis est, pro deum
 fidem, atque hominum! qui velit, ut neque
 diligat quemquam, nec ipse ab ullo diligatur,
 circumfluere omnibus copiis, atque in omni-
 um rerum abundantia vivere? haec enim est

tyrannorum vita; in qua nimirum nulla fides, nulla caritas, nulla stabilis benevolentiae potest esse fiducia: omnia semper suspecta, 53 atque sollicita: nullus locus amicitiae. Quis enim aut eum diligit, quem metuit; aut eum, a quo se metui putat? Coluntur tamen simulatione duntaxat ad tempus. Quod si forte (ut fit plerumque) ceciderint; tum intelligitur, quam fuerint inopes amicorum. Quod Tarquinius dixisse ferunt, exsulantem se intellexisse, quos fidos amicos habuisset, quos infidos, cum jam neutris gratiam referre posset: quamquam miror, illa superbia & importunitate, si quemquam habere potuit. Atque ut 54 hujus, quem dixi, mores, veros amicos parare non potuere; sic multorum opes praepotentium excludunt amicitias fideles. Non enim solum ipsa fortuna caeca est, sed eos etiam plerumque efficit caecos, quos complexa est. Itaque efferuntur illi fere fastidio & contumacia; neque quidquam insipiente fortunato intolerabilius fieri potest. Atque hoc quidem videre licet, eos, qui antea commodis fuerunt moribus, imperio, potestate, prosperis rebus immutari, spernique ab iis veteres amicitias, indulgeri novis. Quid autem 55 stultius, quam, cum plurimum copiis, facul-

tatibus, opibus possint, cetera parare, quæ parantur pecunia, equos, famulos, vestem egregiam, vasa pretiosa; amicos non parare, optimam & pulcherrimam vitæ, ut ita dicam, supellectilem? etenim cetera cum parant, cui parent, nesciunt, nec cujus causa laborent: ejus enim est istorum quodque, qui vincit viribus: amicitiarum sua cuique permanet stabilis & certa possessio; ut, etiam si illa maneant, quæ sunt quasi dona fortunæ, tamen vita inculta & deserta ab amicis non possit esse jucunda. Sed hæc hæctenus.

Constituendi autem sunt, qui sint in amicitia fines, & quasi termini diligendi; de quibus tres video sententias ferri, quarum nullam probo: unam, ut eodem modo erga amicum affecti simus, quo erga nosmetipsos: alteram, ut nostra in amicos benevolentia, illorum erga nos benevolentia pariter æqualiterque respondeat: tertiam, ut, quanti quisque se ipse facit, tanti fiat ab amicis. Harum trium sententiarum nulli prorsus assentior. Nec enim illa prima vera est, ut, quemadmodum in se quisque, sic in amicum sit animatus. Quam multa enim, quæ nostra causa nunquam faceremus, facimus causa amicorum? precari ab indigno, supplicare; tum

acerbius in aliquem invehī, insectaque vehementius; quæ in nostris rebus non satis honeste, in amicorum fiunt honestissime. Multæ quoque res sunt, in quibus de suis commodis viri boni multa detrahunt, detrahique patiuntur, ut iis amici potius, quam ipsi, fruantur. Altera sententia est, quæ definit amicitiam paribus officiis ac voluntatibus. Hoc quidem est nimis exigue & exiliter ad calculos vocare amicitiam, ut par sit ratio acceptorum & datorum. Ditior mihi & affluentior videtur esse vera amicitia; nec observare restricte, ne plus reddat, quam acceperit. Neque enim verendum est, ne quid excidat, aut ne quid in terram defluat, aut ne plus æquo quid in amicitiam congeratur. Tertius vero ille finis deterrimus, ut, quanti quisque se ipse faciat, tanti fiat ab amicis: sæpe enim in quibusdam aut animus abjectior est, aut spes amplificandæ fortunæ fractior. Non est igitur amici, talem esse in eum, qualis ille in se est; sed potius eniti & efficere, ut amici jacentem animum excitet, inducatque in spem cogitationemque meliorem. Alius igitur finis veræ amicitiae constituendus est, si prius, quid maxime reprehendere Scipio solitus sit, edixero. Negabat ullam vocem ini-

miclorem amicitiae potuisse reperiri, quam
 ejus, qui dixisset, ita amare oportere, ut si
 aliquando esset osurus. Nec vero se adduci pos-
 se, ut hoc, quemadmodum putaretur, a Bian-
 te esse dictum crederet, qui sapiens habitus
 esset unus e septem; sed impuri cujusdam,
 aut ambitiosi, aut omnia ad suam potentiam
 revocantis esse sententiam. Quonam enim mo-
 do quisquam amicus esse poterit, cui se pu-
 tabit inimicum esse posse? quin etiam neces-
 se erit cupere & optare, ut quam saepissime
 peccet amicus, quo plures det sibi tanquam
 ansas ad reprehendendum: rursus autem
 recte factis commodisque amicorum necesse
 erit angi, dolere, invidere. Quare hoc qui-
 dem praecipuum, cujuscunque est, ad tollen-
 dam amicitiam valet. Illud potius praecipien-
 dum fuit, ut eam diligentiam adhiberemus
 in amicitis comparandis, ut ne quando ama-
 re inciperemus eum, quem aliquando odisse
 possemus: quin etiam si minus felices in de-
 ligendo fuisset, ferendum id Scipio potius,
 quam inimicitiarum tempus cogitandum, pu-
 tabat. His igitur finibus utendum arbitror,
 ut cum emendati mores amicorum sint, tum
 sit inter eos omnium rerum, consiliorum, vo-
 luntatum, sine ulla exceptione communitas:

ut, etiam si qua fortuna acciderit, ut minus justæ amicorum voluntates adjuvandæ sint, in quibus eorum aut caput agatur, aut fama, declinandum sit de via, modo ne summa turpitudō sequatur: est enim quatenus amicitiae dari venia possit. Nec vero negligenda est fama; nec mediocre telum ad res gerendas existimare oportet benevolentiam civium, quam blanditiis & assentando colligere turpe est. Virtus, quam sequitur caritas, minime repudianda est.

62 Sed sæpe (etenim redeo ad Scipionem, cuius omnis sermo erat de amicitia) querebatur, quod omnibus in rebus homines diligentiores essent; ut capras & oves quot quisque haberet, dicere posset: amicos quot haberet, non posset dicere: & in illis quidem parandis adhibere curam, in amicis eligendis negligentes esse: nec habere quasi signa quædam, & notas, quibus eos, qui ad amicitiam essent idonei, judicarent. Sunt igitur firmi, & stabiles, & constantes eligendi; cuius generis est magna penuria; & judicare difficile est sane, nisi expertum: experiendum autem est in ipsa amicitia. Ita præcurrit amicitia iudicium, tollitque experiendi potestatem. Est
63 igitur prudentis, sustinere, ut currum, sic im-

petum benevolentiae; quo utamur quasi equis tentatis, sic amicitiis, aliqua parte periclitatis moribus amicorum. Quidam saepe in parva pecunia perspiciuntur, quam sint leves: quidam, quos parva movere non potuit, cognoscuntur in magna. Sin vero erunt aliqui reperti, qui pecuniam praefere amicitiæ, fordidum existiment; ubi eos inveniemus, qui honores, magistratus, imperia, potestates, opes amicitiæ non anteponant? ut, cum ex altera parte proposita hæc sint, ex altera jus amicitiæ, non multo illa malint? imbecilla enim natura est ad contemnendam potentiam; quam etiam si neglecta amicitia consecuti sunt, obscuratum iri arbitrantur, quia non sine magna causa sit neglecta amicitia. Itaque veræ 64 amicitiæ difficillime reperiuntur in iis, qui in honoribus reque publica versantur. Ubi enim istum invenias, qui honorem amici anteponat suo? Quid? hæc ut omittam, quam graves, quam difficiles plerisque videntur calamitatum societates? ad quas non est facile inventu, qui descendat. Quamquam Ennius recte:

Amicus certus in re incerta cernitur:
tamen hæc duo levitatis & infirmitatis plerisque convincunt; aut si in bonis rebus con-

18 temnunt, aut in malis deserunt. Qui igitur utraque in re gravem, constantem, stabilem se in amicitia præstiterit, hunc ex maxime raro hominum genere judicare debemus, & pæne divino.

65 Firmamentum autem stabilitatis constantiæque ejus, quam in amicitia quærimus, fides est: nihil enim stabile est, quod infidum est. Simplicem præterea, & communem, & consentientem, qui rebus iisdem moveatur, eligi par est; quæ omnia pertinent ad fidelitatem: neque enim fidum potest esse multiplex ingenium, & tortuosum. Neque vero, qui non iisdem rebus movetur, & natura consentit, aut fidus, aut stabilis potest esse. Adendum eodem est, ut ne criminibus aut inferendis delectetur, aut credat oblati; quæ omnia pertinent ad eam, quam jam dudum tracto, constantiam. Ita fit verum illud, quod initio dixi, amicitiam, nisi inter bonos, esse non posse. Est enim boni viri, (quem eundem sapientem licet dicere,) hæc duo tenere in amicitia: primum, ne quid fictum sit, neve simulatum; (aperte enim vel odisse, magis ingenui est, quam fronte occultare sententiam) deinde, non solum ab aliquo allatas criminationes repellere, sed ne ipsum quidem esse

D E
 suspiciosum,
 amico esse vi
 quædam op
 haudquaqu
 citia. Tris
 tas, habet
 citia remi
 cior, & ad
 proclivior.
 quæstio sub
 digni amic
 equis vet
 digna ho
 rum esse
 tates. V
 vetustate
 verumq
 dios sal
 nus ex
 afferu
 bus, fr
 repudis
 vanda
 consueta
 do ment
 no est, q
 quæ, qu

suspiciosum, semper aliquid existimantem ab
 amico esse violatum. Accedat huc suavitas ⁶⁶
 quædam oportet sermonum atque morum,
 haudquaquam mediocre condimentum ami-
 citiæ. Tristitia autem, & in omni re severi-
 tas, habet illa quidem gravitatem; sed ami-
 citia remissior esse debet, & liberior, & dul-
 cior, & ad omnem comitatem facilitatemque
 proclivior. Existit autem hoc loco quædam ¹⁹
 quæstio subdifficilis, num quando amici novi, ⁶⁷
 digni amicitia, veteribus sint anteponendi, ut
 equis vetulis teneros anteponere solemus. In-
 digna homine dubitatio. Non enim amicitia-
 rum esse debent, sicut aliarum rerum, satie-
 tates. Veterrima quæque (ut ea vina, quæ
 vetustatem ferunt) esse debent suavissima;
 verumque illud est, quod dicitur, multos mo-
 dios salis simul edendos esse, ut amicitia m-
 nus expletum sit. Novitates autem, si spem ⁶⁸
 afferunt, ut, tanquam in herbis non fallaci-
 bus, fructus appareat, non sunt illæ quidem
 repudiandæ; vetustas tamen suo loco conser-
 vanda est: maxima est enim vis vetustatis &
 consuetudinis. Atqui in ipso equo, cujus mo-
 do mentionem feci, si nulla res impediat, ne-
 mo est, qui non eo, quo consuevit, libentius
 utatur, quam intractato & novo: nec modo

in hoc, quod est animal, sed in iis etiam, quæ sunt inanimata, consuetudo valet; cum locis etiam ipsis montuosis delectemur, & silvestribus, in quibus diutius commorati sumus. Sed maximum est in amicitia, superiorem parem esse inferiori. Sæpe enim excellentiæ quædam sunt; qualis erat Scipionis in nostro, ut ita dicam, grege. Nunquam se ille Philo, nunquam Rupilio, nunquam Mummius anteposuit, nunquam inferioris ordinis amicis. Q. vero Maximum fratrem, egregium virum, omnino sibi nequaquam parem, quod is anteibat ætate, tanquam superiorem colebat, suosque omnes per se esse ampliores volebat. Quod faciendum imitandumque est omnibus, ut, si quam præstantiam virtutis, ingenii, fortunæ consecuti sunt, impertiant eam suis, communicentque cum proximis: ut, si parentibus nati sint humilibus, si propinquos habeant imbecilliores vel animo, vel fortuna, eorum augeant opes, eisque honori sint & dignitati; ut in fabulis, qui aliquamdiu propter ignorationem stirpis & generis in famulatu fuerint, cum cogniti sunt, & aut deorum, aut regum filii inventi, retinent tamen caritatem in pastores, quos patres multos annos esse duxerunt. Quod quidem est multo profecto ma-

is in veris
fructus enim
præstantiæ,
proximum
qui sunt in
tudine sup
ribus debe
suis amici
nitate supe
tur semper
eoque ma
ciore, &
Etum qu
minum,
nille del
memora
qui sup
amicit
lere.
tias f
quod
conten
nionem
vandi f
dum, p
deinde et
que adju

gis in veris patribus certisque faciendum. Fructus enim ingenii & virtutis, omnisque præstantiæ, tum maximus capitur, cum in proximum quemque confertur. Ut igitur ii, 20 qui sunt in amicitia conjunctionisque necessitudine superiores, exæquare se cum inferioribus debent; sic inferiores non dolere, se a suis amicis aut ingenio, aut fortuna, aut dignitate superari. Quorum plerique aut queruntur semper aliquid, aut etiam exprobrant; eoque magis, si habere se putant, quod officiose, & amice, & cum labore aliquo suo factum queant dicere. Odiosum sane genus hominum, officia exprobrantium; quæ meminisse debet is, in quem collata sunt, non commemorare, qui contulit. Quamobrem ut ii, 72 qui superiores sunt, summittere se debent in amicitia; sic quodam modo inferiores extollere. Sunt enim quidam, qui molestas amicitias faciunt, cum ipsi se contemni putant; quod non fere contingit, nisi iis, qui etiam contemnendos se arbitrantur; qui hac opinione non modo verbis, sed etiam opere levandi sunt. Tantum autem cuique tribuendum, primum, quantum ipse efficere possis; deinde etiam, quantum ille, quem diligas atque adjuves, sustinere. Non enim tu possis,

quantumvis excellas, omnes tuos ad honores amplissimos perducere; ut Scipio P. Rutilium potuit consulem efficere, fratrem ejus Lucium non potuit. Quod si etiam possis quidvis deferre ad alterum, videndum est tamen, quid
 74 ille possit sustinere. Omnino amicitiae, corroboratis jam confirmatisque & ingeniis, & aetatibus, judicandae sunt; nec, si qui ineunte aetate venandi, aut pilae studiosi fuerint, eos habere necessarios oportet, quos tum eodem studio praeditos dilexerunt. Isto enim modo nutrices & paedagogi jure vetustatis plurimum benevolentiae postulabunt; qui negligendi quidem non sunt, sed alio quodam modo colendi: aliter amicitiae stabiles permanere non possunt. Disparis enim mores, disparia studia sequuntur, quorum dissimilitudo dissociat amicitias: nec ob aliam causam ullam boni, improbi; improbi, bonis amici esse non possunt, nisi quod tanta est inter eos, quanta maxima potest esse, morum studiorumque distantia. Recte etiam praecipitur in
 75 amicitias, ne intemperata quaedam benevolentia (quod saepe fit) impediatur magnas utilitates amicorum. Nec enim (ut ad fabulas redeam) Trojam Neoptolemus capere potuisset, si Lycomedem, apud quem erat edu-

catus, multis cum lacrymis iter suum impedi-
 dentem, audire voluisset, Et sæpe incidunt
 magnæ res, ut discedendum sit ab amicis;
 quas qui impedire vult, quod desiderium non
 facile ferat, is & infirmus est mollisque na-
 tura, & ob eam ipsam causam in amicitia
 parum justus. Atque in omni re consideran- 76
 dum est, & quid postules ab amico, & quid
 patiari a te impetrari.

Est etiam quasi quædam calamitas in ami- 21
 citiis dimittendis nonnunquam necessaria:
 jam enim a sapientium familiaritatibus ad
 vulgares amicitias oratio nostra delabitur.
 Erumpunt sæpe vitia amicorum cum in ipsos
 amicos, tum in alienos; quorum tamen ad
 amicos redundet infamia. Tales igitur amici-
 tiæ sunt remissione usus eluendæ, & (ut Ca-
 tonem dicere audivi) diffuendæ magis, quam
 discindendæ; nisi quædam admodum intole-
 rabilis injuria exarserit, ut neque rectum, ne-
 que honestum sit, neque fieri possit, ut non
 statim alienatio disjunctioque facienda sit. Sin 77
 autem morum, aut studiorum commutatio
 quædam (ut fieri solet) facta erit, aut in rei-
 publicæ partibus dissensio intercesserit, (lo-
 quor enim jam, ut paulo ante dixi, non de
 sapientium, sed de communibus amicitiiis,)

cavendum erit, ne non solum amicitiae depositae, sed inimicitiae etiam susceptae videantur: nihil enim est turpius, quam cum eo bellum gerere, quicum familiariter vixeris. Ab amicitia Q. Pompeji meo nomine se removerat (ut scitis) Scipio; propter dissensionem autem, quae erat in republica, alienatus est a collega nostro Metello. Utrumque egit graviter, auctoritate, & offensione animi non acerba. Quamobrem primum danda opera est, ne qua amicorum discidia fiant; sin tale aliquid evenerit, ut extinctae potius amicitiae, quam oppressae esse videantur. Cavendum vero est, ne etiam in graves inimicitias convertant se amicitiae; e quibus jurgia, maledicta, contumeliae gignantur. Quae tamen si tolerabiles erunt, ferendae sunt; & hic honos veteri amicitiae tribuendus est, ut is in culpa sit, qui faciat, non qui patiatur injuriam. Omnino omnium horum vitiorum atque incommodorum una cautio est, atque una provisio, ut ne nimis cito diligere incipiamus, neve non dignos. Digni autem sunt amicitia, quibus in ipsis inest causa, cur diligantur. Rarum genus, (& quidem omnia praecelara rara,) nec quidquam difficilius, quam reperire, quod sit omni ex parte in suo genere perfectum. Sed

plerique neque in rebus humanis quidquam
 bonum norunt, nisi quod fructuosum sit; &
 amicos, tanquam pecudes, eos potissimum di-
 ligunt, ex quibus sperant se maximum fructum
 esse capturos. Ita pulcherrima illa & maxi- 80
 me naturali carent amicitia, per se & propter
 se expetenda; nec ipsi sibi exemplo sunt, hæc
 vis amicitiae qualis & quanta sit. Ipse enim
 se quisque diligit, non ut aliquam a se ipse
 mercedem exigat caritatis suæ, sed quod per
 se sibi quisque carus est. Quod nisi idem in
 amicitiam transferatur, verus amicus nun-
 quam reperietur: est enim is quidem tanquam
 alter idem. Quod si hoc apparet in bestiis, 81
 volucribus, nantibus, agrestibus, cicuribus,
 feris, primum ut se ipsæ diligant; (id enim
 pariter cum omni animante nascitur) dein-
 de, ut requirant, atque appetant, ad quas se
 applicent, ejusdem generis animantes; idque
 faciunt cum desiderio, & cum quadam simi-
 litudine amoris humani: quanto id magis in
 homine fit natura, qui & se ipse diligit, & al-
 terum anquirit, cujus animum ita cum suo
 misceat, ut efficiat pæne unum ex duobus?
 Sed plerique perverse, ne dicam impudenter, 22
 amicum habere talem volunt, quales ipsi esse 82
 non possunt; quæque ipsi non tribuunt ami-

cis, hæc ab iis desiderant. Par est autem, pri-
 mum ipsum esse virum bonum, tum alterum
 similem sui quærere. In talibus ea, quam jama-
 dudum tractamus, stabilitas amicitiae, confir-
 mari potest; cum homines benevolentia con-
 juncti, primum cupiditatibus iis, quibus ce-
 teri serviunt, imperabunt; deinde æquitate
 justitiaque gaudebunt, omniaque alter pro al-
 tero suscipiet. Neque quidquam unquam nisi
 honestum & rectum alter ab altero postula-
 bit; neque solum se colent inter se, ac dili-
 gent, sed etiam verebuntur. Nam maximum
 ornamentum amicitiae tollit, qui ex ea tollit
 83 verecundiam. Itaque in iis perniciosus est
 error, qui existimant, libidinum peccatorum-
 que omnium patere in amicitia licentiam.
 Virtutum amicitia adjutrix a natura data est,
 non vitiorum comes; ut, quoniam solitaria
 non posset virtus ad ea, quæ summa sunt,
 pervenire, conjuncta & consociata cum alte-
 ra perveniret; quæ si quos inter societas aut
 est, aut fuit, aut futura est, eorum est ha-
 bendus ad summum naturæ bonum optimus
 84 beatissimusque comitatus. Hæc est, inquam,
 societas, in qua omnia insunt, quæ putant
 homines expetenda, honestas, gloria, tran-
 quillitas animi, atque jucunditas; ut, cum
 hæc

hæc adsint, beata vita sit, & sine his esse non possit. Quod cum optimum maximumque sit, si id volumus adipisci, virtuti opera danda est; sine qua neque amicitiam, neque ullam rem expetendam consequi possumus: ea vero neglecta, qui se amicos habere arbitrantur, tum se denique errasse sentiunt, cum eos gravis aliquis casus experiri cogit. Quocirca (dicendum est enim sæpius) cum judicaveris, diligere oportet; non cum dilexeris, judicare. Sed cum multis in rebus negligentia plectimur; tum maxime in amicis & diligendis & colendis: præposteris enim utimur consiliis, & acta agimus, quod vetatur veteri proverbio. Nam implicati ultro & citro, vel usu diuturno, vel etiam officiis, repente in medio cursu amicitias, exorta aliqua offensione, dirumpimus. Quo etiam magis vituperanda est rei maxime necessariæ tanta incuria. Una est enim amicitia in rebus humanis, de cujus utilitate omnes uno ore consentiunt; quamquam a multis ipsa virtus contemnitur, & venditatio quædam atque ostentatio esse dicitur. Multi divitias despiciunt, quos parvo contentos tenuis victus cultusque delectat: honores vero, quorum cupiditate quidam inflammantur, quam multi ita contemnunt, ut

nihil inanius, nihil levius esse existiment?
itemque cetera, quæ quibusdam admirabilia
videntur, permulti sunt, qui pro nihilo pu-
tent. De amicitia omnes ad unum idem senti-
unt; & ii, qui ad rempublicam se contule-
runt; & ii, qui rerum cognitione doctrina-
que delectantur; & ii, qui suum negotium
gerunt otiosi; postremo ii, qui se totos tra-
diderunt voluptatibus, sine amicitia vitam esse
nullam sentiunt, si modo velint aliqua ex
parte liberaliter vivere. Serpit enim, nescio
quomodo, per omnium vitas amicitia; nec
37 ullam ætatis degendæ rationem patitur esse
expertem sui. Quin etiam si quis ea asperi-
tate est, & immanitate naturæ, congressus ut
hominum fugiat atque oderit, qualem fuisse
Athenis Timonem, nescio quem, accepimus;
tamen is pati non possit, ut non anquirat ali-
quem, apud quem evomat virus acerbitalis
suæ. Atque hoc maxime judicaretur, si quid
tale posset contingere, ut aliquis nos deus ex
hac hominum frequentia tolleret, & in soli-
tudine uspiam collocaret, atque ibi suppedi-
tans omnium rerum, quas natura desiderat,
abundantiam & copiam, hominis omnino ad-
spiciendi potestatem eriperet. Quis tam esset
ferreus, qui eam vitam ferre posset, cuique

non auferret fructum voluptatum omnium solitudo? Verum ergo illud est, quod a Tarentino Archyta, ut opinor, dici solitum, nostros senes commemorare audivi, ab aliis senibus auditum: Si quis in cœlum adscendisset, naturamque mundi, & pulchritudinem siderum perspexisset, insuavem illam admirationem esse fore; quæ jucundissima fuisset, si aliquem, cui narraret, habuisset. Sic natura solitarium nihil amat, semperque ad aliquod tanquam adminiculum annitur; quod in amicissimo quoque dulcissimum est. Sed cum tot signis eadem natura declaret, quid velit, anquirat, ac desideret; obsurdescimus tamen, nescio quomodo, nec ea, quæ ab ea monemur, audimus. Est enim varius & multiplex usus amicitiae, multæque causæ suspicionum offensio-²⁴ que dantur; quas tum evitare, tum elevare, tum ferre, sapientis est.

Una illa subeunda offensio est, ut & veritas in amicitia, & fides retineatur. Nam & monendi amici sæpe sunt, & objurgandi; & hæc accipienda amice, cum benevole fiunt. Sed nescio quomodo verum est, quod in Andria familiaris meus dicit:

Obsequium amicos, veritas odium parit.

Molesta veritas, si quidem ex ea nascitur odi-

um; quod est venenum amicitiae: sed obsequium multo molestius, quod peccatis indulgens, praecipitem amicum ferri finit. Maxima autem culpa in eo est, qui & veritatem aspernatur, & in fraudem obsequio impellitur. Omni igitur hac in re habenda ratio & diligentia est: primum, ut monitio acerbitate, deinde ob-
 90 tur. Cujus autem aures veritati clausae sunt, ut ab amico verum audire nequeat, hujus sa-
 ius desperanda est. Scitum est enim illud Ca-
 tonis, ut multa: Melius de quibusdam acer-
 bos inimicos mereri, quam eos amicos, qui
 dulces videantur: illos verum saepe dicere,
 hos nunquam. Atque illud absurdum est, quod
 ii, qui monentur, eam molestiam, quam de-
 bent capere, non capiunt; eam capiunt, qua
 debent vacare: peccasse enim se non angun-
 tur, objurgari moleste ferunt; quod contra
 oportebat, delicto dolere, correctione gaude-
 25 re. Ut igitur & monere, & moneri, proprium
 91 est verae amicitiae; & alterum libere facere,

non aspere; alterum patienter accipere, non repugnanter: sic habendum est, nullam in amicitia pestem esse majorem, quam adulationem, blanditiam, assentationem. Quamvis enim multis nominibus est hoc vitium notandum, levium hominum atque fallacium, ad voluntatem loquentium omnia, nihil ad veritatem. Cum autem omnium rerum simulatio 92 est vitiosa, (tollit enim iudicium veri, idque adulterat,) tum amicitiae repugnat maxime: delet enim veritatem, sine qua nomen amicitiae valere non potest. Nam cum amicitiae vis sit in eo, ut unus quasi animus fiat ex pluribus; qui id fieri poterit, si ne in uno quidem quoque unus animus erit, idemque semper; sed varius, commutabilis, multiplex? Quid 93 enim potest esse tam flexibile, tam devium, quam animus ejus, qui ad alterius non modo sensum ac voluntatem, sed etiam vultum atque nutum convertitur?

Negat quis? nego: ait? ajo: postremo imperavi egomet mihi,

Omnia assentari,

ut ait idem Terentius; sed ille sub Gnathonis persona, quod amici genus adhibere, omnino levitatis est. Multi autem Gnathonum 94 similes cum sint, loco, fortuna, fama superio-

res; horum est assentatio molesta, cum ad va-
95 nitatem accessit auctoritas, Secerni autem
blandus amicus a vero & internosci tam po-
test, adhibita diligentia, quam omnia fucata
& simulata a sinceris atque veris. Concio,
quæ ex imperitissimis constat, tamen judica-
re solet, quid intersit inter popularem, id est,
assentatorem & levem civem, & inter con-
stantem, severum, & gravem. Quibus blan-
ditiis C. Papirius nuper influebat in aures
concionis, cum ferret legem de tribunis ple-
bis reficiendis? Dissuasimus nos. Sed nihil
96 de me; de Scipione dicam libentius. Quan-
ta illa, dii immortales! fuit gravitas? quan-
ta in oratione majestas? ut facile ducem po-
puli Romani, non comitem diceres. Sed affui-
stis; & est in manibus oratio. Itaque lex po-
pularis, suffragiis populi repudiata est. At-
que, ut ad me redeam; meministis, Q. Maxi-
mo, fratre Scipionis, & L. Mancino consuli-
bus, quam popularis lex de sacerdotiis C. Li-
cinii Crassi videbatur: cooptatio enim colle-
giorum ad populi beneficium transferebatur.
Atque is primum instituit in forum versus,
agere cum populo: tamen illius vendibilem
orationem religio deorum immortalium, no-
bis defendentibus, facile vincebat. Atque id

actum est prætoris me, quinquennio ante, quam consul sum factus. Itaque re magis, quam summa auctoritate, causa illa defensa est. Quod si in scena, id est, in concione, in 26 qua rebus fictis & adumbratis loci plurimum 97 est, tamen verum valet, (si modo id patefactum & illustratum est;) quid in amicitia fieri oportet, quæ tota veritate perpenditur? in qua nisi (ut dicitur) apertum pectus videas, tuumque ostendas, nihil fidum, nihil exploratum habeas; ne amare quidem, aut amari; cum id, quam vere fiat, ignores. Quamquam ista assentatio, quamvis perniciofa sit, nocere tamen nemini potest, nisi ei, qui eam recipit, atque ea delectatur. Ita fit, ut is assentatoribus patefaciat aures suas maxime, qui ipse sibi assentetur, & se maxime ipse delectet. Omnino est amans sui virtus: optime 98 enim se ipsa novit, quamque amabilis sit, intelligit. Ego autem non de virtute nunc loquor, sed de virtutis opinione: virtute enim ipsa non tam multi præditi esse, quam videri volunt. Hos delectat assentatio: his fictus ad ipsorum voluntatem sermo cum adhibetur, orationem illam vanam, testimonium esse laudum suarum putant. Nulla est igitur hæc amicitia, cum alter verum audire non vult, alter

ad mentiendum paratus est. Nec parasitorum in commœdiis assentatio nobis faceta videretur, nisi essent milites gloriosi.

Magnas vero agere gratias Thais mihi?

Satis erat respondere *magnas: ingentes*, inquit. Semper auget assentator id, quod is, cuius ad voluntatem dicitur, vult esse magnum.

99 Quamobrem, quamvis blanda ista vanitas apud eos valeat, qui ipsi illam allectant & invitant; tamen etiam graviores constantioresque admonendi sunt, ut animum advertant, ne callida assentatione capiantur: aperte enim adulantem nemo non videt, nisi qui admodum est excors. Callidus ille & occultus ne se infinet, studiose cavendum est. Nec enim facillime agnoscitur, quippe qui etiam adversando sæpe assentetur; & litigare se simulans, blandiatur, atque ad extremum det manus, vincique se patiat; ut is, qui illusus fit, plus vidisse videatur. Quid autem turpius, quam illudi? Quod ne accidat, magis cavendum est, ut in Epiclero:

Hodie me ante omnes comicos stultos senes

Versaris, atque luseris lautissime.

100 Hæc enim etiam in fabulis stultissima persona est improvidorum & credulorum senum. Sed nescio quo pacto ab amicitiiis perfectio-

rum hominum, id est, sapientium, (de hac dico sapientia, quæ videtur in hominem cadere posse,) ad leves amicitias deflexit oratio. Quamobrem ad illa prima redeamus, eaque ipsa concludamus aliquando.

Virtus, virtus, inquam, C. Fanni, & tu, ²⁷
 Q. Musi, & conciliat amicitias, & conservat. In ea est enim convenientia rerum, in ea stabilitas, in ea constantia: quæ cum se extulit, & ostendit lumen suum, & idem adspexit agnovitque in alio; ad id se admovet, vicissimque accipit illud, quod in altero est; ex quo eorum exardescit sive amor, sive amicitia: utrumque enim dictum est ab amando; amare autem nihil aliud est, nisi eum ipsum diligere, quem ames, nulla indigentia, nulla utilitate quæsitâ. Quæ tamen ipsa efflorescit ¹⁰¹
 ex amicitia, etiam si tu eam minus sequutus sis. Hac nos adolescentes benevolentia senes illos L. Paullum, M. Catonem, C. Gallum, P. Nasicam, Ti. Gracchum, Scipionis nostri focerum, dileximus; hæc etiam magis elucet inter æquales, ut inter me, & Scipionem, L. Furium, P. Rupilium, Sp. Mummius. Vicissim autem senes in adolescentium caritate acquiescimus; ut in vestra, ut in Q. Tuberonis. Equidem etiam admodum adolescentis, P. Ru-

tili, A. Virginii familiaritate delector. Quoniamque ita ratio comparata est vitæ naturæque nostræ, ut alia ætas oriatur; maxime quidem optandum est, ut cum æqualibus possis, quibuscum tanquam e carceribus emissus sis, cum iisdem ad calcem, ut dicitur, pervenire. Sed quoniam res humanæ fragiles caducæque sunt, semper aliqui anquirendi sunt, quos diligamus, & a quibus diligamur: caritate enim, benevolentiaque sublata, omnis est e vita sublata jucunditas. Mihi quidem Scipio, quamquam est subito ereptus, vivit tamen, semperque vivet: virtutem enim amavi illius viri, quæ extincta non est. Nec mihi soli versatur ante oculos, qui illam semper in manibus habui, sed etiam posteris erit clara & insignis. Nemo unquam animo, aut spe majora suscipiet, qui sibi non illius memoriam atque imaginem proponendam putet.

103 Equidem ex omnibus rebus, quas mihi aut fortuna, aut natura tribuit, nihil habeo, quod cum amicitia Scipionis possim comparare. In hac mihi de republica consensus, in hac rerum privatarum consilium; in eadem requies plena oblectationis fuit. Nunquam illum ne minima quidem re offendi, quod quidem senserim; nihil audivi ex eo ipse, quod nol-

lem. Una domus erat, idem victus, isque communis; neque solum militia, sed etiam peregrinationes, rusticationesque communes. Nam ¹⁰⁴ quid ego de studiis dicam cognoscendi semper aliquid, atque discendi, in quibus remoti ab oculis populi, omne otiosum tempus contrivimus? Quarum rerum recordatio & memoria, si una cum illo occidisset, desiderium conjunctissimi atque amantissimi viri ferre nullo modo possem. Sed nec illa exstincta sunt, alunturque potius & augentur cogitatione & memoria; & si illis plane orbatus essem, magnum tamen afferret mihi ætas ipsa solatium: diutius enim jam in hoc desiderio esse non possum: omnia autem brevia, tolerabilia esse debent, etiam si magna sint. Hæc habui, de amicitia quæ dicerem. Vos autem hortor, ut ita virtutem locetis, sine qua amicitia esse non potest, ut, ea excepta, nihil amicitia præstabilius putetis.

S O M N I U M
 S C I P I O N I S.
 S C I P I O L O Q U I T U R.

CUM in Africam venissem, M'. Manilio con-
 suli ad quartam legionem tribunus (ut sci-
 tis) militum; nihil mihi potius fuit, quam ut
 Masinissam convenirem, regem familiæ nostræ
 justis de causis amicissimum. Ad quem ut ve-
 ni, complexus me senex collacrymavit, ali-
 quantoque post suspexit in cœlum; &, Gra-
 tes, inquit, tibi ago, summe Sol, vobisque,
 reliqui cœlites, quod, ante quam ex hac vi-
 ta migro, conspicio in meo regno, & his te-
 stis P. Cornelium Scipionem, cujus ego no-
 mine ipso recreor: ita nunquam ex animo
 meo discedit illius optimi atque invictissimi
 viri memoria. Deinde ego illum de suo reg-
 no, ille me de nostra republica percontatus
 est; multisque verbis ultro citroque habitis,
 ille nobis consumtus est dies. Post autem re-
 gio apparatu accepti, sermonem in multam
 noctem produximus, cum senex nihil nisi de

Africano loqueretur, omniaque ejus non facta solum, sed etiam dicta meminisset; deinde, ut cubitum discessimus, me & fessum de via, & qui ad multam noctem vigilassem, arctior, quam solebat, somnus complexus est. Hic mihi (credo equidem ex hoc, quod eramus locuti: fit enim fere, ut cogitationes sermonesque nostri pariant aliquid in somno tale, quale de Homero scribit Ennius, de quo videlicet sæpissime vigilans solebat cogitare, & loqui) Africanus se ostendit ea forma, quæ mihi ex imagine ejus, quam ex ipso, erat notior. Quem ut agnovi, equidem cohorrui: sed ille, Ades, inquit, animo, & omitte timorem, Scipio, & quæ dicam, trade memoriæ. Videne illam urbem, quæ parere populo Romano coacta per me, renovat pristina bella, nec potest quiescere? (ostendebat autem Carthaginem de excelso, & pleno stellarum, illustri & clarò quodam loco) ad quam tu oppugnandam nunc venis pæne miles? hanc hoc biennio consul evertes, eritque cognomen id tibi per te partum, quod habes adhuc a nobis hereditarium. Cum autem Carthaginem deleveris, triumphum egeris, censorque fueris, & obieris legatus Aegyptum, Syriam, Asiam, Græciam, deligere iterum consul ab-

fens, bellumque maximum conficies, Numantiam exscindes. Sed cum eris curru Capitolium inVectus, offendes rempublicam perturbatam consiliis nepotis mei. Hic tu, Africane, ostendas oportebit patriæ lumen animi, ingenii, consiliique tui. Sed ejus temporis anticipem video quasi fatorum viam. Nam cum ætas tua septenos octies solis anfractus reditusque converterit, duoque hi numeri, quorum uterque plenus, alter altera de causa, habetur, circuitu naturali summam tibi fatalem confecerint; in te unum, atque in tuum nomen, se tota convertet civitas: te senatus, te omnes boni, te focii, te Latini intuebuntur: tu eris unus, in quo nitatur civitatis salus; ac ne multa, dictator rempublicam constituas oportet, si impias propinquorum manus effugeris. Hic cum exclamasset Lælius, ingemulissentque ceteri vehementius; leniter arridens Scipio, Quæso, inquit, ne me e somno excitetis, & parum rebus: audite cetera.

3 Sed quo sis, Africane, alacrior ad tutandum rempublicam, sic habeto: Omnibus, qui patriam conservarint, adjuverint, auxerint, certum esse in cœlo ac definitum locum, ubi beati ævo sempiterno fruantur. Nihil est enim illi principi Deo, qui omnem hunc mundum

regit, quod quidem in terris fiat, acceptius, quam concilia cœtusque hominum jure sociati, quæ civitates appellantur: harum rectores & conservatores hinc profecti, huc revertuntur. Hic ego, etsi eram perterritus, non tam metu mortis, quam infidiarum a meis, quæsi tamen, viveretne ipse & Paullus pater, & alii, quos nos extinctos arbitraremur. Immo vero, inquit, ii vivunt, qui ex corporum vinculis, tanquam e carcere, evolaverunt: vestra vero, quæ dicitur vita, mors est. Quin tu adspicias ad te venientem Paullum patrem. Quem ut vidi, equidem vim lacrymarum profudi. Ille autem me complexus, atque osculans, flere prohibebat. Atque ego ut primum, fletu represso, loqui posse cœpi, Quæso, inquàm, pater sanctissime atque optime, quoniam hæc est vita, (ut Africanum audio dicere,) quid moror in terris? quin huc ad vos venire propero? Non est ita, inquit ille. Nisi enim Deus is, cujus hoc templum est omne, quod conspicias, istis te corporis custodiis liberaverit, huc tibi aditus patere non potest. Homines enim sunt hac lege generati, qui tuerentur illum globum, quem in hoc templo medium vides, quæ terra dicitur; hisque animus datus est ex illis sempiternis ignibus,

quæ sidera & stellas vocatis: quæ globosæ;
& rotundæ, divinis animatæ mentibus, cir-
culos suos orbisque conficiunt celeritate mi-
rabili. Quare & tibi, Publi, & piis omnibus
retinendus est animus in custodia corporis;
nec injussu ejus, a quo ille est vobis datus, ex
hominum vita migrandum est, ne munus hu-
manum, assignatum a Deo, defugisse videami-
ni. Sed sic, Scipio, ut avus hic tuus, ut ego,
qui te genui, justitiam cole, & pietatem; quæ,
cum sit magna in parentibus & propinquis,
tum in patria maxima est. Ea vita, via est in
cælum, & in hunc cœtum eorum, qui jam
vixerunt, & corpore laxati, illum incolunt
locum, quem vides. Erat autem is splendidis-
simo candore inter flammæ circus elucens,
quem vos, ut a Grajis accepistis, orbem la-
cteum nuncupatis; ex quo omnia mihi con-
templanti, præclara cetera & mirabilia vide-
bantur. Erant autem eæ stellæ, quas nunquam
ex hoc loco vidimus; & eæ magnitudines
omnium, quas esse nunquam suspicati sumus,
ex quibus erat illa minima, quæ ultima cœlo,
citima terris, luce lucebat aliena. Stellarum
autem globi terræ magnitudinem facile vin-
cebant. Jam ipsa terra ita mihi parva visa
est, ut me imperii nostri, quo quasi punctum

ejus

ejus attingimus, poeniteret. Quam cum ma- 4
gis intuerer, Quæso, inquit Africanus, quo-
usque humi defixa tua mens erit? nonne ad-
spicis, quæ in templa veneris? novem tibi
orbibus, vel potius globis, connexa sunt om-
nia: quorum unus est cœlestis, extimus, qui
reliquos omnes complectitur, summus ipse
Deus, arcens & continens ceteros; in quo
infixi sunt illi, qui volvuntur, stellarum cur-
sus sempiterni: cui subjecti sunt septem, qui
versantur retro, contrario motu, atque cœ-
lum: ex quibus unum globum possidet illa,
quam in terris Saturniam nominant. Deinde
est hominum generi prosperus & salutaris il-
le fulgor, qui dicitur Jovis: tum rutilus, hor-
ribilisque terris, quem Martem dicitis. Dein-
de subter mediam fere regionem Sol obtinet,
dux, & princeps, & moderator luminum re-
liquorum, mens mundi, & temperatio, tan-
ta magnitudine, ut cuncta sua luce illustret
& compleat. Hunc ut comites consequuntur,
alter Veneris, alter Mercurii cursus; in infi-
moque orbe Luna, radiis solis accensa, con-
vertitur. Infra autem jam nihil est, nisi mor-
tale & caducum, præter animos generi homi-
num, munere deorum datos. Supra lunam sunt
æterna omnia: nam ea, quæ est media, & no-

na tellus, neque movetur, & infima est, & in
5 eam feruntur omnia suo nutu pondera. Quæ
cum intuerer stupens, ut me recepi, Quid?
hic, inquam, quis est, qui complet aures me-
as tantus & tam dulcis sonus? Hic est, in-
quit ille, qui intervallis conjunctus impari-
bus, sed tamen, pro rata parte, ratione distin-
ctis, impulsu & motu ipsorum orbium con-
ficitur; qui acuta cum gravibus temperans,
varios æquabiliter concentus efficit: nec enim
silentio tanti motus incitari possunt, & na-
tura fert, ut extrema ex altera parte gravi-
ter, ex altera autem acute sonent. Quam ob
causam summus ille cœli stelliferi cursus, cu-
jus conversio est concitator, acuto & exci-
tato movetur sono; gravissimo autem hic lu-
naris atque infimus. Nam terra, nona, immo-
bilis manens, ima sede semper hæret, com-
plexa medium mundi locum. Illi autem octo
cursus, in quibus eadem vis est duorum, Mer-
curii & Veneris, septem efficiunt distinctos
intervallis sonos; qui numerus rerum omni-
um fere nodus est: quod docti homines ner-
vis imitati atque cantibus, aperuere sibi re-
ditum in hunc locum; sicut alii, qui præstan-
tibus ingeniis in vita humana divina studia
coluerunt. Hoc sonitu oppletæ aures homi-

num obsurduerunt ; nec est ullus hebetior sensus in vobis ; sicut ubi Nilus ad illa , quæ Catadupa nominantur , præcipitat ex altissimis montibus , ea gens , quæ illum locum accolit , propter magnitudinem sonitus , sensu audiendi caret . Hic vero tantus est totius mundi incitatissima conversio sonitus , ut eum aures hominum capere non possint ; sicut intueri solem adversum nequitis , ejusque radiis acies vestra sensusque vincitur . Hæc ego admirans , referebam tamen oculos ad terram identidem . Tum Africanus , Sentio ,⁶ inquit , te sedem etiam nunc hominum ac domum contemplari , quæ si tibi parva , ut est , ita videtur , hæc cœlestia semper spectato ; illa humana contemnito . Tu enim quam celebritatem sermonis hominum , aut quam expetendam gloriam consequi potes ? vides habitari in terra raris & angustis in locis ; & in ipsis quasi maculis , ubi habitatur , vastas solitudines interjectas : hosque , qui incolunt terram , non modo interruptos ita esse , ut nihil inter ipsos ab aliis ad alios manare possit ; sed partim obliquos , partim aversos , partim etiam aversos stare vobis ; a quibus expectare gloriam certe nullam potestis . Cernis autem eandem terram , quasi quibusdam redi-

mitam & circumdatam cingulis; e quibus duos, maxime inter se diversos, & cœli verticibus ipsis ex utraque parte subnixos, obriguiffe pruina vides; medium autem illum, & maximum, solis ardore torrerî. Duo sunt habitabiles; quorum australis ille, in quo qui insunt, adversa vobis urgent vestigia; nihil ad vestrum genus. Hic autem alter subjectus aquiloni, quem incolitis, cerne, quam tenui vos parte contingat. Omnis enim terra, quæ colitur a vobis, angustâ verticibus, lateribus latior, parva quædam insula est, circumfusa illo mari, quod Atlanticum, quod Magnum, quem Oceanum appellatis in terris: qui tamen tanto nomine, quam sit parvus, vides. Ex his ipsis cultis notisque terris, num aut tuum aut cujusquam nostrum nomen, vel Caucasum hunc, quem cernis, transcendere potuit, vel illum Gangem transnatare? quis in reliquis orientis, aut obeuntis solis ultimis, aut aquilonis austrive partibus, tuum nomen audiet? quibus amputatis, cernis profecto, quantis in angustiis vestra gloria se dilatari velit. Ipsi autem, qui de vobis loquuntur, quam loquentur diu? Quin etiam, si cupiat proles illa futurorum hominum deinceps laudes uniuscujusque nostrum a patribus acceptas posteris

prodere; tamen propter eluviones exustionesque terrarum, quas accidere tempore certo necesse est, non modo non æternam, sed ne diuturnam quidem gloriam assequi possumus. Quid autem interest, ab iis, qui postea nascentur, sermonem fore de te, cum ab iis nullus fuerit, qui ante nati sint, qui nec pauciores, & certe meliores fuerunt viri? cum præsertim apud eos ipsos, a quibus audiri nomen nostrum potest, nemo unius anni memoriam consequi possit. Homines enim populariter annum tantummodo solis, id est, unius astri reditu metiuntur. Cum autem ad idem, unde semel profecta sunt, cuncta astra redierint, eandemque totius cœli descriptionem longis intervallis retulerint, tum ille vere vertens annus appellari potest; in quo vix dicere audeo, quam multa secula hominum teneantur. Namque, ut olim deficere sol hominibus exstinguique visus est, cum Romuli animus hæc ipsa in templa penetravit: ita quandoque eadem parte sol, eodemque tempore iterum defecerit, tum signis omnibus ad idem principium, stellisque revocatis, expletum annum habeto: hujus quidem anni nondum vicefimam partem scito esse conversam. Quocirca, si reditum in hunc locum desperaveris,

in quo omnia sunt magnis & præstantibus viris; quanti tandem est ista hominum gloria, quæ pertinere vix ad unius anni partem exiguam potest? Igitur alte spectare si voles, atque hanc sedem, & æternam domum contueri; neque te sermonibus vulgi dederis, nec in præmiis humanis spem posueris rerum tuarum: suis te oportet illecebris ipsa virtus trahat ad verum decus. Quid de te alii loquantur, ipsi videant; sed loquentur tamen. Sermo autem omnis ille, & angustiis cingitur iis regionum, quas vides; nec unquam de ullo perennis fuit; & obruitur hominum interitu; & oblivione posteritatis exstinguitur. Quæ cum dixisset, Ego vero, inquam, o Africane, si quidem bene meritis de patria quasi limes ad coeli aditum patet, quamquam a pueritia vestigiis ingressus patriis, & tuis, decori vestro non defui; nunc tamen, tanto præmio proposito, enitar multo vigilantius. Et ille, Tu vero enitere, & sic habeto, non esse te mortalem, sed corpus hoc. Nec enim tu is es, quem forma ista declarat: sed mens cujusque, is est quisque; non ea figura, quæ digito demonstrari potest. Deum te igitur scito esse: si quidem Deus est, qui viget, qui sentit, qui meminit, qui providet, qui tam regit, & mo-

deratur, & movet id corpus, cui præpositus est, quam hunc mundum ille princeps Deus: & ut mundum ex quadam parte mortalem ipse Deus æternus, sic fragile corpus animus sempiternus movet. Nam quod semper movetur, æternum est: quod autem motum affert alicui, quodque ipsum agitur aliunde; quando finem habet motus, vivendi finem habeat necesse est. Solum igitur, quod sese movet, quia nunquam deseritur a se; nunquam ne moveri quidem definit: quin etiam ceteris, quæ moventur, hic fons, hoc principium est movendi. Principio autem nulla est origo: nam ex principio oriuntur omnia: ipsum autem nulla ex re alia nasci potest: nec enim id esset principium, quod gigneretur aliunde: quod si nunquam oritur, ne occidit quidem unquam. Nam principium extinctum, nec ipsum ab alio renasceretur, nec ex se aliud creabit; si quidem necesse est a principio oriri omnia. Ita fit, ut motus principium ex eo fit, quod ipsum a se movetur: id autem nec nasci potest, nec mori; vel concidat omne cælum, omnisque natura, & consistat necesse est, nec vim ullam nanciscatur, qua a primo impulsamoveatur. Cum pateat igitur, æternum id esse, quod a se ipso moveatur; quis est, qui

hanc naturam animis esse tributam neget? Inanimum est enim omne, quod pulsu agitur externo: quod autem animal est, id motu cietur interiore, & suo: nam hæc est natura propria animi, atque vis. Quæ si est una ex omnibus, quæ sese moveat; neque nata est certe, & æterna est. Hanc tu exerce in optimis rebus: sunt autem optimæ curæ, de salute patriæ; quibus agitatus & exercitatus animus, velocius in hanc sedem & domum suam pervolabit: idque ocius faciet, si jam tum, cum erit inclusus in corpore, eminebit foras, & ea, quæ extra erunt, contemplans, quam maxime se a corpore abstrahet. Namque eorum animi, qui se corporis voluptatibus dederunt, earumque se quasi ministros præbuerunt, impulsuque libidinum, voluptatibus obedientium, deorum & hominum jura violaverunt, corporibus elapsi circum terram ipsam volutantur; nec hunc in locum, nisi multis exagitati seculis, revertantur. Ille discessit: ego somno solutus sum.

M. TULLII CICERONIS
 P A R A D O X A
 AD
 M. B R U T U M.

ANIMADVERTI, Brute, sæpe Catonem, avunculum tuum, cum in senatu sententiam diceret, locos graves ex philosophia tractare, abhorrentes ab hoc usu forensi & publico; sed dicendo consequi tamen, ut illa etiam populo probabilia viderentur: quod eo majus est illi, quam aut tibi, aut nobis; quia nos ea philosophia plus utimur, quæ peperit dicendi copiam, & in qua dicuntur ea, quæ non multum discrepant ab opinione populari. Cato autem perfectus (mea sententia) Stoicus, & ea sentit, quæ non sane probantur in vulgus; & in ea est hæresi, quæ nullum sequitur florem orationis, neque dilatatur argumentum: minutis interrogatiunculis, quasi punctis, quod proposuit, efficit. Sed nihil est tam incredibile, quod non dicendo fiat probabile; nihil tam horridum, tam incultum, quod non

splendescat oratione, & tanquam excolatur. Quod cum ita putarem, feci etiam audacius, quam ille ipse, de quo loquor. Cato enim dumtaxat de magnitudine animi, de continentia, de morte, de omni laude virtutis, de diis immortalibus, de caritate patriæ, Stoice solet, oratoriis ornamentis adhibitis, dicere. Ego vero illa ipsa, quæ vix in gymnasiis, & in otio Stoici probant, ludens conjeci in communes locos. Quæ, quia sunt admirabilia, contraque opinionem omnium, ab ipsis etiam παράδοξα appellantur, tentare volui, possentne proferri in lucem, id est, in forum, & ita dici, ut probarentur; an alia quædam esset erudita, alia popularis oratio: eoque scripsi libentius, quod mihi ista, παράδοξα quæ appellant, maxime videntur esse Socratica, longeque verissima. Accipies igitur hoc parvum opusculum, lucubratum his jam contractioribus noctibus; quoniam illud majorum vigiliarum munus in tuo nomine apparuit: & degustabis genus hoc exercitationum earum, quibus uti consuevi, cum ea, quæ dicuntur in scholis *ἑστιαῖα*, ad nostrum hoc oratorium transfero dicendi genus. Hoc tamen opus in acceptum ut referas, nihil postulo: non est enim tale, ut in arce poni possit, quasi illa

Minerva Phidiæ; sed tamen, ut ex eadem officina exisse appareat.

P A R A D O X O N I:

Ὅτι μόνον ἀγαθόν, τὸ καλόν.

Quod honestum sit, id solum bonum esse.

Vereor, ne cui vestrum ex Stoicorum hominum disputationibus, non ex meo sensu deprompta hæc videatur oratio: dicam tamen, quod sentio; & dicam brevius, quam res tanta dici poscit. Nunquam mehercule ego neque pecunias istorum, neque tecta magnifica, neque opes, neque imperia, neque eas, quibus maxime adstricti sunt, voluptates in bonis rebus aut expetendis esse duxi; quippe cum viderem, rebus his circumfluentibus, ea tamen desiderare maxime, quibus abundarent. Neque enim expletur unquam, nec satiatur cupiditatis fitis; neque solum, ea qui habent, libidine augendi cruciantur, sed etiam amittendi metu. In quo equidem continentissimorum hominum, majorum nostrorum, sæpe requiro prudentiam, qui hæc imbecilla & commutabilia pecuniæ membra, verbo BONA putaverunt appellanda, cum re ac factis longe aliter judicavissent. Potestne bonum cuiquam malo esse? aut potest quisquam in abundantia bonorum ipse esse non bonus?

Atqui ista omnia talia videmus, ut etiam improbi habeant, & obstat probis. Quamobrem licet irrideat, si quis vult; plus apud me tamen vera ratio valebit, quam vulgi opinio. Neque ego unquam bona perdidisse dicam, si qui pecus, aut supellectilem amiserit; neque non sæpe laudabo sapientem illum, Biantem, ut opinor, qui numeratur in septem; cujus cum patriam Prienen cepisset hostis, ceterique ita fugerent, ut multa de suis rebus secum asportarent; cum esset admonitus a quodam, ut idem ipse faceret: *Ego vero, inquit, facio: nam omnia mea porto mecum.* Ille hæc ludibria fortunæ, ne sua quidem putavit, quæ nos appellamus etiam bona. Quid est igitur, quæret aliquis, bonum? si quid recte fit, & honeste, & cum virtute, id bene fieri, vere dicitur; &, quod rectum, & honestum, & cum virtute est, id solum opinor Bonum. Sed hæc videri possunt obscuriora, cum lentius disputantur. Vita atque factis illustranda sunt summorum virorum hæc, quæ verbis subtilius, quam satis est, disputari videntur. Quæro enim a vobis, num ullam cogitationem habuisse videantur illi, qui hanc rempublicam tam præclare fundatam nobis reliquerunt, aut argenti ad avaritiam, aut amœnitatum ad de-

lectationem, aut supellectilis ad delicias, aut epularum ad voluptates? Ponite ante oculos unumquemque regum. Vultis a Romulo? vultis post liberam civitatem, ab iis ipsis, qui liberaverunt eam? Quibus tandem gradibus Romulus ascendit in cœlum? iisne, quæ isti bona appellant? an rebus gestis atque virtutibus? Quid? a Numa Pompilio, minusne gratas diis immortalibus capedines ac fictiles urnulas fuisse, quam filicatas aliorum paternas arbitramur? Omitto reliquos: sunt enim omnes pares inter se, præter Superbum. Brutum si quis roget, quid egerit in patria liberanda; si quis item reliquos ejusdem consilii socios, quid spectaverint, quid secuti sint; num quis existet, cui voluptas, cui divitiæ, cui denique præter officium fortis & magni viri, quidquam aliud propositum fuisse videatur? Quæ res ad necem Porſennæ C. Mucium impellit, sine ulla spe salutis suæ? quæ vis Coclitem contra omnes hostium copias tenuit in ponte solum? quæ patrem Decium, qui filium devotavit, atque immisit in armatas hostium copias? Quid continentia C. Fabricii, quid tenuitas victus M. Curii sequebatur? Quid duo propugnacula belli Punici, Cn. & P. Scipiones, qui Carthaginiensium adventum

corporibus suis intercludendum putaverunt? quid Africanus major? quid minor? quid inter horum ætates interjectus Cato? quid innumerabiles alii? Nam domesticis exemplis abundamus: cogitasse putamus, quidquam in vita sibi expetendum, nisi quod laudabile esse, & præclarum videretur? Veniant igitur isti irrisores hujus orationis ac sententiæ; & jam vel ipsi judicent, utrum se horum alicujus, qui marmoreis tectis, ebore & auro fulgentibus, qui signis, qui tabulis, qui cælato auro & argento, qui Corinthiis operibus abundant, an C. Fabricii, qui nihil eorum habuit, nihil habere voluit, similes esse malint? Atque hæc quidem, quæ modo huc, modo illuc transferuntur, facile adduci solent, ut in rebus bonis esse negent; illud tamen arcte tenent, accurateque defendunt, voluptatem esse summum bonum: quæ quidem mihi vox pecudum videtur esse, non hominum. Tu, cum tibi sive deus, sive mater (ut ita dicam) rerum omnium, natura, dederit animum, quo nihil est præstantius, neque divinius, sic te ipse abjicies atque prosterne, ut nihil inter te atque quadrupedem aliquam putes interesse? Quidquam bonum est, quod non eum, qui id possidet, meliorem facit? Ut enim quis-

P
 que est max
 illis maxime
 quo non is, c
 rari. Quid
 meliorem
 an quisqu
 riando sese
 voluptas, q
 ditur, in re
 quo est ma
 & statu di
 ne & beat

 Ori
 In quo

 Nec
 nec inf
 Non er
 tur a P
 stantia,
 ipse; q
 mitatu,
 ipse non
 mihi secu
 minibus;
 videbatur

que est maxime boni particeps, ita & laudabilis maxime: neque est ullum bonum, de quo non is, qui id habeat, honeste possit gloriari. Quid autem est horum in voluptate? melioremne efficit, aut laudabiliorem virum? an quisquam in potiundis voluptatibus gloriando sese, & prædicatione effert? Atqui si voluptas, quæ plurimorum patrociniis defenditur, in rebus bonis habenda non est; eaque, quo est major, eo magis mentem e sua sede & statu dimovet; profecto nihil est aliud bene & beate vivere, nisi honeste & recte vivere.

PARADOXON II.

Ὅτι αὐτάρκεις ἢ ἀρετὴ πρὸς εὐδαιμονίαν.

In quo virtus sit, ei nihil deesse ad beate vivendum.

Nec vero ego M. Regulam, ærumnosum, nec infelicem, nec miserum unquam putavi. Non enim magnitudo animi ejus excruciebatur a Pœnis, non gravitas, non fides, non constantia, non ulla virtus, non denique animus ipse; qui tot virtutum præsidio, tantoque comitatu, cum corpus ejus caperetur, capi certe ipse non potuit. C. vero Marium vidimus, qui mihi secundis in rebus unus ex fortunatis hominibus; in adversis, unus ex summis viris videbatur; quo beatus esse mortali nihil po-

test. Nescis, insane, nescis, quantas vires virtus habeat: nomen tantum virtutis usurpas; quid ipsa valeat, ignoras. Nemo potest non beatissimus esse, qui est totus aptus ex sese, quique in se uno sua ponit omnia. Cui spes omnis, & ratio, & cogitatio pendet ex fortuna; huic nihil potest esse certi; nihil quod exploratum habeat, permanens sibi unum diem. Eum tu hominem terreto, si quem eris nactus, istis mortis, aut exilii minis. Mihi vero quidquid acciderit in tam ingrata civitate, ne recusanti quidem evenerit, non modo non repugnantem. Quid enim ego laboravi, aut quid egi, aut in quo evigilaverunt curæ & cogitationes meæ, si quidem nihil peperit tale, nihil consecutus sum, ut eo statu essem, quem neque fortunæ temeritas, neque inimicorum labefactaret injuria? Mortemne mihi minitaris, ut omnino ab hominibus, an exilium, ut ab improbis demigrandum sit? Mors terribilis est iis, quorum cum vita omnia extinguuntur; non iis, quorum laus emori non potest: exilium autem illis, quibus quasi circumscriptus est habitandi locus; non iis, qui omnem orbem terrarum, unam urbem esse ducunt. Te miseræ, te ærumnæ premunt, qui te beatum, qui florentem putas: tuæ libidi-

nes

nes te torquent: tu dies noctesque crucia-
ris; cui nec sat est, quod est, & id ipsum, ne
non sit diuturnum, times: te conscientiae sti-
mulant maleficiorum tuorum: te metus exa-
nimant judiciorum atque legum: quocunque
adspexisti, ut furiae, sic tuæ tibi occurrunt in-
juriae, quæ te respirare non sinunt. Quamob-
rem ut improbo, & stulto, & inertī nemini
bene esse potest; sic bonus vir, & fortis, &
sapiens, miser esse non potest. Nec vero, cu-
jus virtus moresque laudandi sunt, ejus non
laudanda vita est; neque porro fugienda vi-
ta, quæ laudanda est: esset autem fugienda,
si esset misera. Quamobrem quidquid est lau-
dabile, idem & beatum, & florens, & expe-
tendum videri debet.

PARADOXON III.

Ἵσα τὰ ἀμαρτήματα, καὶ τὰ κατορθώματα.
Aequalia esse peccata, & recte facta.

Parva, inquis, res est; at magna culpa: nec enim peccata, rerum eventu, sed vitiis hominum metienda sunt. In quo peccatur, id potest aliud alio majus esse, aut minus: ipsum quidem illud peccare, quoquo te verteris, unum est. Auri navem evertat gubernator, an paleæ, in re aliquantulum, in gubernatoris inscientia nihil interest. *Lapsa est*

libido in muliere ignota: dolor ad pauciores pertinet, quam si petulans fuisset in aliqua generosa ac nobili virgine: peccavit vero nihilo minus, si quidem est peccare, tanquam transilire lineas; quod cum feceris, culpa commissa est: quam longe progrediare, cum semel transieris, ad augendam transeundi culpam nihil pertinet. Peccare certe licet nemini: quod autem non licet, id hoc uno tenetur, si arguitur non licere. Id si nec majus, nec minus unquam fieri potest; (quoniam in eo est peccatum, si non licuit; quod semper unum, & idem est;) quæ ex eo peccata nascuntur, æqualia sint oportet. Quod si virtutes pares sunt inter se; paria esse etiam vitia necesse est. Atqui pares esse virtutes, nec bono viro meliorem, nec temperante temperantiorum, nec forti fortiorum, nec sapiente sapientiorum posse fieri, facillime potest perspicī. An virum bonum dices, qui depositum nullo teste, cum lucrari impune posset, auri pondus decem, reddiderit, si idem in decem milibus pondus non idem fecerit? aut temperantem eum, qui se in aliqua libidine continuerit, in aliqua effuderit? Una virtus est consentiens cum ratione & perpetua constantia. Nihil huic addi potest, quo magis virtus

fit; nihil demi, ut virtutis nomen relinquatur. Etenim si benefacta, recte facta sunt, & nihil recto rectius; certe ne bono quidem melius quidquam inveniri potest. Sequitur igitur, ut etiam vitia sint paria; siquidem pravitates animi recte vitia dicuntur. Atqui quoniam pares virtutes sunt; recte facta, quando a virtutibus proficiscuntur, paria esse debent: itemque peccata, quoniam ex vitiis manant, sint æqualia necesse est. A philosophis, 2 inquis, ista sumis. Metuebam, ne a lenonibus diceres. Socrates disputabat isto modo. Bene hercle narras: nam istum doctum & sapientem virum fuisse, memoriæ traditum est. Sed tamen quæro ex te, (quando verbis inter nos contendimus, non pugnis,) utrum de bonis est quærendum, quid bajuli atque operarii, an quid homines doctissimi senserint? præsertim cum hæc sententia non modo verior, sed ne utilior quidem hominum vitæ reperiri ulla possit. Quæ vis enim est, quæ magis arceat homines ab improbitate omni, quam si senserint, nullum in delictis esse discrimen? æque peccare se, si privatis, ac si magistratibus manus afferant? quamcunque in domum stuprum intulerint, eandem esse labem libidinis? Nihilne igitur interest, (nam hoc dicet

aliquis,) patrem quis enecet, an servum? Nuda ista si ponas, judicari, qualia sint, non facile possunt. Patrem vita privare, si per se scelus est; Saguntini, qui parentes suos, liberos emori, quam servos vivere maluerunt, parricidæ fuerunt. Ergo & parenti nonnunquam adimi vita sine scelere potest; & servo sæpe sine injuria non potest. Causa igitur hæc, non natura distinguit: quæ quando utro accessit, id fit propensius; si utroque adjuncta sit, paria fiant, necessæ est. Illud tamen interest, quod in servo necando, si adfit injuria, semel peccatur; in patris vita violanda, multa peccantur. Violatur is, qui procreavit; is, qui aluit; is, qui erudit; is, qui in sede ac domo, atque in republica collocavit; multitudine peccatorum præstat, eoque pœna majore dignus est. Sed nos in vita, non quæ cuique peccato pœna fit, sed quantum cuique liceat, spectare debemus: quidquid non oportet, scelus esse; quidquid non licet, nefas putare debemus. Etiamne in minimis rebus? Etiam: si quidem rerum modum fingere non possumus; animorum modum tenere possumus. Histrio si paulum se movit extra numerum, aut si versus pronuntiatus est syllaba una brevior, aut longior, exhibilatur & ex-

ploditur: i
rator, om
laba te per
nugis; in
tis peccat
breviora,
quid pec
nis atque
ratione d
gis pecca

'Or:

Omn

Ege

improb

sanum

animu

rum h

tutibi

tus, v

te qui

tas?

immar

latron

tudo?

civitas,

judicia

ploditur: in vita tu, quæ omni gestu moderatior, omni versu aptior esse debet, ut in syllaba te peccare dices? poëtam non audio in nugis; in vitæ societate audiam civem, digitis peccata dimetientem sua? quæ si visa sunt breviora, leviora qui possint videri, cum quidquid peccatur, perturbatione peccetur rationis atque ordinis? perturbata autem semel ratione & ordine, nihil possit addi, quo magis peccari posse videatur.

PARADOXON IV.

Ὅτι πᾶς ἄφρων μάλιστά.

Omnem stultum insanire.

Ego vero te non stultum, ut sæpe; non improbum, ut semper; sed dementem & insanum rebus vincam necessariis. Sapientis animus magnitudine consilii, tolerantia rerum humanarum, contemtionem fortunæ, virtutibus denique omnibus, ut mœnibus, septus, vincetur & expugnabitur, qui ne civitate quidem pelli potest? Quæ est enim civitas? Omnisne conventus etiam ferorum & immanium? omnisne etiam fugitivorum ac latronum congregata unum in locum multitudo? certe negabis. Non igitur erat illa tum civitas, cum leges in ea nihil valebant; cum judicia jacebant; cum mos patrius occiderat;

cum ferro pulsus magistratibus, senatus nomen in republica non erat. Prædonum ille concursus, & te duce latrocinium in foro constitutum, & reliquæ conjurationis a Catilinæ furiis ad tuum scelus furoremque conversæ, non civitas erat, Itaque pulsus ego civitate non sum, quæ nulla erat; arcessitus in civitatem sum, cum esset in republica consul, qui tum nullus fuerat; esset senatus, qui tum occiderat; esset consensus populi liberi; esset juris & æquitatis (quæ vincula sunt civitatis) repetita memoria. Ac vide, quam ista tui latrocinii tela contemserim; jactam & immissam a te nefariam in me injuriam semper duxi; pervenisse ad me nunquam putavi: nisi forte, cum parietes disturbabas, aut cum hæctis sceleratas faces inferebas, meorum aliquid ruere, aut deflagrare arbitrabare. Nihil neque meum est, neque cujusquam, quod auferri, quod eripi, quod amitti potest. Si mihi eripuisses divinam animi mei constantiam, meas curas, vigilias, consilia, quibus republica te invitissimo stat; si hujus æterni beneficii immortalem memoriam delevisses; multo etiam magis si illam mentem, unde hæc consilia manarunt, mihi eripuisses; tum ego accepisse me confiterer injuriam. Sed si hæc

cec fecisti,
gloriosum i
lamitosum.
maxime,
rationibu
tu, ne nu
stis, & ci
tura ac l
Cædem in
pla tenuit
incendisti
potes au
quando
appellas
republ
amentis
quid fa
nescis,
illud
esse su
quoru
ges ex
si solun
te exsu
Nom a
rit? ante
hominem

nec fecisti, nec facere potuisti; reditum mihi gloriosum injuria tua dedit, non exitum calamitosum. Ergo ego semper civis; & tum maxime, cum meam salutem senatus exteris rationibus, ut civis optimi, commendabat; tu, ne nunc quidem: nisi forte idem esse hostis, & civis potest. An tu civem ab hoste natura ac loco, non animo factisque distinguis? Cædem in foro fecisti: armatis latronibus templa tenuisti: privatorum domos, ædes sacras incendisti. Cur hostis Spartacus, si tu civis? potes autem esse tu civis, propter quem aliquando civitas non fuit? & me tuo nomine appellas, cum omnes meo discessu exulasse rempublicam putent? Nunquamne, homo amentissime, te circumspicies? nunquam, nec quid facias, considerabis, nec quid loquare? nescis, exilium scelerum esse pœnam? meum illud iter ob præclarissimas res a me gestas esse susceptum? Omnes scelerati atque impii, quorum tu te ducem esse profiteris, quos leges exilio affici volunt, exsules sunt, etiam si solum non mutarunt. An cum omnes leges te exulem esse jubeant, non eris tu exul? Num appellatur inimicus, qui cum telo fuerit? ante senatum tua sica deprehensa est. Qui hominem occiderit? tu plurimos occidisti.

Qui incendium fecerit? ædes Nympharum manu tua deflagavit. Qui templa occupaverit? in foro castra posuisti. Sed quid ego communes leges profero, quibus omnibus es exsul? Familiarissimus tuus de te privilegium tulit, ut, si in opertum Bonæ Deæ accessisses, exsulares. At te id fecisse, etiam gloriari soles. Quomodo igitur tot legibus in exilium ejectus, nomen exulis non perhorrescis? Romæ sum, inquis: & quidem in operto fuisti. Non igitur ubi quisque erit, ejus loci jus tenebit, si ibi eum legibus esse non oportebit.

PARADOXON V.

Ὅτι μόνος ὁ σοφὸς ἐλεύθερος, καὶ πᾶς ἄφρων δούλος.

Solum sapientem esse liberum, Et omnem stultum servum.

1 Laudetur vero hic imperator, aut etiam appelletur, aut hoc nomine dignus putetur? quo modo? aut cui tandem hic libero imperabit, qui non potest cupiditatibus suis imperare? Refrenet primum libidines, spernat voluptates, iracundiam teneat, coercet avaritiam, ceteras animi labeles repellat: tum incipiat aliis imperare, cum ipse improbiſſimis dominis, dedecori ac turpitudini parere defierit. Dum quidem his obediens, non modo

imperator, sed liber habendus omnino non erit. Præclare enim est hoc usurpatum a doctissimis, quorum auctoritate non uterer, si mihi apud aliquos agrestes hæc habenda esset oratio: cum vero apud prudentissimos loquar, quibus hæc inaudita non sunt; cur ego simulem, me, si quid in his studiis operæ posuerim, perdidisse? Dictum est igitur ab eruditissimis viris, nisi sapientem, liberum esse neminem. Quid est enim libertas? potestas vivendi, ut velis. Quis igitur vivit, ut vult, nisi qui recta sequitur, qui gaudet officio, cui vivendi via considerata atque provisa est? qui legibus quidem non propter metum pareret, sed eas sequitur atque colit, quia id salutare maxime esse judicat; qui nihil dicit, nihil facit, nihil cogitat denique, nisi libenter ac libere; cujus omnia consilia, resque omnes, quas gerit, ab ipso proficiscuntur, eodemque feruntur; nec est ulla res, quæ plus apud eum polleat, quam ipsius voluntas atque iudicium; cui quidem etiam (quæ vim habere maximam dicitur) *Fortuna ipsa cedit, sicut sapiens poëta dixit, Suis ea cuique fingitur moribus.* Soli igitur hoc contingit sapienti, ut nihil faciat invitus, nihil dolens, nihil coactus; quod etsi ita esse, pluribus ver-

bis differendum est; illud tamen & breve &
 confitendum est, nisi qui ita sit affectus, esse
 liberum neminem. Igitur omnes improbi, ser-
 vi. Nec hoc tam re est, quam dictu inopina-
 tum atque mirabile: non enim ita dicunt, eos
 esse servos, ut mancipia, quæ sunt domi-
 norum facta nexu, aut aliquo jure civili; sed,
 si servitus sit, sicut est, obedientia fracti ani-
 mi & abjecti, & arbitrio carentis suo, quis
 neget, omnes leves, omnes cupidos, omnes
 2 denique improbos, esse servos? An ille mihi
 liber, cui mulier imperat? cui leges impo-
 nit, præscribit, jubet, vetat, quod videtur?
 qui nihil imperanti negare potest, nihil recu-
 sare audet? Poscit? dandum est: vocat? ve-
 niendum: ejicit? abeundum: minatur? ex-
 timescendum. Ego vero istum non modo ser-
 vum, sed nequissimum servum, etiam si in
 amplissima familia natus sit, appellandum pu-
 to. Atque ut in magna familia sunt alii lau-
 tiores (ut sibi videntur) servi, sed tamen ser-
 vi, atrienses ac topiarii; pari stultitia sunt,
 quos signa, quos tabulæ, quos cælatum ar-
 gentum, quos Corinthia opera, quos ædificia
 magnifica nimio opere delectant. At sumus,
 inquit, civitatis principes. Vos vero ne
 conservorum quidem vestrorum principes

estis. Sed ut in familia, qui tractant ista, qui tergunt, qui unguunt, qui verrunt, qui spargunt, non honestissimum locum servitutis tenent: sic in civitate, qui se istarum rerum cupiditatibus dediderunt, ipsius servitutis locum pæne infimum obtinent. Magna, inquis, bella gessi; magnis imperiis & provinciis præfui. Gere igitur animum laude dignum. Echionis tabula te stupidum detinet, aut signum aliquod Polycleti. Mitto, unde sustuleris, & quomodo habeas. Intuentem te, admirantem, clamores tollentem cum video, servum te esse ineptiarum omnium judico. Nonne igitur sunt ista festiva? Sint: nam nos quoque oculos eruditos habemus. Sed obsecro te, ita venusta habeantur ista, non ut vincula virorum sint, sed ut oblectamenta puerorum. Quid enim censes? si L. Mummius aliquem istorum videret, matellionem Corinthium cupidissime tractantem, cum ipse totam Corinthum contempsisset; utrum illum civem excellentem, an atriensem diligentem putaret? Reviviscat M. Curius, aut eorum aliquis, quorum in villa ac domo nihil splendidum, nihil ornatum fuit, præter ipsos; & videat aliquem, summis populi beneficiis usum, barbatulos mullos exceptantem de piscina, & pertractan-

tem, & murænarum copia gloriantem; nonne hunc hominem ita servum judicet, ut ne in familia quidem dignum majore aliquo negotio putet? An eorum servitus dubia est, qui cupiditate peculii nullam conditionem recusant durissimæ servitutis? hereditatis spes quid iniquitatis in serviendo non suscipit? quem nutum locupletis orbi senis non observat? loquitur ad voluntatem; quidquid denuntiatur sit, facit; affectatur, assidet, muneratur. Quid horum est liberi? quid denique non servi inertis? Quid? jam illa cupiditas (quæ videtur esse liberalior) honoris, imperii, provinciarum, quam dura est domina! quam imperiosa! quam vehemens! Cethego, homini non probatissimo, servire coëgit eos, qui sibi esse amplissimi videbantur; munera mittere, noctu venire domum ad eum, precari, denique supplicare. Quæ servitus est, si hæc libertas existimari potest? Quid? cum cupiditatem dominatus excessit, & alius est dominus exortus ex conscientia peccatorum, timor? quam est illa misera, quam dura servitus! adolescentibus paulo loquacioribus est serviendum: omnes, qui aliquid scire videntur, tanquam domini, timentur. Judex vero quantum habet dominatum? quo timore no-

centes afficit? An non est omnis metus, servitus? Quid valet igitur illa eloquentissimi viri, L. Craffi, copiosa magis, quam sapiens oratio? *Eripite nos ex servitute.* Quæ est ista servitus, tam claro homini, tamque nobili? Omnis animi debilitati, & humilis, & fracti timiditas, servitus est. *Nolite sinere nos cuiquam servire.* In libertatem vindicari vult? *minime.* Quid enim adjungit? *nisi vobis universis,* (dominum mutare, non liber esse vult,) *quibus & possumus & debemus.* Nos vero, siquidem animo excelso, & alto, & virtutibus exaggerato sumus, nec debemus, nec possumus. Tu posse te dicito, quoniam quidem potes: debere ne dixeris; quoniam nihil quisquam debet, nisi quod est turpe non reddere. Sed hæc hæc hactenus. Ille videat, quomodo imperator esse possit: cum eum ne liberum quidem esse ratio & veritas ipsa convincat.

PARADOXON VI.

Ὅτι μόνος ὁ σοφὸς πλέσιος.

Solum sapientem esse divitem.

Quæ est ista in commemoranda pecunia tua tam insolens ostentatio? solusne tu dives? Proh dii immortales! egone me audivisse aliquid, & didicisse, non gaudeam? Solusne tu dives? Quid, si ne dives quidem?

quid, si pauper etiam? Quem enim intelligimus divitem? aut, hoc verbum, in quo homine ponimus? opinor in eo, cui tanta possessio est, ut ad liberaliter vivendum facile contentus sit; qui nihil quærat, nihil appetat, nihil optet amplius. Animus oportet tuus se judicet divitem, non hominum sermo, neque possessiones tuæ: nihil sibi deesse putet, nihil curet amplius. Satiatus est, aut contentus etiam pecunia? concedo, dives es: si autem propter aviditatem pecuniæ nullum quæstum turpem putas, cum isti ordini ne honestus quidem possit esse ullus: si quotidie fraudas, decipis, poscis, pacisceris, auferis, eripis: si socios spolias, ærarium expilas: si testamenta amicorum expectas, aut ne expectas quidem, atque ipse supponis: hæc utrum abundantis, an egentis signa sunt? Animus hominis, dives, non arca appellari solet. Quamvis illa sit plena, dum te inanem videbo, divitem non putabo: etenim ex eo, quantum cuique satis est, metiuntur homines divitiarum modum. Filiam quis habet? pecunia est opus: duas? majore: plures? majore etiam: & si, ut ajunt, Danao quinquaginta sint filiae; tot dotes magnam quærunt pecuniam. Quantum enim cuique opus est, ad id accommodatur, ut ante dixi, divitiarum modus. Qui igitur

tar non fili
ditates hab
copias exhi
appellabo
sentiat? N
neminem
re posset
manus ta
test. Ergo
ante, qua
tum refici
magna e
Jam fate
tantum e
Itaque il
tem ac n
re tolifi
runt m
blicis f
lic, qu
atque j
tes & p
ruptela
dum pa
pecuniar
missiones
dique pe
rum, qui l

tur non filias plures, sed innumerabiles cupiditates habet, quæ brevi tempore maximas copias exhaurire possint; hunc quo modo ego appellabo divitem, cum ipse etiam egere se sentiat? Multi ex te audierunt, cum diceres, neminem esse divitem, nisi qui exercitum alere posset suis fructibus; quod populus Romanus tantis vectigalibus jampridem vix potest. Ergo hoc proposito, nunquam eris dives ante, quam tibi ex tuis possessionibus tantum reficiatur, ut eo tueri sex legiones, & magna equitum ac peditum auxilia possis. Jam fateris igitur, non esse te divitem, cui tantum desit, ut expleas id, quod exoptas. Itaque istam paupertatem, vel potius egestatem ac mendicitatem tuam nunquam obscure tulisti. Nam ut iis, qui honeste rem quaerunt mercaturis faciendis, operis dandis, publicis sumendis, intelligimus opus esse quaesito; sic, qui videt domi tuæ pariter accusatorum atque judicum confociatos greges, qui nocentes & pecuniosos reos eodem se auctore corruptelam judicii molientes, qui tuas mercedum pactiones in patrociniis, intercessionibus pecuniarum in coitionibus candidatorum, dimissiones libertorum ad foenerandas diripiendasque provincias; qui expulsiones vicinorum, qui latrocinia in agris, qui cum servis,

cum libertis, cum clientibus societates, qui possessiones vacuas, qui proscriptiones locupletium, qui cædes municipiorum, qui illam Sullani temporis messem recordetur, qui testamenta subiecta, qui sublato tot homines, qui denique omnia venalia, delectum, decretum, alienam, suam sententiam, forum, domum, vocem, silentium: quis hunc non putet confiteri, sibi quæsito opus esse? cui autem quæsito opus sit, quis unquam hunc vere dixerit divitem? Est enim divitiarum fructus in copia: copiam autem declarat satietas rerum, atque abundantia; quam tu quoniam nunquam assequere, nunquam omnino es futurus dives. Meam autem quoniam pecuniam contemnis, & recte; (est enim ad vulgi opinionem mediocris; ad tuam, nulla; ad meam, modica;) de me silebo: de re loquar. Si censenda nobis atque æstimanda res sit, utrum tandem pluris æstimemus pecuniam Pyrrhi, quam Fabricio dabat, an continentiam Fabricii, qui illam pecuniam repudiabat? utrum aurum Samnitum, an responsum M'. Carii? hereditatem L. Pauli, an liberalitatem Africani, qui ejus hereditatis Q. Maximo fratri partem suam concessit? Hæc profecto, quæ sunt summarum virtutum, pluris

æsti-

æstimanda
 nix. Quis
 plorimi sit
 sit) dubite
 niam nul
 ti, pluris
 immorta
 magnum
 jam ad fi
 sam. Cap
 fertia; e
 in villis
 tabulas
 cupifce
 ctus, se
 tenui v
 tis, ali
 ditior,
 qui a
 eo ple
 se viri
 quor,
 tum e
 re veri
 memor
 quamur
 adicula
 Opp.

æstimanda sunt, quam illa, quæ sunt pecunia. Quis igitur (si quidem, ut quisque, quod plurimi fit, possideat, ita ditissimus habendus fit) dubitet, quin in virtute divitiæ sint? quoniam nulla possessio, nulla vis auri & argenti, pluris, quam virtus, æstimanda est. O dii immortales! non intelligunt homines, quam magnum vectigal sit parsimonia. Venio enim jam ad sumtuosos; relinquo istum quæstuosum. Capit ille ex suis prædiis sexcenta sextertia; ego centena ex meis: illi aurata tecta in villis, & sola marmorea facienti, & signa, tabulas, supellectilem, & vestem infinite concupiscenti, non modo ad sumtum ille est fructus, sed etiam ad fœnus, exiguus. Ex meo tenui vectigali, detractis sumptibus cupiditatis, aliquid etiam redundabit. Uter igitur est ditior, cui deest, an cui superat? qui eget, an qui abundat? cujus possessio quo est major, eo plus requirit ad se tuendam; an quæ suis se viribus sustinet? Sed quid ego de me loquor, qui morum ac temporum vitio aliquantum etiam ipse fortasse in hujus seculi errore verfer? M'. Manilius patrum nostrorum memoria (ne semper Curios & Luscinos loquamur) pauper tandem fuit: habuit enim ædiculas in Carinis, & fundum in Labicano.

Nos igitur ditiores, qui plura habemus? utinam quidem! sed non æstimatione census, verum victu atque cultu terminatur pecuniæ modus. Non esse cupidum, pecunia est: non esse emacem, vectigal est: contentum vero suis rebus esse, maximæ sunt certissimæque divitiæ. Etenim si isti callidi rerum æstimatorum prata & areas quasdam magno æstiment, quod ei generi possessionum minime quasi noceri potest; quanti est æstimanda virtus, quæ nec eripi, nec surripi potest unquam; neque naufragio, neque incendio amittitur; nec tempestatum, nec temporum perturbatione mutatur? qua præditi qui sunt, soli sunt divites: soli enim possident res & fructuosas, & sempiternas; solique (quod est proprium divitiarum) contenti sunt rebus suis. Satis esse putant, quod est; nihil appetunt, nulla re egent, nihil sibi deesse sentiunt, nihil requirunt. Improbi autem, & avari, quoniam incertas, atque in casu positas habent, & plus semper appetunt, nec eorum quisquam adhuc inventus est, cui, quod haberet, esset satis; non modo non copiosi ac divites, sed etiam inopes ac pauperes existimandi sunt.

M. TULLII CICERONIS

T I M A E U S

SEU

DE UNIVERSO, FRAGMENTUM.

MULTA sunt a nobis & in Academicis con-
scripta contra phycos, & sæpe cum P. Ni-
gido, Carneadeo more & modo disputata.
Fuit enim vir ille cum ceteris artibus, quæ
quidem dignæ libero essent, ornatus omnibus;
tum acer investigator & diligens earum re-
rum, quæ a natura involutæ videntur. De-
nique sic judico, post illos nobiles Pythago-
reos, quorum disciplina extincta est quodam-
modo, cum aliquot secula in Italia Siciliaque
viguisset; hunc extitisse, qui illam renova-
ret. Qui cum me in Ciliciam proficiscentem,
Ephesi expectavisset, Romam ex legatione
ipse decedens; venissetque eodem Mytilenis
mei salutandi & visendi causa Cratippus, Pe-
ripateticorum omnium, quos quidem ego au-
diverim, meo judicio facile princeps; perli-
benter & Nigidium vidi, & Cratippum cog-
novi. Ac primum quidem tempus salutatio-
nibus, reliquum percontatione consumimus.

Desunt multa.

2 Quid est, quod semper sit, neque ullum
 habeat ortum? & quod gignatur, nec un-
 quam sit? Quorum alterum intelligentia &
 ratione comprehenditur; quod unum semper,
 atque idem est: alterum, quod affert opinio-
 nem per sensus, rationis expers; quod totum
 opinabile est, id gignitur, & interit, nec un-
 quam esse vere potest. Omne autem quod
 gignitur, ex aliqua causa gigni necesse est:
 nullius enim rei, causa remota, reperiri ori-
 go potest. Quocirca si is, qui aliquod munus
 efficere molitur, eam speciem, quæ semper
 est eadem, intuebitur, atque eam sibi propo-
 net exemplar, præclarum opus efficiat neces-
 se est. Sin autem illam, quæ gignitur; nun-
 quam illam, quam expetet, pulchritudinem
 consequetur. Omne igitur cælum, sive mun-
 dus, sive quovis alio vocabulo gaudet, hoc
 a nobis nuncupatus sit. De quo id primum
 consideremus, quod principio est in omni quæ-
 stione considerandum, semperne fuerit, nullo
 generatus ortu; an ortus sit ab aliquo tem-
 poris principatu. Ortus est, quandoquidem
 cernitur, & tangitur, & est undique corpo-
 ratus. Omnia autem talia sensum movent;
 sensusque moventia quæ sunt, eadem in opib;

nione confidunt, quæ ortum habere gigni-
quæ diximus: nihil autem gigni posse sine causis,
Atque illum quidem quasi parentem hujus
universitatis invenire, difficile; & cum jam
inveneris, indicare in vulgus, nefas. Rursus
igitur videndum, ille fabricator tanti operis
num sit imitatus exemplar, idne, quod sem-
per unum & idem, & sui simile; an id, quod
generatum ortumque dicimus. Atqui si pul-
cher est hic mundus, si probus ejus artifex;
profecto speciem æternitatis imitari maluit:
sin secus, quod ne dictu quidem fas est; ge-
neratum exemplum est pro æterno secutus.
Non igitur dubium, quin æternitatem malu-
erit exsequi, quandoquidem neque mundo
quidquam pulchrius, neque ejus ædificatore
præstantius. Sic ergo generatus, ad id est ef-
fectus, quod ratione sapientiaque comprehen-
ditur, atque immutabili æternitate contine-
tur. Ex quo efficitur, ut sit necesse, hunc,
quem cernimus, mundum, simulacrum æter-
num esse alicujus æterni. Difficillimum au-
tem est in omni conquisitione rationis exor-
dium. De iis igitur, quæ diximus, hæc sit
prima distinctio. In omni oratione cum iis
rebus, de quibus explicandum, videtur esse
cognitio. Itaque cum de re stabili & immu-

tabili disputatur; oratio talis fit, qualis fit illa, quæ neque redargui, neque convinci potest. Cum autem ingressa est imitata & efficta simulacra; bene agi putat, si similitudinem veri consequatur. Quantum enim ad id, quod ortum est, æternitas valet; tantum ad fidem veritas. Quocirca si forte de deorum natura ortuque mundi differentes, minus id, quod habemus, animo consequimur, ut tota dilucide & plane exornata oratio sibi constet, & ex omni parte secum ipsa consentiat; haud sane erit mirum; contentique esse debebitis, si probabilia dicentur. Aequum est enim meminisse, & me, qui differam, hominem esse; & vos, qui judicetis: ut, si probabilia dicentur, nil ultra requiratis. Quæramus igitur causam, quæ eum impulerit, qui hæc machinatus sit, ut originem rerum, & molitionem novam quæreret. Probitate videlicet præstabat: probus autem invidet nemini: itaque omnia sui similia generavit. Hæc nimirum gignendi mundi causa justissima. Nam cum constituisset Deus bonis omnibus explere mundum, mali nihil admiscere, quoad natura pateretur; quidquid erat, quod in cernendi sensum caderet, id sibi assumfit, non tranquillum & quietum, sed immoderate agira-

tum & fluctuans, idque ex inordinato in ordinem adduxit: hoc enim judicabat esse præstantius. Fas autem nec est, nec unquam fuit, quidquam nisi pulcherrimum facere eum, qui esset optimus. Cum rationem igitur habuisset, reperiēbat nihil esse eorum, quæ natura cernerentur, non intelligens, intelligente, in toto genere, præstantius: intelligentiam autem ulli rei adjunctam esse, sine animo, nefas esse. Quocirca intelligentiam in animo, animum concludit in corpore. Sic ratus est opus illud effectum esse pulcherrimum. Quam ob causam non est cunctandum profiteri, si modo investigari aliquid conjectura potest, hunc mundum animal esse, idque intelligens, & divina providentia constitutum. Hoc posito; 4 quod sequitur, videndum est, cujusnam animantium Deus in figendo mundo similitudinem secutus sit. Nullius profecto, eorum quidem, quæ sunt nobis nota animantia: sunt enim omnia in quædam genera partita, aut inchoata, nulla ex parte perfecta: imperfecto autem nec absoluto simile, pulchrum esse nihil potest. Cujus ergo omne animal quasi particula quædam est, sive in singulis, sive in diverso genere cernatur, ejus similem mundum esse dicamus. Omnes igitur, qui animo cer-

nuntur, & ratione intelliguntur animantes, complexu rationis & intelligentiæ, sicut homines hoc mundo, & pecudes, & omnia, quæ sub adspectum cadunt, comprehenduntur. Quod enim pulcherrimum in rerum natura intelligi potest, & quod ex omni parte absolutissimum est, cum Deus similem mundum efficere vellet, animal unum, adspectabile, in quo omnia animalia continerentur, effecit. Rectene igitur unum mundum dixerimus; an sint plures, an innumerabiles, dictu verius & melius? Unus profecto, siquidem factus est ad exemplum. Quod enim omnes animantes eos, qui ratione intelliguntur, complectitur, id non potest esse cum altero. Rursus enim alius animans, qui eum contineat, sit necesse est, cujus partes sint animantes superiores, cælumque hoc, simulacrum illius ultimi sit, non proximi. Quorum ne quid accideret, atque ut hic mundus esset animanti absoluto simillimus, hoc ipso, quod solus atque unus esset, idcirco singularem Deus hunc mundum, atque unigenam procreavit. Corporeum autem, & adspectabile, itemque tractabile omne necesse est esse, quod natum est. Nihil porro, igni vacuum, videri potest; nec vero tangi, quod careat solido; solidum autem nihil,

quod terra
efficere m
nemque ju
herendum
si nodum
colorum
mum, q
git, qu
aliqua
dendum
nobis no
ci potes
rum, w
nerum
num p
tur, vi
mediu
dium
postre
cessita
fuerut
tur, ut
tis cor
neque
interjec
bus effe
solitas

quod terræ sit expers. Quamobrem mundum
efficere moliens Deus, terram primum, ig-
nemque jungebat. Omnia autem duo ad co-
hærendum, tertium aliquid requirunt, & qua-
si nodum vinculumque desiderant. Sed vin-
culorum id est aptissimum atque pulcherri-
mum, quod ex se, atque de his, quæ adstrin-
git, quam maxime unum efficit. Id optime
assequitur, quæ Græce ἀναλογία, Latine (au-
dendum est enim, quoniam hæc primum a
nobis novantur) comparatio, proportiove di-
ci potest. Quando enim trium vel numero 5
rum, vel figurarum, vel quorumcunque ge-
nerum contingit, ut quod medium fit, uti pri-
mum proportione, ita id postremo compare-
tur, vicissimque ut extremum cum medio, sic
medium cum primo conferatur; id quod me-
dium est, tum primum sit, tum postremum;
postrema vero, & prima media fiunt: ita ne-
cessitas cogit, ut eadem sint ea, quæ dijuncta
fuerunt: eadem autem cum facta sint, effici-
tur, ut omnia sint unum. Quod si universita-
tis corpus, planum & æquabile explicaretur,
neque in eo quidquam esset requisitum; unum
interjectum medium, & se ipsum, & ea, qui-
bus esset interpositum, colligaret. Sed cum
soliditas mundo quæreretur; solida autem

omnia uno medio nunquam, duobus semper copulentur; ita contigit, ut inter ignem & terram, aquam Deus, animamque poneret, eaque inter se compararet, & proportione conjungeret, ut quemadmodum ignis, animæ; sic anima aquæ: quodque anima aquæ; id aqua terræ proportione redderet. Qua ex conjunctione cœlum ita aptum est, ut sub adsp̄ctum & tactum cadat. Itaque & ob eam causam & ab iis rebus, numero quatuor, mundi est corpus effectum, ea constructum proportione, qua dixi: ex quo ipse se concordî quadam amicitia & caritate complectitur; atque ita apte cohæret, ut dissolvi nullo modo queat, nisi ab eodem, a quo est colligatus. Earum autem quatuor rerum, quas supra dixi, sic in omni mundo omnes partes collocatæ sunt, ut nulla pars hujusce generis excederet extra, atque in hoc universo inessent genera illa universa. Id ob eas causas, primum ut mundus animans possit ex perfectis partibus esse perfectus; deinde ut unus esset, nulla parte, unde alter gigneretur, relicta; postremo ne quis morbus eum possit, aut senectus affligere. Omnis enim coagmentatio corporis, vel calore, vel frigore, vel aliqua impulsione vehementi labefactatur & frangitur, & ad morbos sene-

statemque compellitur. Hanc igitur habuit
rationem effector mundi, molitorque Deus,
ut unum opus totum atque perfectum ex om-
nibus totis atque perfectis absolveretur, quod
omni morbo seniove careret. Formam autem 6
& maxime sibi cognatam & decoram dedit.
A quo enim animante omnes reliquos conti-
neri vellet animantes, hunc ea forma figura-
vit, qua una omnes reliquæ formæ conclu-
duntur: & globosus est fabricatus; quod
σφαιροειδὲς Græci vocant: cujus omnis extre-
mitas paribus a medio radiis attingitur: id-
que ita tornavit, ut nihil effici possit rotun-
dus, nihil ut asperitatis haberet, nihil offen-
sionis, nihil inclusum angulis, nihil amfracti-
bus, nihil eminens, nihil lacunosum; omnes-
que partes simillimæ omnium, quoad ejus præ-
stabat iudicio dissimilitudini similitudo. Om-
ni autem totam figuram mundi lævitate cir-
cumdedit. Nec enim oculis egebat, quia ni-
hil extra, quod cerni posset, relictum erat;
nec auribus, quia ne quod audiretur quidem;
neque erant anima circumfusa extrema mun-
di, ut respirationem requireret; nec vero de-
siderabat aut alimenta corporis, aut detractio-
nem confecti & consumti cibi. Neque enim
ulla decessio fieri poterat, neque accessio; ne-

que vero erat unde. Ita se ipse consumptione & senio alebat sui, cum ipse per se, & a se & pateretur, & faceret omnia. Sic enim ratus est ille, qui ista junxit & condidit, ipsum se contentum esse mundum, neque egere altero. Itaque nec ei manus affinxit, quia nec capiendum quidquam erat, nec repellendum; nec pedes, nec alia membra, quibus ingressum corpore sustineret. Motum enim dedit coelo eum, qui figuræ ejus fit aptissimus, qui unus ex septem motibus mentem atque intelligentiam cohiberet maxime. Itaque una conversione atque eadem ipse circum se torquetur & vertitur. Sex autem reliquos motus ab eo separavit; itaque eum ab omni erratione liberavit. Ad hanc igitur conversionem, quæ pedibus & gradu non egeret, ingrediendi membra non dedit. Hæc Deus is, qui erat, de aliquando Deo futuro cogitans, lævem eum effecit & undique æquabilem, & a medio ad summum parem, & perfectum atque absolutum ex absolutis atque perfectis. Animum autem ut in eo medio collocavit, ita per totum tetendit: deinde eum circumdedit corpore, & vestivit extrinsecus: coloque solivago, & volubili, & in orbem incitato complexus est, quod secum ipsum propter virtutem

facile esse posset, nec desideraret alterum, satis sibi ipsum notum & familiare. Sic Deus ille æternus hunc perfecte beatum Deum procreavit; sed animum haud ita, ut modo locuti sumus, tum denique, cum corpus ei effecisset, inchoavit. Neque enim esset rectum, minori parere majorem. Sed nos multa inconsiderate ac temere dicimus. Deus autem 7 & ortu, & virtute antiquiorem genuit animum, eumque ut dominum atque imperantem, obedienti præfecit corpori; idque molitus tali quodam est modo. Ex materia, quæ individua est, & quæ semper unius modi, sui-que similis, & ex ea, quæ corporibus dividua gignitur, tertium materiæ genus ex duobus in medium admiscuit, quod esset ejusdem naturæ, & quod alterius; idque interjecit inter individuum, atque id, quod dividuum esset in corpore. Ea cum tria sumisset, unam in speciem temperavit; naturamque illam, quam alterius diximus, vel cum eadem conjunxit, fugientem, & ejus copulationis alienam, permiscens cum materia, cum ex tribus effecisset unum, id ipsum in ea, quæ decuit, membra partitus est. Jam partes singulas ex eodem, & ex altero, & ex materia temperavit. Fuit autem talis illa partitio.

Unam principio partem detraxit ex toto: secundam autem primæ partis duplam: deinde tertiam, quæ esset secundæ sesquialtera, primæ tripla: deinde quartam, quæ secundæ dupla esset: quintam inde, quæ tertiæ tripla: tum sextam octuplam primæ: postremo septimam, quæ septem & viginti partibus antecederet primæ. Deinde instituit dupla & tripla intervalla explere, partes rursus ex toto defecans; quas intervallis ita locabat, ut in singulis essent bina media: vix enim audeo dicere medietates, quas Græci *μεσότητις* appellant: sed quasi ita dixerim, intelligatur; erit enim planius. Earum alteram, eadem parte præstantem extremis, eademque superatam: alteram pari numero præstantem extremis, parique numero superatam. Sesquialteris autem intervallis, & sesquitertiis, & sesquioctavis sumtis ex his colligationibus in primis intervallis, sesquioctavo intervallo, sesquitertia omnia explebat, cum particulam singulorum relinqueret. Ejus autem particulæ intervallo habebat numerus ad numerum eandem proportionem, comparisonemque in extremis, quam habent CCLVI cum CCLXIII, atque ita permistum illud, ex quo hæc secuit, jam omne consumserat. Hanc igitur omnem

conjunctionem, duplicem in longitudinem dif-
 fidit; mediæque accommodans media, quasi
 decussavit: deinde in orbem torfit, ut & ip-
 sæ secum, & inter se, ex commiffura, quæ e
 regione efflet, jungerentur; eoque motu, cu-
 jus orbis semper in eodem erat, eodemque
 modo ciebatur, undique est eas circumplexus.
 Atque ita cum alterum efflet exteriorem am-
 plexus orbem; illum, ejusdem naturæ; hunc,
 alterius nominavit: eamque, quæ erat ejus-
 dem, detorfit a latere in dextram partem;
 hanc autem citimam, a media linea direxit ad
 lævam: sed principatum dedit superiori, quam
 solam individuum reliquit. Interiorem autem
 cum in sex partes divisisset, septem orbis dis-
 pares, duplo & triplo intervallo moveri jus-
 fit, contrariis inter se cursibus. Eorum au-
 tem trium fecit pares celeritates: sed qua-
 tuor, & inter se dispares, & dissimiles trium
 reliquorum. Animum igitur cum ille procrea-
 tor mundi Deus ex sua mente & divinitate
 genuisset; tum denique omne, quod erat con-
 cretum atque corporeum, substernebat animo,
 interiusque faciebat: atque ita medio medi-
 um accommodans copulabat. Sic animus a
 medio profectus, extremitatem cœli a supre-
 ma regione rotundo ambitu circumjecit, se-

seque ipse versans, divinæ, sempiternæ, sapientisque vitæ induxit exordium. Et corpus quidem cœli spectabile effectum est, animus autem oculorum effugit obtutum. Est autem animus ex omnibus, rationis concretionisque (*ἀρμονία* Græce) sempiternarum rerum, & sub intelligentiam cadentium, compos & particeps; quo nihil ab optimo & præstantissimo genitore melius procreatum: quippe qui ex eadem vinctus, alteraque natura, adjuncta materia, temperatione trium partium, proportionem compacta, se ipse conversans, cum materiam mutabilem arripuisset, & cum rursus individuam atque simplicem, per quam omnis movetur, discernitque, quid sit ejusdem generis, & quid alterius, & cetera dijudicat, quid cuique rei sit maxime aptum, quid quoque loco, aut modo, aut tempore contingat, quæque distinctio sit inter ea, quæ gignantur, & ea, quæ sint semper eadem. Ratio autem vera, quæ versatur in iis, quæ sunt semper eadem, & in iis, quæ mutantur, cum in eodem, & in altero movetur ipsa per se sine voce, & sine ullo sono, cum eandem partem attingit, qua sensus cieri potest: orbis illius generis alterius immutatus & rectus omnia animo mentique denuntiat: tum opiniones
 assen-

affensionesque firmæ veræque gignuntur. Cum autem in illis rebus vertitur, quæ manentes semper eadem, non sensu, sed intelligentia continentur; tum intelligentia, scientiaque necessario efficitur.

Desunt multa.

Ratione igitur & mente divina, ad originem temporis, curriculum inventum est solis & lunæ. *** Corpora autem eorum singulorum cum effecisset Deus, ea ad eas conversiones collocavit, quas alterius circuitus conficiebat, quæ sunt septem, & ut illa septem. Ita vim suam natura convertit, ut terram lunæ cursus proxime ambiret, eique supra terram proxima solis circumvectio esset. Lucifer deinde, & sancta Mercurii stella cursum habent solis celeritati parem, sed vim quandam contrariam: eaque conversione, quam inter se habent Lucifer, Mercurius, Sol, alii alios vincunt, vicissimque vincuntur. Reliquorum siderum quæ causa collocandi fuerit, quæque eorum sit collocatio, in sermonem alium differendum est, ne in eo, quod attingendum fuit, quam in eo, cujus causa id attigimus, longior ponatur oratio. Quando igitur unumquodque eorum siderum cursum decorum est adeptum, e quibus erat motus temporis con-

Opp. Phil. T. V.

H

signandus; colligatisque corporibus vinculis animalibus, tum animantia orta sunt; eaque imperio parere didicerunt: tunc ex alterius naturæ motione transversa, in ejusdem naturæ motum incurrentia, in eoque hærentia, atque impedita, cum alia majorem lustrarent orbem, alia minorem, tardiusque majorem, celeriusque minorem, motu vero unius ejusdemque naturæ; quæ velocissime movebantur, ea celeritate vinci a tardioribus, & cum superabant, superari videbantur. Omnis enim orbis eorum quasi facilitatis inflexione vertebatur: quam bifariam contrarie simul procedentia efficiebant, ut quod esset tardissimum, id proximum fieret celerrimo. Atque ut esset mensura quædam evidens, quæ in istis octo cursibus celeritates tarditatesque declararet; Deus ipse solem, quasi lumen, accendit ad secundum supra terram ambitum, ut quam maxime cœlum omnibus coluceret, animantesque, quibus jus esset doceri, ab ejusdem motu, & ab eo, quod simile esset, numerorum naturam vimque cognoscerent. Nox igitur & dies ad hunc modum, & ob has generata causas, unum circuitum orbis efficit sapientissimum atque optimum: mensis autem, quando luna, lustrato suo cur-

fu, solem consecuta est: annus, ubi sol suum totum confecit & peragravit orbem. Ceterorum autem siderum ambitus ignorantes homines, præter admodum paucos, neque nomen appellant, neque inter se numero commetiuntur. Itaque nesciunt, hos siderum errores, id ipsum esse, quod rite dicitur tempus, multitudine infinita, varietate admirabili præditos. Attamen illud perspici & intelligi potest, absoluto perfectoque numero temporis, absolutum perfectumque annum, tunc compleri denique, cum se octo ambitus, confectis suis cursibus, ad idem caput retulerunt, cumque eos permensus est idem, & semper sui similis orbis. Has igitur ob causas nata astra sunt, quæ per cælum penetrantia, solstitiali se & brumali revocatione converterent: ut hoc omne animal, quod videmus, esset illi animali, quod sentimus, ad æternitatis imitationem simillimum. Et cetera quidem us-¹⁰ que ad temporis ortum impressa ab illis, quæ imitabatur, effinxerat: sed quia nondum omne animal in mundo intus incluserat, ex ea parte deficiebat ad propositum exemplar imaginis similitudo. Quot igitur, & quales animalium formas mens, in speciem rerum intuens, poterat cernere, totidem & tales in

hoc mundo secum cogitavit effingere. Erant autem animantium genera quatuor; quorum unum divinum atque cœleste: alterum pen- nigerum & aërium: tertium aquatile: ter- restre, quartum. Divinæ animationis maxime speciem faciebat ex igne, ita ut splendidissi- mus esset, & adspectu pulcherrimus; cumque similem universitatis naturæ efficere vellet, ad volubilitatem rotundavit, comiteque eum sapientia quam optimæ mentis effecit, cir- cumque cœlum æqualiter distribuit, ut hunc hac varietate distinctum bene Græci *νόσμον*, nos lucentem mundum nominaremus. Dedit autem divinis duo genera motus: unum, quod semper esset in eodem æque, & idem in om- nibus, atque uno modo celeraret: alterum, quod in anticam partem a conversione ejus- dem, & similis pelleretur. Quinque autem reliquis motibus orbem eum esse voluit ex- pertem, immobilem, & stantem. Ex quo ge- nere ea sunt sidera, quæ infixæ cœlo non mo- ventur loco; quæ sunt animantia, eaque di- vina; ob eamque causam suis sedibus inhæ- rent, & perpetuo manent. Quæ autem vaga & mutabili ratione labuntur, ita generata sunt, ut supra diximus. Jam vero terram, al- tricem nostram, quæ trajecto axe sustinetur

diei noctisque effectricem, eandemque custodem, antiquissimam deorum voluit esse eorum, qui intra cœlum gignerentur. Flexiones autem deorum, & inter ipsos deos concursiones, quæque in orbibus eorum conversiones anteceffionesque eveniant, cumque inter se pæne contingant, eos, qui prope copulentur contraria regione, & pone quos, aut ante labantur, quibusque temporibus a nostro adfpectu oblitescant, rursusque emergi errorem incutiant rationis expertibus, si verbis explicare conemur, nullo posito sub oculis simulacro, earum rerum frustra suscipiatur labor. Sed hæc satis sint dicta nobis. Quæ de deorum, qui cernuntur, quique orti sunt, natura præfati sumus, habeant hunc terminum. Reliquorum autem, quos Græci *δαίμονες* appellat, nostri (opinor) Lares, si modo hoc recte conversum videri potest, & nosse, & nuntiare ortum eorum, majus est, quam ut profiteri scribere nos audeamus. Credendum nimirum est veteribus & priscis, ut ajunt, viris, qui se progeniem deorum esse dicebant. Itaque eorum vocabula nobis prodiderunt. Nosse autem generatores suos optime poterant: ac difficile factu est, a diis ortis, fidem non habere; quamquam nec argumentis, nec

rationibus certis eorum oratio confirmatur: sed quia de suis rebus ac sibi notis videntur loqui, veteri legi morique parendum est. Sic igitur, ut ab his est traditum, horum deorum, ortus habeatur, atque dicatur: ut Oceanum, Salaciamque Coeli fatu, Terræque conceptu generatos editosque memoremus: ex his Phorcyn, Saturnum, & Opem: deinceps Jovem atque Junonem, reliquos, quos fratres inter se, agnatosque usurpari atque appellari videmus, & eorum, ut utamur veteri verbo, profapiam. Quando igitur omnes, & qui moventur, palamque ostenduntur, & qui eatenus nobis declarantur, qua ipsi volunt, creati sunt; tum ad eos is Deus, qui omnia genuit, fatur hæc: Vos, qui deorum fatu orti estis, attendite. Quorum operum ego parens effectorque sum, quæ per me facta, non sunt dissoluta, me invito; quamquam omne colligatum solvi potest: sed haudquaquam boni est, ratione vinctum velle dissolvere. Sed quoniam orti estis, immortales vos quidem esse, & indissolubiles non potestis: neutiquam tamen dissolvemini, nec vos ulla mortis fata periment, nec fraus valentior, quam consilium meum, quod majus est vinculum ad perpetuitatem vestram, quam illa, quibus estis tum,

eum gignebamini, colligati. Quid sentiam igitur, cognoscite. Tria nobis genera reliqua sunt, eaque mortalia; quibus prætermiſſis, cœli absolutio perfecta non erit. Omnia enim genera animalium complexu non tenebit: teneat autem oportebit, ut eodem ne quid abſit, quæ a me ipſo effecta ſint, quod deorum vitam poſſit adæquare. Ut igitur mortali generentur conditione, vos ſuſcipite, ut illa gignatis, imiteminique vim meam, qua in veſtro ortu me uſum eſſe meminiftis: in quibus quæ tales creantur, ut deorum immortalium quaſi gentiles eſſe debeant, divini generis appellentur, teneantque omnium animantium principatum, vobis que jure & lege volentes pareant; quorum vobis initium ſtatusque traditur a me. Vos autem ad id, quod erit immortale, partem attexitote mortalem. Ita orientur animantes, quos & vivos alatis, & conſumptos ſinu recipiatis. Hæc ille dixit. Dein¹² de ad temperationem ſuperiorem revertit; in qua omnem animum univerſæ naturæ temperans permiſcebat, ſuperiorisque permiſtionis reliquias fundens æquabat, eodem modo ferme, niſi quod non ita incorruptas, ut ea, quæ ſemper idem; ſed a diis ſecundum ſumebat, atque tertium. Toto igitur omnino con-

stituto, sideribus parem numerum distribuit animorum, & singulos adjunxit ad singula, atque ita quasi in currum universitatis imposuit, monstravitque leges fatales ac necessarias, & ostendit primum ortum unum fore omnibus, eumque moderatum atque constantem, nec ab ullo imminutum: satis autem, & quasi sparsis animis, fore, uti certis temporum intervallis oriretur animal, quod esset ad cultum deorum aptissimum. Sed cum duplex esset natura generis humani, sic se res habebant, ut præstantius genus esset eorum, qui essent futuri viri. Cum autem animis corpora cum necessitate insevisset, cumque ad corpora necessitate tum accessio fieret, tum abcessio; necesse erat, sensum existere unum, communemque omnium vehementiore motu excitato, conjunctoque naturæ: deinde voluptate & molestia mixtum amorem: post iram, & metum, & reliquos motus animi, comites superiorum, & his etiam contrarios dissidentes; quos qui ratione rexerit, juste vixerit; qui autem his se dederit, injuste. Atque ille, qui recte & honeste curriculum vivendi a natura datum confecerit, ad illud astrum, quocum aptus fuerit, revertetur: qui autem immoderate & intemperate vixerit,

eum secundus ortus in figuram muliebrem transferet: & si ne tum quidem finem vitiorum faciet; gravius etiam jactabitur, & in suis moribus simillimas figuras pecudum & ferarum transferetur; neque malorum terminum prius adspiciet, quam illam sequi coeperit conversionem, quam habebat in se ipse, ejusdem & unius, simul innatam & insitam. Quod tum eveniet, cum illa, quæ ex igne, aëre, aqua, atque terra, turbulenta & rationis expertia infederint, denique ratione depulerit, & ad primam, atque optimam affectionem animi pervenerit. Quæ cum ita defig- 21
nasset, seseque, si quid postea fraudis, aut vitii evenisset, extra omnem culpam causamque posuisset: alios in terra, alios in luna, alios in reliquas mundi partes, quæ sunt ad spatiorum temporis significationem notæ constitutæ, spargens quasi ferebat. Post autem sationem eam diis, ut ita dicam, junioribus permisit, ut corpora mortalia effingerent, quantumque esset reliquum ex humano animo, quod deberet accedere, id omne, & quæ sequentia essent, perpolirent & absolverent: deinde ut huic animanti principem se ducemque præberet, vitamque ejus pulcherrime regeret & gubernaret: nisi quatenus ipse be-

nefactus sua culpa sibi aliquid miseriæ quæreret. Atque is quidem, qui cuncta composuit, constanter in suo manebat statu: qui autem erant ab eo creati, cum parentis ordinem cognovissent, hunc sequebantur. Itaque cum accepissent immortale principium mortalis animantis, imitantes genitorem & effectorem sui, particulas ignis, & terræ, & aquæ, & aëris a mundo, quas rursus redderent, mutuebantur, easque inter se copulabant, haud iisdem vinculis, quibus ipsi erant colligati, sed talibus, quæ cerni non possent propter parvitatem, crebris quasi cuneolis injectis, unum efficiebant ex omnibus corpus; itemque in eo influente atque effluente animo divino ambitus illigabant. Itaque illi in flumen immersi, neque tenebant, neque tenebantur; sed vi magna tum ferebant, tum ferebantur. Ita totum animal movebatur illud quidem, sed immoderate, & fortuito, ut sex motibus veheretur. Nam & ante, & pone, ad lævam, & ad dextram, & sursum, & deorsum, modo huc, modo illuc * * *

sex oras, regionesque versus errans procedebat,

Desunt nonnulla.

Jam vero earum imaginum, quæ fingun-

tur & redduntur in speculis, eorumque, quæ
splendida & lævia sunt, rationem perspicere,
haud difficile est. Nam ex ignis utriusque
externi atque interni communionem inter ip-
sos, cum unus per singulas partes effectus, &
multis modis concors & aptus redditus in
lævitate confedit. * * *

Sed si in splendore confedit: tum vel ea-¹⁴
dem species, vel interdum immutata redditur.
omniaque hujusmodi necessario in spe-
culo referuntur,

cum ignis oculorum cum eo igne, qui
est ob os offusus,

in re levi, & splendida,
se confudit, & contulit. Dextra autem viden-
tur, quæ læva sunt, quia contrariis partibus
oculorum, contrarias partes attingunt.

præter morem usitatum adjectionis &
commiffuræ.

Respondent autem dextra dextris, læva læ-
vis conversione luminum, cum ea inter se
non cohærescunt. Id fit, cum speculorum læ-
vitas hinc illincque altitudinem assumit, &
ita dextra detrusit in lævam partem oculo-
rum, lævaque in dextram. Supina etiam ora
cernuntur depulsione luminum: quæ conver-
tens inferiora reddit, quæ sunt superiora, At-

qui hæc omnia ex eo genere sunt, quæ rerum adjuvant causas. Quibus utitur ministris Deus, cum optimi speciem, quoad fieri potest, efficit. Sed existimant plerique, non hæc adjuvantia causarum, sed has ipsas esse omnium causas, quæ vim habeant frigoris & caloris, concretionis & liquoris; careant autem omni intelligentia atque ratione, quæ, nisi in animo, nulla alia in natura reperiantur. Animus autem sensum omnem effugit oculorum. At ignis, & aqua, & terra, & aër, corpora sunt, eaque cernuntur. Illum autem, qui intelligentiæ sapientiæque se amatorem profitetur, necesse est, intelligentis sapientisque naturæ primas causas conquirere: deinde secundas causas rerum earum, quæ necessario movent alias, cum ipsæ ab aliis moventur. Quocirca nobis sic cerno esse faciendum, ut de utroque nos quidem dicamus genere causarum, separatim autem de iis, quæ cum intelligentia sunt efficientes pulcherrimarum rerum atque optimarum: & de iis, quæ vacantes prudentia, inconstantia, perturbataque efficiunt. Ac de oculorum quidem causis, ut haberent eam vim, quam nunc habent, satis ferme esse dictum puto. Maxima autem eorum utilitas, donata humano generi deorum

munere, deinceps explicetur. Rerum enim optimarum cognitiones nobis oculi attulerunt. Nam hæc, quæ est habita de Universitate oratio a nobis, haud unquam esset inventa, si neque sidera, neque sol, neque cœlum sub oculorum adspectum cadere potuissent. Nunc vero dies, noctesque oculis cognitæ, tum mensium, annorumque conversiones ad numerum machinatæ sunt, & spatium temporis demensæ sunt, & ad quæstionem totius naturæ impulerunt; quibus ex rebus philosophiam adepti sumus: quo bono nullum optabilius, nullum præstantius, neque datum est mortalium generi deorum concessu, atque munere, neque dabitur.

Multa desiderantur.

X o X

SERIES & INDEX
LIBRORUM CICERONIS
OMNIUM HUIUS EDITIONIS.

Vol. I. De Inventione rhetorica libri II.

De claris Oratoribus liber, qui dicitur *Brutus*, p. 199 sqq.

Vol. II. Dialogi III. de oratore ad Quintum fratrem.

Vol. III. ad M. Brutum Orator.

Ad C. Trebatium Topica p. 117.

De partitione oratoria dialogus p. 159.

De optimo genere oratorum p. 220.

Fragmenta poematum p. 230.

Vol. IV. Oratio pro P. Quintio.

Oratio pro S. Roscio Amer. p. 56.

Or. pro Q. Roscio comoedo p. 133.

Or. in Q. Coelium, Divinatio p. 161.

In C. Verrem actio prima p. 196.

In eund. actionis secundae liber I. de Prae-
tura urbana p. 225.

Vol. V. Actionis II. liber II. de jurisdic-
tione Siciliensi.

Liber III. de Frumento, seu oratio fru-
mentaria p. 122.

Liber IV. de Signis p. 277.

Vol. VI. In Verrem liber V. de suppliciis.

INDEX LIBRORUM.

- Oratio pro M. Fontejo p. 124.
Or. pro A. Caecina p. 149.
Or. pro lege Manilia seu de imp. Pompejo
deligendo p. 209.
Or. pro A. Cluentio Avito p. 251.
Vol. VII. de lege agraria orationes III.
Or. pro C. Rabirio, perduellionis reo p. 94.
Catilinae orationes IV. p. 114.
Or. pro L. Murena p. 194.
Or. pro L. Flacco p. 259.
Or. pro P. Sulla p. 325.
Vol. VIII. Oratio pro A. Licinio Archia poeta.
Or. ad Quirites post reditum p. 25.
Or. post reditum in Senatu p. 43.
Or. pro Domo sua, ad Pontifices p. 71.
Or. de Haruspicum responsis p. 163.
Or. pro Cn. Plancio p. 211.
Or. pro P. Sextio p. 280.
Vol. IX. Oratio in Vatinius.
Or. pro M. Coelio p. 33.
Or. de Provinciis consularibus p. 85.
Or. pro L. Cornelio Balbo p. 117.
Or. in L. Calpurnium Pisonem p. 159.
Or. pro T. Annio Milone p. 226.
Or. pro C. Rabirio Postumo p. 289.
Or. pro M. Marcello p. 314.
Or. pro Q. Ligario ad Caesarem p. 331.

INDEX LIBRORUM.

Or. pro rege Dejotaro ad C. Caesarem p. 351.
Vol. X. in M. Antonium Philippicae XIV.

Or. de Pace p. 346.
Vol. XI. & XII. Epistolarum ad Diversos
Libri XVI.

Vol. XIII. & XIV. Epistolae ad Atticum.

Vol. XV. ad eundem Liber XV. & XVI.

Epistolarum ad Q. fratrem Libri III. p. 89.

Epistolae ad Brutum p. 205.

Q. Cicero de petitione consulatus ad M.
Tull. fratrem p. 273.

Vol. XVI. Academicae Quaestiones.

De Finibus bonorum & malorum p. 139.

Vol. XVII. Tusculanae Quaestiones ad Brutum.

Vol. XVIII. De Natura Deorum ad Brutum.

De Divinatione p. 225.

De Fato p. 395.

Vol. XIX. De Legibus Libri III.

De Officiis ad Marcum filium p. 113.

Cato Major seu de Senectute ad Pomp. At-
ticum p. 319.

Vol. XX. Laelius five de Amicitia.

Somnium Scipionis, fragmentum librorum

VI. de Republica p. 60.

Paradoxa ad M. Brutum p. 73

Timaeus seu de universo, fragm. p. 99.

INDEX
GEOGRAPHICUS.

A.

ABDERA, urbs Thraciae, crasso coelo, Democriti patria. Roma Abdera ad Att. 4, 16, dicitur, propter stuporem senatorum. Unde *Abderites*, de Nat. Deor. 1. 23.

ACHERINI, L. 3, in Verr. 43. Siciliae populus, exiguae civitatis, sed ignotae veteribus auctoribus.

ACMONENSES, pr. Flacc. 15. incolae *Acmoniae* Phrygiae magnae.

ACRADINA, vel *Achradina*, in Verr. lib. 4, 53. pars Syracusarum.

ACRONOMA, ad Att. 13, 40. locus incertus.

ACTIUM CORCYRAE, ad Att. 7, 2. Locus s. portus insulae Corcyrae, cui insulae nomen adjicitur, ne cum Actio Acarnaniae confundatur.

ADRIANUM MARE, ad Att. 10, 7. quod vulgo *Adriaticum* dicitur. Sic etiam dicitur in Pisonem, & apud Horatium.

ADRAMYTTENUS, Or. p. Flacc. 13, ab Adramytteo, nobili Myfiae urbe in maritima ora.

Opp. Phil. T. V.

I N D E X

- ADRUMETUM, pro Flacc. oppidum Africae propriae.
- AEGINETAЕ, de Offic. 3, 11. incolae insulae Aeginae.
- AEMILIA, ad Div. 10, Ep. 30. Via in Gallia Cispadana a Placentia ad Ariminum, ita dicta, quia ab Aemilio Lepido strata est.
- AENARIA, ad Att. 10, 13. insula opposita Campaniae, quae & *Pitheculsa* dicitur.
- AENUS, ex emend. Turnebi Advers. 22, 28. pro Flacco 14. Thraciae urbs antiquissima.
- AEQUIMELIUM, de Div. 2, 17. locus Romae, sic dictus, quod Melii domus ibi aequata solo est. Liv. 4, 16.
- AETNENSES, in Verr. 3, 18. ad montem Aetnam, populi urbis *Aetnae*.
- AGRAGIANAE s. *Acragianae portae*, Tusc. 5, 23. portae Syracusarum, quae imminabant viae, quae Agrigentum ferebat.
- AGRIGENTUM, in Verr. lib. 2, 26. oppidum Siciliae, in maritima ora versus meridiem. Dicitur *Acragas* & *Agragas*, de Graeco. *Agrigentini*, in Verr. L. 2, 50.
- AGRINAE, in Pis. c. 37. sunt populi Thesaliae.
- AGYRIUM, in Verr. 3, 27. oppidum Siciliae. *Agyrinensis*, in Verr. 2, 9. 3, 18. &c.

G E O G R A P H I C U S .

ALABANDUM, s. *Alabandus*, de Nat. D. 3, 15. urbs Cariae prope flumen Meandrum. Unde *Alabandeis*, ad Div. 13, ep. 56. qui est pluralis Graecus ex *Alabandus* (ἀλαβανδευς) quod est in Brut. 95.

ALBA, ad Att. 8, 12. est Alba Fucensis, ad Lacum Fucinum, colonia Rom. in Marfis.

ALBANA, or. pro lege Agrar. 2, 34. vicus, vel forum Capuae, ubi unguentarii venales merces habebant.

ALBANA aqua, de Div. 1, 44. est lacus Albanus in Latio prope Albam Longam, ab Ascanio conditam.

ALBANUM, ad Att. 4, 11. praedium Pompeji in agro prope Albam Longam.

ALBANUS mons, nomen habet ab Alba Longa. In eo quotannis feriae latinae celebrabantur a Rom. & Latinis in memoriam foederis, olim inter eos icti.

ALBANUS lacus, de Div. 1, 44.

ALBENSES, Varro de L. Lat. 7, p. m. 91. Cum duae sint Albae, ab una dicuntur Albani, ab altera Albenses; nempe ab ea, quae est ad lacum Fucinum.

ALETRINAS, or. pro Cluent. 16. ab oppido Aletrio Latii in Hernicis.

ALETRIENSIS, pro Corn. Balb.

I N D E X

- ALEXANDRIA**, Acad. 4, 4. est Asiatica in Troade.
- ALGIDA**, Or. 45. terra circa Algidum montem & urbem in Latio.
- ALIFANUS** ager, Or. de Leg. Agrar. circa Alifas, oppidum Samnitium.
- ALIPHERA**, ad Att. 6, 2. urbs maritima Achaiae.
- ALLIENSIS**, ad Att. 9, 5. ab Allia fluvio, ad quem infelix cum Gallis pugna facta, de qua Liv. L. V. 38. unde *Allienses dies* dicti infelices, nefasti.
- ALSIENSE**, ep. 6. ad Div. lib. 9, praedium dictum ab Alfio, oppido in ora Etruriae. v. ad Att. 8, 50.
- ALYZIA**, ep. 2. ad Div. Lib. 16. oppidum Acarnaniae.
- AMALTHEA**, ad Att. 1, 13. villa Attici in Epiro, cujus saepe mentio fit.
- AMALTHEUM**, ad Att. 1, 16. gymnasium in Amalthea fuisse videtur.
- AMANUS**, ad Div. 2, ep. 10. Mons Ciliciae a Tauro procurrens, & ejus quasi ramus. *Amanienses*, ad Div. lib. 2, ep. 10. incolae montis Amani.
- AMANTIA**, Phil. 11, 11, oppidum in ora Illyrica.

G E
 AMBRAC
 in Epiro
 braciote
 AMERI
 Amer
 AMES
 ab A
 AMISE
 AMPH
 ne Gr
 tio ap
 AMPH
 Arg
 nani
 IMPS
 lent
 ANA
 Ae
 &
 in
 ANCO
 Anc
 Anc
 ANIE
 nome
 ANTIL
 qui cu

GEOGRAPHICUS.

AMBRACIA, ad Brut. 6. urbs Thesprotiae in Epiro, ad finum Ambracium. Unde *Ambraciota*, Tusc. Q. 1, 34.

AMERIA, municipium in Umbria. Unde *Amerini*.

AMESTRATINUS, in Verr. lib. 3, 39. 5, 51. ab Amastra s. Amestrato oppido Siciliae.

AMISUS, leg. Man. 8. oppidum nobile Ponti.

AMPHICTYONES, de Inv. 2, 23. commune Graeciae concilium, cujus saepe mentio apud Demosthenem.

AMPHILOCHIA, in Pison. 40. ager circa Argos, Amphilochorum urbem in Acarnania.

AMPSANCTUS, de Div. 1, 36. Lacus pestilentis vaporis in Hirpinis.

ANAGNIA, dies urbs in Hernicis. Virgil. Aen. 7, 684. Unde *Anagnini*, Philip. 2, 41. & *Anagninum*, ad Att. 12, 1. praedium in agro Anagninae.

ANCON, ad Att. 7, 11. eadem quae vulgo *Ancona*, urbs maritima in agro Piceno. *Anconitanus*, or. pro Cluent. 14.

ANIENSIS, ad Div. 8, 8. tribus rusticanae nomen.

ANTILIBANUS, mons supra mare Sidonium qui cum Libano, cui ex adversum situs est

I N D E X

- ubique fere aequalibus disjunctus spatiis,
 Coelefyriam complectitur. ad Att. 2, 16.
- ANTIOCHIA, ad Att. 5, 18. caput Syriae.
 Hinc *Antiochinus*, Phil. 11, 7.
- ANTIUM, urbs veteris Latii ad mare, ce-
 lebris olim re navali, templo Fortunae &
 Sortibus, de quibus in utroque de Divinat.
 libro. Hinc dicuntur *Antiates*, ad Att. 2, 6.
- AONIUS, ad Att. 5, 21. ab Aonia i. e. Boeotia.
- APAMEA, ad Att. 5, 16. urbs Phrygiae ma-
 joris ad Marfyae & Meandri confluentes.
- APOLLONIA, ad Brut. 2. urbs Macedoniae
 maritima, litterarum studiis nobilis.
- APOLLONIENSIS, in Verr. 3, 43. ab Sici-
 liae oppido Apollonia.
- APOLLONIS, pro Flacco 21, oppidum Ly-
 ciae, quae & Apollonidia dicitur. Unde
Apollonidiensis s. *Apollonidensis*, ad Q. Fr.
 1, 2. 3. Att. 5, 13.
- APENNINUS, mons Italiam, veluti dorsum,
 paene totam percurrens, laudatur v. c. de
 Or. 3, 19. Phil. 12, 11.
- APPIA, ad Att. 2, 12, via celeberrima & Re-
 gina viarum, uti Statius appellat, Roma
 Capuam, & Capua Brundisium ferens, ab
 Appio Caeco Censore strata magnifice.
- APPIANI, ad Div. 3. ep. 7. incolae *Appiae*
 in Phrygia.

G E
 ARCANU
 cis, in
 Q. Frat
 ARADU
 insula
 ARGEN
 lib
 Julia
 ARGEN
 vel vic
 ARGIL,
 Q. 1.
 ARGIV
 ARGO
 ARGIL
 Rom
 nas
 ad
 ARG
 Les
 Call
 lopo
 ARIMI
 nina
 Verr.
 ARIOPA
 iudicat
 sum;

G E O G R A P H I C U S.

ARCANUM, ad Att. 5, 1. & multis aliis locis, in primis ep. ad Q. Fr. fuit praedium Q. Fratris prope Minturnas.

ARADUS, ad Att. 9, 9. urbs Phoenices in insula parva, continenti juncta.

ARGENTEUS FLUVIUS, ep. 34. ad Div. lib. 10. in Gallia Transalpina ad Forum Julium.

ARGENTEUS PONS, ad Div. 10, 34. locus vel vicus cum ponte in fluvio Argenteo.

ARGI, urbs Argolidis, unde *Argius*, Tusc. Q. 1, 47. *Argia Sacerdos*.

ARGIVUS, Brut. 13.

ARGOLICUS, de Fin. 5, 18.

ARGILETUM, ad Att. 12, 32. mons urbis Romae, ubi Cicerones domum aut tabernas habuisse videntur; unde *Argiletanus*, ad Att. 1, 14.

ARGINUSAE Off. 1, 24. insulae tres prope Lesbum, ad quas Lacedaemoniorum dux Callicratidas ab Atheniensibus in bello Peloponnesiaco victus est.

ARIMINUM, Umbriae oppidum, trans Apeninum ad mare situm. Unde *Ariminenses*, in Verr. Lib. 1, 12.

ARIOPAGUS, ad Att. 5, 11. mons, ubi Mars judicatus erat; deinde iudicium Atheniensium; unde *Ariopagitae*, de Div. 1, 30.

I N D E X

ARNIENSIS, de Lege Agrar. 2, 29. tribus
Rom. & regio Etruriae.

ARPI, ad Att. 9, 3. oppidum Apuliae.

ARPINUM, ad Att. 2, 11, urbs Italiae &
municipium, duobus civibus C. Mario &
M. Cicerone nobilitatum, unde *Arpinates*
dicuntur, & *Arpinas*, ad Att. 1, 6, 5, 1.
de praedio.

ARRETIVM, ad Div. 16, ep. 12. oppidum
Etruriae, unde *Arretini* dicuntur pro Cae-
cina c. 33. pr. Mur. 24. &c. ad Att. 1, 19.

ASCULUM, Brut. 46. oppidum in Agro Pi-
ceno, quod & *Asclum* dicitur, & ap. Hie-
roclēm Ἀσκίλος, unde pro Sull. 8. *Asculani*.

ASPENDINGM, in Verr. Lib. 1, 20. urbs Pam-
phyliae.

ASSORINUS AGER, in Verr. Lib. 3, 18.
circa *Afforum*, Siciliae oppidum, inter Agy-
rium & Ennam. Verr. 4, 44.

ASTURA, ad Div. 4, ep. 19. ad Att. 12, 40.
flumen Latii, in quo insula ejusdem nomi-
nis, ubi Ciceronis villa.

ASTYPALENSIS, de N. D. 3, 18. ab *Asty-
palea*, insula maris Cretici.

ATANDRIUS f. **ANTANDRIUS**, ad Qu.
Frat. 1, 2. 2. ab oppido Myfiae *Atandro* f.
Antandro, ut Strabo appellat.

G E
 ATELLA,
 Campani
 citur At
 14. &
 fabula
 ATHAM
 lus A
 ATHOS
 folias
 ATINAS
 urbem
 ATTAL
 19. p
 AULIS
 Eurip
 profe
 AURE
 Etr
 AURE
 men
 fruct
 lia tr
 datu
 dus d
 in qui
 Aureli
 versari

G E O G R A P H I C U S.

ATELLA, de Lege Agrar. 2, 31. oppidum Campaniae inter Capuam & Neapolim. Dicitur *Atellanum* municipium, ad Q. Fr. 2, 14. & *Atellanius versus*, de Div. 2, 10. e fabula Atellana.

ATHAMANUM GENS, in Pison. 40. populus Athamaniae, regionis Graeciae.

ATHOS, mons Macedoniae, a Xerxe perfossus, de Fin. 2, 34.

ATINAS, ad Att. 15, 3. ager circa *Atinam*, urbem Latii.

ATTALENSES, Or. de Leg. Agrar. 1, 2. 2, 19. populi *Attaleae*, urbis Lyciae.

AULIS, Tusc. Qu. 1, 48. portus Boeotiae ad Euripum, unde classis Graecorum Trojam profectura solvit.

AURELIA VIA, Phil. 12, 9. per maritima Etruriae ducens Pisas versus.

AURELIUM TRIBUNAL, in Pison. 5. nomen habet, incertum a quo Aurelio: constructum saxo, cum vulgo lignea & mobilia tribunalia magistratum essent, circumdatumque gradibus, qui inde *Aurelii gradus* dicuntur. Ceterum e locis Ciceronis, in quibus tribunalis Aurelii & graduum Aureliorum mentio fit, intelligi potest, ibi versari solitam fuisse multitudinem homi-

INDEX

num plebejorum & perditorum, inter hos etiam Judaeos.

AVENTINUM, ad Att. 12, 32. mons urbis Romae, in quo Cicerones domum aut tabernas habuisse videntur.

AVERNUS, Tusc. Quaest. 1, 26. Lacus in Campania pestilens.

AXIA, Caecin. 7. castellum in agro Tarquinienfi.

B.

BALEARICUS, de Divin. 1, 2. a Balearibus insulis, prope Hispaniam. Cognomen Metelli.

BARGYLETAE, ad Div. 13, Ep. 56. incolae Bargyli, oppidi in Caria.

BAULI, Acad. 4, 40. villa Hortensii inter Lucrinum lacum & Bajas in Campania.

BENEVENTUM, oppidum Samnitium. Unde *Beneventanus*, Verr. 1, 15.

BESSICA gens, in Pison. 34. in Thracia.

BIDIS, Verr. 2, 22. oppidum tenue Siciliae, non longe a Syracusis. Unde *Bidinus*, Verr. 2, 22.

BLANDENONA, ad Q. Frat. 2, 15. nomen urbis prope Placentiam.

BOEOTIA, regio Graeciae, Euripo, Attica, Phocide & Locride cincta, Unde *Boeotius*, Div. 2, 25.

G E
 BORIA vel
 Africae,
 in Cyren
 BOSPORI
 pontide
 a quo
 puli a
 BOVIA
 tim.
 BOVILLA
 procul
 quod
 caede
 BOVIL
 cinita
 ad Q
 nati
 BULL
 Bul
 Phil
 Bull
 BUTH
 ticus
 saepe
 optime
 16, 16.

G E O G R A P H I C U S .

BORIA vel BOREA, ad Attic. 16, 4. urbs Africae, forte ad promontorium *Boreum* in Cyrenaica, ad Syrtim majorem.

BOSPORUS, Mur. 15. fretum, quod Propontidem & Pontum Euxinum committit; a quo dicuntur *Bosporani*, L. Man. 4, populi ad Bosporum Asiatici.

BOVIANUM, Cluent. 79. oppidum Samnitium.

BOVILLAE, ad Att. 6, 13. oppidum non procul a lacu Albano ad viam Appiam, ad quod Clodius a Milone interfectus est, quam caedem Cicero *pugnam Bovillam* vocat.

BOVILLUS adj. ad Att. 5, 13. *Bovillana* vicinitas, pro Planc. 9. *Bovillanus Fundus*, ad Q. Fr. 3, 1, 2. ab ignobili loco in Arpinati, non Bovillis illis, quae sunt ad Appiam.

BULLIENSES, in Pison. 40. sine dubio a *Bullide* Macedoniae (proprie Illyriae) urbe. Phil. 11, 11. dicitur *Byllis*, ad Div. 13, 42. *Bulliones*.

BUTHROTUM, oppidum Epiri, in quo Atticus domum habuit. De ejus urbis causa saepe est in epp. ad Att. quae cognoscitur optime ex epistola ad Plancum, ad Att. 16, 16.

INDEX

C.

- CAESENA**, ad Div. 16, 27. oppidum in Gallia Cispadana Senonum.
- CAICUS**, Flacc. 20. annis Myfiae.
- CAJETA**, ad Att. 1, 3. portus celeberrimus Italiae, ad mare inferum, prope Formias, ubi erat Ciceronis Formianum.
- CALES**, ad Att. 7, 14. oppidum mediterraneum Campaniae.
- CALENUM** municipium, Agrar. 2, 31. idem oppidum.
- CALENUS**, ad Att. 8. 3. intelligae ager, circa Cales.
- CALACTA**, in Verr. lib. 3, 43. oppidum Siciliae post Halesam; unde *Calactini*, Verr. 3. 43.
- CALATIA**, ad Att. 16, 6. urbs agri Campani.
- CALPAE**, ad Div. 10, ep. 32. mons praeraltus Hispano litori ad fretum Gaditanum adjacens.
- CAMERINUM**, ad Att. 8, 12. oppidum in montibus, qui Picenum ab Umbria dirimunt.
- CAMERS AGER**, pro Sull. 19. circa oppidum Camerinum.
- CAMERTINUS**, pro Corn. Balb. 20. ubi est foedus Camertinum, de quo v. Liv. 9, 36.
- CANDAVIA**, ad Att. 3, 7. regio montibus

G E
 aspera,
 niam usq
 CANNAE
 clade R
 CANUSI
 unde
 CAPEN
 pia de
 APENA
 penopol
 in ripa
 CAPITV
 pitium
 CAPPAL
 dem,
 rum,
 CARIA
 qua
 mun
 CARIN
 mae,
 redita
 CARTE
 Baetic
 CASILIN
 pani, C
 de Cassi

G E O G R A P H I C U S.

aspera, quae ab extrema Epiro ad Macedoniam usque pertinebat.

CANNAE, Tusc. Q. 1, 37. vicus Apuliae, clade Rom. bello Punico II. nobilitatus.

CANUSIUM, ad Att. 8, 11. urbs Apuliae, unde *Canusinus*, ad Att. 1, 13.

CAPENA PORTA Romana, a qua via Appia ducebatur, ad Att. 4, 1.

APENAS, ad Div. 9, 17. Agr. 2, 26. a *Capena* oppido Etruriae, inter Vejos & Tiberim in ripa sito.

CAPITINA, in Verr. 3, 23. intell. *urbs. Capitium* est urbs mediterranea Siciliae.

CAPPADOCIA, ad Att. 5, 18. & propria quidem, regio Asiae inter Taurum & Antitaurum, propinqua Ciliciae.

CARIA, Orator. 2. regio Asiae minoris, a qua *Caricae* dicuntur, sc. ficus, quod optimum genus est.

CARINAE, ad Q. Fr. 2, 3. locus urbis Romae, ubi Cicero aedes habebat, ab avis hereditate acceptas.

CARTEJA, ad Att. 15, 20. urbs Hispaniae Baeticae ad promontorium Calpen.

CASILINUM, ad Att. 16, 8. urbs agri Campani, Colonia Romana ad Vulturum, unde *Casilinenses*, de Invent. 2, 51.

I N D E X

- CASINAS**, Agrar. 2, 26. 3, 3. ager circa *Casinum* oppidum Latii in Volscis.
- CASSIA VIA**, Philipp. 12, 9. per mediam Etruriam ducebat; media inter *Flaminiam* & *Aureliam*.
- CASSINAS fundus**, Philipp. 2, 40. M. Varronis.
- CASTULONENSIS saltus**, ad Div. 10, ep. 38 in Hispania Tarraconensi prope urbem *Castulonem* ad ripas *Baetis* sitam.
- CATINA**, in Verr. 2, 75. urbs Siciliae; unde *Catinenses*, Verr. 2, 40.
- CAUCASUS**, Tusc. 2, 10. mons Asiae, Iberiam & Albaniam a septentrione claudens.
- CAUDICINI**, de offic. 3, 30. oppidum Samnii, a quo *furcae Caudinae*, *pax Caudina* dicuntur, item *Caudinum proelium*, Cato 12.
- CAUNII**, ad Q. Fr. 1, 1. II. cives *Cauni*, de Div. 2, 40. urbis Cariae maritimae.
- CELTIBERI**, Tusc. 2, 27. populi Hispaniae Tarraconensis, a *Celtiberia*, Phil. 11, 5.
- CENTURIPAE**, Verr. 4, 29. oppidum Siciliae. *Centuripinus*, in Verr. 2, 58.
- CEOS**, ad Att. 5. 12. insula celebris e *Cycladibus*; dicitur & *Cea*, patria *Simonidis*.
- CEPHALIEDUM**, in Verr. 2, 52. opp. Siciliae.
- GERAMICUS**, ad Att. 1, 10. locus celeberrimus Athenis duplex, alter in urbe, alter extra urbem.

G E O G R A P H I C U S .

CHALCIDICUS EURIPUS, de Nat. D. 3, 10. fretum inter Euboeam & Graeciam continentem, quod nomen habet a *Chalcide*, Euboeae urbe.

CHAONIA, ad Att. 6, 3. regio Epiri.

CHERRONESUS, ad Brut. 2. est Thraciae Chersonesus, unde *Cherronenses*, in Pison. 35.

CHERSONESUS, ad Att. 6, 1. Taurica.

CHIUS, Insula Asiatica, ad oram occidentalem, in qua urbs cognominis; unde *Chii*, pro Arch. 8.

CHRYSAS, in Verr. 4, 44. fluvius Siciliae per Afforinorum & Agyrinorum agrum fluens.

CIBYRA, in Verr. 4, 13. oppidum, quod ab aliis ad Pisidiam, ab aliis ad Phrygiam refertur, quia est fere in confinio. Hinc *Cibyrateae*, in Verr. 4, 13. ad Att. 5, 2. item *Cibyriticus*, ad Att. 5, 21, & aliis locis.

CIMBRI, pro L. Manil. 20. populi Germaniae in Chersoneso ab Albis ostio in septentrionem longe procurrente.

CIMMERII, Acad. 5, 19. sunt populi fabulosi Italiae ab oppido *Cimmerio*, quod ad Bajanum & Avernum finem fuisse dicitur.

CINGULUM, ad Att. 7, 11. oppidum in Piceno, belli civilis Caesariani tempore aedificatum a T. Labieno.

I N D E X

- CIRCEJI**, ad Att. 12, 19. urbs cum promontorio Veteris Latii, subjecta Pomtinae paludi.
- CITARINI**, in Verr. 3, 43. Cluverius legendum censet *Cetarini*, a *Cetaria*, urbe Siciliae inter Segestanorum emporium & promontorium.
- CIVARIO**, ad Div. 1, ep. 23. locus in finibus Allobrogum, si lectio recta est.
- CLARIUS** Br. 51. a *Claro* urbe Colophoniorum.
- CLASTIDIUM**, Tusc. Q. 4, 22. vicus Galliae Cisalpinæ.
- CLATERNA**, ad Div. 12, ep. 5. oppidum Lingonum in Gallia Cispadana, juxta amnem ejusdem nominis.
- CLAZOMENAE**, Tusc. 1, 43. urbs Joniæ.
- CLITERNINUS**, ad Div. 12, 22. a *Cliterno*, Aequorum oppido.
- CNIDUS**, pro L. Manil. 12. urbs Cariae, unde *Cnidius*, in Verr. 4, 60 &c.
- CNOSII**, de Legg. 1, 5. incolae urbis *Cnosæ* in Creta.
- COBIOMACHUS**, pro Font. 5. vicus ignobilis inter Tolosam & Narbonem.
- COCYTUS**, de Nat. D. 3, 17. fluvius ap. inferos.
- COELIMONTANA PORTA**, in Pison. 23. Romana porta, dicta a *Coelio* monte, in cuius clivo erat,

COL-

G
COLLAT
non pr
COMEN
como
COMM
Am
de
COMM
cense
CONSE
di Co
COUS
Afr
qua
COR
Pell
far
COR
a
rat
An
ad
tall
a M
CORIC
urbe
CORIC
Opp.

G E O G R A P H I C U S .

COLLATIA, Agrar. 2, 35. oppidum Latii non procul ab urbe Roma.

COMENSIS, ad Att. 5, 11. a *Como* s. *Novocomo*, colonia transpadana Galliae cisalpinae.

COMMAGENE, ad Div. 3, 10. pars Syriae, Amano monti & Euphrati interjecta: unde *Commagenus*, ad Att. 2, 12.

COMMORIS, ad Div. 15, ep. 4. vicus vel castrum Ciliciae in Amano monte.

CONSENTINI, de Fin. B. 1, 3. cives oppidi *Consentiae* in mediterranea Bruttiorum.

COUS, in Verr. 4, 60. ab insula *Co*, inter Asiaticas sita ad oram occidentalem, in qua urbs eodem nomine.

CORFINIUM, ad Att. 8, 3. &c. municipium Pelignis, cum bello Italico, tum civili Caesaris nobilitatum. v. Caes. de B. C. L. 1.

CORINTHUS, urbs Achaiae, ad Isthmum; a Mummio deleta & a Jul. Caesare instaurata: a qua dicuntur *Corinthia vasa*; Rosc. Amer. 46. Tusc. 2, 14. & *Corinthium aes*, ad Att. 2, 1. &c. factitium, e variis metallis artificiose mistum, & ante Corinthum a Mummio deletam notum.

CORIOLANUS, ad Att. 9, 10. a *Coriolis*, urbe Latii ad viam Appiam.

CORYCUS, ad Div. 12, 13. oppidum Ciliciae.

Opp. Phil. T. V.

K

I N D E X

- COSANUM**, ad Att. 9, 6. ager urbis *Cosae* in Etruria.
- CRABRA AQUA**, Agrar. 3, aquae ductus ex agro Tusculano ad urbem deductus: unde & Tusculana dicitur Balb. 20.
- CRANNON**, de Or. 2, 6. urbs Theffaliae.
- CRATER**, ad Att. 2, 8. fuit finus inter *Misenum* & *Minervae* promontorium amoenissimus.
- CRETES**, Tusc. 2, 14. incolae Cretae.
- CRODUNUM**, pro *Fontei*. 5. pro quo alii *Crodinum* legunt: locus fuit obscurus in provincia Gallia, forte non procul Tolosa.
- GROMMIU ACRA**, ad Div. 12, ep. 13. promontorium Cypri.
- CROTON**, ad Att. 9, 19. urbs in Brutiis: unde *Crotoniatae*, de Invent. 2, 1.
- CRUSTUMINA** tribus, Planc. 16.
- CUMAE**, urbs Campaniae; unde *Cumani*, incolae urbis, & *Cumanus* ager, Agr. 2, 26. *Cumanum*, ad Att. 4, 10. praedium Pompeji prope Cumas.
- CUMANUM**, Acad. 1, 1. praedium Varronis.
- CURES**, ad Div. 15, ep. 20. urbs Sabinorum princeps, unde *Cures Sabinae* dicuntur.
- CYBISTRA**, ad Div. 15, ep. 2. 4. oppidum Cappadociae.

G E O G R A P H I C U S.

- CYDNUS**, flumen in Cilicia, Phil. 2, 11.
- CYMAEUS FUNDUS**, pro Flacc. 20. ad *Cymen*, Aeoliae oppidum.
- CYRENAE**, pro Planc. 5. urbs Cyrenaicae regionis in Africa, unde *Cyrenaeus*, Tusc. Q. 1, 42. & *Cyrenaeicus*, Acad. 4, 42.
- CYRRHISTICA**, ad Att. 5, 18. pars Syriae, confinis Ciliciae, nomen habet a *Cyrrho* urbe Plin. 5, 23. quae non confundenda est cum *Cyrrho* Macedoniae.

D.

- DARDANI** Sext. 34. incolae Dardaniae, quae est pars Moesiae superioris, Illyrico & Macedoniae finitima.
- DELUS**, insula celebris propter Latonae partum & religionem, in mari Aegaeo; unde *Deliacus*, Orator. 70. & *Delius*, de Divin. 1. 54. *Deliacae vasa*, Rosc. Am. 46. Verr. 4, 1. *Deliacae supellex*, Verr. 2, 72.
- DELPHICAE MENSAE**, Verr. 4, 59. genus abaci, vel mensae e marmore, quod primum Delphis factum & inventum.
- DENSELETAE**, in Pison. 34. Thraciae populi; etiam *Denteletae* dicuntur.
- DERTHONA**, ad Div. 11, ep. 10. urbs Liguria, inter Genuam & Placentiam sita, colonia Romanorum.

I N D E X

DIANIUM, in Verr. lib. 1. 34. 5, 36. oppidum in Hispania Baetica maritima, dictum a Diana, praecipue ibi culta.

DIONYSIPOLITAE, ad Q. Fr. 1, 2. 2. pro quo Urfinus: *Dionysopolitae*, a *Dionysopoli* Phrygiae urbe, quae ad Ciceronis provinciam Ciliciam pertinuit, de qua loquitur Cicero.

DODONA, urbs Epiri, in cujus querceto templum Jovis & oraculum, quod dicitur *Dodonaeum*, de Div. 1, 1.

DOMITIA VIA, Or. pro Font. IV. in Gallia provincia.

DORYLENSES, pro Flacc. 17. incolae oppidi *Dorylaei*, quod erat in Phrygia.

DREPANITANUS, in Verr. 2, 57. a *Drepano*, Siciliae oppido & promontorio.

DYMAEI, ad Att. 16, 1. a *Dyma* urbe Achaiae, in quam Pompejus bello piratico magnum numerum piratarum locaverat, ut quoniam ea urbs mediterranea esset, a rapinis maritimis abstererentur.

E.

ECBATANA, L. Manil. 4. *Mediae* caput, quod Tigranes Rex Armeniae tenebat.

EDISSA, in Verr. lib. 5, 34. urbs Siciliae

G E O G R A P H I C U S .

cum portu, cuius nemo praeter Ciceronem mentionem fecit.

EGGYNA sc. civitas, in Verr. 3, 43.

ELEUSIS, s. ELEUSIN, de Nat. Deor. 1, 42. ad Att. 4, 1. oppidum Atticae Megaram versus, ad dextram ripam Cephisi, celeberrimum *initiis* s. *mysteriis*. Nat. D. 1, 42.

ELEUTHEROCILICES ad Attic. 5, 20. ad Div. 15, 4. populi Ciliciae liberi, Graecis etiam *Ἐλευθερίται* dicti.

ELIS, ad Div. 13, 26. urbs Peloponnesi, a qua & ipsa regio *Elis* dicitur, unde *Elii*, de Div. 2, 12.

ELORINI, in Verr. lib. 3, 43. ab oppido *Eloro* Siciliae, juxta fluvium cognominem.

EMATHIUS, de Leg. 2, 3. ab Emathia, quae Macedonia est antiquo nomine.

ENGYNI, in Verr. 3, 43. 4, 44. it. 5, 72. incolae oppidi *Engyi* in Sicilia mediterranea. Dicitur & scribitur etiam *Enguium* & *Enguini*.

ENNA, in Verrinis saepe, oppidum Siciliae celeberrimum, prope quod nemus est, ex quo rapta Proserpina dicitur. vid. 3, 48.

ENTELLINI, in Verr. lib. 3, 43. incolae oppidi *Entellae* in Sicilia ad Crimissum.

I N D E X

EPICTETUS, ad Div. 3, ep. 10. dicitur Phrygia minor.

EPIPHANEA, ad Div. 15, 4. oppidum Ciliciae ad Amanum montem.

EPIRUS, regio Graeciae, ad mare Jonium; unde *Epiroticus*, Attic. 1, 5.

EPOREDIA, ad Div. 11, 20. colonia Romanorum in Transpadana Gallia, Sibyllinis libris a pop. Rom. condita iussa.

EQUUSTUTICUS, ad Att. 6, 1. urbs exigua Apuliae in colle sita, dicitur etiam *Aequum Tuticum*, item *Tuticum* simpliciter, nec non *Equitutum*.

ERANA, ad Div. 15, 4. vicus Ciliciae in Amanum.

ERETRIAS, Acad. Qu. 4, 42. ab *Eretria*, urbe Euboeae. *Eretricus*, Tusc. Qu. 5, 38. ab eadem urbe,

ERYCUS mons, in Verr. lib. 2, 8, 47. celeberrimus *Veneris Erycinae* religione, quae saepe in Verrinis memoratur.

ERYMANTHIA bellua, Tusc. 2, 8. ab *Erymantho*, monte Arcadie. *Erymanthius aper*, Tusc. 4, 22.

ERYTHRAE, Verr. 1, 19. oppidum Joniae.

ESERNIA, s. *Aesernia*, ad Attic. 8, 11. oppidum Samnitium ad laevam Vulturum.

G E O G R A P H I C U S.

ESQUILIAE, de Nat. Deor. 3, 25. mons, in quo Romae pars posita, a quo dicebatur *Esquilina porta*, Cluent. 13, item in Pison. 23 &c.

EURIPUS, pro Mur. 15. dicitur in genere pro freto longiori & tenuiori, quale Euboicum est, Taurominitanum in Sicilia &c.

EUROTAS, ad Att. 15, 9, fluvius Laconiae prope Spartam, nobilis certaminibus & exercitationibus, quae a Spartanis ad eum habebantur; v. Tusc. 5, 34. ubi memoratur *cursus ab Eurota*.

F.

FABRATERIA, ad Div. 9, 24. oppidum Volscorum ad amnem Trerum, hodie *Falvaterra*.

FALERNUM, Phil. 13, 5. praedium in agro Falerno.

FALISCUS, sc. ager, circa *Falerios*, Etruriae oppidum, cujus incolae *Falisci*.

FERENTANI, Cluent. 69. incolae oppidi *Ferentii* in Apulia, vicini *Venusiae*.

FESULAE, Catil. 3, 6. 2, 9. oppidum olim Etruriae ad Apennini radices prope Florentiam. Sulla coloniam ibi constituit. Unde *Fesulani*, Mur. 24.

FIBRENUS, Leg. 2, 1. fluvius, qui per *Arpinatem* Ciceronis fundum ferebatur.

I N D E X

FICULENSE, ad Att. 12, 34. praedium prope *viam Ficulensem*, quae nomen habuit a veteri urbe *Ficulea* s. *Ficulnea* (unde & *Ficulnense* scribitur,) in Sabinis, ultra sacrum montem.

FIDENAE, Agrar. 2, 35. oppidu Sabinorum.

FIRMUM, ad Att. 8, 12. oppidum in agro Piceno; unde *Firmani*, Phil. 7, 8.

FLUMENTANA PORTA Romae, ad Att. 7, 4.

FORMIANUM, ad Att. 1, 4. praedium Ciceronis in agro Formiano prope Cajetam, *it. ep. 10. ad Div. lib. 16. Formianum*, ad Att. 15, 13. praedium Dolabellae prope Formias.

FORUM APPII, ad Att. 1, 10. oppidum Latii veteris, prope tres Tabernas.

FORUM CORNELIUM, ad Div. 12. ep. 5. seu *Cornelii*, oppidum Lingonum ad viam Flaminiam, dictum a L. Cornelio Sulla.

FORUM GALLORUM ad Div. 10, 30. oppidum in Gallia Cispadana in via Aemilia.

FORUM JULII, ad Div. 10, 17. colonia Iulii Caesaris in Gallia Narbonensi.

FORUM VOCONII, ad Div. 10, ep. 17. oppidum Galliae Narbonensis prope flumen Argenteum. Sed ep. 34. est *Vocontium*.

FRETENSE MARE, ad Att. 10, 7. est fretum inter Italiam & Siciliam.

G E O G R A P H I C U S .

FRUSINAS, ad Att. 11, 4. praedium non
procul a *Frusino*, Latii oppido.

FUNDANUS, Or. de lege Agrar. 2, 25. ager
circum *Fundos*, ad Att. 14, 6. oppidum La-
tii novi, inter Tarracinam & Formias situm.
Ab eo & *lucus Fundanus* dicitur.

G.

GABINA vicinitas, pro Plancio 9. a *Gabiis*,
oppido Latii, fere medio inter Romam &
Praeneste loco.

GALLICANUS saltus, Or. pro Quinct. 25.

GALLICUS ager, Brut. 14. Varr. I. de R.
R. c. 2: *Ager Gallicus Romanus vocatur,*
qui viritim cis Ariminum datus est, ultra
agrum Picenum. Sic autem dictus est ager
iste, quod inde expulsi sunt Galli Senones.
Atque sic capiendum vocabulum, ubi Gal-
licus Picenusque junguntur, ut fit Catil.
2, aliquoties.

GALLINARIA Silva, ad Div. 9, 23. in Cam-
pania, inter ostia Vulturini & Literni, jux-
ta litus.

GARGETTIUS, ad Div. 15, 16. a Gargetto
δημος s. vico Atheniensi.

GAURUS mons, Agrar. 2, 14. in Campania,
vino nobilis. Montes continui sunt, quo-
rum occidentalis pars *Gaurus*, orientalis
Massicus, septemtrionalis *Falernus* dicitur.

INDEX

- GEDUSANUS** ager, Agrar. 2, 19. memoratur inter loca a P. Servilio Isaurico sub imperium Rom. redacta.
- GELENSES**, Verr. 3, 43. 4, 33. ab oppido *Gela* Siciliae, juxta fluvium, qui *Gelas* dicitur.
- GERMALUS**, ad Att. 4, 3, mons & pars urbis Romae.
- GETAE**, ad Attic. 9, 10. populi Thraciae, Dacis vicinae.
- GORTYNIUS**, Phil. 3, 5. a Gortyna, Cretae urbe.
- GRAECOSTASIS**, ad Q. Fr. 2, 1. locus Romae in foro ante curiam, ubi legati exterrorum populorum & regum consistere solebant & expectare, donec responsa acciperent a senatu.
- GYARUS**, ad Att. 5, 12. asperrima insula in Aegaeo.
- GYTHEUM**, de off. 3, 4. navale Spartanorum.
- H.
- HAEDUI**, ad Div. 7, 10. s. *Aedui*.
- HALES**, ad Div. 7, ep. 20. flumen in Lucania. add. *Heles*.
- HALESA** vel **HALAESA**, in Verr. lib. 2, 7. oppidum Siciliae; unde *Halesini*, qui saepe in Verrinis memorantur.

G E
 HALENTI
 vel Alun
 baeum &
 HALICIE
 oppido
 HALUN
 HALYS
 HELES
 prope
 HELIOPOL
 Aegypti
 HELLES
 divider
 parte,
 Verr. 1
 dum di
 vitas in
 HELOR
 HERA,
 Hybla
 HERACL
 circa off
 Heracle
 HERACL
 urbis He
 HERBITA
 mediterr

G E O G R A P H I C U S .

HALENTINUS, in Verr. 3, 43. ab *Alento* vel *Aluntio*, oppido maritimo inter Lilybaeum & Pelorum.

HALICIENSES, Verr. 2, 33. ab *Haliciis*, oppido Siciliae Lilybaeum versus.

HALUNTINUS, Verr. 4, 23. v. *Halentinus*.

HALYS, de Div. 2, 56. fluvius Paphlagoniae.

HELES, *etis*, ad Att. 16, 7. fluvius nobilis prope Veliam.

HELIOPOLIS, de Nat. Deor. 3, 21. urbs Aegypti, nobilis templo Solis.

HELLESPONTUS, fretum Europam ab Asia dividens. Dicitur etiam de tota ista Asiae parte, quae est ad Hellepontum. Hinc in Verr. 1, 24. *Lampsacum* Hellesponti oppidum dicitur. Ad Div. 13, 53. *Pariana* civitas in Hellesponto.

HELORUM, Verr. 2, 35. vid. *Elorini*.

HERA, ad Att. 2, 1. urbs Siciliae, quae & *Hybla* notiori nomine dicitur.

HERACLEA, Verr. 2, 50. oppidum Siciliae, circa ostium fluvii Halyci, a qua dicuntur *Heracienses*, Verr. 3, 43.

HERACLEOTAE, ad Div. 13, 56. incolae urbis Heracleae in Caria.

HERBITA, in Verr. 3, 33. oppidum Siciliae mediterraneae ad Heraeos montes: unde

I N D E X

Herbitenses, in Verr. lib. 2, 64. & aliis locis. Hodie urbs in ruinis jacet, ab Enna versus septentrionem euntibus obvia.

HERCULANUM, s. *Herculaneum*, ad Att. 7, 3, oppidum non procul Pompejis; Gr. Ἡρῴουλειον, a quo dicitur *Herculanea via*, Agr. 2, 14. inter lacum Lucrinum & mare in Campania, via multarum deliciarum: *Herculanensis*, ad Div. 9, 25. ab eodem oppido.

HIEROSOLYMA, Flacc. 28, urbs *suspiciosa* & *maledicā* dicitur. *Hierosolymarius*, ad Att. 2, 9. per jocum Pompejus dicitur ab Hierosolymis captis.

HIMERA, in Verr. 4, 33. urbs & fluvius Siciliae.

HIRPINI, de Div. 1, 36. populi Italiae.

HISPALIS, ad Div. 10, 32. Hispaniae Baeticae urbs, hodie *Sevilla*.

HISPANIENSIS, de Nat. D. 3, 10.

HISTER, fluvius, Orator. 45. Danubii ea pars, quae in Illyrico est.

HYBLENSIS, in Verr. 3, 43. ab *Hybla* urbe. Sed tres *Hyblae* sunt: major propè Centuripas: *parva*, quae & *Megara* dicitur, unde *Hybleae apes*: & *minor*, quae & *Hera* dicitur. De qua Cicero loquatur, non

G E C
 fatis liquet
 rem ipse
 minorem
 HYDRUS,
 Calabria
 viffimus
 drum
 HYMETT
 ce, mel
 HYPANIS,
 gione ad
 HYPERB
 romati
 ANICUL
 mae par
 APIDES
 diae in
 Ilyride
 DAEA,
 monte
 IGUVIU
 ad via
 Gubio.
 LLYRICO
 tico ad
 RACHAR

G E O G R A P H I C U S.

fatls liquet. Forte de magna. Nam minorem ipse *Heram* appellat ad Att. 2, 1. & minorem *Megaridem* in Verr. 5, 25.

HYDRUS, *untis*, ad Att. 15, 21. 16, 5. urbs Calabriae cum portu, unde trajectus brevissimus in Graeciam. Dicitur etiam *Hydruntum*.

HYMETTUS, de Fin. B. 2, 34. mons Atticae, melle & marmore nobilis.

HYPANIS, Tusc. Qu. 1, 39. fluvius in regione ad Bosporum Cimmericum.

HYPERBOREI, de N. D. 3, 23. populi Sauromatiae maxime boreales.

I.

JANICULUM, Agr. 2, 5. mons, in quo Romae pars posita.

JAPIDES, pro Balbo 14. sunt populi *Japidae* in ora Italiae maritima, cum ex Illyride in Italiam venitur.

IDAEA, de Leg. 2, 9. ab *Ida*, notissimo monte Phrygiae.

IGUVIUM, a Att. 7, 13. oppidum Umbriae ad viam Flaminiam; hodie *Eugubium*, *Gubio*.

ILLYRICUM, Man. 12. regio mari Adriatico adjacens, Italiae opposita.

IMACHARENSIS, in Verr. 3, 32. ab *Ima-*

I N D E X

- machava* s. *Machava*, Siciliae oppido Herbitam versus.
- INALPINI, ad Div. 11, 4. populi, qui in Alpibus habitant.
- INDUS, de Nat. Deor. 2, 52. fluvius in India:
- INSUBRES, pro Balb. 14. populi Galliae Cispadanae.
- INTEMELIUM, ad Div. 8, 14. urbs citra Alpes, Plin. 3, 5.
- JONIUM MARE, de Orat. 3, 19. est mare Adriaticum: vocat enim *superum* & opponit *infero*. Alias sic dicitur mare omne inter Italiam, Siciliam & Graeciam.
- IRPINUS fundus, Agr. 3, 2. vid. *Hirpini*.
- ISARA, ad Div. 10, 15. flumen Galliae Transalpinae.
- ISAURI, ad Div. 15, 2. populi Isauriae. *Isauricus*, ad Att. 5, 21. ab *Isauria*, quae est regio interjecta Pisidiae, Pamphyliae, Ciliciae & Lycaoniae.
- ISSUS, ad Att. 5, 20. urbs Ciliciae ad Pinarum amnem & finum Issicum, qui ab ipsa urbe nomen tulit.
- ITALIA, Agr. 2, 25. angustius dicitur & antiquius de Latio.
- ITHYRAEI & ITURAEI, Phil. 13, 8. sunt populi Syriae, artis sagittariae periti, ex quibus servi gladiatores &c.

G E O G R A P H I C U S.

JUTURNA, Cluent. 36. lacus vel fons in Italia saluber juxta Numicum amnem, a Juturna Nympa.

L.

LABICI, Agrar. 2, 35. oppidum Latii, quod & *Labicum* dicitur, a qua via *Labicana* 15 mill. pass. ab urbe. Unde *Labicanum*, Paradox. 6, 3. ager circa oppidum.

LACONICUM, ad Att. 4, 10. sudatorium in balneis in hemisphaerium aedificatum, quo utebantur crudi. Inventum est hoc genus a Lacedaemoniis: inde nomen.

LACAENA, Tusc. Qu. 1, 42. femina spartana; ut *Laco* de viris.

LAMPSACUM, in Verr. 1, 24. urbs Moesiae s. Helleponti.

LANUVIUM, pro Muren. 41. oppidum Latii; municipium, cultu Junonis Sospitae celebre. Unde *Lanuvini*, de Nat. D. 1, 29. *Lanuvinum*, de Divin. 1, 30. ager circa Lanuvium. *Lanuvinum*, ad Att. 9, 9. praedium in agro Lanuvino.

LAODICEA, ad Att. 5, 15. quae & *Laudicea*, ut *Laodiceni* & *Laudiceni*, dicitur; urbs Phrygiae majoris, ad fluvium Lycum, non procul ab Apamea.

LAPITHAE, in Pison. 10. in Thessalia populi, fabulis celebrati.

I N D E X

LARINUM, ad Att. 4, 12. 7, 13. 8, 13. municipium ad fines Apuliae in Ferentanis ad dexteram Tiferni ripam. Inde *Larinus* & *Larinas*, pro Cluent. 5, 6.

LATERIUM, ad Att. 10, 1. fundus Q. Ciceronis in Arpinati agro; conf. 4, 7. ad Q. Fr. 3, 1.

LATIARIS, pro Milon 31. cognomen Jovis, qui Latio praesidet, in Latio colitur: pro quo scribunt alii *Latialis*.

LATINIENSES, de Haruspic. Resp. 28. iidem ac Latini.

LATMUS, Tusc. 1, 38. mons Cariae, in quo Endymion obdormivit.

LATRO, ad Q. Fr. 2, 6. urbs & portus Etruriae.

LAVERNIUM, ad Att. 7, 8. nomen loci aut fani a *Laverna* Dea dicti.

LAVICANUS, pro Planc. 9. ab Lavico. v. *Labici*.

LEBADIA, de Divin. 1, 33. urbs Boeotiae; ad quam fanum & antrum Trophonii.

LEMNUS, insula Graeca in mari Aegaeo. Unde *Lemnium saxum*, de Fin. B. 2, 29.

LEMONIA tribus, Planc. 16.

LEOCORION, de Nat. D. 3, 19. templum Athenis.

LEO-

G E O G R A P H I C U S.

LEONATICUM, de Nat. Deor. 3, 19. videatur a Cicerone factum vocabulum, ut λεωνόριον exprimeret.

LEONTINI, in Verr. 2, 66. urbs Siciliae in ora maris Siculi inter Catanam & Syracusas; dicitur & *Leontium*, a qua nuncupatur *Leontinus Campus*, Phil. 2, 17. publicus populi Romani, mire fertilis, qui propterea, aequae ac Campanus, a Cicerone inter patrimonia reip. Rom. refertur: qui & *Leontinus ager*, de Divin. 1, 33.

LEPREON & LEPREOS, ad Att. 6, 2. urbs maritima Achaiae.

LEPTIS, in Verr. 5, 59. Duplex Leptis est, altera *magna*, prope Syrtim majorem, altera *minor*, prope Adrumetum.

LESBIACI, Tusc. Qu. 1, 31. incolae insulae Lesbi.

LETINI, in Verr. 3, 43. Nulli sunt, quod constat, in Sicilia *Letini*. Itaque docti conjecere legendum *Jetini*. Legi etiam posset *Netini*, qui ipsi Ciceroni in Verrinis memorantur.

LEUCADIA, Tusc. Qu. 4, 34. peninsula Acarnaniae.

LEUCAS, Tusc. Qu. 4, 18. promontorium peninsulae Leucadiae; sed vid. *Leucata*.

Opp. Phil. T. V. L

INDEX

- Leucas* ad Div. 16, ep. 1. oppidum ejusdem
peninsulae.
- LEUCATA**, ad Att. 5, 9. celebre Leucadiae
promontorium, unde amoribus irretiti se
praecipitare solebant in mare, ut amore li-
berarentur. Conf. Tusc. 4, 18.
- LEUCOPETRA TARENTINORUM**, ad
Att. 16, 6. ignota est Geographis. *Leucopetra*
autem *Rheginorum* e Ciceronis Phil. 1,
3. & Att. 16, 7. nota est.
- LEUCTRA**, Tusc. Q. 1, 46. oppidum Boeo-
tiae, ad quam celebrem victoriam a Spar-
tanis Thebani, ductu Epaminondae, retu-
lerunt; unde *Leuctricus*, v. c. ad Att. 6, 1.
- LIGUSTICUM BELLUM**, de Nat. D. 2, 23.
a Liguribus, quibuscum gestum est.
- LILYBAEUM**, promontorium Siciliae, unde
Lilybaetanus, Divin. in Caecil. 17.
- LINTERNUS**, Agrar. 2, 26. ab *Linterno*,
oppido Campaniae, s. *Literno*; unde *Lin-*
terninum s. *Literninum* praedium, ad Att.
10, 13.
- LIPARENSIS**, in Verr. 3, 37. a Lipara
insula, quae & urbem hoc nomine habet,
principe insularum inter Siciliam & Italiam
medio mari positarum; quae dicuntur Aeo-
liae, eademque Vulcaniae & Liparacae.

G E O G R A P H I C U S .

LOCRI, ad Att. 6, 1. urbs in Bruttis, ad
finem, qui ab urbe *Locrensis* dicitur, no-
bilitata legislatore Zaleuco. *Locri de Nat.*
D. 2, 2. populus.

LUCA, ad Div. 1, 9. oppidum Etruriae.

LUCANI AGRI, Phil. 13, 5. in Magna Grae-
cia, aut certe confines ei.

LUCANI, Tusc. Qu. 1, 37. populi.

LUCEIUM, pro Deiot. 6. castellum Deiotari
in Galatia.

LUCENSE MUNICIPIUM, ad Div. 13, ep.
13, est *Luca*.

LUCERIA, ad Div. 15, 15. ad Att. 7, 12. op-
pidum Apuliae, infra Teanum, ad fluvium
Cerbalum; colonia Romanorum.

LUCRETINUS, ad Att. 7, 11. a *Lucretio* vel
Lucretio in Sabinis, ubi Atticus praedium
habebat. Horatius *Lucretilem* appellat.

LUCRINUS lacus, ad Att. 14, 16. in Campa-
nia. *Lucrinenses*, ad Att. 4, 10. ostreae,
quae in lacu Lucrino capiuntur.

LUPERCAL, ad Div. 7, 20. locus Pani sacer.

LUSIUS, de Nat. D. 3, 22. fluvius Arcadiae,
a Cellario omiffus.

LYCAONIA, ad Att. 5, 15. regio Asiae in-
ter Ciliciam, Pisidiam, Pamphyliam & Cap-
padociam; unde *Lycaones* dicuntur.

I N D E X

LYCEUM, de Orat. 1, 21. locus Athenis, in quo Peripatus Aristotelis erat.

LYDIA, regio Asiae minoris versus mare Aegaeum, inter Joniam, Aeoliam & Phrygiam magnam, unde dicuntur *Lydi* populi, pro Flac. 2. & *Lydius*, de Div. 1, 12.

M.

MACHARENSIS, in Verr. 3, 18. a Machara. vid. *Imachara*.

MALEAE, Div. 4, 12. promontorium Lacedaemonicae.

MAMERTINI, in Verr. 2, 5. populi Siciliae, Messanae incolae, quae civitas *Mamertina*. l. c. vocatur.

MANTINEA, de Fin. B. 2, 30. urbs Arcadiae.

MARATHONIUS TAURUS, Tusc. Qu. 4. 22. a Theseo comprehensus.

MARSI, populi Latii, a quibus Italicum s. sociale bellum *Marsicum* de Divin. 1, 44. dicitur, quod ejus praecipui auctores fuere.

MARUCINI, Cluent. 69. populi Campaniae ad mare Adrianum, Ferentanis & Pelignis confines.

MASSICUS, vino nobilis mons Campaniae. vid. *Gaurus*.

MAURI, ad Div. 10, 30. incolae Mauritaniae.

MAECIA, ad Att. 4, 15. tribus pop. Rom. al. *Metia*.

GEOGRAPHICUS.

MEGARIS, in Verr. 5, 25. urbs Siciliae prope Syracusas ad mare, quae & *Hybla minor* dicitur.

MEGARICA SIGNA, ad Att. 1, 8. id est, Megaris e lapide, qui ibi nascitur, elaborata. Statuae Megaricae valde celebres.

MELITA, insula maris Siculi, quae hodie *Malta* dicitur. Unde *Melitenfis vestis*, Verr. 2, 72. e goffypio facta.

MENENII, in Verr. 3, 43. incolae oppidi Siciliae *Menae* dicti.

METAPONTUS, de Fin. B. 5, 2. urbs Magnae Graeciae prima a Tarento ad mare sita.

METHYMNAEUS, Tusc. Qu. 2, 27. a *Methymna*, urbe insulae Lesbi, cujus vites & uvae celebrantur apud Virgilium.

MILETUS, urbs Joniae, a qua *Milesii*. Celebrantur etiam ap. Ciceronem in Verrinis *lanae Milesiae*.

MILYADUM COMMUNE, in Verr. 1, 38. regiuncula & urbs in Lycia ad Taurum montem.

MINTURNAE, oppidum in Auruncis, in confinio Campaniae & Latii ad Liris ostia; unde *Minturnenses*.

MINUCIA VIA, ad Att. 9. 6. Roma a porta Minucia Brundisium ferebat, ut Appia, sed

I N D E X

- alio tractu, nempe per Sabinos, strata a L. Minucio eo, de quo ap. Liv. 4, 16.
- MOPSUHESTIA, ad Div. 3, 8. Μόψα (regis Argivorum) ἑστία, oppidum Ciliciae, ad Pyramum amnem prope mare.
- MULVIUS Pons, ad Att. 13, 33. qui Tiberim jungit, prope Romam.
- MORGANTINUS AGER al. *Murgentinus*, in Verr. 3, 18. qui est ad *Morgantium*, oppidum Siciliae supra ostium Simaethi, prope mare.
- MUTYCENSIS, in Verr. lib. 3, 43. a *Mutica* Sicil. oppido.
- MYLASA, Phil. 5, 7. urbs Cariae; unde *My-lasei*, ad Div. 13, 56. Haec est urbs, in quam cum Stratonicus venisset, propter templorum multitudinem clamavit: *audite templa.*
- MYNDUS, oppidum Cariae, *Myndenses*, ejus cives. ad Div. 3, 8.
- MYRINA, ad Div. 5, ep. 20. urbs Aeoliae.
- MYSIA, regio Asiae min. ad mare Aegeum & Hellespontum, unde *Myforum gens*, Or. pro Flacco 3.
- N.
- NAR, ad Att. 4, 15. fluvius Lucaniae prope lacum Velinum.

G E
 PARONA
 matiae.
 NEAPOL
 noviffi
 NEAPO
 NEMAE
 co in
 NEMUE
 agro
 ad Att.
 NESIS,
 jecta
 NETU
 Neis
 NICA
 mare
 NICA
 Nica
 NOLA
 Nola
 prop
 NOVA
 genti
 Cimb
 9, 40.
 NOVOC
 oppidi
 tum.

G E O G R A P H I C U S .

NARONA, ad Div. 5, ep. 9, 10. oppidum Dalmatiae.

NEAPOLIS, Verr. 4, 53. pars Syracusarum novissima.

NEAPOLITANUM Pompeji ad Att. 7, 2.

NEMAEUS leo, Tusc. Q. 4, 22. a Nemea, loco in Argolide.

NEMUS, ad Att. 15, 4. lucus Dianae facer in agro Aricino. Unde *Nemorensis*, sc. ager, ad Att. 6, 1.

NESIS, ad Att. 16, 1. insula Campaniae obiecta, in qua Lucullus filius villam habebat.

NETUM, in Verr. 4, 26. oppidum Siciliae.

Netini s. *Netinenses*, in Verr. 5, 51. 2, 64.

NICAEA, ad Att. 14, 1. urbs Liguriae prope mare, hodie *Nizza*.

NICAEENSES. ad Div. 13, ep. 61. incolae *Nicaeae* in Bithynia.

NOLA, urbs in Campania, unde *Nolani*, & *Nolanus ager*, item *Nolanum*, praedium prope Nola, ad Att. 13, 8.

NOVAE, de Orat. 2. 66. sc. tabernae argentariorum in foro Rom. exornatae scutis Cimbrorum, ut *Veteres Samnitium*. Livius 9, 40.

NOVOCOMENSES, ad Div. 13, 35. incolae oppidi Novi Comi in Insubria ad lacum *Larinum*.

230 INDEX 537

NUCERIA, Agrar. 2, 31. est oppidum Campania.

NUMANTIA, urbs Hispaniae Tarraconensis nobilis; unde *Numantinum foedus*, de Fin. B. 2, 17.

NYSAEI, ad Div. 13, ep. 64. incolae oppidi *Nysae* in Maconia s. Lydia.

O.

OCRICULANA villa, pro Milon. 24 ad *Ocriculum*, oppidum in Umbria cis Apenninum.

OLBIA, ad Q. Fr. 2, 7. urbs Sardiniae. Unde *Olbiensis*, ad Q. Fr. 2, 3. sc. epistola, 1. e. Olbiae scripta.

OLYMPENI, ab *Olympo*, urbe Pamphiliae, a P. Servilio Isaurico capta. Agr. 1, 2. 2, 19.

OLYMPIA, de Orat. 3, 32. ad Att. 13, 30. urbs Elidis in Peloponneso, juxta *Alpheum* in *Pisaeo* agro, celebris ludis *Olympicis*.

OLYMPUS, de Div. 1, 12. &c. mons inter *Thessaliam* & *Macedoniam*.

ONCHESMITES, ad Att. 7, 2. ventus ab *Onchesmo* Epiri portu flans.

OPUS, ad Att. 6, 2. urbs *Locridis*, metropolis *Opuntiorum*.

ORESTIS, Har. Resp. 16. pars *Macedoniae* libera.

ORINDICUS AGER, Agr. 2, 19. s. potius

GE
Orondica
inter Pif
ROPUS,
finibus
OSTIA,
Unde
ria, &
expet
Rom. 2
ACHYN
Sicilia*
PAESTI
Gr. P
tur, ad
PALATI
7. qui
monti
Telatos,
Laodi
PARIA
riorum
PARTH
PATAR
in Lyc
TRAET
DANU

GEOGRAPHICUS.

Orondicus aut *Orondius*, ab *Oronda*, urbe inter *Pisidiam* & *Isauriam*.

OROPUS, ad Att. 12, 23. urbs *Boeotiae* in finibus *Atticae*.

OSTIA, celebris colonia ad ostiam *Tiberis*. Unde *Ostiensis provincia*, pro Mur. 8. quaestoria, & *Ostiense* incommodum, Man. 12. quod experti Rom. sunt, cum ad *Ostiam* classis Rom. a piratis capta & oppressa est.

P.

PACHYNUM, Verr. 5, 34. promontorium *Siciliae*.

PAESTUM, ad Att. 11, 17. urbs *Lucaniae*, Gr. *Possidonia*, a qua sinus *Paestanus* dicitur, ad Att. 16, 6.

PALATINAE BALNEAE, pro Rosc. Amer. 7. quia fuere ad *Palatinum* montem vel in monte.

Πάλτος, ad Div. 12, ep. 13. oppidum prope *Laodiceam*.

PARIANA CIVITAS, ad Div. 13, 53. *Pariarum* in *Hellesponto* urbs, *Paros*.

PARTHINI, in *Pison*. 40. populi in *Illyrico*.

PATARANI, pro Flacc. 32. urbis *Patarae* in *Lycia* cives.

PATRAE, urbs notissima *Achaiae*.

PEDANUM, ad Att. 9, 18. praedium in agro

INDEX

- Pedano h. e. prope *Pedum*, oppidum inter Praeneste, Tibur & Tusculum.
- PELIUS MONS. de Fat. 15.
- PELLA, ad Att. 3, 8. caput Macedoniae, unde reges Macedoniae, Philippus & Alexander, *Pellaei* dicti.
- PENTELOCUS, ad Att. 1, 8. Hermes Pentelicus, est statua ejus generis, quod *Hermas* vocabant, facta e marmore, quod praestantissimum e monte Atticae Pentelico.
- PERRHAEBIA, in Pison. 40. pars Thessaliae; alii tamen ad Macedoniam, item ad Aetoliam referunt.
- PERSICE, ad Att. 15, 9. porticus celeberrima Lacedaemone fuit, quae hoc nomine appellabatur, quod e manubiis Persarum aedificata erat.
- PETRINI, in Verr. 3, 39. Petrae oppidi in Sicilia cives.
- PETRINUM, ad Div. 6, 19. praedium a viro Petrino, qui fuit in agro Sinuessano.
- PHAEACES, Br. 18. populi Corcyrae, mollissimi; quorum mollitiem jam Homerus in Odyssaea celebravit.
- PHASELITAE, de leg. agr. 2, 18. incolae urbis Phaselidos.
- PHENEATAE, de Nat. D. 3, 22, a *Phenoo*, oppido Arcadiae.

G E O G R A P H I C U S.

PHERAE, de Divin. 1, 25. urbs Theffaliae;
unde *Pheraei*, de Invent. 2, 49.

PHILOMELUM s. **PHILOMELIUM**, ad Att. 5, 20. ad Div. 3, 8. in Verr. 3, 83. urbs Phrygiae majoris. Unde *Philomelienses*, in Verr. 3, 83.

PHINTIA, in Verr. 3, 83. oppidum Siciliae.

PHLIUS, ad Att. 6, 2. urbs Achajae, unde *Phliasii* & *Phliuntii*. Sed illud tamen usitatius. Tusc. 4, 3.

PHOCII, in Pison. 40. populi *Phocidis*.

PHOENICE, Acad. 4, 20. pars Syriae; etsi interdum ab ea distinguitur propter nobilitatem & magnitudinem. Phil. 11, 14.

PHTHIA, urbs Phthiotidis, Theffaliae partis. Unde *Phthiota*, Tusc. Qu. 1, 10.

PICENUS AGER, in Italia, Umbriae confinis; qui & *Picens ager*, de Senect. 4. item *Picentinus*. *Picentes*, pro Sull. 8. ad Att. 7, 26.

PINDENISSAE, ad Att. 5, 20. urbs Eleutherocilicum, expugnatione Ciceronis nobilitata, quae & *Pindenissus* dicitur ad Div. 2, 10.

PISAURUM, oppidum Umbriae maritimum, quod praeterlabitur fluvius cognominis *Pisaurus*. *Pisauensis*, ad Att. 2, 7.

I N D E X

- PLUTONIUM**, de Div. 1, 36. templum Platonis in Lydia, & quidem in pago Achaeraea, quae est in via inter Tralles & Nysam.
- POLLENTIA**, ad Div. 11, 13. Phil. 11, 6. oppidum Liguriae supra Albam, haud procul Tanari ac Sturae confluentibus.
- POMPEJA VIA**, Verr. 5, 66. via in Sicilia post urbem Messanam.
- POMPEJANUM**, ad Att. 1, 20. praedium Ciceronis in agro Pompejano. Aliud est *Pompejanum*, ad Div. 7, 3. praedium Marii: & ad Att. 5, 1. Pansa praedium. Dicuntur a *Pompejis*, oppido Campaniae, ut *Pompejani* Sull. 21.
- POMPTINA**, ad Att. 4, 15. tribus pop. Rom. rustic. quae & *Pontina*, ad Att. 7, 5.
- POPILIA**, ad Div. 8, 8. tribus rusticae nomen.
- POTENTIA**, Har. Resp. 28. locus in agro Piceno.
- PRETIUS LACUS**, pro Mil. 27. in Etruria.
- PRIENE**, Paradox. 1, urbs Joniae.
- PTOLEMAEUM**, de Fin. 5, 1. gymnasium Athenis.
- PTOLEMAIS**, ad Div. 1. ep. 7. oppidum Aegypti, Alexandriae propinquum.
- PUNICANUS** pro **PUNICUS**, pro Mur. 36. *Punicana triclinia*, humilia & villis materiae.

G E O G R A P H I C U S.

PUPINIA, Agr. 2, 35. ager Romae propinquus versus Etruriam, a quo tribus *Pupinia* nomen habet.

PUTEOLI, locus celeberrimus in veteri historia in Campania, hodie *Pozzuolo*; unde dicuntur *Puteolani*, & *Puteolanum*, ad Div. 5, 15. praedium in agro Puteolano.

PYRGENSIS, de Or. 2, 71. a *Pyrgo* Tusciae urbe.

PYRIPHLEGETON, de Nat. D. 3, 7. fluvius igne ardens apud inferos.

Q.

QUIRINIA, ad Div. 8, 8.. tribus urb. nomen.

R.

REATINA PRAEFECTURA, de Nat. Deor. 2, 2. ab *Reate*, oppido Sabinorum, amoenissima urbe. *Reatini* saepe memorantur a Cicerone.

RECENTORICUS, SICILIENSIS AGER, de lege Agr. passim, v. c. 1, 4. 2, 21. fuit publicus populi Rom.

REGILLUS LACUS, de Nat. Deor. 2, 2. lacus in Latio.

REGIUM vel RHEGIUM, ad Att. 16, 6. urbs & promontorium in ora maritima Bruttiorum, unde trajectus in Graeciam; inde *Rhegini*.

I N D E X

- RHEGIUM LEPIDI, ad Diverf. 12, 5. 11, 9.
 urbs Galliae Cispadanae in via Aemilia:
 nomen tulit ab Aemilio Lepido, qui cum
 C. Flaminio Consul fuit: ab ea dicuntur
Rhegienses, ad Div. 13, 7. cf. Plin. 3, 15.
- RHOSIACUS, ad Att. 6, 1. a *Rhoso* urbe Ci-
 liciae, in finu Iffico, celebri vasis fictili-
 bus; unde Atticus, *vasa Rhosiaca* ut sibi
 mitteret, Ciceronem rogarat.
- ROSIA vel ROSEA, ad Att. 4, 15. sunt cam-
 pi fertiliffimi agri Reatini, forte illi ipsi,
 qui in hac ipsa epistola *τέμνη* Reatinorum
 vocantur.
- RUDINI, de Orat. 3, 42. incolae oppidi in
 Calabria Rudiarum. pro Arch. 10. *Rudius* est.
 S.
- SACRA VIA, ad Att. 4, 3. via urbis Romae,
 quae nomen habet a foedere, quod in ea
 inter Romulum & Tatium ictum est.
- SAGRA, de Nat. D. 2, 2. fluvius Bruttio-
 rum inter Locros & Cauloniam in Magna
 Graecia.
- SAITAE, de Nat. Deor. 3, 23. a *Sai* urbe
 Aegypti, & quidem in Delta.
- SALAMIS, de Off. 1, 18. una ex insulis Grae-
 cis circa Peloponnesum, nobilis clade Xerxis.
- SALAMIS, ad Att. 6, 1. urbs Cypri. Unde
Salaminii, ad Att. 5, 21. pro Arch. 8.

G E O G R A P H I C U S.

SALAPINI, Agrar. 2, 27. incolae Salapinae.

SALARIA, de nat. D. 3, 5. Via a porta Col-
lina in Sabinos, a sale dicta per eam Ro-
mam devecto.

SALENTINI, Rosc. Amer. 46. incolae op-
pidi *Salentiae*, in Calabria.

SAMNIS, genus gladiatorum, quod armis
Samniticis utebatur. v. Liv. 9, 10.

SAMAROBRIVAE, ad Div. 7, 2. oppidum
Galliae Belgicae in Ambianis.

SAMOS, insula Afiatica in mari Aegaeo, cum
urbe ejusdem nominis, unde *Samii*, *Sa-
mia vasa*, pro Mur. 36. fictilia & vilia.

SARDIS, de Senect. 17. urbs praecipua Ly-
diae, a qua *Sardiani*, ad Div. 13, 55.

SARDONIUS, ad Div. 7, 25. a Sardinia.

SAXA RUBRA, Phil. 2, 31, locus inter Cre-
moram & Vejos.

SCANTIA SILVA, Agrar. 1, 1. & aliis lo-
cis: in Campanis fuit publica silva pop. Rom.
quam Censores pecuariis locabant. *Aquae
Scantiae* sunt ap. Plin. H. N. 2, 107.

SCEPSIUS, Tusculan. Qu. 1, 24. a *Scepfi*,
Mythiae oppido.

SCYRUS, ad Att. 5, 12. insula maris Aegaei.

SEBUSIANI, pro Quinct. 25. populi Galliae
Lugd. Aeduis & Allobrogibus interjecti,

I N D E X

ut intelligitur ex loco Cicer. & Caes. B. G. 7. 64. Aliis dicuntur *Segusiani*, item *Secusiani*.

SEGESTA, oppidum Siciliae, de quo vid. Verr. 4, 33. unde *Segestani* & *Segestenses* 3, 34.

SEIANUM, ad Div. 7, ep. 1. nomen praedii, quod ab obscuro aliquo oppidulo nomen habet, in agro Etrusco.

SELEUCEA PIERIA, ad Att. 11, 20. urbs Syriae ad Euphratem.

SELEUCIA, ad Div. 8, 14. regia Parthorum.

SEMURIUM, Phil. 6, 6. ager a Larentia populo Romano legatus.

SENENSES, Brut. 18. a *Sena*, Etruriae oppidum.

SEPLASIA, in Pison. 7, 11. locus Capuae, ubi unguenta vendebantur. cf. Agrar. 2, 34.

SEPTEM AQUAE, ad Att. 4, 15. Lacus agrum Reatini.

SEPYRA, ad Div. 15, ep. 4. vicus Ciliciae, in ea Amani parte, sub cuius radicibus Arae Alexandri erant.

SERIPHUS, de Nat. D. 1, 31. insula in mari Aegaeo, inter Cycladas; unde *Seriphus*, de Senect. 3.

SETINUS AGER, Agrar. 2, 25. in Latio, frugum & vini fertilissimus, ab *Setia*, oppidulo non ignobili.

SER,

G E
 SERVILIU
 SICILIEN
 SICYON,
 tibus
 prope
 SIDA, a
 SIDICIN
 nia ag
 SILA SE
 Brutus
 SINUESS
 20. Sin
 finibus
 SIPONT
 ad Att
 SISAPO
 verus
 SOLEN
 pidi
 unde
 est in
 SOLON
 nuvis
 STABIL
 Stabia
 STATIE
 verus
 Opp. Pa

G E O G R A P H I C U S .

SERVILIUS LACUS, S. Rosc. 32. Romae fuit.

SICILIENSIS, de Nat. Deor. 3, 10. Agr. 1, 4.

SICYON, ad Att. 1, 13. una de septem civitatibus veteribus Graeciae in Peloponneso prope Isthmum.

SIDA, ad Div. lib. 3, 6. urbs Pamphiliae.

SIDICINUS, ad Att. 0, 1. a *Sidicino*, colonia agri Campani.

SILA SILVA Br. 22. picariis celebris silva in Brutiis, prope Mamertinam urbem.

SINUESSANUM diversorium, ad Div. 12, 20. *Sinuessa*. oppidum & colonia Latii in finibus Campaniae trans Lirin amnem.

SIPONTUM, urbs Apuliae, Graecis *Sipus*, ad Att. 6, 2.

SISAPO, Phil. 2, 19. urbs Hispaniae, cujus verus situs non satis certus est.

SOLENTINI, in Verr. lib. 3, 43. incolae oppidi in Sicilia, quod est *Solentum* vel *Solus*; unde & *Soluntini* dicuntur, quae scriptura est in numis.

SOLONIUM, ad Att. 2, 7. campus agri Lanuvini: item de Divin. aliquoties.

STABIANUM, ad Div. lib. 7, 1. praedium ad *Stabias*, oppidum Campaniae.

STATIELLENSES, ad Div. lib. 11, 11. ci-
ves urbis Liguria, inter Dertonam & Va-
Opp. Phil. T. V.

M

I N D E X

- da Sabatia, quae dicebatur *Aquae Statiellae* seu *Aquae Statiellonum*.
- STELLATIS CAMPUS, Agrar. 1, 7. in mediterranea Campania.
- SUBURANA, Agrar. 2, 29. tribus urbana.
- SUCRO, Balb. 1. fluvius Hispaniae.
- SUESSA, Phil. 3, 4. *Aurunca* in Campania prope Minturnas.
- SYBOTA, plur. ad Att. 5, 9. insulae tres prope Corcyram.
- SYNNADA, plur. urbs Phrygiae magnae; item *Synnas*, ad Att. 5, 16. dicta.
- SYRACUSAE. Descriptio Syracusarum est in Verr. 4.
- SYRACUSANUS PORTUS, quoties occurrit, intelligendus major: nam minor dicebatur *Laccius*.
- SYSPIRA, ad Att. 2, 4. locus in Armenia celebris aurifodinis.
- T.
- TANAGRA, pro Dom. 43. oppidum Boeotiae.
- TARQUINII, oppidum Etruriae: unde *Tarquiniense municipium*, pro Caecin. 1. & *Tarquiniensis ager*, de Div. 2, 22.
- TARICHEA CASTRA, ad Div. 12, 11. ad *Taricheam*, oppidum Judaeae munitissimum.
- TARRACINA, ad Att. 7, 5. urbs Latii ad mare, quae & *Anxur* dicitur Volscio nomine.

G E O G R A P H I C U S .

TARTESSIUS, ad Att. 7, 4. a *Tartesso*, quae est urbs Baeticae Hispaniae ad ipsa Baetis ostia.

TAURIPYLAE, ad Att. 5. 20. angustiae, per quas iter patet ex Cappadocia in Ciliciam.

TAUROMINIUM, vel *Tauromenium*, quae est melior & certior scriptura, urbs Siciliae, unde *Taurominitanus*, in Verr. 2, 66. it. 3, 6. &c.

TEANUM SIDICINUM, ad Att. 3, 11. diversum a *Teano Apulo* pro Cluent. 69. De *Sidicino* capiendus est locus Phil. 12, 11. quod non procul abest a *Calibus*. it. Agr. 2, 35.

TEGEATAE, de Divin. 1, 18. incolae urbis Tegeae in Arcadia.

TELMESSES, de Divin. 1, 42. cives *Telmessi*, Gr. *Τελμισεῖς*, a *Telmesso*, de Divin. 1, 11. urbe Cariae.

TEMENITES Apollo. Verr. 4, 53. a *Temeno*, loco prope Syracusas, cujus incolae *Temenitae*.

TEMNUS, pro Flacc. 18, oppidum Aeoliae.

TEMSA, Verr. 5, 16. oppidum primum Brutiorum: scribitur etiam *Temesa* & *Tempsa*. Unde *Temsanum incommodum*, in Verr. 5, 15. direptio Temsae a fugitivis.

TENE, ad Att. 6, 2. pro quo alii, probante

I N D E X

- Graevio, legunt *Tenea*, est vicus maritimus Achajae, inter Corinthum & Mycenen.
- TENEDICA SECURIS**, ad Qu. Fr. 2, 11. proverbio dicitur in iis rebus, quae praeciduntur & plane celeriterque auferuntur.
- TENEDUS**, Verr. 1, 19. insula Afiatica ad oram occidentalem Trojano agro opposita; unde *Tenedii*: in qua urbs ejusdem nominis. Nat. D. 3, 15.
- TERENTINA**, ad Div. 8, 8. tribus rusticae nae nomen.
- TERINAEUS**, Qu. Tusc. 2, 48. a *Terina* urbe in Bruttiiis; a quo *sinus Terinaeus*.
- THERMAE**, Verr. 2, 35. oppidum Siciliae; unde *Thermitanus*, ibid. 43. &c.
- THEUTONI**, Manil. 20. populi Germaniae veteris ad sinum Codanum, & in insulis ejus sinus.
- THREICIUS**, de Off. 2, 7.
- THRECIDICA** arma gladiatorum, qui *Threces* vel *Thraces* dicebantur, ab armaturae genere.
- THURIUM, & THURII** (nam utrumque est ap. Cic.) ad Att. 3, 15. 9, 19. urbs Calabriae, olim *Sybaris* dicta, quo nomine propter summas incolarum voluptates innotuit.

G
 THYAN
 THYRE
 nania
 TIBAR
 popu
 viet
 TIBU
 Un
 hor
 diu
 TIREN
 tur
 tur
 TISSE
 Sicil
 TMOL
 Tm
 rib
 TOL
 Un
 est,
 losar
 a C.
 dicit
 TRASH
 mana
 TREBU

G E O G R A P H I C U S.

THYAMIS, ad Att. 7, 2. fluvius Epiri nobilis.

THYREUM, ad Div. 16, 5. oppidum Acarnaniae prope mare & urbem Leucadem.

TIBARANI s. **TIBARENI**, ad Div. 15, 4. populi Eleutherocillicibus finitimi, a Cic. victi.

TIBUR, oppidum Latii ad Anienem amnem. Unde *Tiburs*, ad Att. 8, 4. ager circa Tibur: *Tiburinum Scipionis*, Phil. 5, 7. praedium in agro Tiburtino.

TIRENUS PONS, ad Att. 16, 13. Fuit Minturnis, forte in fluvio Liri. Nam is Minturnas praeterlabitur.

TISSENSIS, in Verr. 3, 38. a *Tissa*, oppido Siciliae, juxta Aetnam.

TMOLITES, pro Flacc. 3. qui habitat in *Tmolo*, (pro Flacc. 19.) monte Lydiae, odoribus celebri.

TOLOSA, oppidum Galliae Narbonensis. Unde *Tolosanum aurum*, Nat. Deor. 3, 30. est, quod Q. Servilius Caepio e templo Tolosano sustulit. de Orat. 2, 47. ea de causa a C. Norbano reus factus & condemnatus dicitur.

TRASIMENUS Lacus, in Etruria, clade Romana nobilitatus, de Div. 2, 8.

TREBULANUM, ad Att. 5, 2. praedium

I N D E X

- Pontii in agro Trebulano: a *Trebula*, urbe Campaniae, citra Vulturum.
- TREBULANUS AGER**, Agrar. 2, 25. circa *Trebulas Sabinorum*.
- TRES TABERNAE**, ad Att. 1, 13. locus in via Appia.
- TRIOCALINUM**, Verrin. 5, 4. a *Triocalis*, oppido Siciliae mediterraneae inter Himeram fluvium & Crimissum.
- TRITIA**, ad Att. 6, 2. urbs maritima Achajae.
- TROGINI**, de Divin. 2, 37. *Troginorum* tetrarchia dicitur Dejotaro a Caesare erepta. Sed nemo veterum *Troginos* memorat: unde J. Gronovius *Trocmorum* conjiciebat.
- TROGLODYTAE**, de Divinat. 2, 44. populi Africae varii, in speluncis habitare soliti.
- TROJANUM**, Att. 9, 13. villa in agro Laurentino, dicta ab urbe Troja in eodem agro.
- TROMENTINA**, ad Att. 4, 16. tribus populi Rom. rusticana, a campo *Tromento*. Festus.
- TROPHONIANUS**, ad Att. 6, 2. *Trophoniana* narratio est de eo, qui in antrum *Trophonii* descendit, quod in Boeotia fuit.
- TRUENTINUM CASTRUM**, ad Att. 8, 12. in agro Piceno, oppidum ad ostium fluvii *Truenti*, unde nomen accepit.

GEOGRAPHICUS.

TUSCULANUM, praedium Ciceronis in agro Tusculano, saepe memoratur. *Tusculum* est urbs Latii. *Tusculanum* Caesaris, de Orat. 2, 3. *Tusculanum* Craffi, ad Att. 4, 16. *Tusculanum*, ad Att. 1, 14. praedium Q. Fratris.

TYBA, ad Div. 15, 1. trans Euphratem, sive vicus, sive urbs fuerit, ignotum est.

TYCHA, Verr. 4, 53. pars Syracusarum.

TYNDARITANI, ad Att. 15, 2. a *Tyndari* seu *Tyndaride*, urbe Siciliae ad Heliconem amnem.

V.

VADA, ad Div. 11, ep. 10. sunt vada Sabatia, Sabata s. Sabatorum. *Sabata* erat oppidum maritima, in ora Genuensi, praecipuum, non longe Savona distans, cui adjacent campi palustres, qui Vada dicuntur, & vada Sabatorum seu Sabatia.

VALENTINI, Verr. 5, 16. a *Valentia*, oppido Bruttiorum, quod & *Vibon* & *Vibo Valentia* dicitur.

VARDAEI, ad Div. 5, ep. 9. populi Dalmatiae.

VATICANUS ager, Agrar. 2, 35. circa montem Vaticanum trans Tiberim juxta Romam.

VEIENTINA, ad Att. 4, 16. tribus pop. Rom.

I N D E X

- VELIA**, ad Att. 7, 13. regio editior Romae
Palatino monti propinqua.
- VELIENSES**, pro Corn. Balbo 24. incolae
oppidi Veliae.
- VELINA**, ad Att. 4, 15. tribus pop. Rom.
- VELINUS LACUS**, ad Att. 4, 15. prope Ve-
liam urbem.
- VERCELLAE**, ad Div. II, 19. municipium
Galliae Transpadanae.
- VESCIANUM**, ad Att. 15, 2. praedium pro-
pe *Vesciam* urbem, non procul a Minturnis
a qua *Vescinus* ager, Agr. 2, 25.
- VIBO**, ad Att. 3, 3. oppidum Bruttiorum,
hodie *Monte Leone*, olim *Hippo* dictum.
- VICENTINI**, s. **VICETINI**, ad Div. II, 19.
incolae oppidi *Vicentiae*, (dicitur etiam *Vin-*
centia, unde incolae *Vincentini*) quod situm
fuit in regione Transpadana, in Venetorum
finibus.
- VIENNA**, ad Div. 10, 9. urbs Allobrogum,
in Gallia Narbonensi.
- VISCELLINUS**, de Amic. 2. a *Viscellis*, op-
pido Norici, quae est provincia Romana in-
ter Danubium amnem & Alpes Noricas.
- VITULARIA VIA**, ad Qu. Fr. 3, 1. 2. fuit in
Arpinati.
- VOCONTII**, ad Div. 10, ep. 23. populi Gal-

G E
hae Tra
Vocontio
VOLCAE
quod b
Allobr
hodie
VOLT
VULCH
Gallia
LUBRA
in agr
ibid.
VICENTIA
Seniae
ZEUGN
tractu
Euphr
Euphr
VOSTEL
ticae

GEOGRAPHICUS.

Haec Transalpinae, quorum caput *Forum Vocontiorum*.

VOLCAE, Or. pro Font. 7. vulgo *Volgae*: quod bene correxit Graevius. Est populus Allobrogibus confinis, in ea provincia, quae hodie *Languedocia* vocatur.

VOLTINIA, pro Plane. 16. tribus Rom.

VULCHALON, Font. 5. locus ignotus in Gallia Transalpina.

U.

ULUBRAE, ad Div. 7, 18. oppidulum Latif in agro Pomtino. Unde *Ulubranus populus*, ibid. 12.

X.

XENIAE BALNEAE, Coel. 29. pro quo alii *Seniae*, pars Bajarum.

Z.

ZEUGMA, ad Q. Fr. 2, 12. oppidum s. potius tractus plurium oppidorum in Coelesyria ad Euphratem, nomen habens a ponte, quo Euphrates ibi jungitur.

ZOSTER, ad Att. 5, 12. promontorium Atticae & portus cum oppido.

X O X

INDEX
HISTORICUS.

A.

- A**bfyrtus, Nat. D. 3, 19. apud Pacuvium
Aegialeus s. *Aegialus* dicitur: Medae frater.
- A**cademia, gymnasium Athenis, Acad. I, 4.
Academia vetus aqua absumta diu.
- A**cademici, Veteres iidem qui Peripate-
tici, Offic. 3, 4. & Stoici. ibid. I, r. 2. li-
centiam habent, quodcunque probabile est,
defendere. Offic. 3, 4. totius philosophiae
Academicae veteris descriptio, constitutio
& ratio, in compendio, de Fin. 4, 2. 3. 4.
5. 6. 7. 8. Acad. I, 4-9. Academicae phi-
losophiae historia a Socrate ad Arcefilam,
Acad. I, 4-13. ab Arcefila ad Carneadem,
quae est *nova Academia*. ibid. 13. sqq. Aca-
demici opinari possunt, & sapienti opinari
licere contendunt. Acad. 4, 35. sqq.
- A**caustus, ad Divers. 14, 5. 16, 5. ad Attic.
saepissime; Ciceronis servus.
- L.** Accius, s. Attius, familiaris D. Bru-
ti, Brut. 28. D. Bruti monumenta versibus
ornat, Arch. 9. annales scripsit, qui lau-
dantur. Brut. 18.

INDEX HISTORICUS.

P. Accius pro *Attius* vel *Atius*, Lig. 2. &c. est Varus, de quo in *Varus*.

T. Accius, Pisaurensis, Brut. 78. Eques Rom. qui accusavit Aulum Cluentium. Hermagorae praecepta didicerat.

Achanto, de Nat. D. 3, 21. Rhodia, mater Solis.

Achilles, de Divin. 1, 30. ei propinquam mortem Hector moriens denuntiat &c.

Acidinus, Div. 4, 12. *legatus, ut opinor, Sulpicii Procos. Achaiae* &c. cognomen gentis *Manliae*. ad Att. 4, 3. est *C. Manlius Acidinus*, princeps Catilinarium belli.

Agrar. 2, 24. est *L. Manlius Acidinus*, qui consul fuit cum *Fluvio Flacco*.

Acilii, familia plebeja, cujus praenomen *Manius*, cognomen *Glabrio*.

L. Acilius, de Leg. 2, 23. *Jctus*, Commentarios scripsit in XII. tabulas.

Acilius, Off. 3, 22. historicus. Scripsit historiam graece.

Acirion, Fin. 5, 29. *Locrensis, Pythagoreus*, Platonis temporibus.

Actius s. *Attius Dionysius*, ad Div. 12, 30.

C. Aculeo, de Orat. 1, 43. eques Rom. acuto igenio & juris civilis peritissimus. *ibid.*

INDEX

- 2, 1. propinquus Ciceronis, quocum erat
Cic. matertera: unde filios ejus consobri-
nos suos vocat. *ibid.* 2, 65. a Crasso defen-
ditur. *Brut.* 76. pater C. Viselli Varronis.
- Acu silas**, de *Orat.* 2, 12. Argivus, histori-
cus non indifertus.
- Acusius**, ad *Att.* 11, 23. Rhodius.
- Acutilius**, ad *Att.* 1, 4.
- Aeacides**, de *Div.* 2, 56. *Off.* 1, 13. est
Pyrrhus.
- M. Aebutius**, *Flacc.* 37.
- Sex. Aebutius**, pro *Caec.* 1, accusator
Caecinae.
- Aetas**, *Tusc.* 3, 12. Medae pater, & So-
lis filius.
- Aegialus & Aegialeus**, *N. D.* 3, 19.
- Aegisthus**, *N. D.* 3, 38. libidinosus: *Agamemnonis interfector.*
- Aegypta**, ad *Att.* 8, 15. *Divers.* 16, 15. fer-
vus & deinde libertus Ciceronis.
- Aelii**, pro *Cluent.* 26. familia Rom. plebeja,
cujus cognomina ap. Ciceronem, Catus,
Paetus, Tubero, Lamia.
- Aelius**, pro *Sext.* 43. *Ligur.* (Pisonis focer)
v. *Ligur.*
- L. Aelius**, *Brut.* 56. eques Rom. eruditus
Graecis litteris & Latinis, Stoicus, anti-

HISTORICUS.

quitatis & scriptorum veterum literate pe-
titus, M. Varronis praeceptor, etiam a
Cicerone adolescente perstudiose auditus.
Orator non fuit, sed scripsit tantum oratio-
nes aliis. Acad. 1, 2 de antiquitate Roma-
na scripsit, de Leg. 2, 23. scripsit in XII.
tabulas.

L. Aelius, Plif. 27. &c. &c. *Lamia* cogno-
mine, quem Piso & Gabinius consules ur-
be exire jusserunt, *insignis amicus & de-
fensor Ciceronis, eques Rom. qui cum cete-
ris equitibus clivum Capitolinum obsederat,
cum de Catilinariis deliberaret Senatus.*
*Saepissime nomine Lamiae Ciceroni commo-
moratur.*

M. Aelius, Att. 15, 26.

P. Aelius, Cluent. 59. testamento Cluen-
tium heredem facit.

Q. Aelius, Br. 28. Paetus, qui cum M.
Penno consul fuit. (A. U. DLXXXVII.)

S. Aelius Catus, Brut. 20. Divers. 7, 22.
ICTus & eloquens, de Orat. 1, 45. propter
juris civilis scientiam appellatur. de Orat.
1, 56. commentarios scripsit de jure civili.
Or. 3, 33. omnibus civibus consilii sui co-
piam fecit. Top. 3. quomodo *locuples* ex-
plicet, de Leg. 2, 23. XII. tabulas inter-
pretatus est.

I N D E X

- Aemilla**, Div. 2, 37. filia Aemilii Paulli.
- Aemilianus Scipio**, Phil. 13, 2. *Lucii Aemilii Paulli filius, a P. Africani Majoris filio adoptatus. vid. Scipio.*
- Aemilius Alba**, in Verr. 3, 62. scurra, Verri familiaris.
- L. Aemilius**, Phil. 13, 4. vid. *L. Paulus.*
- M. Aemilius Avianus**, Div. 13, 21. negotiator.
- M. Aemilius Lepidus Porcina**, Br. 25. orator bonus, orationes reliquit.
- M. Aemilius (Lepidus)**, vid. *Lepidus.*
- Aeschines Milesius**, Brut. 95 Asiaticus orator, aequalis Ciceronis. *Aeschines Socraticus*, de Inv. 1, 31. *Aeschines*, Or. 2, 23. 3. 56. Athenis cedit Rhodum, laudat Demosthenem. *Aeschines*, Or. 1, 11. Academicus cum Carneade Clitomacho Academicam obtinuit.
- Aeschrio**, in Verr. 2, 14. Syracusanus.
- Aeschylus**, Acad. 1, 3. Tusc. 2, 10. *aliisque pluribus locis.* Poëta & Pythagoricus. *Aeschylus Cnidius*, Brut. 91. Rhetor, quocum fuit in Asia Cicero adolescens. *Aeschylus Tyndaritanus* in Verr. 4, 22.
- Aesculapius**, N. D. 3, 22. plures Aesculapii.
- Aeserninus**, Opt. gen. dic. 6. gladiatoris

HIST
men ab Aeser
cognomen A
Marcelli.
opus, Or.
hic. 2, 16. hi
frio, male
allis, Divio. 1
atur. Off. 1,
Asopus, traque
vius Dolabella
u: excruciat
de deperdit
idenns, F
ion, Brut.
ranus, J
tum. Fin. 1,
ore &c. L.
filius dicit
peji in Hisp
Div. 1. 1. P
sio Celeri A
fricanus m
m habet. Q
metio laud
paris. de O
filius (P. A
fricanus

HISTORICUS.

nomen ab Aesernia urbe. *Aeserninus*, Brut. 35. cognomen *M. Claudii Marcelli*, filii *Marci Marcelli*.

Aesopus, Or. 1, 61. Sext. 58. Q. Fr. 1, 24. Tusc. 2, 16. histrio nobilis, ad Divers. 7, 1. histrio, male agit in ludis Pompeji II. consulis. Divin. 1, 37. familiaris Ciceronis, laudatur. Off. 1, 31. non facile agit Ajacem. *Aesopus*, tragoedi filius, ad Att. 11, 13. 15. socius Dolabellae in adulteriis cum pellicibus: excruciat Ciceronem, vita sc. flagitiosa & deperdita.

Aetidenus, Flacc. 22. Trallianus.

Aetion, Brut. 18. pictor.

L. Afranius, poëta, Brut. 45. imitatur C. Titium. Fin. 1, 3. Menandrum solebat convertere &c. *L. Afranius*, Att. 1, 18. 19. 20. Auli filius dicitur. ad Div. 16, 12. legatus Pompeji in Hispania. Nomen ejus est etiam ad Div. 1. 1. Phil. 13, 13. Consul fuit cum *Metello Celere A. U. DCXCIII*.

P. Africanus major, Acad. 2, 2. Panaetium secum habet. Offic. 2, 22. ejus abstinentia a Panaetio laudatur. de Or. 3, 7. in dicendo gravis. de Or. 2, 67. Censor. Offic. 1, 33. ejus filius (P. Afr.) L. Pauli filium adoptat.

P. Africanus minor, Offic. 1, 32. L. Paul-

INDEX

- li fil. eloquentia cumulat belli gloriam.
 Carthaginem capit, Verr. 1, 4. Carthagine
 capta Siculis monumenta sua restituit, Mil.
 3. Ti. Gracchum jure interfectum pro con-
 cione interrogatus respondet, Offic. 1, 25.
 Xenophontis Cyropaediam non ponit de ma-
 nibus, Mil. 7. domi noctu interficitur, de
 Or. 2, 40. in qua caede socius fuit C. Carbo.
A gamedes, Tusc. 1, 47. cum Thropho-
 nio *fratre* templum Delphicum aedificat.
 Ejus votum.
Agamemnon, *nomen servi est in Epist. ad
 Atticum.*
Agathinus, in Verr. 2, 36. Thermitanus.
Agathocles, in Verr. 4, 55. *Notissimus
 Siciliae rex.* **Agathocles**, de Div. 1, 24. ejus
 Historia commemoratur.
Agésilans, ad Divers. 5, 12. Spartiates,
 neque pictam, neque fictam imaginem suam
 extare voluit. Offic. 2, 5. sine adjumentis
 hominum magnas res efficere potuit.
Agis, Off. 2, 23. rex Lacedaemoniorum.
Aglaophon, de Orat. 3, 7. pictor excellens.
Agonis, in Cecil. 17. Lilybaetana mulier,
 Veneris liberta.
L. Argius, Flacc. 13. eques Rom.
T. Agufius, ad Div. 13, 70. Ciceronis co-
 mes in exilio.

Ahala

HISTORICUS.

Ahala, cognomen *Serviliorum*. v.c. Phil. 2, 2.

Ajus Loquens, de Div. 2, 32. nomen Dei, ara ejus.

Alabandus, Nat. D. 3, 15. conditor *Alabandi* & Deus urbis.

Alabarches, ad Att. 2, 17.

C. Albanus, Att. 13, 31.

Sex. Albedius, Phil. 13, 13. Senator, beneficio Antonii.

C. Albinus, ad Div. 13, 8. Senator, P. Sextii frater.

P. Albinovanus, Har. Resp. 8. pontifex minor. *Albinovanus*, (M. Tullius) Vatin. 1. accusator P. Sextii de vi.

A. Albinus, Acad. Qu. 4, 45. Brut. 21. *A. Albinus*, Brut. 35. post Red. ad Quir. Consul cum M. Antonio oratore (DCLIV.) latine dixit. *Albinus*, Brut. 35. flamen disertus.

C. Albinus, Sext. 3. Senator.

Sp. Albinus, Brut. 25. it. 34.

L. Albius, Sext. fil. Quirina. Quint. 6.

Staius Albius Oppianicus. Cluent. 4. *Larinas*, eques Rom. *Albianum* iudicium, Caec. 10. dicitur ab hoc Albio. *Albius Sabinus*, Att. 13, 14.

M. Albutius, Offic. 2, 14. *T. Albutius*, Brut. 35. Athenis adolescens fuit, perfectus *Opp. Phil. T. V.*

N

I N D E X

- Epicureus** evasit, & paene Graecus fuit, orationes reliquit. Fin. 1, 3. Div. 19. Praetor Sardiniae. Tusc. 5, 37. Athenis aequo animo exsul philosophatur. Memoratur etiam de Orat. 2, 70. it. 3, 43.
- Alcaeus**, de N. D. 1, 27. Tusc. 4, 33. Vir fortis, tamen de amoribus scribit.
- Alcamenes**, de N. D. 1, 30. Statuarius, cujus Vulcanus Athenis laudabatur. *Vixit Phidiae temporibus*,
- Alcibiades**, Or. 2, 22. scripta ejus exstiterunt Ciceronis temporibus, de Div. 2, 69. ejus somnium, Tusc. 3, 32.
- Alcidamus**, Tusc. 1, 48. Rhetor antiquus & nobilis.
- Alcmaeon**, Tusc. 3, 5. furiosus fit. *Alcmaeon*, Acad. 2, 17. Crotoniates. N. D. 1, 11. Pythagoricus.
- Aledius** s. **Alledius**, Att. 12, 4. amicus Caesaris & Attici.
- L. Alenus**, de Nat. D. 3, 30.
- Aleo**, de Nat. D. 3, 21. filius Atrei.
- Alexander**, ad Div. 5, 12. ab Apelle tantum pingi & a Lysippo fingi vult. de Div. 1, 23. *Alexander Pheraeus*, de Inv. 2, 49. In Theffalia tyrannidem occupat, de Off. 2, 7. *Alexander*, Agr. 2, 16. rex Aegypti.

HISTORICUS.

Alexander, Att. 2, 20, 22. poëta Graecus,
Geographus & Astrologus.

Alexion, Att. 7, 2. medicus Ciceronis. Att.
13, 25. 15, 1. sq.

Alexis, Att. 5, 20. &c. servus Attico ju-
cundus.

Alexinus, Acad. 4, 24. *Philosophus Mega-*
ricus.

C. Alfius, Vat. 16.

Allienus, in Caecil. 15. rabula. *A. Allie-*
nus, Phil. 12, 12. Att. 10, 15. praetor Len-
tulo & Marcello consulibus.

Sext. Alphenus, Quint. 5. it. 24. a Sulla
proscriptus.

C. Amafanius seu **Amafinius**, ad Di-
vers. 15, 19. Epicureus Acad. 1, 1. Tuscul.
4, 3.

Amianus, Att. 6. 1.

Ammonius, ad Divers. 1, 1. legatus Ptole-
maei Auletae.

Ambia, ad Divers. 6, 12. filia Ampii Balbi.

T. Ampius Balbus, ad Div. 1, 3. praetor
Ciliciae ante Lentulum. ibid. 2, 16. 10, 29.
quae tota epistola ad eum scripta est. Att.
8, 11. Pompejanus.

Amphiaranus, ad Divers. 6, 8. de Nat. D.
2, 3, de Divin. 1, 40. augur clarus & praestans,

INDEX

- Amphilochus**, de Divin. 1, 40. Argivorum rex & augur.
- Amphion**, de Divin. 2, 64. *Jovis & Antiopeae filius.*
- Amynomachus**, de Fin. 2, 31 heres Epicuri.
- Amyntas**, Att. 12, 9. Philippi Regis Macedoniae pater. *Amyntas*, Flacc. 30. Apolloniensis.
- Anacharsis**, Scythes, Tusc. 5, 32. ejus *ἀναρχεία*; epistola ad Hannonem.
- Anacreon**, Tusc. 4, 33.
- Anaxagoras**, Clazomenius, Physicus de Or. 3, 33. Brut. 11. Periclis praeceptor. de Or. 3, 15. otium secutus est. Tuscul. 5. 39. patrimonium suum relinquit discendi studio. Tusc. 1, 43. Lampfaci moritur.
- Anaxarchus**, Democriticus. Tusc. 2, 21.
- Anaximander** seu **Anaximandrus**, de Divin. 1, 50. physicus, praedicit Lacedaemoniis terrae motum Acad. 4, 37. de Nat. D. 1, 10 Nativos & mortales Deos facit.
- Anaximenes**, Acad. 2, 57. Ex aëre omnia fieri de N. D. 1, 10.
- Ancharius**, Cluent. 59. pastor.
- Qu. Ancharius**, Q. F. Sext. 53. Trib. pl. in Pison. 38. ad Divers. 13, 40. Macedoniae proconsul post Pisonem ex praetura.

HISTORICUS.

Anchialus, ad Div. 13, 45. servus L. Egnatii equitis Rom.

Andricus, ad Div. 16, 14. servus Ciceronis, qui & *Menander* dicebatur.

Andromacha, Att. 4, 15. de Div. 1, 13. Ennii fabula.

Andromeda, Nat. D. 2, 43. fidus.

Andromenes, Att. 13, 24.

Andron, Verr. 3, 45. Aetnensis Senator.

Andron, ad Div. 13, 67. Artemonis filius, Laodicensis.

C. Andronicus, Puteolanus. Att. 5, 15. familiaris Ciceronis.

Anemo, Nat. D. 3, 20. fluvius prope Romam.

Anicatus, Att. 2, 20. amicus Attici.

L. Anicius, Brut. 83. **C. Anicius**, ad Div. 7, 26. 12, 21.

Annalis, ad Div. 13, 8. cognomen Villiorum.

Anejus Brocchus, Verr. 3, 40. Senator Panormitanus. **C. Annejus**, ad Div. 12, 25.

M. Annejus, ad Div. 13, 55. 15, 4. legatus Ciceronis in Sicilia.

Annia, in Verr. 1, 43.

Annicerii, philosophi, Offic. 3, 33.

Annius Saturninus, Att. 5, 1. **C. Annius Bellienus**. Font. 4. legatus Marci Fonteji.

I N D E X

- Praetoris Galliae. *L. Annius*, Verr. 1, 41. propinquus *P. Annii Afelli*, & heres secundus. *M. Annius Appius*, Balb. 20. Camertinus, a C. Mario civitate donatus. *M. Annius*, Verr. 1, 5. civis Romanus. *M. Annius*, Verr. 5, 29. homo splendidissimus, eques Rom. *M. Annius*, Att. 5, 4. legatus Ciceronis.
- P. Annius Afellus*, Verr. 1, 41. civis Rom.
- T. Annius Luscus*, Brut. 20.
- T. Annius*, ad Quirit. post redit. 6. *T. Annius Cimber*, Phil. 11, 6. *Antonianus*. Phil. 13, 12. praetorius. *T. Annius Velina*, Brut. 48.
- Antaeus*, Att. 13, 44.
- Anteros*, de Nat. D. 3, 23. filius *Veneris* ex *Marte*. *Anteros*, Att. 9, 14. 11, 1. servus vel libertus *Attici*.
- Antherus*, ad Div. 16. 21. servus.
- Anthropinus*, in Verr. 5, 34. Appolloniensis.
- Anticlea*, Tusc. 5, 16. fuit mater *Ulyssis*.
- Antigenidas*, Br. 50. tibicen.
- Antigonus*, Deiot. 15. legatus *Dejotari* ad *Caesarem*. *Antigonus*, ad Div. 13, 32. libertus *Cn. Otacilii Nasonis*. *Antigonus*, Off. 2, 14. Macedoniae Rex.

HISTORICUS.

Antimachus, Brut. 51. poëta.

Antiochus Magnus, de Or. 2, 18. Syriæ rex, Hannibalem recipit. Verr. 1, 21. a L. Scipione vincitur. Sext. 27. intra Taurum regnare jubetur. *Antiochus Epiphanes M. F.* Phil. 8, 7. *Antiochus*, Phil. 9, 2. Antiochi magni nepos. *Antiochus Antiochi X. Pii & Selenes* (v. inf.) *filius*, *Seleuci Cybiosactis frater*. Verr. 4, 27. Romam venit, Aegypti petendi causa, & per Siciliam transiens a Verre expilatur. Rex Commagenus vocatur ad Div. 15, 1. *Antiochus Ascalonita*, Acad. 1, 3. magister M. Varronis, e nova Academia remigrat in veterem, scribit contra Philonem. Brut. 19. Academiae nobilissimus, auditur a Cicero-
ne Acad. 4, 5-18. Nat. D. 1, 7. librum scribit ad Balbum. Ab eo dicuntur *Antiochinae partes*, ad Divers. 9. 8. *Antiochus*, Caecin. 8. servi nomen. *Antiochus*, Flacc. 36. libertus. *Antiochus Gabinius*, ad Att. 4, 16. libertus Gabinii.

Antiopa, Nat. D. 3, 21. uxor Pieri, mater Pieridum. Fin. 1, 2. *Et alibi* tragoedia Pacuvii.

L. Antipater, (Coelius) Brut. 26. scriptor luculentus, juris civilis peritus, L. Crassi

INDEX

- magister, Orat. 2, 12. Legg. 1, 2. historicus Latinus, Fannio aequalis, accuratius scripsit superioribus, tamen sine nitore.
- Antipater Cyrenaicus**, Tusc. 5, 37. caecus fuit.
- Antipater Derbetes**, ad Div. 13, 73. familiaris Ciceronis. *Antipater Sidonius*, Orat. 3, 50. de Fato 2. poeta. *Antipater*, Offic. 2, 24. Tyrius, Stoicus. *Antipater Tarsensis*, Acad. 4, 6. de Divin. 1, 3. duos libros edit de Divinatione. *Antipater*, Offic. 2, 14. rex Macedoniae.
- Antiphon**, Att. 4, 15. servus, histrio. *Antiphon*, Orat. 2, 59. nomen comicum. *Antiphon Rhamnusus*, Brut. 12. Socratis aequalis, sophista. *Antiphon*, de Divin. 1, 20. 2, 70. conjector quidam somniorum. add. de Div. 1, 51.
- Antisthenes**, Nat. D. 1, 13. ejus liber, qui *Physicus* dicebatur: homo acutus magis, quam eruditus. Orat. 3, 17.
- Antistius**, Rosc. 32. accusator, bello civili Sullano caesus. *C. Antistius*, Verr. 3, 71. eques Rom. magister publicanorum in Sicilia. *L. Antistius*, Balb. 12. Orator. *M. Antistius*, Or. 2, 71. Pyrgensis. *P. Antistius*, Brut. 49, 63. rabula probabilis. *T. Antistius*, ad Div. 13, 29. Quaestor Mace-

HISTORICUS.

doniae initio belli civilis. *Antistius Severus*, ad Q. Fr. 2, 1. trib. pl. *Antistius vetus*, ad Brut. 11. libertatis vindex & defensor, M. Bruto carissimus.

Sp. *Antius*, Phil. 9, 2. *M. Antius Briso*, Brut. 25. Tribunus pl.

C. *Antonius M. fil.* ad Div. 5, 5. Flacc. 38.

Ciceronis collega. Dom. 16. a Cicerone defenditur de majestate reus. Vat. 11. reus factus est de repetundis & de majestate.

Coel. 31. accusatur a M. Coelio. ad Div. 5, 6. procos. Macedoniae. *C. Antonius*, Phil.

7, 6. frater M. Antonii Triumviri. Phil. 3, 10. *L. Antonius*, Phil. 5, 8. frater M. Antonii Triumviri, gladiator Asiaticus dicitur:

Phil. 5, 2, a M. Antonio creatur VIIvir agrorum dividendorum. Phil. 6, 5. ejus statua in foro. ad Div. 10, 15. *M. Antonius*,

Offic. 2, 14. orator, accusando nobilitatus est. Brut. 36. qualis Orator. Tusc. 2, 23.

Or. 2, 1. omnis eruditionis expers putatus est Verr. 1, 23. post. Red. 5. Consul cum

A. Albino. Or. 2, 1. Ciliciam Proconsul rexit. ibid. 46. *M. Antonius M. f.* in Verr.

2, 3. 3, 91. praetor, avarissimus homo, Siciliam depopulatur. *Est oratoris fil. Triumviri pater, qui in expeditione Cretensi, a qua*

I N D E X

- Creticus est appellatus, periit. M. Antonius, M. Antonii Cretici F. Oratoris N. Phil. 2, 2. Q. Fadii libertini filiam ducit. ad Div. 3, 6. praefectus evocatorum in Cilicia. Phil. 2, 20. Mil. 15. P. Clodium interficere conatur. Att. 7, 8. ejus tribuni pl. concio in Pompejum. ad Div. 8, 14. augur fit. Phil. 2, 14. a. C. Trebonio sevocatur, dum Caesar interficitur. Phil. 1, 1. statim post caedem Caesaris Optimatibus favet, & Dictaturam in perpetuum tollit. ibid. 2. ad Div. 12, 3. Caesari statuam ponit in rostris. ad Div. 10. 30. & 11. ad Mutinam vincitur, quod proelium describitur Phil. 5, 9. Mutinam obsidet &c. *M. Antonius, diversus a IIIviro est Phil. 3, 10.**
- Antro**, ad Att. 15, 17.
- Aoede**, Nat. D. 3, 21. Musa.
- Apella**, ad Div. 10, ep. 17. *Apella*, ad Div. 7, ep. 25 libertus M. Fabii Galli. *Apella Chius*, Att. 12, 19. columnarum artifex.
- Apelles**, Brut. 18 pictor. ad Div. 1, ep. 9. Venerem imperfectam reliquit. de Off. 3, 2. nemo eam absolvere se posse confusus est.
- Apenas**, ad Att. 4, 7. servus.
- Aphilia**, Brut. 48. aptior concionibus orator, quam judiciis.
- Apollo**, Nat. D. 3, 23. *Arcades Nomio-*

HISTORICUS.

nem appellant. *ib.*, 16. cum Hercule de tripode certat. *ib.*, 23. cum Jove de Creta. Acad. 4, 28. crinitus. Tusc. 4, 34. sanctus. Verr. 4, 52. Temenites. *Apollinis operta*, de Div. 2, 55.

Apollinares ludi, Phil. 1, 15. 2, 13. Att. 2, 19.

Apollodorus Pyragrus, Verr. 3, 31. Argyrinensis. *Apollodorus*, Nat. 3, 33. Tyrannus Cassandreae. *Apollodorus*, Att. 12, 23. *Apollodorus*, Nat. D. 1, 34. *Est Academicus Zenoni aequalis.*

Apollonides, Flacc. 21. Temnites.

Apollonius, Alabandensis, Or. 1, 28. *ib.*, 17. ab eo rhetoricam didicit aliquando Cicero: quo nomine saepe apud Cicronem commemoratur. Cognomen ejus est Molo vel Molonis. *Vixit in Rhodo insula.* *Apollonius* Verr. 6, 7. Panormitanus. *Apollonius*, ad Div. 13, 16. libertus P. Craffi M. F. doctus. *Apollonius*, Att. 4, 7. homo Graecus.

Appio, Agrar. 2, 19. Ptolemaeus, rex Cyrenarum, qui pop. Romanum heredem fecit.

Appii, sunt Claudiae familiae, de quibus vid. in Claudiis.

Apronius, Verr. 2, 44. homo foedus, de cohorte Verris. *Q. Apronius*, 3, 9. princeps decumanorum. *Apronius*, Milon. 27. juvenis.

I N D E X

- L. Apulejus, Saturninus, Brut. 62. seditionum post Gracchos eloquentissimus. Hujus tribuni pl. saepe mentio est ap. Ciceronem.**
- L. Apulejus, Div. 15. subscriptor Q. Caecilii, nullo usu forensi. L. Apulejus, Planc. 11. praetor Macedoniae. Apulejus, ad Div. 13, 45. Proquaestor in Asia Q. Philippi Proconsulis. P. Apulejus, Phil. 6, 1. trib. pl. Att. 12, 13. 14. fit augur. Apulejus, praediator, Att. 12, 13. 17.**
- Aquila, Phil. 11, 6.**
- Q. Aquilius Gallus, Caec. 27. Jctus summus. Brut. 42. paratus in agendo & celer in respondendo. de Offic. 3, 14. Manius Aquilius, Agrar. 2, 30. in Verr. 3, 54. Procons. Siciliae, Br. 62. de Offic. 2, 14. in Caecil. 21. accusatur a P. Lentulo, principe senatus. Orat. 2, 45. eum defendit Antonius orator. Tusc. 5, 5. crudeli morte perlit.**
- Aquinius, Tusc. 5, 22. malus poeta.**
- Aratus, Nat. D. 2, 41. de Or. 1, 16. Acad. 4, 28. Aratus Sicyonius, Offic. 3, 23. auctor foederis Achaici.**
- Arbuscula, ad Att. 4, 18. Mima.**
- Arcesilas, de Or. 3, 18. Polemonis discipulus.**

HISTORICUS.

pulus. Fin. 5, 31. Podagrae dolores fortiter fert. Acad. 1, 13.

Archagathus, Haluntinus, in Verr. 4, 22.

Arche, Nat. D. 3, 21, Musa.

Archelaus, Div. 2, 42. summus Astrologus. *Archelaus*, Tusc. 5, 4 Anaxagorae discipulus. *Archelaus*, Tusc. 5, 12. Perdiccae filius fortunatissimus.

Archias, *Aulus Licinius*, Poëta, Arch. 1. s. q. ad Att. 1, 16. Div. 1, 36.

Archidemus, Acad. 4, 48. Dialecticus, Stoicus. *Tarsensis fuit.* *Archidemus*, Flacc. 22. Trallianus.

Archilochus, Tusc. 1, 1, regnante Romulo vixit. ad Att. 16, 11. Ab eo Archilochium edictum Bibuli, Attic. 2, 21. i. e. *acerbum.*

Archimedes, Orat. 3, 23. Tusc. 1, 25. Nat. D. 2, 34. ejus sphaera. Fin. 5, 19. Tusc. 4, 23. ejus sepulcrum a Cicerone Quaestore repertum.

Archonides, Verr. 3, 56. 4, 26. Elorinus.

Archytas Tarentinus, de Orat. 3, 34. Pythagoreus. Tusc. 5, 36. irae potens.

Areus, Att. 5, 9. libertus.

Arganthonius, Cato 19. rex Tartessiorum.

Ariarathes, ad Div. 15, 2, Att. 13, 2.

I N D E X

- Ariobarzani filius; & alius, Ariobarzani frater.
- Arion Methymnaeus, Tusc. 2, 27. *Citharoedus*.
- Ariobarzanes, Manil. 2. rex Cappadociae a Mithridate regno expulsus, socius populi Romani. *conf.* ad Div. 15, 2. 4. Attic. 5, 20.
- Aristaeus, Nat. D. 3, 18. olivae inventor, Apollinis filius. Verr. 4, 57. *Aristaeus*, Verr. 5, 42. Dexionis filius.
- Aristides, de Offic. 3, 4. *Iustus* dictus est. *ibid.* 3, 11.
- Aristippus, Socraticus, de Orat. 3, 17. Cyrenaicae philosophiae auctor. Acad. 4, 42. voluptatem summum bonum facit.
- Aristo, ad Div. 2, 18. *Aristo Chius*, *Stoicus*. Acad. 4, 42. Fin. 2, 11. 13. summum bonum in ἀδίαφοπία ponit. Nat. D. 1, 14. ejus de natura Deorum sententia. *Aristo*, Balb. 22. Massiliensis, a Sulla civitate donatus.
- Aristodamus, Apollonidienfis. Verr. 5, 6.
- Aristodemus, ad Att. 2, 7.
- Aristocritus, ad Div. 14, 3. servus aut libertus potius.
- Aristogiton, Tusc. 1, 49.

HISTORICUS.

Aristomache, Tusc. 5, 20, uxor Dionysii Tyranni.

Aristonicus, Phil. 11, 8. Agr. 2, 33.

Aristophanes, Comicus, Legg. 2, 15. poëta facetissimus. Or. 9. *Aristophanes*, Or. 3. 33.

Grammaticus insignis. Fin. 5, 19. Att. 16, 11.

Aristoteles, Tusc. 3, 38. Acad. 1, 4. Platonis ubertatem complexus. Acad. 1, 8.

quintum genus elementorum statuit, e quo mentes & sidera. de Fin. 5, 4. primus instituit exercitationem de omnibus rebus in utramque partem differendi. Fin. 5, 4. ejus libri de moribus, utrum ipsius an filii? Nat.

D. 1, 13. scripsit libros de philosophia. In sententia de Deo inconstans. de Off. 3, 8. honestatem omnibus rebus praeferit. de Inv.

1, 5. plurimum Oratoriae profuit. de Orat.

3, 35. *Aristoteles*, A. Licinius, Melitensis, ad. Div. 13, 52. hospes Ciceronis.

Aristoxenus, Fin. 5, 19. Musicus. Att. 8.

4. Or. 3, 33. Tusc. 1, 10. Aristotelis discipulus.

Aristus, Academicus, Att. 5, 10. Acad. 1,

3. frater Antiochi. Brut. 97. Academiae

heres, hospes & familiaris Ciceronis. *Aristus*, in Verr. 4, 12. Panormitanus.

Arquus s. *Arcus*, *Arqui*. Nat. D. 3, 19.

Thaumantis filius.

I N D E X

C. Arrius, ad Att. 2, 14. 15. &c. amicus
Ciceronis & vicinus ejus in Formiano. ad
Q. Fr. 1, 3. *Q. Arrius*, Br. 69. Verr. 2, 15.
& 4, 20. praetor Siciliae designatus. *Q.*
Arrius, ad Att. 2, 5. Vat. 12. epulum de-
dit in honorem patris.

Arfaces, ad Div. 8, 14. Rex Parthorum.
Arfippus, Nat. D. 3, 22. Arfinoae vir,
Aesculapii cujusdam pater.

Artavasdes, Att. 5, 20. rex Armenio-
rum 5, 21.

Artaxerxes, Att. 10, 8. Xerxis filius.

Artemidorus Aetnensis, Verr. 3, 44. *Ar-*
temidorus Cornelius, Verr. 3, 49. medicus
Verris. *Artemidorus Pergaeus*, Verr. 3, 21.

Artemisia, Tusc. 3, 31. Mausoli regis Ca-
riae uxor.

Artemo, Verr. 3, 85. Entellinus. *Artemo*,
ad Div. 13, 64. Laodicenus. *Artemo*,
Climachias, Verr. 2, 51. Cephaleditanus.
Artemo, Verr. 3, 45. Aetnensis senator.

Aruns, Tusc. 4, 22. filius Tarquinii sup.

L Aruntius, ad Div. 7, 18.

P. Ascitius, Coel. 10.

Asclapo Patrensis, ad Div. 13, 19. 16, 9.
medicus.

Asclepiades, Tusc. 5, 39. Eretricus phi-
losophus

HISTORICUS

- Iosophus.** *Asclepiades*, Flacc. 15. Acmo-
 nensis. *Asclepiades*, de Or. 1, 14. medicus.
M. Afellius, Clu. 61. Larinas. *Afellius*,
 de Legg. 1, 2. historicus Latinus,
Afellus, Or. 2, 64.
Asinius, Phil. 13, 13. Senator voluntarius.
Asinius Larinas, Cluent. 13. *Asinius Deni-*
to, Attic. 5, 20. *Asinius Pollio*, ad Div. 10,
 ep. 33. amicus Antonii. *ibid.* 31. sq.
Aspasia, de Inv. 1, 31.
Astarte, N. D. 3, 23. Venus Syria.
Asteria, Nat. D. 3, 26. Latonae soror.
Astyanax, de Div. 1, 49. *Astyanax*, Att.
 4, 15. tragoedus.
Atedius, Att. 12, 24. 27. vid. **Aledius**.
C. Atejus Capito, de Div. 1, 26. *C. Atejus*
Plagulejus, ad. Att. 10, 8. *L. Atejus*, L.
F. Arriensis, Capito, ad Div. 8, 8.
Athamas, Har. Resp. 18. *Athamas*, Pis.
 36. saltator. *Athamas*, Attic. 12, 10. servus.
Athenaeus, ad Div. 15, 4.
Athenais, ad Div. 15, 4.
Athenagoras, Cymaeus, Flacc. 7.
Athenio, Verr. 2, 54. Harusp. Resp. 126.
 dux fugitivorum & Siculorum.
Athenodorus Calvus, Att. 16, 11, 14.
Opp. Phil. T. V.

INDEX

- Athenodorus, Tarsensis, Sardonis filius, ad*
 Div. 3, ep. 7.
Atherianum jus, ad Div. 9, ep. 18.
Atidius, Verr. 3, 32. C. Verris praefectus.
C. Atinius Labeo, pro Dom. 47.
L. Atradinus, Coel. 1.
Attae, Sext. 51.
Attalica, in Verr. 4, 12.
Attalus, Rex Pergamenus, Sext. 27. At-
talus Iphemenus, ad Q. Fr. 1, 2. 4. Atta-
lus Netinus, Verr. 4, 26.
Attellius, ad Att. 5, 19.
Atticus, Att. 12, 23. annalis ejus, sc. liber,
qui laudatur. Brut. 3, 3, 20. adoptatur ab
avunculo. 2, 1. scripsit de Consulatu Cice-
ronis. Brut. 45. ejus filius. de Fin. 2, 21.
colligit historiae thesauros.
Atticula, ad Attic. 4, 5. filia Attici.
A. Attilius, pro Caecin. 10. C. Attilius,
Rosc. Am. 1, 18. L. Attilius, pro Caec. 10.
A. filius. M. Attilius Regulus, Tusc. 5, 3.
Sext. 59. &c. de Offic. 3, 26. bis consul fuit,
de Senect. 20. M. Attilius Calatinus, Nat.
D. 2, 23. Fidem dedicat. M. Attilius, Act.
1, Verr. 13. Sex. Attilius, Offic. 3, 30. Attic.
12, 5. Attilius, ad Div. 13, 62. eques Rom.
Attilius, de Fin. 1, 2. Sophoclis Electram

HISTORICUS.

- Latinam facit. qualis scriptor? confer. Att. 14, 20. *S. Attilius Gavianus*, Sext. 34. tribunus plebis.
- Attius Navius*, de Div. 1, 17. augur. *C. Attius Pelignus*, Att. 8, 4. *M. Attius Balbus*, Phil. 3, 6. Praetorius. *T. Attius*, Cluent. 23. *Attius*, ad Div. 15, 17. pigmentarius.
- Acutus*, ad Div. 13, 50.
- Cn. Aufidius*, Tusc. Qu. 5, 39. Praetorius. cf. de Fin. 5, 19. Dom. 13. *Sext. Aufidius*, ad Div. 12, 26. sq. *T. Aufidius*, Br. 48. Jctus.
- Aufius*, Att. 6, 1. amicus Ciceronis.
- Avianus*, Acad. 4, 25. Puteolanus. *C. Avianus Hammonius*, ad Div. 13, 21. ad Div. 7, 23. statuarius. *C. Avianius*, vel *Avianus Flaccus*, ad Div. 13, 35. Sículus.
- Avidius*, Leg. 2, 3.
- Avilius Larinas*, Cluent. 13.
- Avitus*, Or. 29. est *Cluentius*, pro quo est Oratio.
- M. Aulanus*, s. *Aulianus*, Sext. 4. Tribunus militum Catilinarius.
- Auletes*, Postum. 10.
- Aulus*, Att. 6, 2. est *Gabinus*. *Auli filius*, Att. 1, 20. *Afranius*, Att. 1, 16.
- Aurelianus*, Att. 4, 16.

INDEX

Aurelius, Att. 4, 9. ab Hirtio Germanis
praepositus. *Aurelius*, ad Divers. 16, 24.
ad Att. 16, 15. creditor Ciceronis. *C. Aurelius*,
Verr. 1, 50. Consul. *L. & C. Aurelii*, L.
filii *Orestae*, ad Div. 13, 39. *M. Aurelius*
Scaurus, Brut. 35. Latine dixit, (*Consul a.*
U. DCLVI.) in Q. Caecil. 19. Quaestor L.
Flacci, Verr. 1, 33.

L. Aurifex, Orat. 2, 60. eques Romanus.

A. Aurius, Cluent. 8. Larinas. *M. Au-*
rius, Melinus, Cluent. 5. Larinas, duxit
Cluentiam. Num. *Aurius*, ibid. 8. Larinas.

Autobulus, Pis. 36. saltator.

P. Autronius, Brut. 68. orator, pr. Sull. 1,
consul designatus cum P. Sulla de ambitu
condemnatur. Att. 3, 2. 7. exulat.

Axilla, Or. 43. cognomen *Serviliorum*.

Axianus, ad Att. 15, 29.

Axius, Att. 4, 15. senator. ad Att. 3, 15.

Q. Axius, Att. 1, 12. foenerator. Att. 10,
11. forte idem cum superiori.

B.

Babullius, Att. 13, 48.

Bacchus, Nat. D. 3, 23. multi Bacchi.

Bacis, *Boeotius*, Div. 1, 8. augur.

Baebius, Att. 9, 14. *M. Baebius*, Pis. 35.

Q. Baebius, Tampilus, Phil. 5, 10.

HISTORICUS.

- P. Bagiennus**, ad Div. 10, 33.
Balbilus, Att. 15, 13. amicissimus Ciceroni.
Balbinus, ad Att. 13, 21. Caesarianus.
Balbus major, Att. 8, 9. Att. 7, 3. Tartesius dicitur. ibid. 7, 7. a Theophane Mitylenaeo adoptatur. ibid. 2, 12. Quindecimvir. *Balbus*, e fratre nepos Corn. Balbi; unde minor, Att. 8, 9. ad Div. 10, 32. *Balbus*, Sull. 19. Fausti libertus. *Balbus*, pr. Caelio 11. accusator M. Caelii. *Balbi* duo. Orat. 3, 21. Stoici. vid. in *Lucilius*.
Balbutius, Cluent. 60. Larinas.
Ballio, Q. Rosc. 7. nomen Comicum lenonis.
M. Bambalio, Phil. 2, 36.
Banobal, Venerius, Verrin. 3, 37.
Barba Cassius, Phil. 13, 2.
Barbatus, Phil. 13, 2.
Bardylis, Offic. 2, 11. Illyricus latro.
Barnaeus, Att. 14, 19.
M. Basilus, s. *Bastus*, Cluent. 38. Senator.
Basilus, ad Div. 6, 15, Caesarianus. *Basilus*, Phil. 2, 41. gladiator.
Basilus, Att. 7, 9. bustum Basili, locus in via Appia latronibus infestus.
Bassus, ad Div. 7, 20. vid. *Caecilius*.
Battara, ad Div. 7, 9.
Battonius, Att. 6, 8.

I N D E X

- M. **Bebrius**, Cluent. 16. Senator Rom.
Bellerophon, Tusc. 3, 26.
L. Bellienus, Phil. 2, 36. Pompejanus.
Bellienus, ad Divers. 8, 15. verna Demetrii.
Belus, Nat. D. 3, 16. Indorum Hercules.
L. Bestia e Calpurniis. Brut. 34. Or. 2, 70.
Bestia, Phil. 13, 12. Coel. 12. defenditur a
 Cicerone. Qu. Fr. 2, 3. Phil. 12, 8. & Phil.
 11, 5.
T. Betucius, *Barrus Asculanus*. Brut. 46.
Bias, Parad. 1. Priene patria. de Amic. 16.
 e septem sapientibus.
M. Bibulus, Att. 1, 16. Har. Resp. 22. Cae-
 saris collega in Consulatu. Dom. 15. servat
 de coelo. Vatin. 9. Vatinius trib. pl. con-
 sulem in vincula ducit. ad Div. 15, 1. Pro-
 consul Syriae. 12, 19. 8, 6. contra Parthos
 male pugnat.
C. Billenus, Brut. 47. aequalis M. Bruti
 Jcti. ad Div. 16, 2.
A. Binnius, Cluent. 59.
Bion, Tusc. 3, 26.
Bithynicus, ad Div. 6, 16. *Caesarianus*, e
gente Pompeja.
Biton, Tusc. 1, 47. Cleobis frater.
Blandenius Zeuxis, ad Q. Fr. 1, 2, 2.
Blesamius, Deiot. 12. Gallo Graecus, De-
 jotari legatus.

HISTORICUS.

- Blossii**, Agr. 2, 34. nobiles Campani bello Punico II. *C. Blossius, Cumianus*, de Amic. II. *Philosophus Stoicus*.
Boethus, Verr. 4, 14. caelator & statuarius. *Boethus*, de Div. 1, 8. 2, 20. Stoicus.
Bogudes, ad Div. 10, 32. Rex Mauritaniae Tingitanae.
M. Bolanus, ad Div. 13, 77. amicus Ciceronis.
Bona Dea, Dom. 38. &c.
Brennus, de Div. 1, 37.
Brinnius, Att. 13, 12. 14. Ciceronem heredem facit.
T. Brocchus, Lig. 4, 11.
Brogitarus, Gallo-Graecus. Har. Resp. 13, 27.
Brulla, de Or. 3, 23.
Bruttius, ad Div. 16, 21. *L. Bruttius*, ad Div. 13, 38. eques Rom. Siculus.
L. Brutus, e familia patricia *Junia*. Brut. 53. Planc. 25. Romam regio dominatu liberavit. de Offic. 3, 10. collegae Collatino imperium abrogat. Tusc. 4, 22. interiit cum Arunte. Brut. 14. Phil. 1, 6. princeps nobilitatis Brutorum. *D. Junius Brutus*, M. filius, collega Africani min. in Consulatu DCXVI. Brut. 28. Graece doctus. de

I N D E X

Leg. 3, 9. a Trib. Curiatio in vincula con-
 jicitur. pro Balbo. 17. in Hispania ulteriori
 feliciter pugnat, & de Gallaecis triumphat.
 Arch. 9. *D. Brutus*, Brut. 47. pro Rabir.
 7. Att. 12, 22. Graece & Latine doctus,
D. Brutus, Verr. 1, 55. Phil. 3, 1. provin-
 ciam Galliam a Caesare ipsi datam eripere
 audet Antonius. Ejus edictum cap. 4. ad
 Divers. 10, 10. exercitum alit suo sumtu.
 ibid. 11. obsidione liberatur. ibid. 11, 1.
M. Brutus, pater, ad Div. 7, 22. Brut. 47.
 Jctus. Brut. 62. Or. 2, 32. pro Cluent. 51.
 Fin. 1, 4. *M. Brutus, filius*. Or. 2, 54. cf.
 Cluent. 51. Brut. 34. dedecus familiae vo-
 catur. Cluent. 51. Orator vehemens, bona
 paterna effudit. Font. 13. accusat Scaurum.
 Off. 2, 14. *M. Brutus*, Quinct. 10. Tribun. pl.
 Agrar. 2, 33. *M. Brutus*, Phil. 1, 3. ejus & Cassii
 praetorum edictum post caedem Caesaris
 cap. 4. urbe cedit. add. Phil. 2, 12. ibid. 2, 14.
 ei provincia datur post caedem Caesaris &
 quaestores. ad Div. 3, 4. gener Cn. Pom-
 peji M. 6, 6, 12, 15. 13, 10. Att. 12, 5. 13,
 8. ejus epitome Coelianorum. Acad. 1, 3.
 de Philosophia Latine scripsit. audivit Athe-
 nis Aristum. Fin. 1, 3. Liber de virtutibus
 ad M. Tullium. Tusc. Q. 5, 1. Q. *Caepio Bru-
 tus*, Phil. 10, 11. *est idem M. Brutus*.

HISTORICUS.

- M. Bucculejus**, Or. 1, 39.
- Bucilianus**, Att. 16, 4. 15, 17. unus e
conjuratis in Caesarem.
- Bulbus**, Verr. 2, 32. Cluent. 26. Senator
Rom. homo sordidus.
- P. Burienus**, Quinct. 6. praetor urbanus.
- Burhus**, Orat. 48. Ennius dixit pro *Pyrr-
hus*.
- T. Bursa**, (*Munatius Plancus*) ad Div. 7, 2.
damnatur post tribunatum, *Pompejo M. III.*
Consule gestum.
- Buſrenus**, Q. Fr. 2, 12. regulus barbarus
& obscurus.
- Buffennius**, Att. 8, 12. Pompejanus.
- C.
- C. Cacurrius**, in Verr. 4, 17. civis Rom.
Lilybaei.
- Caecilia**, Metelli Balearici filia. de Div. 1,
2. 1, 44. 2, 40. S. Rosc. 50. *Caecilia*, Att.
6, 2. & 4. est filia Attici.
- C. Caecilius**, Flacc. 36. eques Romanus.
Caecilius, Or. 2, 10, Insuber Gallus, poëta
comicus, Att. 7, 3. *Caecilius Trypho*, Att.
3, 8. *L. Caecilius*, in Sen. p. Red. 9. Mi-
lon. 4. Praetor. *L. Caecilius*, Sull. 22. Trib.
pl. legem *Caeciliam* feſt. *L. Caecilius*, ad
Q. Fr. 1, 2. negotiator. *M. Caecilius*, Di-

- vin. in Caecil. 9. Frater Q. Caecilii. Q. Caecilius, pro Corn. 1. Q. Caecilius, Q. F. Metellus Pius Scipio. ad Div. 8, 8. Q. Caecilius Bassus, Att. 2, 9. Quaestor Caesare & Bibulo Coff. ad Divers. 11, 1, Phil. 11, 13. exercitum in Asia privatus habet. ad Div. 12, 11. in Syria legionem habuit. Q. Caecilius, Att. 1, 1. 12. foenerator, avunculus Attici. Q. Caecilius, Q. fil. Pomponianus Atticus. Att. 3, 20. Q. Caecilius, Div. in Caecil. 2. cognomine Niger, Sículus, Verriis quaestor. T. Caecilius, Entychides, Att. 4, 15. libertus Attici.
- A. Caecina, ad Div. 10, 25. cujus est epistola libr. 6. ibid. 13, 66. 6, 5-8. exsul. A. Caecina, Caecin. 1. (Licinius) Volaterranus, pro quo est oratio.
- Caecius, Att. 9, 13.
- C. Caelius, Att. 9, 11. M. Caelius, vid. M. Coelius.
- M. Caeparius, Catil. 3, 6. focius Catilinae.
- C. & L. Caepasii, fratres. Brut. 69. ignoti homines.
- Cn. Caepio, Att. 12, 20. de Fin. 2, 16.
- Caepiones duo, Cn. & Qu. Brut. 25. Font. 7. Q. Servilius Caepio Brut. 42. collega C. Laelii in Consulatu (a. DCXIII.) Q. Ser-

HISTORICUS,

vilus Caepio, Tusc. 5, 5. fasus a Cimbris.
 Balb. 11. damnatus de repetundis. Brut. 56.
 62. equestri ordini nimis deditus. Brut.
 46. *Q. Servilius Caepio*, Fin 3, 2. avus Lu-
 culli pueri, quem magni fecit Cicero. *Q. Caepio*,
 Fin. 3, 2. *filius praecedentis*. *Q. Caepio*,
 ad Div. 7, 21. *est M. Brutus, adoptatus a*
Q. Caepione. Att. 2, 24. Cn. Caepio Brutus.
 Caerellia, ad Div. 13, 72. necessaria Cice-
 ronis. Att. 13, 21.
C. Julius Caesar, L. F. Or. 2. 3. *Q. Catuli*
 frater. Off. 1, 30. 37. faciliis vicit omnes.
C. Julius Caesar, Balb. 19. in Hispania
 praetor. Dom. 9. gratulatur P. Clodio re-
 motum ex urbe Catonem. Att. 2, 3. de con-
 jungendo Pompejo & Crasso laborat, ad Div.
 10, 16. de Div. 1, 15. Dejotarum tetrarchiae
 regno multat. ad Div. 13, 4. in lege Agra-
 ria Volaterranos liberat. Br. 71. de ratione
 latine loquendi accuratissime scripsit. Top.
 25. scripsit contra Catonem Ciceronis. ad
 Att. 12, 41. de Div. 2, 9. in Curia Pompeja ante
 simulacrum Pompeji trucidatus jacet &c.
C. Caesar Octavius, Phil. 3, 15. 11, 8. ad Div.
 11. 12, 23. **L. Caesar**, L. F. Tusc. 5, 19.
 jussu Cinnae interficitur. **L. Caesar**, Planc.
 21. aedilitiam repulsam tulit. Cat. 4, 6. ad

INDEX

- Div. 9, 14. aegrotat Neapoli. ad Div. 10, 28, optime sentit. Phil. 6, 5. Sull. 19. *L. Caesar*.
L. F. Att. 7, 13. mandata absurdissima a Caesare habet, non homo, sed scopae solutae, de quibus pluribus *ep. seqq.* ad Div. 9, 7. Proquaestor Africae. *Sex. Caesar*, Harusp. 6. flamen Quirinalis.
- Caesennia*, *Caecin.* 4. Tarquinienfis.
P. Caesennius, *ibid.* 4.
- C. Caesetius*, *Lig.* 11. eques Rom. Ligarii advocatus. Phil. 13, 15. trib. pl. *P. Caesetius*, *Verr.* 5, 25. legatus Verris.
- L. Caesius*, *Q. Fr.* 1, 14. *M. Caesius*. *Verr.* 1, 10. Praetor. *M. Caesius*, ad Div. 13, 11. Aedilis Arpini. *P. Caesius*, *Balb.* 22. eques Romanus, ad Div. 13, 51. *Sex. Caesius*, *Flacc.* 26. eques Romanus.
- Caesonius Calventius*, *Red. in Sen.* 6. *M. Caesonius*, *Act.* 1. in *Verr.* 10. Aedilis cum Cicerone. *add. Att.* 1, 1. 12, 11.
- C. Caestius*, *Flacc.* 13. eques Rom. *Att.* 5, 13. *L. Caestius*, *Br.* 34. accusator.
- Caesulenus*, *Br.* 34. accusator.
- Calamis*, *Br.* 18. statuarius.
- Calanus*, *Tusc.* 2, 21. Indus. *Div.* 1, 13. Alexandro propinquam mortem vaticinatur.
- Calatinus*, *Agrar.* 2, 24. de quo in *Attilius*.

HISTORICUS:

- Calchas**, Or. 22. vates Graecorum in obfione Trojana. Nat. D. 2, 3. Augur. Div 1, 33.
- Caldus**, Inv. 2, 9. cognomen. *Caldus*, Att. 6, 4. cognomen C. Coelii Quaestoris.
- M. Calenius**, Att. 8, 12. Pompejanus.
- L. Calenus**, Verr. 2, 8. civis Rom. *Calenus*, Phil. 10, 1. (*Fufius*) Att. 1, 14. trib. pl. P. Clodio favet.
- Cn. Calidius**, Verr. 4, 20. eques Rom. *M. Calidius*, Q. F. in Sen. p. Redit. 9. Praetor def. Br. 79. orator prope singularis. *Q. Calidius*, Planc. 28, 29. fit praetor. Verr. 3, 25. a Q. Lollio accusatur. Act. 1. in Verr. 13. Planc. 29. condemnatur.
- Callieratidas**, Off. 1, 24. Lacedaemoniorum dux.
- Callidama**, Verr. 2, 36. Agathini fil. Thermitana.
- Callimachus**, Orat. 3, 33. Grammaticus & Poëta. Tusc. 1, 34. 39.
- Calliphana**, *Veliensis*, Balb. 23.
- Callipho**, Fin. 2, 6. 11. Acad. 4, 42.
- Callippides**, Att. 13, 12.
- Callisthenes**, Orat. 2, 14. Olynthius, Aristotelis discipulus, Alexandri comes. Rab. Postum. 9. ab Alexandro necatur. ad Div. 5,

I N D E X

12. scripsit Troicum bellum. de Div. 1, 34.
2, 25.
- Calpurnia gens. in Pis. 23.
- L. Calpurnius, Att. 10. 8. P. Calpurnius,
Lanarius, Offic. 3, 16. Q. Calpurnius, Verr.
4, 49. consul.
- Calva, Att. 15, 3.
- Calvena, Att. 14, 5. 9. 16, 11.
- Calventius, v. Caesoninus.
- C. Calvisius, ad Div. 12, 25. 10, 25. 26.
reipubl. amans. Phil. 3, 10.
- Calvus, ad Div. 15, 21. orator. Calvus,
Att. 1, 16. appellatur M. Crassus.
- Calypso, mulier, cui inservit Ulysses. Off.
1, 13.
- C. Camillus, ad Div. 9, 20. 14, 5. 14. &c.
post Atticum amicissimus Ciceroni. ad Div.
5, 20. L. Camillus, Cato 12. M. Camillus,
Tusc. 1, 37.
- Camirus, Nat. D. 3, 21. conditor Camiri,
oppidi Rhodiorum.
- Camula, Att. 5, 21. centurio.
- M. Camurcius, Coel. 30.
- Cana, Att. 13, 41.
- Canachus, Brut. 18. statuarius.
- Canephorae, Verr. 4, 3.
- Canidius, ad Div. 10, 21. legatus. Canidius,

H I S
potius ut
tertus.
Caninius,
as M. Vari
ibid. 1, 2. t
Att. 12, 37
Div. 7, 30. C
Canius,
malejus,
Verr. 2, 70.
us l. Kar
Canutiu
Scaman
ppianici.
3, ibid. 2
no, Phil
apito, 5
13, 29. L
nus, ad I
nus, Ne
zhi cojus
no, ad D
Div. 9,
scurr
9, 21.
Proconf.

HISTORICUS.

f. potius ut putant, Calidius, [ad Div. 8, 9. disertus.

C. Caninius, Gallus, ad Div. 2, 8. 7, 1. amicus M. Varronis & Ciceronis. 9, 2. 9, 6. ibid. 1, 2. trib. pl. T. Caninius, Rebilus, Att. 12, 37. legatus Caesaris in Gallia. ad Div. 7, 30. Consul. Caninius Satrius, Att. 1, 1.

C. Canius, Off. 3, 14. eques Romanus.

Canulejus, Att. 10, 5. L. Canulejus, in Verr. 2, 70. M. Canulejus. Br. 92.

Canus s. Kanus, Att. 13, 31.

P. Canutius, Br. 56. homo disertus. Cluent. 18. Scamandrum accusat. ib. 10. accusator Oppianici. Ti. Canutius (trib. pl.) ad Div. 12, 3. ibid. 23. Phil. 3, 9.

Capho, Phil. 10, 10. 11, 5. veteranus. 8, 3.

C. Capito, Att. 13. Caesarianus ad Div. 8, 8. 13, 29. L. Capito, Q. Fr. 3, 1. 5.

Capius, ad Div. 7, 24. histrio.

Caprius, Nat. D. 3, 23. pater Dionysi, seu Bacchi cujusdam.

Carbo, ad Div. 9, 21. C. Carbo, Arvina, ad Div. 9, 21. Cn. seu C. Carbo & ejus frater, scurra, ad Div. 9, 21. Cn. Carbo, ad Div. 9, 21. Cn. Carbo, Act. 1, in Verr. 4. Procons. Galliae, Quaestore Verre. de

- Or. 3, 3. ter Consul fuit. ad Div. 9, 21. & Cn. Pompejo Lilybaei interfectus est. *M. Carbo*, ad Div. 9, 21. Fur magnus e Sicilia. *C. Carbo*, Brut. 27, 43. eloquentissimus. Or. 1, 34. *M. Aemilium Lepidum Porcinam* studiose audivit. Or. 1, 10. Juris civilis & morum majorum ignarus fuit, *nam ibi pro Cn. esse legendum C. res ipsa loquitur* & *M. Sti Lambini* probant. *vid. Pearceius ad hunc locum.* Or. 2. trib. pl. eo anno, quo Tib. Gracchus caesus est: seditiosus fuit; in consulatu autem sanior. Or. 2, 40. ad Div. 9, 21. in caede P. Africani socius. Brut. 27, 43. Verr. 3, 1. ad Div. 9, 21. a L. Crasso ob seditionem Gracchanam accusatus, cantharidas sumfit & se judicio ita subtraxit. de Amic. 25. *C. Carbo, C. Fil. Cn. N.* Brut. 62. parum acutus orator.
- D. Carfulenus*, Phil. 3, 9. Senator, ad Div. 10, 33.
- Carneades*, Or. 1, 11. Cyrenaeus, auctor Academiae tertiae. Tusc. 4, 3. Acad. 1, 13. Acad. 2, 30. Dialecticus Fin. 3, 12. Acad. 4, 42. *ibid.* 45. Tusc. 5, 41. Or. 2, 37. legatus Romam missus.
- L. Carpinatius*, Verr. 2, 70. publicanus.
- T. Carrinas*, ad Att. 13, 33. (*gentis Albiae.*)

L. Car-

HISTORICUS.

- L. Cartejus**, ad Div. 12, 11.
- Carvili**, Petit. Conf. 3. amici Catillinae.
Sp. Carvilius, de Or. 2, 61.
- Casca**, cognomen *Serviliorum*, Phil. 2, 11.
 fuit inter percussores Caesaris. Att. 13, 44.
 librum scripsit. 16, 15. ejus tribunatus. v.
Servilius.
- Cascellius**, Balb. 19. praediator. *M. Cas-*
cellius, Q. Fr. 1, 1. 2. negotiator in provin-
 cia Q. Ciceronis.
- Cassander**, Div. 2, 42. summus Astrologus.
- Cassandra**, Or. 2, 66. &c. Priami filia.
- C. Cassinius Scola**, Mil. 17. Interamnas,
 familiaris P. Clodii.
- C. Cassius Longinus**, Dom. 50. Censor. *C.*
Cassius, Planc. 21. *C. Cassius*, Varus, L. Ma-
 nil. 23. Cluent. 49. Verr. 1, 23. in Verr. 3,
 41. consul a. U. DCLXXX. *C. Cassius*, fra-
 ter Q. Cassii, Att. 5, 21. ad quem sunt epi-
 stolae Ciceronis L. XII. Et ipsius duae, ibid.
 II. 12. is, qui Caesarem interfecit. ad Div.
 6, 6. legatus Caesaris. 7, 33. declamat apud
 Ciceronem. 8, 10. quaestor M. Crassi contra
Parthos pugnantis 15, 14. Proquaestor M.
 Crassi. 15, 16. Epicureus fit. 15, 19. Att.
 7, 21. trib. pl. *L. Cassius*, Planc. 24. ado-
 lescens, subscriptor Laterensis, contra Plan-
 Opp. Phil. T. V.

INDEX

cium, familiaris Ciceronis. Phil. 2, 14. ei
 provincia datur post caedem Caesaris &
 Quaestores. Phil. 3, 9. Ei tribuno pl. mor-
 tem denuntiat M. Antonius. *L. Cassius*
Ravilla, Verr. 1, 55. Censor. *L. Cassius*, au-
 ctor legis Tabellariae, S. Rosc. 30. Brut. 25,
 27. de Leg. 3, 16. *L. Cassius*, Clu. 38. fena-
 tor & iudex. *L. Cassius*, Catil. 3, 4. pro Sull.
 3. socius Catilinae. *Q. Cassius*, *Longinus*
frater Caji, percussoris Caesaris. Att. 6, 6.
 quaestor Pompeji in Hispania. ad Div. 16,
 11. Trib. pl. *add.* ad Att. 7, 3, 16. Phil. 3,
 10. *Sp. Cassius*, *Viscellinus*, Lael. 11. Balb.
 23. Dom. 38. ejus domus ob regnum ap-
 petitum evertitur, & in eo loco aedes Tel-
 luris exstruitur. *Cassius, cujus est epistola ad*
Ciceronem 12, 13. e Cypro, Quaestor. *Cassius*,
 Balb. 17. *pro quo Manutius legit: Crassus,*
& intelligit de P. Crasso, M. patre, qui Con-
sul cum Cn. Lentulo fuit, & de Lusitanis
triumphavit.
Castoris, sc. aedes, Quinct. 4. de Div. 1,
 40. aedes Castoris Tusculi.
Castor, Deiot. 1. nepos regis Deiotari.
M. Castricius, Verr. 3, 78. Eques Rom.
 Flacc. 23. Att. 2, 7. 12, 28. creditor Ci-
 ceronis.

HISTORICUS.

L. Castronius Paetus, ad Div. 8, 2.

13, 13. princeps municipii Lucensis,

T. Catienus, Qu. Fr. 1, 22.

L. Catilina, e *Sergiis*. Catil. 2, 1. Coel. 4,

post praeturam Africae causam de repe-

tundis dicit. Att. 1, 2. eum defendere ante

consulatum in iudicio cogitat Cicero 1, 16.

bis absolvitur, Flacc. 38. sepulcrum. ejus

Coel. 5.

Catilius, ad Div. 5, 10. pirata.

Catius, *Insuber*, ad Div. 15, 15. *Epicureus*.

C. Catius, *Vestinus*, ad Div. 10, 23. Tri-

bunus militum in exercitu M. Antonii.

C. Cato, Verr. 4, 10. 28. M. Catonis Censo-

rii & L. Paulli nepos, filius sororis P. Afri-

cani, ex Macedonia de repetundis damna-

tus est. Balb. 2, 11. Brut. 28. mediocris

orator. C. Cato, ad Div. 1, 2. Tribunus

plebis. it. ep. 4, 5. ad Q. Fr. 1, 2. 5. ad

Att. 4, 15. & 16. L. Cato, pro Rabir. 7.

pro Font. 15, Consul. M. Cato, is, qui sa-

piens & Censorius dictus est. Planc. 8. Tus-

culanus. Mur. 8. homo novus, & deinde

Consul & Censor. Cato 4. Praetor ibid. 10.

Tribunus mil. in Caecil. 20. Consul in Hi-

spania fuit. Acad. 4, 2. Graecas literas se-

nex discit. Or. 1, 37. 3, 33. Orator & Jctus.

I N D E X

Orat. 2, 32. libri ejus de jure laudantur.
 Off. 1, 29. apophthegmata collegit. Or. 1,
 55. ejus Origines. Off. 1, 23. Carthaginem
 delendam suadet. Brut. 20. excessit annos
 85. natus. *M. Cato, M. fil.* de Off. 1,
 11. 23. in exercitu Pompilii in Liguria
 tiro militat. ad Div. 4, 6. patre vivo obiit.
 laudatur. *M. Cato, M. F. M. N.* de Offic.
 3, 16. *M. Cato, M. F. M. N. M. Pron.*
 Mur. 2. Dom. 8. bello Cyprio praeficitur
 lege Clodia. Att. 1, 14. vehementer contra
 P. Clodium de religione reum agit. *confer.*
 ep. 13. ad Div. 1, 9. Ciceroni invidet. 8, 11.
 Att. 10, 16. Siciliam tenere non potest. de
 Div. 1, 31. homo doctus. Off. 1, 31. in A-
 frica Caesari se tradidit. Fin 3, 2. legendi
 aviditas. Off. 1, 31. ad incredibilem a na-
 tura factus est severitatem. Paradox. I. *coll.*
 Mur. 29. perfectus Stoicus. Att. 12, 41.
Q. Lutatius Catulus, N. D. 1, 28. **Q. Ca-**
lus, Q. F. Font. 15. legatus in bello civili.
 Scientia magna rei militaris. Mur. 17. vin-
 citur in petitione consulatus a Cn. Mani-
 lio, Tusc. 5, 1. cum eo Marius collega
 Cimbricae victoriae gloriam communicat.
 Dom. 38. porticus. Orat. 3, 3. a Mario pro-
 scriptus se ipse interficit. Brut. 35. Off. 1, 37.

HISTORICUS.

- Q. Catulus**, Q. F. Q. N. Catil. 3, 10. dissentit Consul (DCLXXV.) a collega Lepido. Balb. 17. auctor est cum Lepido foederis Marciani confirmandi. Verr. 4, 31. Capitolium dedicavit. Pis. 3. Ciceronem patrem patriae pronuntiat. Off. 1, 22. Cn. Pompejo par judicatur. Coel. 29. legem de vi tulit & quare? ad Div. 9, 15. ejus constantia. Manil. 17, 20. Legi Maniliae resistit.
- C. Caudinus**, Cluent. 38. Senator. *cognomen familiae Corneliae.*
- L. Caullus Mergus**, Cluent. 38. Senator.
- Cecrops**, Leg. 2, 25. &c.
- Celer**, Att. 10, 1. disertus magis, quam sapiens. **Q. Celer**, Att. 6, 3.
- C. Censorinus**, Brut. 67. Graece doctus. **L. Censorinus**, Brut. 27. Acad. 2, 32. Consul cum Manilio. Brut. 90. **Censorinus**, Phil. 11, 5.
- Centaurus**, Nat. D. 2, 44. fidus. **Centaurus**, Div. 1, 43. in Capitolio, de coelo ictus.
- C. Cento**, Orat. 2, 71.
- M. Ceparius**, ad Div. 9, 23. vid. **Caeparius**.
- Cepasii**, Cluent. 20. fratres, Oratores. v. **Caepasii**.
- Cephalio**, Att. 7, 25.
- Cephalus**, Att. 4, 16. Atheniensis.

I N D E X

- Cepheus**, Nat. D. 2. 43. fidus. Tusc. 5, 3.
Cercops, N. D. 1, 34. Pythagoreus.
P. Cervius, Verr. 5, 44.
Cesenius Lento, Phil. 12, 9. Septemvir.
C. Cestilius, in Sen. p. redit, 8. Trib. pl.
Cethegus, Sull. 25. Metellum Pium vul-
nerat in Hispania, in Senat. p. Red. 4. Catil.
3, 3. Catilinae socius in conjuratione. *M.*
Cethegus, M. F. de Senect. 14. Suadae me-
dulla. Brut. 15. primus fuit, qui eloquens
Romae fuit & habitus est. *P. Cethegus*,
Praetor (a U. DCLXXIX.) Br. 48, Parad. 5.
Chaerea, pro Q. Roscio saepe.
Chaerestratus, S. Rosc. 16.
Chaeron, Att. 6, 2. Graecus.
Charidemus, Verrin. 1, 20. Chius.
Charisius, Brut. 38. Orator Atticus.
Charmidas, vel **Charmadas**, Acad. 4, 6.
Carneadis auditor; eloquens, vulgo, *Car-*
neades. confer de Orat. 1, 29. 2, 88. Tusc.
1, 24. divina memoria fuit.
Charondas, Leg. 1, 22. legislator Cata-
nensium & aliorum Sicularum.
Chelidon, Verr. 1, 40. &c. meretrix Verris.
Chelys, de N. D. 2, 44. fidus.
Cherippus, ad Div. 12, 22. it. 30. Att. 4.
7. 5, 4. Qu. Fr. 1, 1. 4.

ilius,
illo, Q.
3. I. arch
brestus
biritili
chryses,
chrysi
acutiss
discipula
9, 24. 27
11. 3. 20
curiosus
reo Che
19. colle
fat. 4. e
scite dict
natura De
Chryssipp
literatus.
nylogo
pro Rosc.
a. Cicer
M. Cicero
6, Att. 1
pellat fra
M. Cicer
ronis n

HISTORICUS.

Chilius, Att. 1, 9. 12. poëta.

Chilo, Q. Fr. 1, 2. *vid. etiam* Cllo. item
3, 1. architectus,

Chrestus, ad Div. 2, 8.

Chritilius, Brut. 74.

Chryses, Orat. 46. Apollinis sacerdos.

Chrysippus, Orat. 1, 12. Solensis Cilix,

acutissimus. Acad. 2, 23. Stoicus. de Fat. 7.

discipulus Cleanthis. ad Div. 9, 4. Acad.

2, 24. 27. armat Carneadem. 29. Fin. 1,

11. 3. 20. Tusc. 1, 45. in omni memoria

curiosus. Nat. D. 1, 34. a Zenone Epicu-

reo Chrysippus dicitur. 2, 46. de Divin. 1,

19. collegit innumerabilia oracula. 2, 15.

Fat. 4. ejus laquei ibid. 10. Off. 3, 10. ejus

scite dictum. N. D. 1, 15. ejus libri duo de

natura Deorum. Fin. 4, 3. scripsit Rhetoricam.

Chrysippus, Att. 7, 2. libertus Ciceronis

litteratus. 11, 2.

Chrysofonus, Verr. 1, 36. servi nomen.

pro Rosc. Am. *saepe*.

Cn. Cicero, Att. 1, 16. *L. Cicero*, Or. 2, 1.

M. Ciceronis patruus. Ejus filius L. Cicero

est, Att. 1, 5. patruelis Ciceronis. *Eum ap-*

pellat fratrem, sc. patruelem: item Fin. 5.

M. Cicero senex. Or. 2, 66. *M. Tullii Ci-*

ceronis nostri avus. M. Cicero, M. filius.

I N D E X

- Att. 1, 2. natus ex Terentia. Phil. 10, 6. legatus Bruti. ad Div. 13, 11. Aedilis Arpini &c. Q. Cicero, M. frater, *Scriptit Annales* ad Att. 2, 16. 13, 13. Q. Cicero, Q. filius. Phil. 3, 7. ad Div. 13, 11. Aedilis Arpini. Att. 11, 8.
- Cilo, five Chilo, ad Div. 6, 20.
- Cimon, Off. 2, 18.
- L. Cincius, Att. 1, 1. 7, 16. procurator Attici. adde 1, 20. M. Cincius, Or. 2, 71. P. Cincius, Sull. 20. eques Romanus.
- Cineas, Tusc. 1, 24. Pyrrhi legatus, summa memoria. ad Div. 9, 25.
- L. Cinna, Font. 15. legatus bello sociali. Phil. 1, 13. M. Antonium oratorem interficit. Tusc. 5, 19. quater consul. L. Cinna, Phil. 3, 10.
- Circe, Nat. D. 3, 18. Perseldis filia. Off. 1, 31. mulier, cui inservit Ulysses.
- Cispius Laevus, ad Divers. 10, 21. M. Cispius, Sext. 35. trib. pl. Planc. 31. iudicio condemnatur.
- Classitius, Phil. 5, 6. gladiator.
- Claudia, Coel. 14. Harusp. 13. Appii Caecii progenies, pudicitiam probat. Claudia, Coel. 14. Vestalis. Claudia s. Clodia, ad Div. 5, 2. uxor Q. Metelli Celeris, Appii Clau-

HISTORICUS.

dii & P. Clodii soror. *App. Claudius, Decemvir*, Fin. 2, 20. *App. Claudius Caecus*, (ante caecitatem Crassus) abavus P. Clodii. Coel. 14. Tusc. 5, 38. conf. Cato 6. bis Consul. Brut. 14. interrex comitia habens, de plebe consules non accipit. *App. Claudius*, Brut. 28. volubilis & fervidus orator. *App. Claudius major*, de Or. 2, 68. & 70. dicax. *App. Claudius*, minor, P. Clodii pater, filius C. Claudii. vid. pro Planc. 21. de Harusp. R. 12. *App. Claudius Pulcher*, App. F. C. N. P. Clodii frater, is, ad quem sunt Cic. epistolae. Div. 2, 35. Ciceronis collega in auguratu. Att. 4, 16. post consulatum. Quomodo se in provincia gesserit, *legendae epistolae Ciceronis ad Diversos, & ad Atticum ex Cilicia scriptae libro III.* ad Div. 8, 6. Brut. 64. defenditur ab Hortensio. ad Div. 8, 6. absolvitur. 12, 14. ejus censura. Brut. 77. socer Bruti, orator, antiquitatis, juris auguralis & publici peritissimus, bello civili interiit. Div. 1, 58. Tusc. 1, 6. necromantiae studiosus &c. *A. Claudius*, Verr. 2, 57. Siculus. C. Claudius s. Clodius, Caeci filius, Brut. 18. M. Tuditani collega in consulatu (a. U. DXIV.) Tusc. 1, 1. C. Claudius, P. Clodii avus, *Appii Claudi*

I N D E X

- majoris & minoris pater*, Planc. 21. Consul fuit cum M. Perperna (a. U. DCLXI.) Rabir. 7. homo potens, mediocris orator Brut. 45. C. Claudius, P. Clodii patruus, App. F. Har. resp. 12. Verr. 4, 4. Off. 2, 16. praetor. C. Claudius, C. F. e tribu Palatina, homo plebejus de cohorte Verrina. Verr. 2, 42. L. Claudius, de Harusp. resp. 6. Rex sacrorum. Pl. Claudius Pulcher, de Div. 1, 16. Apii Caeci filius, collega L. Junii in Consulatu. Nat. D. 2, 3. P. Claudius, Brut. 15. collega L. Porcii Cos. P. Claudius, Div. 1, 46. augur. T. Claudius, Centumalus. Off. 3. 17. T. Claudius, Vatin. 1.
- Cleantes, Acad. 2, 23. Stoicus. Fat. 7. magister Chryssippi Div. 1, 3. Acad. 2, 41. Solem Deum putat. Fin. 2, 21. 4, 3.
- Cleobis, Tusc. 1, 47.
- Cleombrotus, de Off. 1, 24. Lacedaemoniorum dux. Cleombrotus, Ambraciota, Tusc. 1, 34.
- Cleomenes, Verr. 3, 14. Syracusanus.
- Cleon, Brut. 7. Atheniensis.
- Cleophantus, Cluent. 16. medicus.
- Clinias Cretensis, Leg. 1, 4.
- Clithenes, Nat. D. 2, 16. Atheniensis. Brut. 7. orator Atheniensis.

HISTORICUS.

Clitarchus, Leg. 1, 2. historicus Graecus, non optimus. Brut. 11. ad Div. 2, 11.

Clitomachus Poenus, Acad. 4, 6. Or. 1, 11. Carneadis auditor & successor in Academia. Acad. 4, 31. 2, 31. Tusc. 3, 22.

Clitus, Tusc. 4, 37. dux Alexandri.

Clodia Gens, Dom. 44. eadem, quae Claudia. *Clodia*, Att. 12, 22. Decimi Bruti mater. *Clodia*, Att. 9, 6. & 9. focrus L. Metelli, trib. pl.

Clodianus, Att. 1, 19.

Clodius, Leg. 1, 2. historicus Latinus. *Clodius* foenerator. Att. 12, 30. *Clodius* Patavinus, Att. 12, 44. *Clodius* Philetaerus, ad Div. 14, 4. libertus. *A. Clodius*, Verr. 4, 17. Depranitanus. *C. Clodius*, Att. 3, 17. frater P. Clodii. *C. Clodius Philo*, ad Div. 13, 23. Halefinus. *L. Clodius*, Cluent. 14. Anconitanus pharmacopola, circumforaneus. *L. Clodius*, ad Div. 3, 4. praefectus fabrum Ciceronis. *M. Clodius Archagathus*, ad Div. 13, 32. *P. Clodius*, Div. 2, 8. consul. *P. Clodius*, Ap. f. C. n. de hujus hominis moribus, sceleribus, tribunatu, legibus, morte agitur, in orationibus post red. in Sen. pro Dom. de Har. respons. pro Sext. in Vatin. pro Milone &c. Domi Caesaris deprehendi-

I N D E X

- tur veste muliebri Att. 1, 12. contra jus adoptatur. Dom. 13. ad plebem traducitur. Att. 2, 22. 23. inclinat plebem. *P. Clodius*, P. fil. e *Fulvia*, Att. 14, 13. *P. Clodius*, Coel. 13. amicus *Ciceronis*. *Ser. Clodius*, Att. 1, 20. ad Div. 9, 16. literatissimus criticus. *Sext. Clodius*, Dom. 10, ejus foeditas. Sext. 64. leges Clodio scripsit. Coel. 32. tabularium incendit. Att. 4, 13. ab Antonio restitutus est. *Sext. Clodius*, rhetor, Att. 4, 15. Phil. 2, 19. *Sext. Clodius Phormio*, Caec. 10. argentarius.
- Cloelius*, Att. 10, 8. *Caesarianus*. *T. Cloelius*, Sext. Rosc. 23. *Terracinensis*.
- Cluavius*, Att. 12, 18. it. 36.
- Cludiae*, Div. 1, 41. haruspices.
- Cluentia*, Cluent. 5. soror *Cluentii*.
- A. Cluentius Avitus*, Clu. 1. *Larinas*, pro quo est oratio. Num. *Cluentius*, Cluent. 60. eques Romanus.
- C. Cluvius*, Qu. Rosc. 14. *Cluvius Puteolanus*, ad Div. 13, 7. *M. Cluvius Puteolanus*, foenerator, ad Att. 6, 2. ad Div. 13, 56.
- Clytaemnestra*, Fat. 15. filia *Tyndari*.
- Coccejus*, Att. 12, 13. 18.
- Cocles*, Legg. 2, 4. Off. 1, 18. Parad. 1. fortis.

HISTORICUS.

Coctius, ad Div. 9, 4.

Codrus, Fin. 5, 22. Tusc. 1, 48. Nat. 3, 19.

Coelius, Att. 7, 5. 12, 3. trapezita. Coelius, Samnis, Cluent. 59. C. Coelius, Cal-

dus, C. fil. Mur. 8. Or. 1, 25. in Verr. 5, 70.

homo nov. Planc. 21. in quaesturae petit.

repulsam tulit. Brut. 44. mediocris ora-

tor. C. Coelius, ad Div. 8, 8. trib. plebis. C.

Coelius Calvus, L. F. C. N. Att. 6, 2. 5. 6.

ad Div. 2, 15. quaestor Ciceronis. L. Coe-

lius Antipater, Or. 2, 12. Or. 69. Att. 13,

8. Div. 1, 24. historicus. L. Coelius, Cae-

cin. 9. M. Coelius Rufus. Hic est ille Cae-

lius, pro quo est oratio. Ejus sunt Epistolae

Libri 8. In tribunatu favit Miloni & Cice-

ronis auctoritati paruit. Mil. 33. Att. 7, 1.

Brut. 79. M. Coelius Vicinianus, ad Div. 8.

M. Coelius, Verrin. 4, 17. eques Rom. M.

Coelius, Flacc. 4, eques Rom. P. Coelius,

Verr. 1, 50. praetor. Q. Coelius Latinien-

sis, Manil. 19. trib. pl. Q. Coelius, Phil. 13,

2. & 12. collusor Antonnii. Sex. Coelius.

Q. Fr. 2. 6. T. Coelius, Balb. 23. Senator.

Coelum, N. D. 2, 23. Saturni pater.

Collatinus, Off. 3, 10.

P. & L. Cominii, Cluent. 36. equites Ro-

mani disertissimi. P. Cominius, Spoletinus, Brut.

I N D E X

78. eques Rom. pro C. Corn. 1. *Sext. Corni-
minius*, Verr. 4, 10. eques Rom.
- Connus**, ad Div. 9, 22. fidicen.
- C. Confidius**, Lig. 1. praetor Africae. *L.
Confidius*, Agrar. 2, 34. Duumvir Capuae.
M. Confidius Nonianus, Att. 8, 11. pro-
praetor, ad Div. 16, 12. *Qu. Confidius Gal-
lus* ad Div. 12, 25. Verr. 1, 7. Cluent. 28.
senator. Att. 2, 24.
- C. Coponius**, de Div. 1, 31. homo pru-
dens atque doctus. Att. 7, 12. praetor. *M.
Coponius*, Or. 1, 39. 2, 32. Brut. 52. *T.
Coponius*, Balb. 23. Tiburtinus. *T. & C.
Coponii*, Coel. 10. adolescentes doctissimi.
- Corax**, Or. 1, 18. 3, 21. Sículus, scriptor
de rhetorica antiquissimus. Brut. 12.
- L. Cordus**, Verr. 4, 20. negotiator Sículus.
- L. Corfidius**, pro Lig. 11. eques Rom. Li-
garii advocatus.
- Coricus**, Phil. 13, 12.
- Coriolanus, Marcius**, Brut. 11.
- Cornelia gens**. Leg. 2, 22. *Cornelii*, pro
Corn. 1. tsm multi fuerunt, ut etiam colle-
gium constitutum sit. *Cornelia*, mater Grac-
chorum, Brut. 26, 28. de Div. 2, 29. Inv. 1, 48.
Cornelia, ad Div. 5, 6. uxor P. Sextii, Corn.
Scipionis filia. *Cornelius*, Verr. 3, 11. me-

H I S
ms C, Verr
26. Ilstor
as, Culleola
12. A.
Cornelius
Cornelius
tur. Corn
C. Cornelius
nae locius.
Cornelli. Cu.
ius, ad Div
Balbus,
Rosc. 2.
us, Brut. 1
Cornelius
ius, ad Di
14. P. C
Cornelius, ad
ius, Brut. 2
Cornelius,
Cornelius, ad
Cornelius, Ha
vicinus,
Cornelius,
met. urb. C
iudex just
Ciceronis

HISTORICUS.

dictus C. Verris in Sicilia. *Cornelius*, Verr. 1, 26. lictor Verris proquaestoris. *Cornelius*, *Culleolus*, Div. 1, 2. *Cornelius*, Att. 1, 12. *A. Cornelius*. Div. 1, 24. consul. *C. Cornelius*, (*Cethegus*) Brut. 18. consul. *C. Cornelius*, Brut. 78. de majestate accusatur. Corn. 1. reus majestatis. Vatin. 2. *C. Cornelius*, Sull. 2, 6. eques Rom. *Catili-nae* socius. *C. Cornelius*, Sull. 18. filius C. *Cornelii*. *Cn. Cornelius*, Agr. 2, 4. *Cn. Cornelius*, ad Div. 7, 9. *L. Cornelius*, Balb. 17. est *Balbus*, *L. Cornelius*, *Chryfogonus*, pro S. Rosc. 2. libertus. *M. Cornelius*, *Cethegus*, Brut. 15. *M. Cornelius*, Att. 1, 13. *P. Cornelius Rufinus*, Or. 2, 66. *P. Cornelius*, ad Div. 13, 6. *P. Cornelius*, ad Div. 13, 14. *P. Cornelius*, ad Div. 13, 36. *P. Cornelius*, ad Div. 8, 8. Trib. pl. *P. Cornelius*, Brut. 22. est *Scipio Africanus minor*. *Q. Cornelius*, ad Div. 7, 17. Jctus 7, 8. *Q. Cornelius*, ad Div. 5, 6. affinis P. Sextii. *Q. Cornelius*, Har. Resp. 6. pontifex minor. *Cornicinus*, (seu *Cornicen*) ad Att. 4, 2. *Cornificius*, Verrin. 1, 57. scriba Verris praet. urb. *Q. Cornificius*. Act. I. in Verr. 10. judex justissimus. Att. 1, 13. ad Div. 12, 17. Ciceronis collega in auguratu.

I N D E X

- C. Cornutus, Att. 1, 14. Pseudo-Cato, *h. e. imitator Catonis*. Trib. pl. in Sen. post Red. 9. praetor. M. Cornutus, Font. 15. legatus. M. Cornutus, Phil. 14, 8. ad Div. 10, 12. praetor urbanus.
- M. & P. Cortius. Verr. 5. 64. equites Romani.
- Corumbus, Balbi servus. Att. 14, 3.
- Ti. Coruncanus, Planc. 8. Sull. 7. Tufculanus. Dom. 53. Nat. D. 3, 2. Pontifex Max. *primus e plebe*. Or. 3, 33. *add.* Cato 9. Lael. 11. Or. 2, 66.
- Coryphe, Nat. D. 3, 23. Oceanifilia, Minervae Coriae e Jove mater.
- C. Cosconius, Sull. 14. praetor consule Cicerone. Vat. 5. proconsul Hispaniae ulterioris, post praeturam: habuit Vatinius legatum. Att. 2, 19. C. Cosconius Calidianus, Cluent. 35. orator clamorosus Brut. 69.
- M. Cossuetius Verr. 3, 27. eques Rom.
- L. Cossinius, Tiburs, Balb. 23. L. Cossinius, Att. 2, 1. 1, 20. ad Div. 13, 23. tribulis Ciceronis & amicus. L. Cossinius Anchialus, ad Div. 13, 23. libertus L. Cossinii.
- Cossi, fratres, Or. 2, 23.
- Cossutianae tabernae, ad Div. 16, 27.
- M. Cossutius, Verr. 3, 78.

C. Cot.

HISTORICUS.

C. Cotta, *ex Aureliis*, Acad. 4, 26. Consul.

C. Cotta, M. frater, Corn. 1. Pis. 26. Nat.

D. 1, 6. Academicus. Brut. 49. Att. 13, 19.

seqq. qualis orator. Caec. 33. Att. 12, 20.

C. Cotta, Or. 3, 3. trib. plebis. *L. Cotta*,

Praetorius. Brut. 36. *L. Cotta*, Brut. 21.

cf. Mur. 22. Font. 13. in Q. Caecil. 21.

L. Cotta, Or. 3, 47. Or. 2. 47. *Trib. pl.*

Orat. 3, 11. Q. Catuli sodalis. *L. Cotta*,

M. frater, *auctor legis Aureliae iudicia-*

riae. Catil. 3, 8. Agrar. 2, 17. *L. Torquati*

collega in consulatu. de Div. 1, 12. 12, 2.

Div. 2, 21. Att. 12, 23. *M. Cotta*, Verr. 5,

13. *L. Luculli* collega in consulatu. *M. Cot-*

ta, Att. 10, 16. 12, 22. praetor.

Cottus, Pis. 31. rex Bessorum.

L. Varius Cotyla, Phil. 5, 2. 8, 10.

Crantor, Or. 3, 18. Acad. 1, 10. 4, 44.

Tusc. 1, 48. cf. Att. 12, 21.

Crassipes, ad Div. 1, 7. Att. 4, 5. **Cicero-**

nis filiam ducit. cf. Qu. Fr. 2, 5. 6. ad Div.

13, 9. Bithyniae quaestor. Att. 9, 11. **Ca-**

sarianus.

Crassicius, Phil. 13, 2.

L. Licinius Crassus, Or. 1, 7. Rab. 7.

Orator. Inv. 2, 37. Pis. 26. Br. 37. sq. qua-

lis orator. Verr. 3, 1. Font. 7. Dom. 19. ad

Opp. Phil. T. V. Q

INDEX

Div. 9, 21. Off. 1, 30. in eo multus lepos
 erat. 1, 37. 2, 13. 14. Or. 1, 55. jus civile
 didicerat. 2, 55. M. Brutum ulciscitur. 3, 1.
 ejus mors. L. Crassus, Br. 58. P. Nasicæ
 & Liciniae, C. Laelli neptis, filius, a L.
 Crasso, avo materno, testamento adoptatus.
 L. Papirius Crassus, ad Div. 9. 21. vide
 in Papirius. M. Crassus, Or. 1, 36. prae-
 tor. Fin. 5, 30. ἀγέλαστος M. Crassus, P.
 fil. M. ἀγελάστου nepos, Triumvir. ad Div.
 1, 1. Brut. 64, 65. seq. qualis orator Verr.
 5, 2. Balb. 7. Balbum defendit. Muren. 23.
 L. Murenam defendit. Har. resp. 6. ponti-
 fex. Phil. 2, 3. Att. 1, 14. 17. 4, 13. Tusc.
 5, 39. surdaster fuit. Div. 1, 16. 2. 9. trans
 Euphratem cum ignominia & dedecore
 perit. ibid. 40. M. Crassus, Balbin. 23. P.
 Crassus, Brut. 19. cum Africano maj. con-
 sul fuit. P. Crassus, Mucianus Dives, Brut.
 26. orator valde probatus, adoptatus a P.
 Crasso Divite. Or. 1, 37. ejus de eloquentia
 & juris studio conjungendo sententia. ib.
 57. Phil. 11, 8. Pontifex M. P. Crassus,
 Font. 15. legatus L. Caesaris in bello so-
 ciali Or. 3, 3. in seditione Mariana se ipse
 sua manu interficit. Arch. 5. Censor. P.
 Crassus, Att. 12, 24. Venulejae filius. P.

HISTORICUS.

- Crassus*, M. Illviri fil. ad Div. 13, 16. laudatur Brut. 81. *P. Crassus*, Sen. p. Red. 9. praetor. *Crassus Junianus*, Q. Fr. 3, 8.
- Craterus*, Att. 12, 13. 14. medicus.
- Crates*, Acad. 1, 9. Academicus.
- Cratippus*, Off. 1, 1. ad Div. 12, 16. Ciceronis filii praeceptor. Div. 1, 3. familiaris Ciceronis.
- Crebrius*, Q. Fr. 3, 5.
- M. *Creperejus*, Act. 1. in Verr. 10. Trib. militaris.
- Q. *Crispus*, e *Marciis*, ad Div. 12, 11, & 12. Imperator & proconsul Asiae.
- Critias*, Tusc. 1, 39. de XXX. Tyrannis. Or. 2, 22.
- Crito*, Tusc. 1, 43. Socratis discipulus. Div. 1, 53.
- Critonius*, Att. 13, 21. Caesarianus.
- Critolaus*, Nat. D. 3, 38. Dux Achaeorum.
- Critolaus*, Fin. 5. 5. Aristotelicus. Or. 1, 11. Tusc. 5, 17. *Critolaus*, Verr. 4, 26 Aetnensis.
- Croesus*, Fin. 2, 27. 3, 14. 4, 12. Div. 1, 19: 53. 2, 56.
- Q. *Croto*, Rabir. perd. 11.
- Ctesiphon*, Or. 3, 56. Atheniensis.
- Culeo*, Att. 3, 15. 8, 12. familiarissimus Pompeji, *Culeo*, ad Div. 10, 34 Trib. Mil.

I N D E X

- Culleolus**, ad Div. 13, 41. *Culleolus*, Att. 6, 3.
- Cupido**, Nat. D. 3, 23. Cupidines plures.
- L. Curfidius**, Att. 13, 44.
- Curatii**, Inv. 2, 26. tres fratres. *C. Curatius*, Leg. 3, 9. Trib. pl.
- C. Curio**, avus, Br. 32. ejus orationes. *C. Scribonius Curio*, pater, Brut. 16. consul. Rab. 7. in caede Saturnini est cum Consulibus, Manil. 23. legi Maniliae favet. ad Div. 1, 4. vir consularis. Att. 1, 14. *P. Clodium* in senatu juvare frustra studet. Har. Resp. 6. Pontifex, ad Div. 8, 11. Vat. 10. laudatur. Or. 32. Brut. 60. memoria destituitur sub-
to. Off. 2. 17. ad Div. 2, 2. moritur *Calpurnio & Messala Coff.* Act. 1. in Verr. 7. Corn. 1. Br. 49, 60. *C. Curio*, *C. fil.* ad quem sunt epistolae libri 2. ad Div. ad Div. 8, 4. Br. 81. naturam habuit admirabilem ad dicendum; plane eruditus: temeritate in bello civili periit. ad Div. 8, 2.
- Curius**, de Inv. 1, 43. Orator. *C. Curius*, pater *Rabirii Posthumi*, Rab. Post. 2, 17. *M. Curius Dentatus*, Br. 14. trib. pl. *Muren.* 8. homo novus ad consulatum pervenit. ibid. 14. de rege *Pyrrho* triumphat. Att. 4, 15. *Planc.* 25. *Sull.* 7. *Fin.* 2, 10.

HISTORICUS.

M. Curius, Br. 53. Or. 1, 39. 2, 32. *Cu-
riana* causa 2, 6. *M. Curius*, ad Div. 2,
19. consobrinus C. Coelii Quæstoris. Flacc.
33. Quæstor urbanus. Sen. post Red. 8-
trib. pl. *M. Curius*, Phil. 5, 5. M. Antonii
familiaris. *M. Curius*, ad Div. 13, 17. ne-
gotiator Patris: *cujus est epistola* 7, 29. At-
tici & Ciceronis amicissimus.

Cursor, ad Div. 9, 21. cognomen L. Papirii.

Curtius, Rosc. 32. accusator. *Curtius*
Verr. 1, 39. civis Rom. *Curtius*, Q. Fr. 1, 4.
1. trib. pl. C. *Curtius*, Rabir. Post. 3. C.
Curtius Peducaeanus, ad Div. 13, 59. prae-
tor. C. *Curtius* Postumus, Att. 9, 2. Cae-
sarianis partibus favet. ad Div. 2, 16. augu-
raturum petit. Att. 12, 49. C. *Curtius* Mi-
thres, ad Div. 13, 69. libertus Postumi.
C. *Curtius*, ad Div. 13, 5. Ciceronis fami-
liaris. P. *Curtius*, ad Div. 6, 18. frater Q.
Salassii. Q. *Curtius*, Verr. 1, 61. judex quæ-
storius in causa Verrina.

Cusinius, ad Att. 12, 38. 41.

P. Cuspius, ad Div. 13, 6. eques Rom. it.
16, 17.

L. Custidius, ad Div. 13, 57. Arpinas.

Cydas Cretensis, Phil. 5, 5. homo audax;

M. Antonii familiaris. Phil. 8, 9.

I N D E X

- Cylonium Scelus, de Leg. 2, 11.
 Cynici, Off. 1, 35. *ibid.* 41.
 Cypselus, Tusc. 5, 37. Corinthi tyrannus.
 add. Fat. 7.
 Cyrenaici, Tusc. 3, 12. Acad. 4, 7.
 Cyrsilus, Off. 3, 11.
 Cyrus major, de Div. 1, 23. Q. Fr. 1, 1. 8.
 Cyrus minor, Div. 1, 25. *ib.* 23. ejus
 somnia. Cyrus, Att. 2, 3. architectus.
 Mil. 17. moritur.
 Cytheris, Att. 10, Phil. 2, 22. ad Div. 9.
 26. v. in *Volumnia*.

D.

 Damasippus cognomen Licinorum, ad
 Div. 7, 23. statuas amat. Att. 12, 29. 33.
 L. Damasippus, ad Div. 9, 21. praetor.
 Damio Tertius, Att. 4, 3.
 Damocles, Tusc. Q. 5, 20.
 Damo, Off. 3, 10. Tusc. 5.
 Danaus, Parad. 6. ejus quinquaginta filiae.
 Daphitas, de Fat. 3.
 Dardanus, Acad. 4, 22. Stoicus. *Darda-*
 nus, ad Div. 10, 25. libertus Furnii.
 Darius Codomannus, Tusc. 5, 32.
 C. Decianus, Rabir. 9.
 Decidius Saxa. Phil. 13, 12. v. in Saxa.
 Decimus, Att. 6, 16.

HISTORICUS.

Decimius, designator, Dom. 19. Att. 4, 3.
socius & affecla P. Clodii.

Decius, Pis. II. Campanus. Decius, ad
Div. 5, 6. librarius P. Sextii quaestoris. *Cn.*
Decius Samnis, Clu. 59. P. Decius, Qu. fil.
Div. 1, 24. Fin. 2, 19. primus e Deciis con-
sul fuit. *P. Decius, P. F. item, ut pater, se*
devovit. N. D. 3, 2. Sext. 21. Postum. 1.
Sen. post red. 24. Off. 1, 18. & 3, 4. *P.*
Decius Mus, Brut. 28. M. Fulvii Flacci
aemulus. Or. 2, 30. Trib. pl. add. Or. 2,
62. P. Decius, Phil. 11, 6. Antonianus.

Dejotarus pater, Dejot. 1. Phil. 11, 12. 13.
laudatur. Att. 5, 17. rex a senatu appella-
tus est. Har. resp. 13. fidelissimus imperii
Rom. rex. Div. 2, 37. Brut. 5. a M. Bruto
defenditur apud Caesarem. Div. 1, 15. a
Caesare tetrarchiae regno multatus. *ibid.*
2, 35. & 37. Dejotarus filius, Dejot. 1.

Dejanira, Tusc. 2, 8. Oenei filia.

Dellius, Att. 8, 12. Pompeji familiaris.

Demades, Brut. 9. Or. 26. orator Athe-
niensis.

Demaratus, Tusc. 5, 38. pater Tarquini
Prisci.

Demea, Att. 13, 30. servus.

Demetrius, Att. 4, 11. liberti nomen. sed

I N D E X

- ad Div. 16, 17. & 22. homo improbus, servus Ciceronis. ad Div. 8, 15. &c. *Demetrius, Poliorcetes*, Off. 2, 7. *Demetrius Magnes*, Att. 4, 11. 8, 11. *Demetrius Megasthenes*, ad Div. 13, 36. Siculus. *Demetrius Phalereus, Atheniensis*, Brut. 9. Fin. 5, 9. Theophrasti discipulus. Or. 2, 23. 27. in mediocri genere princeps Graeciae. Off. 1, 1. disputator subtilis. Leg. 3, 6. de rep. & legibus scripsit. Fin. 5, 19. patria pulsus. R. Postum, 9. in Aegypto aspide ad corpus admota, necatus est. *Demetrius, Syrus*, Brut. 91. non ignobilis dicendi magister, quo Cicero Athenis usus est.
- Demochares*, Or. 2, 23. orator Atheniensis, filius sororis Demosthenis. Brut. 83. scripsit orationes aliquot.
- Democritus Physicus*, Tusc. 5, 39. Or. 1, 12. ornate dixit. Or. 2, 46. de Divin. 1, 37. Or. 20. ejus dictio. Acad. 1, 2. ejus physica. ad Div. 15, 16. Acad. 1, 13. confitetur ignorantiam, ut Socrates. Acad. 4, 17. innumerabiles mundos statuit. de Fin. 1, 6. sententia ejus de sole & atomis. N. D. 1, 12. imagines Deos facit. de Fat. 10. auctor atomorum statuit necessitate omnia fieri. *Democritus, Gymnasiarcha*, Verr. 4, 41.

HISTORICUS.

Tyndaritanus. *Demoeritus*, Att. 6, 1. servus Attici. *Democritus*, *Sicyonius*, ad Div. 13, 78. hospes Ciceronis & familiaris.

Demosthenes, Or. 4. Platonis frequens auditor. 26. minus facetus. Tusc. 3, 26. ab Aeschine reprehenditur. Div. 2. 46. Rhodice cum nequiret, exercitatione effecit, ut planissime diceret &c. &c.

Demonstratus, ad Div. 13, 32, libertus Cn. Octavii Nasonis.

Desippus vel **Dexippus**, ad Div. 14, 3, servus Ciceronis.

Dexio, Tyndaritanus, Verr. 5, 42.

Dexius, ad Div. 7, 23.

L. Diadematus, ad Quir. p. red. 3.

Diagondas, *Thebanus*, Leg. 2, 15.

Diagoras, *Melius*, Nat. D. 1, 1. & 23.

Diana, Nat. D. 3, 23. Dianae plures.

Dicaearchus, *Peripateticus*, *Aristotelis discipulus*, Att. 2, 2. ejus libros diligenter legit & admiratur Cicero. Att. 2, 16. vitam practicam theoreticae anteponit. Att. 6, 2. ejus tabulae Geographicae. Acad. 4, 39. Tusc. 1, 10. tres libros de animo scripsit. Tusc. 1, 31. Div. 1, 3. & 50. Off. 2, 5. magnum & copiosum librum de hominum interitu scripsit &c.

INDEX

- P. Didius**, Font. 15. legatus L. Caesaris in bello sociali. *τριπολιτικός* dicitur Att. 13, 32.
- T. Didius**, Planc. 25. Pis. 25. ex Macedonia triumphat. **T. Didius**, forte filius superioris, Or. 2, 47. Trib. pl.
- Digiti Idaei**, Nat. D. 3, 16. *sive* **Dactyli**.
- Dinea**, *Larinas*, Clent. 5.
- Dinon**, Div. 1, 23. Perfica scripsit.
- Dinomachus**, Tusc. 5, 30. Fin. 5, 8. Off. 3, 33.
- Dio**, Siracusius, Or. 3, 33. Platonis discipulus. Tusc. 5, 35. **Dio**, Stoicus, Leg. 3, 5. **Dio**, philosophus, ad Div. 9, 26. **Dio**, Verr. 1, 10. Halesinus. **Dio**, Flacc. 30. **Apollo-nidiensis**. **Dio**, Verr. 2, 7. a Q. Metello civis Rom. factus, unde Q. Caecilius Dio dicitur c. 9. **Dio**, Coel. 10. legatus Alexandrinorum.
- Diochares**, Att. 11, 6. C. Caesaris libertus.
- Diocles**, Verr. 4, 16. Lilybaetanus. **Diocles** Phimes, Panormitanus, Verr. 3, 40.
- Diodorus**, de Fat. 6. cognomine Cronus. ad Div. 9, 4. **Diodorus**, Or. 1, 11. Peripateticus. Fin. 5, 5. Critolai auditor. Acad. 4, 42. Fin. 2, 6. **Diodorus**, *Melitensis*, Verr. 4, 17.
- Diodotus**, ad Q. Fr. 1, 2. 4. libertus Lu-

HIST

... Diodotus,
 ... 16. praecepta
 ... Att. 2, 20.
 ... genes, Apollo
 ... Deum facit.
 ... 43, 3, 23, 5, 32
 ... Diogenes Babyl
 ... Fin. 2, 8, 3, 10, 4
 ... Tusc. 3, 3. Senect
 ... Nat. D. 1,
 ... Div. 1, 3. Chry
 ... didit de Divi
 ... Graecus, ad Di
 ... Quent. 16. serv
 ... agnotus, V
 ... na, Nat. D.
 ... nyfiarchus
 ... nyfia, Q. R
 ... nyfius, Syr
 ... 20. Verr. 5, 5
 ... 18. Nat. D. 3
 ... 31. Off. 2, 7.
 ... res, crudelita
 ... teotes, Acad.
 ... ius, Tusc.
 ... nyfius, Magn
 ... as, ad Diver

HISTORICUS.

- culli. *Diodotus, Stoicus*, Brut. 90. ad Div. 13, 16. praeceptor Ciceronis in dialecticis. *conf.* Att. 2, 20. Acad. 4, 36. Tusc. 5, 39.
- Diogenes**, Apolloniates, Nat. D. 1, 12. aëra Deum facit. *Diogenes Cynicus*, Tusc. 1, 43. 3, 23. 5, 32. Mur. 36. Nat. D. 3, 34. &c.
- Diogenes Babylonius, Stoicus*, Acad. 4, 30. Fin. 2, 8. 3, 10. ejus definitio boni probatur. Tusc. 3, 3. Senect. 7. Romam legatus mittitur. Nat. D. 1, 15. ejus liber *de Minerva*. Div. 1, 3. Chryssippi auditor, unum librum edidit *de Divinatione*. 2, 43. *Diogenes, Graecus*, ad Div. 2, 12. it. 8, 8. *Diogenes, Cluent.* 16. servi nomen.
- Diognotus**, Venerius, Verr. 3, 37.
- Diona**, Nat. D. 3, 23. mater Veneris.
- Dionysiarthus**, Verr. 4, 22.
- Dionysia**, Q. Rosc. 8. saltatrix.
- Dionysius**, *Syracusanorum tyrannus*, Div. 1, 20. Verr. 5, 55. ejus lautumiae, ad Div. 9, 18. Nat. D. 3, 34. sacrilegus, Div. 1, 33. 2, 31. Off. 2, 7. Tusc. 5, 19. ejus tyrannis, uxores, crudelitas, miseria. *Dionysius, Heracleotes*, Acad. 4, 22. 5, 31. *Dionysius, Stoicus*, Tusc. 2, 10, Ciceronis aequalis. *Dionysius, Magnes*, Brut. 91. rhetor. *Dionysius*, ad Divers. 5, 10. servus Ciceronis

I N D E X

anagnostes. ad Div. 13, 77. qui bibliothecam Ciceronis tractavit, fugit. Att. 9, 12. *Dionysius*, toto nomine *M. Pomponius Dionysius*, Att. 4, 7. 11, 15. ad Div. 12, 24. fervus aut libertus Attici.

Dionysodorus, Verr. 2, 21. Syracusanus.

Dionysus, N. D. 3, 23. multi *Dionysi*.

Diophanes Mitylenaeus, Brut. 27. rhetor.

Dioscuri, N. D. 3, 21.

Diphilus, Or. 1, 30. Crassi scriptor & lector.

Diphilus, ad Q. Fr. 3, 1. redemptor villae Q. Ciceronis.

Divitiacus, Div. 1, 41. unus e Druidis.

Docimus, Verr. 3, 34. Siculus.

Cn. Dolabella, Pis. 19. triumphat. Brut.

91. accusatur. *Cn. Dolabella*, Quint. 8.

praetor urbanus. Verr. act. 1, 4. Verr. 1,

15. seqq. 37. 38. praetor Ciliciae. *Cn. Do-*

labella, ad Div. 2, 15. & 16. Ciceronis ge-

ner. 7, 33. Att. 7, 8. heres fit Liviae cujus-

dam. ad Div. 9. 14. ejus consulatus lauda-

tur. Phil. 1, 2. acta in consulatu post Cae-

faris mortem. Phil. 11, 1. proconsul Syriae.

ad Div. 12, 14. Brut. 92. *P. Dolabella*,

Caecin. 8. praetor urbanus. *P. Dolabella*,

ad Div. 8, 4. quindecimvir.

Cn. Domitius, *Cn. f.* (v. *Sueton Ner. 1.*)

HISTORICUS:

Brut. 26. Consul. Font. 12. Arvernos & Allobroges vicit. Verr. 1, 59. pro Cluent. 42. censor. *Cn. Domitius, Aenob. Cn. f. Cn. n.* Agr. 2, 7. Corn. 1. Caecil. 20. M. Silanum vexat. Or. 2, 56. Brut. 44. Deiot. 1. Consul. *Cn. Domitius Calvinus.* Deiot. 5. Coel. 13. & Q. Fr. 2, 13. praetor. Sext. 53. Q. Fr. 1, 2, 5. trib. pl. Flacc. 13. legatus L. Flacci in Asia. *Cn. Domitius, L. Aenob. F.* Phil. 2, 11. de Caesaris percussoribus. Phil. 10, 6. ad Div. 8, 14. *Ad eum est epist.* 22. L. 6. ad Div. *L. Domitius,* Verr. 5, 3. praetor Siciliae. *L. Domitius Aenobarbus, Cn. f. Cn. n. Cn. pron.* Att. 1, 1. Ciceronem in petitione Consulatus juvat. Mil. 8. quaesitor in causa Milonis. ad Div. 8, 14, 16, 12. ei ulterior Gallia decernitur a senatu, ut Caesari succedat. Att. 8, 1. & 8. Corfinii se tradit Caesari. Vatin. 10. laudatur. Brut. 77. Verr. 1, 3. ad Div. 6, 21. 8, 1. 8, 8. 12. &c. *Domitius,* Appulus. Phil. 11, 6. Septemvir Antonianus, ad Div. 8, 15.

Dorilaus, Deiot. 15. legatus Deiotari ad Caesarem.

Doris, Locrensis. Tusc. 5, 20.

Dorotheus, Verr. 2, 36. Thermitanus.

Doterio, Att. 1, 6. histrio.

I N D E X

Draco, Or. 1, 44. primus Athenienfium legislator.

Druidae, Div. 1, 41.

C. Livius Drusus, Brut. 28. **C. Drusus**, C. Fil. Brut. 28. Tusc. 5, 38. **Jctus. M. Drusus**, C. Fil. Brut. 28. tribunus. **M. Drusus**, M. fil. Dom. 46. trib. pl. & Pontifex. Offic. 1, 30. severitas. Cluent. 56. Postum. 7. Mil. 7. domi suae interficitur in tribunatu. Nat. D. 3, 33. ejus percussor fuit **Q. Varius Drusus**, ad Div. 8, 14. homo turpibus libidinibus deditus. Att. 2, 7. ubi *Pisauensis vocatur*. ad Div. 11, 19. Att. 4, 15. 16. a Cicerone defenditur.

Caeso f. K. Duillius, ad Div. 9, 21. consul.

C. Duillius, M. F. Or. 45. dicitur & **Duellius** & **Bellius**, item **Billius**. Senect. 13. **Poenos** primus classe vicit.

Duris, Samius, Att. 6, 1.

C. Duronius, Att. 5, 8. **M. Duronius**, Or. 2, 16. accusator.

Dyrrhachinus, Verr. 3, 59. princeps Centuripinorum.

E.

Echecrates, Fin. 5, 29. **Pythagoreus**, **Locrensis**, Platonis aequalis.

Echion, pictor, Parad. 5, 2.

HIST

ria, Leg. 1, 1

linus, Acad.

lius, de Or. 2

Egnatius, C

nius Maximus,

licinus, ad Att

15. foenerato

us Rufus, ad D

nanus, negotia

gnatulejus,

ltomarus,

thodolus, F

ius, Terina

pedocles,

ysicus. Nat. I

t. Acad. 2, 13.

pirici, Acad

platorius, a

ymion, Fin.

8.

uasi, Nat.

nius, Att.

e Calabria,

u. p. Archia.

de Homerum.

u. de Divin. 1,

uinondas,

HISTORICUS.

- Egeria**, Leg. 1, 1. Nympha.
Egefinus, Acad. 4, 6. Academicus.
Egilius, de Or. 2, 68. festivus homo.
Cn. Egnatius, Cluent. 48. senator. *Egnatius Maximus*, ad Att. 13, 34. *Egnatius Sidicinus*, ad Att. 6, 1. *L. Egnatius*, Att. 10, 15. foenerator 7, 18. 4, 12. *L. Egnatius Rufus*, ad Div. 13, 43. &c. eques Romanus, negotiator.
L. Egnatulejus, Phil. 3, 3. quaestor.
Egritomarus, in Caecil. 21. Gallus.
Eleiodolus, Font. 5.
Elifius, Terinaeus, Tusc. 1, 48.
Empedocles, Or. 1, 50. Agrigentinus, phycus. Nat. D. 1, 12. elementa Deos facit. Acad. 2, 13.
Empirici, Acad. 2, 39. *genus medicorum*.
Emplatorius, ad Div. 1, 8.
Endymion, Fin. 5, 20. ejus somnus, Tusc. 1, 38.
Engonasi, Nat. D. 2, 42. fidus.
M. Ennius, Att. 15, 26. *Q. Ennius*, Rudius e Calabria, poeta suo tempore praestans. p. Archia. 9. Acad. 4, 27. somniat se esse Homerum. Acad. 4, 16. ejus Epicharmus. de Divin. 1, 13. ejus Andromacha &c.
Epaminondas, ad Div. 5, 12.

INDEX

- Ephorus**, Or. 2, 13. 23. Brut. 56. Or. 51, 57. **Cumaeus**.
- Epicharmus**, Tusc. 1, 8. **Siculus**, poeta acutus. ad Att. 1, 19.
- Epiclesus**, de Amic. 26. *fabulae nomen*.
- Epicrates**, Att. 2, 13. est *Pompejus M. Epicrates*, ad Div. 16, 21. princeps Atheniensium. *Epicrates*, Verr. 2, 9. **Agyrinensis**, frater **Sosippi**. *Epicrates*, Verr. 2, 21. **Bidinus**.
- Epicurus**, Fin. 7. non eruditus. ejus sententia de summo bono explicatur, Fin. 1, 1. c. 9-21. refellitur lib. 2. Brut. 85. *ειρωνεια* Socratis reprehendit. Acad. 4, 42. cum Cyrenaicis de voluptate non consentit. ibid. 30. Dialecticos contemnit & ridet. N. D. 1, 16. ejus liber de regula & judicio, cap. 16, seqq. & refellitur eodem libro 1, 30. 2. 23. Div. 1, 3. balbutit de natura deorum. N. D. 1, 24. &c. &c.
- Epigoni**, opt. g. d. 6. *Tragoedia Aeschylī & Accii*. Tusc. 2, 24. Off. 1, 31.
- Epimenides**, Cres, Divin. 1. Leg. 2, 11.
- M. Eppius**, ad Att. 8, 11. *Pompejanus*, laudatur.
- Eppuleja**, ad Div. 6, 12. uxor **T. Ampii Balbi**.

HIST

us Trojanus,
atosthenes,
scripsit.
echtheus, v
rex Athenis.
trici, Or. 3
phyla, vel
Amphiarai uxor.
os, Att. 10, 15.
Erucius, S. B
Uernus, Co
eocles, de C
anorum filius.
andrus, Ac
buleus, N. D
epinae.
ulida, Verr
ulides Gros
hadia, Pif. 3
ulides, Acad.
ulides, de Or.
lemus, Div.
chotelis.
lorus, Div. 2
nerus, de N
Flacc. 25.
Phil. T. V.

HISTORICUS;

Equus Trojanus, ad Div. 7, 14. fabula Livii.
Eratosthenes, ad Att. 2, 6. Geographica
scripsit.

Erechtheus, vel **Erichtheus**, Sext.
21. rex Athenis. Fin. 5, 22. N. D. 3, 19.

Eretrici, Or. 3, 17. Acad. 4, 42.

Eriphyla, vel **Eriphyle**, Verr. 4, 18.
Amphiarai uxor. Inv. 1, 50.

Eros, Att. 10, 15. ad Div. 12, 26. Q. Rosc. II.
C. Erucius, S. Rosc. 13. accusator.

C. Efernus, Coel. 30.

Eteocles, de Offic. 3, 21. Oedipi regis The-
banorum filius.

Evandrus, Acad. 4, 6.

Eubuleus, N. D. 3, 21. filius Jovis & Pro-
serpinae.

Eubulida, Verr. 5, 42. Herbitensis.

Ebulides Grosphus, Verr. 3, 23.

Euchadia, Pis. 36.

Euclides, Acad. 4, 42. discipulus Socratis.
Euclides, de Or. 3, 33. Geometra.

Eudemus, Div. 1, 25. Cyprius, familiaris
Aristotelis.

Eudoxus, Div. 2, 42. Platonis auditor.

Evemerus, de Nat. D. 1, 42. expressus ab
Ennio.

Evius, Flacc. 25. Bacchus.

Opp. Phil. T. V.

R

INDEX

- Eumenidas Halicyensis**, Verr. 5, 7.
Eumenides, Nat. D. 3, 18.
Eumolus, N. D. 3, 21. filius Atrei.
Euphorion, Chalcidensis, de Div. 2, 64.
 poëta *Tragicus*. Tusc. 3, 19. Euphorionis
 cantores.
Eupolemus, Calæcinus, Verr. 4, 22.
Eupolis, Brut. 9. veteris comoediae poëta
 Att. 6, 1, Brut. 15.
Euripides, Tusc. 3, 13. Anaxagorae disci-
 pulus. Tusc. 4, 29.
Europa, Verr. 4, 60.
Eurydica, Div. 1, 20.
Eurypylus, Tusc. 2, 15. 16.
Eurystheus, Acad. 4, 27. Tusc. 2, 8.
Eurysthenes, Div. 2, 43.
Euthydemus, ad Div. 13, 56.
Euthyonus, Tusc. 1, 48.
Eutrapelus, Phil. 13, 2.
Eutychedes, Att. 4, 15. libertus Attici.
Eutychedes, pro S. Rosc. 16. nomen co-
 micum.
Exegistus, Pis. 36.
Exitius, Phil. 13, 13. Philadelphi frater,
 Antonianus.

F.

- L. Roscius Fabatus**, Att. 8, 12. ad Div. 10,
 33. interlit in proelio Mutinensi.

HISTORICUS,

Q. Faberius, Att. 13, 8. 12, 21.
Fabius, de Divin. 2, 33. de Fat. 6, 7. *Fabius*, Att. 2, 1. adulter Clodiae. **C. Fabius**, Tusc. 1, 2. **C. Fabius**, Att. 7, 3. Caesaris legatus. **C. Fabius**, ad Q. Fr. 1, 2. 2. **M. Fabius**, Font. 12. **M. Fabius Gallus**, ad Div. 7, 24. Epicureus, librum scripsit de M. Cato-
 ne. Att. 8, 12. ad Div. 2, 14. 7, 23. **M. & Q. Fabii**, ad Div. 13, 59. 15, 14. fratres. ibid. 9, 26. **Fabius Luscus**, Att. 4, 8. **Numerius Fabius Pictor**, **C. Pictoris** f. Div. 1, 21. **Q. Fabius**, Agrar. 2, 33. consul. **Q. Fabius Pictor**, **C. f. C. n.** historicus, anna-
 lium scriptor. Or. 2, 12. Div. 1, 26. **Q. Fabius**, *Allobrogicus* Or. 2, 66. Act. 1. in Verr. 7. **Q. Fabius Virgillianus**, ad Div. 3, 3. 4. legatus Appii Pulchri in Cilicia Att. 8, 11. Pompejanus. **Q. Fabius Labeo**, *Cunctatoris nepos*. Br. 21. Juris & antiquitatis peritus. Off. 1, 10. arbiter Nolanis & Neapolitanis datus est. **Q. Fabius Saguntinus**, Balb. 22. **Ser. Fabius Pictor**, Brut. 21. Juris & antiquitatis peritus.

C. Fabricius, Brut. 14. ad Pyrrhum lega-
 tus missus. Balb. 22. consul. Off. 1, 13. per-
 fugam Pyrrho dedit. 4. justus nominatur.
 Tusc. 3, 23. in urbe sepultus est. Leg. 2, 23.

I N D E X

add. Orat. 2, 66. 3, 15. Planc. 25. C. & L. *Fabricii*, Cluent. 16. Aletrinales, Oppianici familiares. Q. *Fabricius*, Sext. 35. trib. pl. cf. in Sen. post Red. 8.

Fadius, ad Div. 10, 32. miles. Q. *Fadius*, Phil. 2, 2. libertinus. Q. *Fadius Gallus*, Fin. 2, 17. ejus filia *Fadia* ibid. Sex. *Fadius*, ad Div. 7, 20. T. *Fadius*, Att. 3, 23. trib. pl.

Falcidius, Flacc. 37. C. *Falcidius*, Manil. 19. trib. pl. & anno post legatus.

C. Fannius, C. F. Brut. 26. cf. Or. 3, 47. C. *Fannius*, M. F. Brut. 26. Laelli gener. Br. 21. Or. 2, 67. scripsit annales. conf. Tusc. 4, 17. Leg. 1, 2. Brut. 87. Att. 4, 16. C. *Fannius*, C. F. Sext. 53. trib. pl. Har. Resp. 6. pontifex, Att. 2, 24. subscripsit in P. Clodiam 7, 15. 8, 15. praetor Siciliae. Phil. 13, 6. C. *Fannius*, Verr. 1, 49. eques Rom. C. *Fannius Chaerea*, Q. Rosc. 1. homo Graecus. M. *Fannius*, Brut. 26. orator bonus. M. *Fannius*, S. Rosc. 5. praetor.

M. Faucius, M. F. ad Div. 13, 11. eques Rom. decurio Arpinatium.

M. Favonius, Att. 2, 1. accusat Nasicam, Cn. Pompeji socerum. ad Div. 8, 9. in petitione praeturae praeteritur. Att. 1, 14.

H 15

... Catone ce
... ad Div.
... Att. 5.
... Sull.
... Clue
... Agrar. 1, 6. A
...
... Att. 8
... Peridius, a
... Ridiculan
... enator. Clu.
... Fidulus,
... Marcus Fig
... gionis collega
... cum Lent
... ad Att. 1,
... eg. 2, 25. sepe
... Varius Fim b
... 7. Or. 2,
... auctor in
... Tribunatu
... 7. cum C. Me
... Varius Fimbria,
... qualisator
... ni, fratres,
... idius, Sext
... dur.

HISTORICUS.

cum Catone comitia Clodii de sacris rei dis-
solvit. ad Div. 8, 11. Mil. 9, 16.

Fausta, Att. 5, 8. T. Milonis uxor.

Faustus, Sull. 18. est L. Cornelius Sulla. Et
ejus filius, Cluent. 34. Vat. 14. Att. 4, 10.
Agrar. 1, 6. Att. 10, 1. *de quibus vide in
Sulla.*

Feralia, Att. 8, 24.

M. Feridius, ad Div. 8, 9. eques Rom.

C. Fidiculanus Falcula, Caecin. 10.
senator. Clu. 37.

C. Fidulus, Vat. 13.

C. *Marcus* Figulus, Nat. D. 2, 4. P. Sci-
pionis collega in consulatu. Div. 2, 35. Br.
20. cum Lentulo consul. C. *Marcus* *Figu-*
lus, ad Att. 1, 2. consul cum L. Caesare. de
Leg. 2, 25. sepulcrum ejus sumtuosissimum.

C. *Flavius* Fimbria, Brut. 45. accusatus:
Font. 7. Or. 2, 22. qualis orator. Brut. 24.
bonus auctor in senatu. Planc. 21. in peti-
tione Tribunatus pl. repulsam tulit. Ra-
bir. 7. cum C. Mario Cos. *adde* Off. 3, 19. C.
Flavius Fimbria, Brut. 66. M. Crassi inimi-
cus, qualis orator. S. Rosc. 12. homo insanus.

Firmani, fratres, Att. 4, 7.

Firmidius, Sext. 52. Clodianarum opera-
rum dux.

I N D E X

C. Flaccus, e Valeriis. Quint. 7. imperator
 & praetor Galliae. *C. Flaccus*, L. fil. ad
 Div. 3, 4. *C. & M. Flaccus* Aviani, fratres,
 ad Div. 13, 32, 78. *L. Flaccus, e Valeriis*,
 Phil. 11, 8. consul (DCXXII.) Flamen
 Martialis. *L. Flaccus, e Valeriis*, Brut. 62.
 consul. Planc. 36. Saturninum opprimit
 cum collega Mario. Att. 3, 7. Flacc. 25.
L. Flaccus, e Valeriis, Agr. 3, 2. Interrex.
L. Flaccus, L. Censoris fil. Flacc. 26. Planc.
 11. *Q. Metelli Cretici* legatus &c. Cat. 3, 2.
 Flacc. 1. &c. Att. 1, 19. *M. Flaccus*, Or.
 2, 70. Nasicam accusavit. Dom. 38. add. *M.*
Fulvius. Fl. P. Flaccus, ad. Div. 9, 21. ac-
 cusat *M. Carbonem*. *Q. Flaccus*, Att. 4, 3.
 Clodianos quosdam, Ciceronem persequen-
 tes, interfecit.

Flaminius Circus, in Sen. p. Red. 6, 7. &c.
C. Flaminius, Brut. 14, 19. de Inv. 2, 17.
 de Leg. 3, 9. seditiosis tribunis annumera-
 tur. Nat. 2, 3. Div. 1, 35. 2, 33. bis consul
 fuit. *C. Flaminius*, Cluent. 45. 53. Aedilis
 Curulis. *L. Flaminius, e Quintiis, Titi fra-*
ter, Cato 12. *T. Flaminius, Flamma*. Att.
 12, 52. *T. Flaminius, e Quintiis*, Verr 1, 20.
 Muren. 14. Philippum Macedoniae regem
 vincit. *T. Flaminius*, Brut. 28, 74. bene La-
 tine locutus est, literas nesciit.

HISTORICUS.

C. Flavius, ad Div. 13, 31. eques Rom. **C. Flavius**, Planc. 42. quaesitor in causa Plancii. **C. Flavius Pufio**, Cluent. 56. eques Romanus. **Cn. Flavius**, ad Att. 6, 1. scriba, aedilis Appii. v. Or. 1, 41. Muren. 11. Att. 6, 1. *ab eo Jus Flavianum dictum est.* **L. Flavius**, eques Romanus, Verr. 1, 5. 5, 7. 59. **L. Flavius**, Att. 1, 18. 19. trib. pl. Q. Fr. 1, 2. 2. praetor designatus *Caesare & Bibulo Coss.* Att. 10, 1. ei a Caesare legio & Sicilia destinatur. **Q. Flavius**, Tarquinienfis, Q. Rosc. 11.

Flora, Mater, Verr. 5, 14.

Florius, Cluent. 59. Larinas.

Fons, Leg. 2, 22. fontis ara prope Romam.

Fonteja Gens, Dom. 44. *plebeja.* **Fonteja**, Font. 17. soror M. Fonteji, virgo Vestalis. **C. Fontejus**, pro Font. 4. legatus M. Fonteji. **M. Fontejus**, Att. 4, 15. Font. 1. sqq. praetor Galliae per triennium e praetura, *pro quo est tota oratio.* **P. Fontejus**, Dom. 13. & 29. homo plebejus, qui P. Clodium adoptavit.

M. Fontinus, Att. 1, 6.

Fortuna, Div. 2, 41. ejus templum Praeneste; ejus oraculum, Leg. 2, 11.

Frangones, Att. 14, 10. *nomen militis veterani,*

INDEX

- Fuffanus**, Att. 7, 15. praetor Siciliae.
- C. Fuficius**, Verr. 2, 12.
- L. Fufidius**, Br. 29. mediocris patronus.
- Q. Fufidius**, Pison. 35. eques Rom. negotiator.
- A. Fufius**, ad Div. 13, 2. Ciceronis intimus, homo eruditus. **L. Fufius**, Brut. 49, 62. Off. 2, 14. cf. Or. 3, 13. 2, 22. **Q. Fufius**, **Calenus**, ad Div. 5, 6. Trib. pl. Phil. 8, 3. pacem cum Antonio suadet. Att. 1, 6. legem de religione fert pro Clodio. ibid. 9, 2.
- C. Fulcinius**, Phil. 9, 2. legatus. **M. Fulcinius**, pro Caecin. 4. Tarquiniensis.
- Fulvinafter**, ad Att. 12, 44. imitator Fulvini.
- M. Fulvius Flaccus**, Catil. 1, 11. consularis. Dom. 38. de senatus sententia interficitur, domus evertitur & publicatur, & in area porticus Catuli exstruitur. Brut. 28.
- M. Fulvius Nobilior**, Muren. 14. de Aetolis triumphat. Tusc. 1, 2. **M. Fulvius Nobilior**, Att. 4, 16. condemnatur. **P. Fulvius Veratius**, Flacc. 20. **Q. Fulvius Flaccus**, Agrar. 2, 33. consul. Verr. 1, 41. censor. **Ser. Fulvius Flaccus**, Brut. 21. mediocris orator, Brut. 32.
- C. Fundanius**, Q. Fr. 1, 2. 3. amicus Ci-

HIST
 onis, socer Va
 pr. M. Fund
 fulanus, A
 ronis.
 rfanus,
 onis, laudatur
 na, Nat. D.
 2. templum.
 rianus, poeta
 null patris. C
 tamentis tollit
 30. Brut. 2
 & literatus
 qui memor
 nic. 4. M. Fu
 silium mittitur
 nes Rom. P.
 rianus. P. Furi
 ptilimus. P.
 ilinae. Q. Furi
 nes Rom. Furi
 rianus, Verr. 5. 4
 rianus, ad I
 11. de Cice
 Att. 5, 18. ad
 equus Planci d

HISTORICUS.

eeronis, *socer Varronis*. *M. Fundanius*, fr.
Or. pr. *M. Fund.* Petit, Conf. 5.

Funifulanus, Att. 5, 4. it. 10, 15. debitor
Ciceronis.

T. Furfanius, *Milon*. 27. *judex in causa*
Milonis, laudatur. ad Div. 6, 8.

Furina, Nat. D. 3, 18. *lucus ejus*. *Q. Fr.*
3, 1. 2. *templum*.

A. Furius, *poëta*, Brut. 35. *familiaris Q.*
Catuli patris. *C. Furius*, Balb. 8. *legem de*
testamentis tulit. *L. Furius*, *Philus*. Off.
3, 30. Brut. 28. *perbene Latine locutus*
est & literatius quam ceteri. Or. 2, 37. *idem*
est, qui memoratur Arch. 7. Att. 2, 19.
Amic. 4. *M. Furius Camillus*, Dom. 31. *in*
exilium mittitur. *Num. Furius*, Or. 3, 21.
eques Rom. *P. Furius*, Att. 12, 5. vid. *I.*
Furius. *P. Furius*, Rabir. Perd. 9. *homo*
turpissimus. *P. Furius*, Cat. 3, 6. *socius*
Catilinae. *Q. Furius*, s. *Fufius*, Phil. 2, 16.
eques Rom. *Furius*, Balb. 20. *praedlator*.
Furius, Verr. 5, 43. *Heracliensis navarchus*.

C. Furnius, ad Div. 10, 1. *amicus Ciceroni*.
8, 11. *de Ciceronis supplicatione labo-*
rat. Att. 5, 18. ad Div. 8, 10. trib. pl. 10, 6.
8. *legatus Planci &c.*

I N D E X

C. & M. Fufius, Flacc. 20. equites Romani.
L. Fufius, orator. vid. L. Fufius.

G.

A. Gabinius, pro Corn. 1. post Redit, in Sen. 7. ejus mollities. Dom. 9. lege Clodia Syriam accipit. Leg. Man. 17. Phil. XIV, 8. ei uni contingit, ut supplicatio ob remp. bene gestam negaretur, cf. Qu. Fr. 2. 8. P. Gabinius, Capito, Arch. 5. praetor. in Q. Caecil. 20. accusatur a L. Pisone de repetundis. P. Gabinius, Cimber, Catil. 3, 3. Catilinarius.

C. Galba, Serv. Galbae oratoris filius, Or. 1, 56. Brut. 26, 32. & 34, P. Craffi Muciani gener, rogatione Manilla oppressus est. P. Galba, Verr. 1, 7. senator. Har. resp. 6. pontifex. Att. 1, 1. pro Mur. 8. Serv. Sulpitius Galba, de Or. 2, 65. Rabir. 7. orator. Brut. 21. eloquentia praestitit. Or. 1, 53. post praeturam Hispaniam obtinuit. Serv. Galba, (proavus Imperatoris) ad Div. 6, 18. sponsor fit pro Pompejo filio. Phil. 13, 15. ad Div. 10, 30. de percussoribus Caesaris, epistola ad Ciceronem de pugna Mutinensi, ad Div. 11, 18.

Galeo, Att. 11, 11. heredem Ciceronem facit.

HISTORICUS.

Galeotae, Div. 1, 20. interpretes portentorum in Sicilia.

Galli duo *sunt* ad Div. 8, 4.

C. Gallius, Verr. 3, 65. senator. *M. Gallius*, Q. F. Phil. 13, 12. praetorius, Antonianus. ad Att. 11, 20. 10, 15. *Q. Gallius*, Brut. 79. defenditur a Cicerone.

P. Gallonius *Praeco*, Quinct. 30. Fin. 2, 8. homo luxuriosissimus.

Gallus Cornelius, ad Div. 10, 32. poëta. *C. Gallus*, ad Div. 4, 6. de gente *Sulpicia*, consul Ligures vicit. *C. Gallus*, Brut. 23. Top. 12. Mur. 37.

Gamala, Att. 12, 23.

Gameleon, mensis Graeci nomen, Fin. 2, 31.

Gavianus *Evandrus*, ad Div. 12, 2. statuarius, libertus M. Aemilii.

L. Gavius *Firmanus*, Att. 6, 1. negotiator. ib. 3. contumeliosus est in Ciceronem. *P. Gavius Cosanus*, Verr. 5, 61. *T. Gavius Caepio*, Att. 5, 20. locuples & splendidus homo. *Gavius Olelus*, Sext. 33.

Gellii, Cn. & Sext. Div. 1, 26. Leg. 1, 2. historici Latini languidi & insciti. *Gellius*, Har. resp. 27. Att. 4, 3. Clodianus Sext. 51. Vatin. 2. homo seditiosus & popularis. *L. Gellius*, Brut. 27. 47. qualis orator fuerit.

INDEX

- L. Gellius*, Balb. 8. Cluent. 42. cenfor. ad Quir. p. redit. 7. 2. a Cicerone remp. conservatam in concione dixit. Pison. 3.
- Gelo*, N. D. 3, 34. Tyrannus Syracusanus.
- Geminus*, Tusc. 1, 37. cognomen Serviliorum.
- L. Genucilius Curvus*, ad Div. 13, 53.
- C. Geta*, pro Cluent. 42.
- M. Glabrio*, ex *Aciliis*, filius auctoris legis *Aciliae*. A&T. 1. in Verr. 2. praetor & quaesitor in causa C. Verris, Manil. 9. Harusp. resp. 6. pontifex.
- Glauce*, Nat. D. 3, 23. uxor *Upis*.
- C. Glaucia*, e *Serviliis*, de Or. 3, 41. 2, 61. & 65. Harusp. resp. 34. Rab. 7. praetor seditiosus. Catil. 3, 6. legem de repetundis tulit.
- Glaucippus*, Agrar. 1, 6.
- P. Globulus*, Flacc. 32, 34. praetor Asiae: e gente *Servilia*.
- Gorgias Leontinus*, Inv. 1, 5. antiquissimus fere rhetor. Orat. 1, 22. 3, 32. Fin. 2, 1. Ab hoc nomen habet Platonis dialogus contra sophistas, Or. 1, 11. *Gorgias*, ad Div. 16, 21. rhetor.
- Gorgo*, Verr. 4, 56. Medusa.
- C. Gorgonius*, Br. 48. eques Rom.

HISTOR

Macchus, Inv. 1
ponis Afr. min. co
consul & cenfor.
&c. ex consulat
9. Cenfor libert
populi in urbanis
iterum consul f
P. N. Africani ex
quentia ejus, & or
Nasica interemptus
P. N. Har. Resp.
excitatur ad fedit
Off. 2, 21. larg
urit. Tusc. 3, 20.
Br. 26. oration
annius. Br. 32. el
uzius, Rabir. Pe
nius.
ejus, ad Div.
nius, Verr. 5,
Q. Granius, po
em, Crassi, Catu
ritatem familiari
70. Planc. 14.
atildius, Arpi
lor fuit M. Cl
15. M. Antonii

HISTORICUS.

Ti. Gracchus, Inv. 1, 30. Pater. Lael. 27. Scipionis *Afr. min.* focer. Brut. 20. P. fil. bis consul & censor. Nat. D. 2, 4. Div. 1, 17. &c. ex consulatu Sardiniam obtinet. Or. 1, 9. Censor libertinos & reliquam fecem populi in urbanas tribus conjecit. Inv. 1, 30. iterum consul fit. *Ti. Gracchus*, Ti. fil. P. N. *Africani ex filia nepos*, Brut. 27. eloquentia ejus, & orationes. Off. 1, 22. a P. Nafica interemptus est. *C. Gracchus*, Ti. F. P. N. Har. Resp. 20. morte fratris *Tiberii* excitatur ad seditiones Div. 1, 26. Cluent. 54. Off. 2, 21. largitionibus aerarium exhaurit. Tusc. 3, 20. Dom. 9. lex de provinciis. Br. 26. orationem contra eum habuit C. Fannius. Br. 32. eloquentissimus. Or. 3, 60. *Gracchus*, Rabir. Perd. 7. servus, postea libertinus.

Graecaeus, ad Div. 11, 7, 12.

P. Granius, Verr. 5, 59. negotiator in Sicilia. *Q. Granius*, praeco, hominum summorum, Crassi, Catuli, aliorumque propter dicacitatem familiaris. v. Brut. 43. 46. Or. 2, 60. 70. Planc. 14.

M. Gratidius, *Arpinas*, Legg. 3, 16. Hujus soror fuit M. Ciceronis oratoris avia. Brut. 45. M. Antonii Or. familiaris & prae-

I N D E X

fectus in Cilicia, ibi interfectus est. *M. Gratidius*, Flacc. 21. ad Q. Fr. 1, 3. legatus Q. fratris in Asia.

M. Gratidianus, *M. Gratidii superioris fil. adoptatus*, Leg. 3, 16. homo turbulentus, a Catilina crudeliter interficitur.

Gratius, Arch. 4. accusator Archiae.

T. Gutta, Cluent. 26. senator Rom. homo sordidus c. 36. reus de ambitu, c. 45. *Gutta*, ad Q. Fr. 3, 8.

Gyges, Offic. 3, 9.

H.

Hadrianus, *C. Fabius*, Verr. 1, 27. 5, 26. praetor Africae.

Hagesaretus Larissens, ad Div. 13, 25. hospes Ciceronis.

M. Halienus Pelignus, Tusc. 4, 22. *Halienus*, ad Q. Fr. 1, 1. 3. legatus Q. Ciceronis.

Halimetus, Att. 4, 12.

Hamilcar, Carthaginienfis, Divin. 1, 24. *Hamilcar*, Off. 3, 20. pater Hannibalis.

Hannibal, Phil. 5, 10. Div. 1, 24. ejus somnium, quo jubetur Italiae bellum inferre. Off. 1, 13. Romam mittit de captivis permutandis. 1, 12. crudelis. 1, 30. callidus. Or. 2, 18. exsul apud Antiochum &c.

HIST O
 20, Tusc. 5, 32
 nodius, Tusc.
 tyrannide libe
 palus, N.D. 3
 ad Div. 16, 2
 trubal, Verr.
 38. Carthag
 Balb. 22. Gai
 ato, Off. 3, 15
 ba, Fat. 15, 1
 de. 3, 26. in
 ctum,
 ator, Div. 1,
 efias, Cyren
 Magnesium, I
 Att. 12, 6. u
 1
 ejus, Verr.
 Hujus, Cluent
 ra, Or. 49. P
 ens, N. D. 1
 augur. Troj
 ius, Att. 5,
 eo, ad Div. 1
 aicus, Or.
 le, Or. 49. a
 ius Manciu

HISTORICUS.

Hanno, Tusc. 5, 32.

Harmodius, Tusc. 1, 49. patriam, Athenas, tyrannide liberat.

Harpalus, N. D. 3, 34. praedo felix. *Harpalus*, ad Div. 16, 24. servus Ciceronis.

Hasdrubal, Verr. 3, 54. *Hasdrubal*, Nat. D. 3, 38. Carthaginem evertit. *Hasdrubal*, Balb. 22. Gaditanus.

Hecato, Off. 3, 15. Rhodius quidam.

Hecuba, Fat. 15. uxor Priami. Div. 1, 21. Tusc. 3, 26. in canem conversa propter luctum.

Hector, Div. 1, 30. Homericus.

Hegesias, *Cyrenaeicus*, Tusc. 1, 34. *Hegesias*, *Magnesium*, Brut. 83. orator Atheniensis. Att. 12, 6. utitur dicendi genere conciso.

C. Hejus, Verr. 2, 5. 4, 2. Mamertinus.

Cn. Hejus, Cluent. 38.

Helena, Or. 49. Phil. 2, 22.

Helenus, N. D. 2, 3. Legg. 2, 13. Div. 1, 40. augur. *Trojanorum Priami filius*.

Helenius, Att. 5, 12. *Grammaticus*.

Helico, ad Div. 16, 18.

Hellanicus, Or. 2, 12. historicus.

Helle, Or. 49. a qua *Hellepontus*.

Helmius Mancina, Or. 2, 66.

INDEX

P. Helvidius Rufus, Cluent. 70. eques Rom.

Helvius, Lamia. Or. 2, 65.

Hephaestus, ad Q. Fr. 1, 2. 2. Apamenfis.

Heracleo, Verr. 5, 36. archipirata.

Heraclides Temnites, Flacc. 18. *Heraclides, Ponticus*, Tusc. 5, 3. Div. 1, 23. auditor & discipulus Platonis. Nat. D. 1, 13. Leg. 3, 6. de republica scripsit.

Heraclius, Centuripinus, Verr. 2, 27. *Heraclius, Syracusanus*, Verr. 2, 5. & 14. *Heraclius*, Verr. 3, 37. *Tissensis*.

Heraclitus Ephesius, Tusc. 5, 36. Physicus. Acad. 4. 37. de Fin. 2, 5. de Nat. D. 3, 14. de Div. 2, 64. valde obscurus & quidem, de Nat. D. 1, 26. consulto. *Heraclitus Tyrius*, Acad. 4, 4.

Hercules, N. D. 3, 16. sex Hercules inveniuntur. Off. 1, 32. prodicius. ad Div. 5, 12. Xenophontius. pro Dom. 52. sacra docuit.

C. Herennius, Act. 1. in Verr. 13. C. *Herennius*, Sexti fil. ad Att. 1, 18. Trib. pl. L. *Herennius*, Verr. 5, 59. argentarius Lepitanus. Verr. 1, 5. negotiator Africanus. L. *Herennius*, pro Coel. 11. disertus. M. *Herennius*, Brut. 45. Muren. 17. mediocris orator.

Heri-

HIST

illius, de Or.
dicuntur Heri

5.
machus, Aca
reus. Hermac

16.
macreon. In
magoras, In

betor celeberrim
nis translative
mia vel He

Q. Fr. 1, 2. 4.
armippus,
rum. Hermip

polla.
mo, Att. 5.
mobius, Fl.

modorus, A
Or. 1, 14. cel
modorus, Ep

ogenes, A
Att. 12, 25. I

odes, Att. 2,
6, 1. &c.
odotus, Or.

stiam ornavi
te, fabulosas.
Phil. T. V.

HISTORICUS.

Herillius, de Or. 3, 17. Carthaginienſis, a quo dicuntur Herillii. Acad. 4, 42. Fin. 2, 5. 2, 25.

Hermachus, Acad. 4, 30. Fin. 2, 30. Epicureus. *Hermachus*, Chius, de Haruſp. reſp. 16.

Hermacreon, Inv. 1, 30.

Hermagoras, Inv. 1, 6. & 51. Brut. 76. rhetor celeberrimus. Inv. 1, 11. conſtitutionis translative auctor eſt.

Hermia vel **Hermias**, ad Div. 16, 15. ad Q. Fr. 1, 2. 4. fervus Ciceronis.

Hermippus, Flacc. 19. legatus Temnitarum. *Hermippus*, Q. Fr. 1, 2. 2. Dionyſipolita.

Hermo, Att. 5, 21. fervus.

Hermobius, Fl. 18. Temnites.

Hermodorus, Att. 13, 21. *Hermodorus*, de Or. 1, 14. *celeber navalium architectus.*
Hermodorus, Ephēſius, Tuſc. 5, 36.

Hermogenes, Att. 12, 31. *Hermogenes*, ad Att. 12, 25. 13, 24. *cognomine Clodius.*

Herodes, Att. 2, 2. Athenienſis. *Herodes*, Att. 6, 1. &c.

Herodotus, Or. 2, 12. primus Graecorum hiftoriam ornavit. Leg. 1, 1. pater hiftoriae, fabuloſus. Or. 55, numero caret. de *Opp. Phil. T. V.*

INDEX

- Div. 1, 53. *Herodotus*, Verr. 2, 51. *Cephale-*
leditanus.
- Hesiodus*, N. D. 1, 14.
- Hicetas*, Acad. 4, 29. *philosophus Syra-*
cusius,
- Hiempfal*, Agrar. 1, 4. *rex Mauritaniae*,
populi Rom. amicus 2, 21. *Vatin.* 5.
- Hieras*, *Dejot.* 15. *legatus Dejotari.*
- Hiero*, Verr. 2, 14. *Syracusanus tyrannus.*
 N. D. 1, 22. *Hiero*, Verr. 4, 13. *Cibyrate*,
- Hierocles Alabandus*, Or. 2, 23. *Mene-*
clis Alaband. frater, orator tota Asia cele-
berrimus. Brut. 95, *argutus & sententiosus.*
cf. Or. 69.
- Hieronymus, Rhodius.* Or. 57. *Peripate-*
ticus. Acad. 4, 22. *cf. Fin.* 2, 3. & 6.
- Hilarus*, Att. 12, 37. 13, 19. *est servus &*
librarius, deinde libertus Ciceronis. Att.
 1, 12. *Alius Hilarus est ad Div.* 13, 32.
libertus Cn. Otacilii Nasonis & Att. 16, 4.
libertus Libonis.
- Hipparchus*, Att. 2, 6.
- Hippias Eleus.* Or. 3, 32. *Sophista celeberr-*
Socratis temporibus. conf. Brut. 8, 85.
Hippias, Pisistrati filius. Att. 9, 19. *Hip-*
pias, Philoxeni filius. ad Div. 13, 37. *Ca-*
lactinus. Hippias, Phil. 2, 25. *mimus.*

HIST
 Hippius, ad
 Pocrates, C
 Podamia, T
 Polytus, T
 1, 20. ab equi
 Pponax, Nat.
 po in Orat. 5
 Div. 7, 27. pr
 Hirtius, ad
 us, ad Div. 8
 Hirtius, Att.
 Caesar Ucliam
 Hirtius, ad
 15. Phil. 7.
 tum proficiscit
 incit, sed in op
 menias, V
 Hirtius.
 po vel Hipso
 nerus, Arch.
 ut nunc hab
 5. 18. ejus fa
 Tusc. 5. 39.
 gorgi aequalis
 Sen. 15. mult
 2, 10.
 atia, de Inv

HISTORICUS.

Q. Hippius, ad Div. 13, 76.

Hippocrates, *Cous*, Or. 3, 33.

Hippodamia, *Tusc.* 3, 12.

Hippolytus, *Thesei filius*. *Tusc.* 4, 11.
Off. 1, 20. ab equis Neptuni discerptus.

Hipponax, *Nat. D.* 3, 38. *Jambographus*,
a quo in *Orat.* 57. pes Hipponacteus, &
ad Div. 7, 27. praeconium Hipponacteum
dicitur.

Hirrus, ad Div. 8, 8. cognomen *Lucejorum*.

C. Hirrus, *Att.* 8, 11. Pompejanus, quem
Caesar *Ucillam* dixit. ad Div. 2, 10. 8, 9.

A. Hirtius, ad Div. 7, 33. *Phil.* 12. 4. *Phil.*
1, 15. *Phil.* 7, 4. ad bellum contra Anto-
nium proficiscitur. ad Div. 10, 33. Antonium
vincit, sed in oppugnatione castrorum perit.

Hismenias, *Verr.* 4, 42. Tyndaritanus
nobilis.

Hispo vel Hipso, ad Div. 14, 1.

Homerus, *Arch.* 8. Or. 3, 33. ejus libros
sic, ut nunc habemus, disposuit Pisistratus.

Fin. 5, 18. ejus fabula de Sirenibus explica-
tur. *Tusc.* 5, 39. caecus fuisse dicitur 5, 3.

Lycurgi aequalis. 1, 1. ante Romam vixit.
de Sen. 15. multis seculis ante Hesiodum.

Div. 2, 10.

Moratia, *de Inv.* 2, 26.

I N D E X

Horatii, Inv. 2, 26. *fratres; tergemini Romani*. Mil. 3.

M. Horatius Pulvillus, Dom. 53. Horatius, ad Div. 12, 30. Horatius, Balb. 17.

T. Hordeonius, Att. 13, 46.

Hortalus, Att. 2, 25. 4, 15. *cognomen est Hortensii*.

Hortensius, Att. 12, 5. *argentarius*. L.

Hortensius, Verr. 3, 16. *pater Q. Hortensii*.

Q. Hortensius L. f. Brut. 64. *annos XIX.*

natus causam primam egit. Or. 3, 61. *causam Africae defendit*. Off. 2, 16. *eius aedilitas*.

ad Div. 3, 8. *Ciceronis collega in auguratu*.

Att. 2, 3. *defendit Valerium*. Mil. 14. ad

Div. 8, 1. Q. Fr. 1, 3. *amicum Ciceronis se*

simulat. ad Div. 2, 16. *gloriatur, quod num-*

quam bello civili interfuerat. in Caecil. 7.

dominatio in judiciis & cupiditas notatur.

Att. 1, 16. Acad. 4, 1. *Philosophiam con-*

temnit. Acad. 4, 1. *eius memoria*. Brut. 88.

laus eloquentiae, & vita. Brut. 1. *eius*

mors. Hortensius, de Div. 1, 1. *liber Cice-*

ronis. Q. Hortensius, Q. fil. Phil. 10, 5. 6.

praetor Macedoniae. *idem est* ad Att. 7, 2.

Hostilianae Actiones, Orat. 1, 57.

Hostilius, N. D. 2, 3. *Rex Rom.* C. Hostilius Mancinus, Or. 1, 56.

HISTORICUS.

Hyades, N. D. 2, 43. fidus.

Hydra, N. D. 2, 44. fidus.

Hyperbolus, Atheniensis, Brut. 62. improbus.

Hyperides, Or. 1, 13. Or. 26. fatis in orationibus facetus. Or. 3, 7. Or. 31. ejus acumen &c.

Hyperion, N. D. 3, 21. sol.

Hypsaëus, Orat. 1, 36. P. Plantius *Hypsaëus*, Flacc. 9. ad Div. 1, 1. ad Att. 3, 8.
I.

Jacchus, Verr. 4, 60. e marmore.

Jalyfus, Verr. 4, 60. Herculis filius, N. D. 3, 21. Solis nepos. Or. 2. Att. 2, 21. pictura Rhodi, auctore Protogene.

Jamblichus, ad Div. 15, 1. Phylarchus Arabum, amicus Romanorum.

Jamidae, Div. 1, 41. haruspices.

Jason, Pheraeus, N. D. 3, 28. Off. 1, 30.

Ibycus Rheginus, Tusc. 4, 33.

Icadius, Fat. 3. praedo.

M. Iccius, Phil. 3, 10.

Idyja, N. D. 3, 19. Aeetae uxor, Medeae mater.

Iliona, Acad. 4, 27. *filia Priami.*

Indutiomarus, Font. 8. Gallus, Trevi-
rum dux.

INDEX

- Ino, Tusc. 1, 12. Cadmi filia.
- Iphigenia, Tusc. 1, 48. &c. Agamemnonis
filia immolatur pro civibus.
- Isiaci, Div. 1, 58. Isidis sacerdotes.
- Isidorus, Verr. 3, 34. mimus Att. 11, 4.
- Isocrates, Or. 2, 2. eloquentiae pater.
Brut. 12. Inv. 2, 2. ad Div. 1, 9. Or. 13.
laudatur a Platone in Phaedro.
- Juba, Agr. 2, 12. Hiempsalis filius, *Mauritaniae regis*, Capillatus.
- Jubellius Taurea, Pis. 11.
- Jubellii, Agr. 2, 34. nobiles Campani.
- Jugurtha, Manil. 20.
- C. Julius, L. F. Br. 48. orator. in Caecil. 19.
contendit cum Cn. Pompejo Strabone. cf.
Off. 2, 14. Or. 3, 3. *L. Julius*, L. F. frater
praecedentis, Font. 15. *L. Julius*, L.
F. Or. 3, 3. *L. Julius*, ad Div. 13, 6. *S.*
Julius, Cornel. 1. consul. Dom. 53. prae-
tor urbanus.
- Junia, gens patricia, ex qua *L. Junius Brutus*;
plebeja, ex qua reliqui *Bruti*. v. in *L.*
Brutus. *Junia*, ad Div. 15, 8. uxor C.
Marcelli patris.
- Junianus, v. Crassus.
- C. Junius, Verr. 1, 6. Cluent. 20. &c. C.
Junius, Cluent. 49. filius, *L. Junius*, Div.

HIST

16, 2, 8, 33. Na
Leg. 3, 20
Verr. 1, 51. M. J
M. Junius, pro
30. frater M.
7. senator. T.
48. Junius
ius est Att. 12.
no, N. D. 1, 28
na, diversa fig
piter, N. D.
tur. Fin. 3, 2*
Div. 7, 12. Lap
be signa celebr
us. Verr. 4, 5 J
Syraculis, Div.
35. stator, eju
a
ventas, Brut
at
entia, Plane
entius, Plan
is Curulis. M
senator justiffi
Ü
na & Kanus, it
ad Q. Fr.
4, 27.

HISTORICUS.

1, 16, 2, 8, 33. Nat. D. 2, 3. consul. *M. Junius*, Leg. 3, 20. *M. Junius*, Quint. 1. Verr. 1, 51. *M. Junius* praetor, Cluent. 45. *M. Junius*, pro Corn. 1. *P. Junius*, Verr. 1, 50. frater *M. Junii*. *Q. Junius*, Verr. 1, 7. senator. *T. Junius*, L. F. tribunitius, Br. 48. *Junius*, ad Div. 7, 23. *Alius Junius est* Att. 12. 14.

Juno, N. D. 1, 28. Argiva, Romana, Lanuvina, diversa figura. de Div. 1, 24. Lacinia.

Jupiter, N. D. 3, 21. tres Joves numerantur. Fin. 3, 20. Salutaris, Hospitalis. ad Div. 7, 12. Lapidus, c. 58. ejus tria in orbe signa celebrabantur, ad Div. 9, 16. *Minianus*. Verr. 4, 53. *Olympius*, ejus templum Syracusis. Div. 2, 41. puer lacteus. de Div. 1, 35. stator, ejus signum. in Pis. 35. *Urus*.

Juventas, Brut. 18. Dea. Att. 1, 18.

Juventia, Planc. 7. familia consularis.

Juventius, Planc. 24. primus de plebe Aedilis Curulis. *M. Juventius*, *Pedo*, Cluent. 38. senator justissimus. *T. Juventius*, Br. 48.

K.

Kana & Kanus, v. *Cana & Canus*.

L.

Labeo, ad Q. Fr. 1, 1. 14. *L. Labeo*, Heren. 4, 27.

INDEX

- T. Attius Labienus**, Rabir. Perd. 2. trib. pl. Att. 7, II. ad Div. 16, 12. discedit a Caesare, *cujus legatus fuerat*, & ad Pompejanos transit. Att. 8, 2. Div. 1, 32. e pugna Pharsalica fugit. Att. 7, 7. dives. *Q. Labienus*, T. patruus, Rabir. Perd. 7.
- D. Laberius**, ad Div. 7, II. 12, 18. *mimus*. *M. Laberius*, ad Div. 13, 8.
- Laches**, Divin. 1, 54. praetor Atheniensium.
- Laciadae**, Offic. 2, 18.
- Laco**, *Anagninus*. Phil. 2, 41.
- Lacydes**, *ex Academia II.* Acad. 4, 6. Tusc. 5, 37. peregrinatur.
- Laelia**, C. F. socrus L. Craffi, Brut. 58.
- C. Laelius**, sapientis pater, Phil. 11, 7. consul. *C. Laelius*, C. F. sapiens *dictus*, Off. 2, II. 3, 4. &c. Tusc. 5, 19. Fin. 2, 8. Diogenem Stoicum audivit & Panaetium. Or. 2, 84. Nat. D. 3, 2. Phil. 2, 33. augur. Or. 3, 7. in dicendo lenis. Off. 1, 30. in eo multa hilaritas. 1, 26. in omni vita aequabilis. Att. 4, 16. *D. Laelius*, Or. 2, 6. orator, L. Craffo adolescente. *D. Laelius*, Flacc. 1. Att. 8, II.
- C. & M. Laenii**, v. *Lenius*.
- C. Laenas**, *e Popilliis*, Balb. 11. *Laenas*, Att. 12, 13. 14. augur.

HISTORICUS.

- Laetus**, Att. 4, 9. amicus Ciceronis.
Laevinus, Verr. 3, 54. praetor Siciliae.
Laevus, *Cispius*, ad Div. 10, 18. Planci
 legatus.
Lajus, Tusc. 4, 33. Fat. 13. *Oedipi pater*.
Lais, ad Div. 9, 26. scortum Athenis nobile.
Lamia, Verr. 4, 26. femina Segeftana. *L.*
Lamia, ex Aeliis, ad Div. 12, 29. negotia
 in Asia habet. Sen. p. Red. 5. Sext. 3. eques
 Rom. ad Div. 11, 16. 17. praeturam petit.
Laomedon, Tusc. 1, 26.
Largius, Or. 2, 59. *Largus*, ad Div. 6, 8.
Lartes, seu potius Lar vel Lars Tolumnius,
 Phil. 9, 9. rex Vejentium.
Lartidius, Att. 7, 1.
M. Laterensis, e *Juvenctis*, Att. 2, 17.
 Planc. 1. studiosus Ciceronis. ad Div. 8, 8.
 praetor. Att. 12, 17. augur. ad Div. 10, 21.
 legatus M. Lepidi.
Latinus, ad Div. 12, 30.
M. Lecca, e *Porciis*, Catil. 1, 4.
Lejus, ad Att. 5, 20.
C. & M. Lenii, f. *Laenii*, fratres. ad Div.
 13, 63. Planc. 41. Sext. 63. Ciceronem ex-
 pulsum Brundisii in hortos suos recipiunt,
 contemptis Clodii minis, ad Att. 5, 20. 21.
Lentidius, Dom. 33. Sext. 37.

INDEX

Lento, Caesenijs, Phil. 12, 9.

Cn. Cornelius Lentulus, Clodianus, Verr. 2, 38. consul, Verr. 5, 7. Cluent. 42. censor. Flacc. 19. Temnitarum patronus. Dom. 47. Br. 64, 66. qualis Orator. *Ejus nomen est etiam* pr. L. Man. 23. Vatin. 11. Cn. Lentulus, Marcellinus, patrem Claudium Marcellum plebejum habuit, ad Div. 15, 10. Verr. 2, 42. patronus Siciliae, ad Q. Fr. 1, 2. 5. praetor. Har. Resp. 10. pontifex. Brut. 70. Cn. Lentulus Vaccia f. Vatia, ad Q. Fr. 2, 3. Cn. Lentulus, L. Manil. 19. tribunus pl. L. Lentulus, Brut. 20. L. Lentulus, Arch. 5. praetor. L. Lentulus, Har. R. 6. flamen Martialis. Vat. 10. L. Lentulus Crus, Pison. 31. praetor, ad Div. 12, 14. 6, 21. bello civili interiit Brut. 77. qualis orator fuerit. Multis aliis locis nomen ejus invenitur; v. c. ad Div. 10, 32. Att. 11, 6. &c. L. Lentulus L. F. ad Att. 4, 16. Att. 12, 7. P. Lentulus, Brut. 19. P. Lentulus, is, qui princeps Senatus fuit, in Caecil. 21. Agr. 2, 30. Brut. 28. satis eloquentiae habuit. Or. 1, 48. Catil. 3, 5. laudatur. P. Lentulus, P. principis Senatus nepos, cognomine Sura, Brut. 64, 66. Att. 1, 16. bis absolvitur. Cat. 3, 2. P. Lentulus Mar-

HIST

...ellius, filius M
 Brut. 35. P.
 ... ab hisfrione
 ... Off. 2, 10
 ... splendore vincit
 ... ad Senatum
 ... ad Div. 13
 ... Div. 12, 14. 6, 2
 ... L. Lentulus
 ... laudatur 7, 26.
 ... de Har. Resp.
 ... Lentulus, pue
 ... non, Verr. 5
 ... 3. Philiator
 ... onidas, Tu
 ... Leonidas, Ver
 ... onides, ad
 ... nensium, Att.
 ... vatium, Nat
 ... emilius Lep
 ... censor. Bis
 ... qui princeps
 ... Rabir. Perd.
 ... Brut. 27. co
 ... Or. 1, 10. i
 ... Lepidus, Rabir.
 ... nicus L. Sul

HISTORICUS.

cellinus, filius M. Marcelli, patris Aeserni-
 ni, Brut. 35. *P. Lentulus Spinter*, ita di-
 ctus ab histrione quodam, propter similitudi-
 nem, Off. 2, 16. consule Cicerone aedilis,
 splendore vincit omnes, ad Quir. p. Red.
 5. ad Senatum de Cicerone revocando re-
 fert. ad Div. 13, 48. Ciliciae Proconsul. ad
 Div. 12, 14. 6, 21. in bello civili perit. Brut.
 77. *L. Lentulus Spinter*, fil. ad Div. 1, 7,
 laudatur 7, 26. augur, Sext. 69, *Lentulus*,
 de Har. Resp. 17. orator gravis & disertus.
Lentulus, puer, Att. 12, 28. 30.

Leon, Verr. 5, 6. Megarenfis. *Leon*, Tusc.
 5, 3. Phliafiorum princeps.

Leonidas, Tusc. 1, 42. 49. Fin. 2, 19. 30.
Leonidas, Verr. 5, 5. Lilybaetanus.

Leonides, ad Div. 15, 21. princeps Athe-
 nienfium. Att. 15, 16. 18. 16, 16:

Leontium, Nat. D. 1, 33. meretricula.

M. Aemilius Lepidus, Or. 2, 71. Provinc.
 9. censor. Bis consul & Pontifex M. *Hic*
est, qui princeps Senatus passim dicitur; v.
c. Rabir, Perd. 7. *M. Lepidus Porcina*, M.
 fil. Brut. 27. consul. summus Orator, Brut.
 25. Or. 1, 10. ignarus legum & juris. *M.*
Lepidus, Rabir. Perd. 7. consul. Catil. 3, 10.
 inimicus L. Sullae. Verr. 3, 91. praetor Si-

INDEX

- cillae. *M. Lepidus*, Att. 8, 6. Catil. 1, 6.
 ad Att. 7, 12. *M. Lepidus, Triumvir*, Har.
 Resp. 6. pontifex. Phil. 5, 14. Pontifex ma-
 ximus. Mil. 5. ejus aedes. Phil. 5, 14. 15.
 reip. & optimatibus favet. 3, 9. supplicatio
 ei decernitur. ad Div. 10, 6. Phil. 13, 4. ad
 pacem cum Antonio hortatur. ad Div. 10,
 20. 21. perfidia ejus. 12, 10. hostis a Sena-
 tu judicatur.
- Lepiso, Flacc. 22. Trallianus.
- Q. Lepta, ad Div. 3, 7. 6, 18.
- Leptines, Or. 31. Atheniensis. *Leptines*,
 Phil. 9, 2.
- Lepus, Nat. D. 2, 44. fidus.
- Letilius, Verr. 2, 26. tabellarius.
- Leucippus, Nat. D. 1, 24. Acad. 4, 37.
- Leucothea, Nat. D. 3, 15. Ino, Dea ma-
 rina. Tusc. 1, 22. quae sit? 4, 34.
- Libera, Verr. 4, 49. *Proserpina*.
- Liberalia, Att. 6, 1. *dies festus*.
- Libertas, Dom. 35. ejus statua.
- L. Libo, e *Scriboniis*, Att. 13, 31. 32. ejus
 annales. *L. Libo*, ad Div. 1, 1. 7. 4. 11, 7.
 Att. 7, 12. focer Sext. Pompeji, M. F. Att.
 16, 4. *L. Libo*, Brut. 23. tribunus pl.
- Licina Atria, Quint. 3. *Licinae*, Brut.
 88. Dom. 53. Brut. 43. *Licina*, ad Div. 7.
 23. Cassil soror.

HIST
 ...ius, Or. 3
 ...papa. Licini
 ...refituitur. L
 ...quidam aut
 ...Licinius,
 ...tionis servus.
 ...Div. 7, 24.
 ...Licinius Arif
 ...52. C. Licin
 ...licinius, sacerdot
 ...Verr. 2, 49. P
 ...P. Licinius, C
 ...garii, fratre
 ...Att. 13, 44
 ...ur f. Ligu
 ...uent. 26. L.
 ...&c. Sext. 1
 ...st. 32. Ligu
 ...Ligurius, ad
 ...L. Att. 11
 ...L. Nat. D.
 ...Verr. 4, 17
 ...to, Nat. D.
 ...Att. 7, 8.
 ...L. Att.
 ...ad Div. 13
 ...L. Att.

HISTORICUS.

Licinius, Or. 3, 60. servus. *Licinius*, Mil.
 24. popa. *Licinius*, Phil. 2, 23. in tribuna-
 tu restituitur. *Licinius*, Q. Fr. 2, 1. liber-
 tus quidam aut negotiator, in provincia
 Asia. *Licinius*, Q. Fr. 1, 2. 4. Aesopi hi-
 strionis servus. C. *Licinius* Calvus, Brut. 81.
 ad Div. 7, 24. 15, 21. amicus Ciceronis.
 A. *Licinius* Aristoteles, Melitensis, ad Div.
 13, 52. C. *Licinius* Nerva, Brut. 34. C.
Licinius, sacerdos, Cluent. 48. L. *Licinius*
 Verr. 2, 49. P. *Licinius*, Varus, Or. 2, 61.
 P. *Licinius*, Coel. 25.

Ligarii, fratres, ad Div. 6, 13. *Ligar.* 12.
 cf. Att. 13, 44.

Ligur s. *Ligus* est cognomen Aellorum,
 Cluent. 26. L. *Ligur*, Verr. 1, 48. Att. 7,
 18. &c. *Sext. Ligur*, trib. pleb. Dom. 19.
Sext. 32. *Ligus*, pater, Att. 12. 23.

A. *Ligurius*, ad Div. 16, 18. Caesaris fa-
 miliaris, Att. 11, 9. Q. Fr. 3, 7.

Lindus, Nat. D. 3, 21.

Liso, Verr. 4, 17. Lilybaetanus.

Lisyto, Nat. D. 3, 16.

Livia, Att. 7, 8.

Livinejus, Att. 3, 17. L. *Livinejus* Try-
 pho, ad Div. 13, 60. L. Reguli libertus.

L. *Livius*, *Andronicus*, poëta, Brut. 18.

I N D E X

Senect. 14. Tusc. 1, 1. fabulam docuit. *Li-
vius Salinator*, Or. 2, 67.

C. Lollius, Att. 12, 21. *L. Lollius*, ad Div. 8, 8. *M. Lollius*, Verr. 3, 25. Q. fil. *Q. Lollius*, Verr. 3, 25. eques Rom. in Sicilia. *Q. Lollius*, Q. fil. Verr. 3, 25. *Lollius*, Att. 2, 2.

Longilius, Q. Fr. 2, 6. redemptor.

Longinus, est cognomen *Cassiorum*, Or. 1, 60.

Ti. Longus, Corn. 1. consul.

C. Luccejus, C. F. *Hirrus*, *Pupinia*, ad Div. 8, 1. *Cn. Luccejus*, Att. 16, 5. *L. Luccejus*, Q. Fr. Att. 9, 1. Pompejo familiaris, Att. 1, 11. inimicus fit Attici, ad Div. 5, 10. historica ejus facultas laudatur. *P. Luccejus*, ad Div. 12, 25. 30. *Q. Luccejus*, Verr. 5, 64. *Luccejus*, Flacc. 33. *Luccejus*, M. F. ad Att. 5, 21.

Lucilius, Or. 2, 70. *Lucilius Bassus*, Att. 12, 5. *C. Lucilius*, poëta, Or. 2, 6. ad Div. 12, 16. *L. Lucilius*, Balbus, Brut. 42. doctus. *L. Lucilius*, ad Div. 3, 4. *Q. Lucilius* Balbus, Nat. D. 1, 7. Stoicus. *Sext. Lucilius*, ad Att. 5, 20. T. Gavii Caepionis fil. trib. mil. *Lucilius*, ad Div. 12, 13. classi Dolabellae praefectus.

Lucretia, Lucretii Tricipitini filia, Leg. 2, 4. de Fin. 2, 20.

HISTORICUS.

M. Lucretius, Verr. 1, 7. senator. *Q. Lucretius* Vispillo, Brut. 48. Juris peritus. *Q. Lucretius*, Att. 4, 16. accusat Drusum, 7, 24. 25. familiaris Cassii. *T. Lucretius* Carus, Q. Fr. 2, 11.

Cn. Lucullus, Att. 15, 1. familiaris Ciceronis. *L. Lucullus*, Quint. 16. Juris peritus. *L. Lucullus*, e, *Liciniis plebejis*, Brut. 21. Acad. 4, 45. *L. Luculli avus*. *L. Lucullus*, L. F. L. N. Off. 2. 16. Acad. 4, 1. Off. 2, 16. magna aedilitate cum fratre functus est; Cluent. 49. Sext. 27. *L. Manil.* 8. *Muren.* 15. res in Asia gestae. Brut. 62. a forense eloquentia alienus. Fin. 3, 2. Bibliotheca. Leg. 3, 13. Att. 1, 19. historiam Graece scripsit. Verr. 4, 66. *Lucullus filius*, Fin. 3, 2. ejus tutor *M. Cato*, Phil. 10, 4. Att. 13. 6. *M. Lucullus*, L. fil. L. N. de Off. 2, 16. Cluent. 49. consul cum *C. Cassio*. Verr. 2, 8. Macedoniae proconsul. Pison 19. Att. 1, 18. uxor ejus. Brut. 62. a forense eloquentia absuit. Dom. 52. Har. resp. 6. &c. pontifex. Att. 13, 6. legatus fratris.

Lupercalia, Phil. 2, 33. 3, 5. Q. Fr. 2, 13.

Luperci, Phil. 2, 34. 7, 1. Coel. 11.

Lupus, Nat. D. 1, 23. *P. Lupus*, ad Div.

1, 1. trib. pl. Att. 8, 12. 9, 1. praetor, ad

Div. 11, 5. 6. 7. 12. familiaris Cassii & Bruti.

INDEX

- M. Lurco, *ex Aufidiis*, Flacc. 4. Att. 1, 16. trib. pl.
- Luscienus, Att. 7, 5.
- Luscinus, Agrar. 2, 24.
- C. Luscius Ocrea, Q. Rosc. 14. senator.
- Q. Lutatius, Or. 2, 41. Phil. 2, 5. Q. Lu-
tarius, Diodorus, Verr. 4, 17. Lilybaetanus.
- Lyco, Tusc. 3, 32.
- Lycomedes, de Amicit. 20.
- Lycurgus, *legislator*, Tusc. 5, 3. Homeri
tempore vixit, Div. 1, 42. leges suas au-
toritate Apollinis Delphici confirmat, Offeronis.
1, 22. laudantur leges, Acad. 4, 44. *Ly-
curgus*, Brut. 9, 34. orator Atheniensis.
- Lysander, de Off. 1, 30. Lacedaemonius
versutissimus & patientissimus. 1, 22. La-
cedaemoniorum imperium dilatat. Div. 1,
42. *Lysander*, Off. 2, 23. propter injusti-
tiam urbe pulsus est.
- Lysanias, Flacc. 18. Temnites.
- Lysiades Antonianus, Phil. 8, 9. *Lysiades*
Atheniensis, Phil. 5, 5.
- Lysias, orator Atheniensis, Brut. 16. Or.
1, 54. Brut. 12. primus professus est, esse
artem dicendi. Or. 26. satis in orationibus
facetus. cf. de Or. 2, 22. Brut. 7. *Lysias*,
Fin. 5, 5. Stratonis discipulus. *Lysias*, Phil.
8, 9. Lysi-

HISTORICUS.

Lyfidicus, Phil. II, 6.

Lyfimachus, Tusc. I, 43. 5. 40. Rex
Thraciae.

Lyfippus, *Sicyonius, Statuarius nobilissi-*
mus, Brut. 86. ad Div. 5, 12. Alexandro
unice probatur. Or. 3, 7.

Lyfis, *Tarentinus*, Or. 3, 34. de Off. I, 44.
Pythagoreus, Epaminondae praeceptor.

Lyfones, pater & filius, Lilybaetani, ad
Div. 13, 32.

Lyfo, Patrensis, ad Div. 13, 19. hospes Ci-
ceronis.

M.

C. Macer, *e Liciniis*, Brut. 67. pro Rab. 2.
Att. 1, 4. de repetundis condemnatur, prae-
tore Cicerone. vid. C. *Licinius Calvus*. Leg.
I, 2. historicus Latinus.

Macro, Att. 4, 12.

Macula, *Pompejus*, ad Div. 6, 19.

Madara, Att. 4, 2.

Maeandrius, Flacc. 22, Trallianus.

C. Maecenas, Cluent. 56. eques Romanus.

Sp. Maecius *Tarpa*, ad Div. 7. 1.

Mania columna, Sext. 58. &c.

C. Maenius, seu Memmius Gemellus,
ad Div. 13, 19. cliens Ciceronis.

Maevius, Verr. 3, 75. scriba Verris,

Opp. Phil. T. V.

T

I N D E X

Magi, Div. 1, 23. genus sapientum & doctorum in Persis. ib. 41. Tusc. 1, 45.

Magia, pro Cluent. 8. filia Dineae, Larinas.

Magius, Agrar. 2, 34. Pis. 11. *Magius*, Or. 2, 66. praefectus Pisonis in Gallia. *Cn. Magius*, Cluent. 8. Larinas. *Cn. Magius*, Att. 9, 8. Pompeji praefectus fabrum. *L. Magius*, Verr. 1, 34. Marianus. *P. Magius Chilo vel Cilo*, ad Div. 4, 12. Att. 13, 10. *P. Magius*, Brut. 48. Tribunus pl.

Mago, Carthaginiensis, Or. 1, 58.

Cn. Malleolus, e *Publiciis*, Verr. 1, 15 quaestor.

Mallius Glaucia, S. Rosc. 7. libertinus.

Mamercus, ex Aemillis, Sext. Rosc. 32.

Mamercus, Brut. 47. qui consul cum D. Bruto fuit. *Mamercus*, Off. 2, 17. homo divitissimus. *Q. Mamercus*, Q. F. ad Div. 13, 11. eques Rom. decurio Arpinas.

Octav. Mamilius, N. D. 2, 2. Dictator

Tusculanus. *L. Mamilius*, Verr. 3, 78. scriba Ciceronis quaestoris.

Mamura, Att. 7, 7. 13. 52. dives.

C. Hostilius Mancinus, Or. 1, 40. Off. 3, 30.

C. Brut. 27, consul cum Lepido, Caec. 54. conf. de Orat. l. c.

C. Manilius, Leg. Manil. 24. auctor legis

Manillae. Corn. 1. *L. Manilius Sosis*, ad

HISTORICUS.

- Div. 13, 30. Catinensis. *M. Manilius*, ad Div. 8, 8. & 22. Caecin. 24. Orat. 1, 49. Jctus. Brut. 27. Acad. 4, 32. consul. Brut. 28. prudens in dicendo. Or. 3, 23. *Q. Manilius*, pro Cluent. 13. Triumvir Larinas. *T. Manilius*, *Q. Rosc.* 14. senator.
- C. Manlius*, Catil. 1, 3. *Cn. Manlius*, *Mur.* 17. Planc. 5. homo ignobilis. Or. 2, 28. defenditur a *M. Antonio*. *L. Manlius*, *A. fil.* Off. 3, 31. *L. Manlius Acidinus*, Or. 2, 64. *L. Manlius*, ad Div. 13, 30. Catinensis. *M. Manlius*, Dom. 38. ejus domus evertitur. Phil. 1, 13. *Q. Manlius*, Act. 1. in Verr, 10. Tribunus pl. *Q. Manlius Chilo*, Catilin. 3, 6. socius Catilinae. *T. Manlius*, L. F. A. N. Off. 3, 31. Gallum e provocatione vincit, Torquatus primus dictus. *T. Manlius*, ad Div. 13, 22. Att. 1, 16. negotiator Thespiis. *T. Manlius*, Verr. 2, 49. praetor Siciliae. *T. Manlius*, Verr. 2, 8. civis Romanus.
- C. Claudius Marcellus*, *M. fil. M. nep. M. pronepos*, in Caecil. 4. Verr 2, 3. 3, 91. praefuit Siciliae, ad Div. 15, 8. Div. 2, 35. Ciceronis collega in auguratu. *C. Marcellus*, C. F. ad Div. 15, 8. Brut. 64. ad Div. 8, 4. & 7. *L. Paulli* collega in consulatu.

I N D E X

C. Marcellus, Aeserninus, Verr. 4. 42. M. Marcelli filius. C. Marcellus, Marcell. 4. frater M. Marcelli exfulis. C. Marcellus, M. F. Sext. 4. Catilinarius. M. Marcellus, M. F. Offic. 1, 18, magnitudine animi excellent. de Div. 2, 36. quinquies consul, imperator & augur optimus. Brut. 3. Hannibalem ad Nolam vicit. Verr. 1, 4. M. Marcellus, filius quinquies consulis, Pison. 19. Div. 2, 5. Fat. 14. ter consul. M. Marcellus, C. Aesernini pater, Brut. 35. Font. 7. M. Marcellus, Catil. 1, 8. pater C. Marcelli, Catilinarii, & ipse sodalis Catilinae. M. Marcellus, Or. 1, 13. aedilis curulis. M. Marcellus, M. F. pro quo est oratio, consubulo cum Serv. Sulpicio, ad Div. 8. 8. 4, 7. 4. 12. a Magio Athenis interficitur. Catil. 1, 8. vir fortissimus. Marcellus Mindius, ad Div. 15, 17. pigmentarius.

Marcianus (Tullius) Att. 12, 53.

M. Marcilius, ad Div. 13, 54.

Marcii, Divin. 1, 40, 50. fratres, sunt augures & vates. L. Marcius Philippus, Corn. 1. consul. Verr. 1, 55. censor. L. Marcius Censorinus, Brut. 15. consul. L. Marcius, Balbin. 15. primi pilli centurio. L. Marcius, Lig. 11. eques Rom. Q. Marcius Rex. Pison. 4. L. Metelli collega in consu-

HIST
 a. DCLXX
 Marcus Philippus
 Marcus Crispus
 in Macedonia
 riana Quere
 io, ad Div.
 ius Calvent
 1. 4. Maria
 7. carmen &
 rius, Sext.
 us, de Leg. 3
 us, Balb. 20.
 lanc. 21. bis
 nt. 15. legat
 lega Catulo
 uncat: civili
 ut. Tusc. 2,
 dicatur. Pif
 ur. Quir. p. 1
 vatar. Leg. 2
 consulis F. A
 l. N. Att. 1
 us, Verr. 5,
 apud Valent
 epistolae quat
 merjos. M. A
 ius M. Grati

HISTORICUS.

iatu, a. DCLXXXV. Dom. 50. censor. Q.
Marcus Philippus, Brut. 20. consul. Q.
Marcus Crispus, Pis. 23. legatus L. Pisonis
 in Macedonia, Phil. 11, 12. procons. Asiae.
Mariana Quercus, Leg. 1, 1.
Mario, ad Div. 16, 1. servus Ciceronis.
Marius Calventus, f. Calventius. Q. Fr.
 3, 1. 4. *Marius*, de Leg. 1, 1. de Div. 1,
 47. carmen & tragoedia M. Ciceronis.
Marius, Sext. Rosc. 32. accusator. *Ma-*
rius, de Leg. 3, 16. vid. *Gratidius*. *C. Ma-*
rius, Balb. 20. Africani (min.) discipulus.
Planc. 21. bis aedilitiam repulsam tulit.
Font. 15. legatus Rutilii. Tusc. 5, 19. cum
 collega Catulo Cimbrici victoriam belli com-
 municat: civili bello autem eum interfici
 jubet. Tusc. 2, 15. Brut. 45. hostis a sena-
 tu judicatur. Pis. 19. a Minturnensibus ser-
 vatur. Quir. p. Red. 8. ibid. 3. ab exilio
 revocatur. Leg. 2, 22. *C. Marius*, *C. sep-*
ties consulis F. Agr. 3, 2. *C. Marius*, *C.*
F. C. N. Att. 12, 49. 14, 6. 8. *M.*
Marius, Verr. 5, 16. homo disertus & no-
 bilis apud Valentinus. *C. Marius*, ad quem
 sunt epistolae quatuor primae libri septimi
 ad Diversos. *M. Marius Gratidianus*, Brut.
 45. filius M. Gratidii. Or. 1, 39. Off. 3, 16.

I N D E X

- Sex. Marius*, ad Div. 12, 15. legatus Do-
labellae in Asia. *T. Marius*, ad Div. 5, 20.
- Martia Legio**, Phil. 3, 3.
- Martiales**, Cluent. 15. ministri publici
Martis, Larini.
- Marullus Epidius**, Phil. 13, 15. Tribunus
pleb.
- Masinissa**, Verr. 4, 46. rex Africae. de
Senect. 10.
- Maro**, ad Div. 9, 21. cognomen familiae Pa-
piriae patriciae.
- Maso**, Att. 5, 4. *C. Maso*, Balb. 23. senator
C. Maso, (C. F. L. N.) N. D. 3, 20. *L.*
Maso, ad Div. 9, 21. aedilitius.
- Mastanesofes**, Vat. 5. ejus regnum. *Quan-*
tum e l. c. colligi potest, fuit Numidiae fini-
timum, Mauritaniae, opinor, pars.
- P. Matinius**, Att. 5, 21. negotiator. add. 6, 1.
- C. Matius**, ad Div. 7, 15. homo doctissi-
mus & suavissimus. 6, 12. Caesarianus, Ci-
ceronem diligit. Att. 9, 11. laudatur auctor
pacis. Div. 11, 27. de eo cognosci potest ex
ep. 27. & 28. lib. 11.
- Mato**, Or. 48. ad Div. 25. *Pomponiae gen-*
tis cognomen.
- Matrinus**, ad Div. 2, 15. scriba. *C. Ma-*
trinius, Verr. 3, 24. eques Rom. in Sicilia.

HIST

Matrinus, C.
Matrinus, S.
ata, Tusc. 1.
solus, Tusc.
imus, Att.
m. P. Fabi
picula, Cuncti
erat. 18. quing
bitus est. Verr.
ar. Off. 1, 24.
iv. 4, 6. Q.
us, Or. 1, 26.
gavi fil. L. Pan
Illobroges vict
aren. 17. Q.
13. Q. Max
imus, Verr.
lonius, Fl
Palatina, C
us, Off. 1, 31.
abocchus, A
lensia, ad I
Harasp. resp.
rici, Or. 3, 17
idae Megarico
ristus, Q. F
ilus, Lacedae

HISTORICUS.

D. Matrinius, Cluent. 45. scriba aedilitius.

L. Matrinius, Spoletinus, Balb. 21.

Matuta, Tusc. 1, 12. Graecorum *Leucothea*.

Mausolus, Tusc. 3, 31. Rex Cariae.

Maximus, Att. 13, 34. cognomen Egnatio-
rum. *P. Fabius Maximus, Verrucosus,*

Ovicula, Cunctator, Brut. 19. Or. 2, 67.

Brut. 18. quinquies consul. 14. orator ha-
bitus est. Verr. 5, 10. ejus sapientia lauda-

tur. Off. 1, 24. versibus Ennii laudatur ad
Div. 4, 6. *Q. Fabius Maximus, Servilia-*

nus, Or. 1, 26. *Q. Fabius Maximus, Aemi-*
liani fil. *L. Paulli nepos*, Brut. 28. Font. 12.

Allobroges vicit. *Q. Maximus Eburnus,*

Muren. 17. *Q. Fabius Maximus*, ad Div.
17, 13. *Q. Maximus*, Balb. 11. exsul. *Q.*

Maximus, Verr. 4, 20.

Meculonius, Flacc. 20.

Medea Palatina, Coel. 8. est *Clodia*.

Medus, Off. 1, 31. tragoedia *Pacuvii*.

Megabocchus, Att. 2, 7.

Megalensia, ad Div. 2, 11. item *Mega-*
lesia, Harusp. resp. 11.

Megarici, Or. 3, 17. Socratici philosophi, ab
Euclide Megarico orti. Acad. 4, 42.

Megaristus, Q. Fr. 1, 1. 22.

Megillus, Lacedaemonius, Leg. 1, 4.

I N D E X

- Megistus**, Verr. 4, 26. Elorinus. ◊
Mela, Phil. 13, 2. Antonii collusor.
Melampus, N. D. 3, 21. Atrei filius. Leg. 2, 13.
Melanthius Rhodius, Acad. 4, 6.
Melete, de N. D. 3, 21. Musa.
Melissus, Acad. 4, 37.
Sp. Melius, Catil. 1, 1. cf. Dom. 38. Amicit. 8. 11. de Senect. 16.
C. Memmius, *frater L. Memmii*, Or. 2, 59. Brut. 36. homo mordax. Font. 7. de repetundis accusatur. Catil. 4, 2. a Saturnino interficitur. *C. Memmius*, L. fil. Brut. 70. perfectus litteris, sed Graecis. Att. 1, 18. *M. Luculli & Cn. Pompeji uxores stupravit*, Balb. 2, Pompeji quaestor. ad Q. Fr. 1, 2. 5. praetor. ad Div. 13, 1. Athenis exulat *de ambitu damnatus*. Att. 6, 1. *C. Memmius*, Q. Fr. 3. tribunus pl. cf. Sull. 19. pr. Rab. Post. 3. *L. Memmius*, *C. frater*, Brut. 36, orator. *P. Memmius*, Caecin. 10.
Menalippa, de Off. 1, 31. Accii tragoedia.
Menalippus, Tusc. 3, 9. Accii fabula.
Menalius, N. D. 3, 22. pater Vulcani.
T. Ampius Menander, ad Div. 13, 70. libertus. *Menander*, ad Div. 16, 13. servus Ciceronis. *Menander*, de optim. gener. orat. 2. Fin. 1, 2. poëta Comicus.

HIST
 necles Alab
 Orat. 69.
 celeberrimus.
 edemus,
 idemus, Or.
 Att. 15, 19. P
 nelaus Me
 Graecus. M
 linnus.
 nippus Str
 eps oratorur
 Acad. 1, 2. f
 cantur.
 niscus, Ve
 nocritus,
 noecus, T
 non, Tusc. 1
 nophilus, a
 ator, Verr. 4
 ula Anagnin
 turinus, N.
 lecinus, J
 26. 28. 16,
 aronis.
 Valerius Mess
 Sull. 14. pra
 Att. 1, 13.

HISTORICUS.

Meneclis Alabandensis, Orat. 2, 23. Brut. 95. Orat. 69. orator & rhetor Asiaticus celeberrimus.

Menedemus, Eretricus, Acad. 4, 42. *Menedemus*, Or. 1, 18. rhetor. *Menedemus*, Att. 15, 19. Phil. 13, 15.

Menelaus Marathenus, Brut. 26. rhetor Graecus. *Menelaus*, Verr. 3, 85. Entellinus.

Menippus Stratonicensis, Brut. 91. princeps oratorum Asiaticorum, *Menippus*, Acad. 1, 2. is, a quo *Menipeae Satyrae* dicuntur.

Meniscus, Verr. 3, 87.

Menocritus, ad Div. 1, 9.

Menoceus, Tusc. 1, 48.

Menon, Tusc. 1, 24. liber Platonis.

Menophilus, ad Att. 4, 7. servus Attici.

Mentor, Verr. 4, 28. sculptor & caelator,

Menula Anagninus, Dom. 30.

Mercurius, N. D. 3, 22. Mercurii plures.

L. *Mescinius Rufus*, ad Div. 5, 19. 20. 13, 26. 28. 16, 4. 9. Att. 6, 3. quaestor Ciceronis.

M. *Valerius Messala*, Brut. 70. qualis orator. Sull. 14. praetor. Harusp. resp. 6. pontifex. Att. 1, 13. ad Div. 8, 4. *M. Messales*

INDEX

- Niger*, Sull. 6. *Messala*, ad Brut. 15. juvenis.
- Messidius*, Qu. Fr. 3, 1, 1.
- P. Messienus*, ad Div. 13, 51. eques Rom.
- C. Messius*, Att. 8, 11, familiaris Pompeji. Sen. p. redit. 8. Trib. pl. Att. 4, 1. ib. 15. legatus Caesaris.
- Metella*, Att. 11, 23.
- Metellina*, Att. 1, 13. est oratio Ciceronis contra Q. Metellum Nepotem.
- Metelli*, cognomen Caecilliorum. *A. Metellus*, Flacc. 40. *C. Metellus*, Q. Macedonici quartus fil. *Caprarius*, Quirit. p. R. 3. in Senat. 15. Censorius. *L. Metellus Calvus*, Macedonici frater, Font. 7.. *L. Metellus Diadematus*, Maced. fil. Sen. p. Red. 15. ad Quir. 3. *L. Metellus Dalmaticus*, *L. Calvi filius*, Verr. 1, 59. de ejus manublis e Dalmatis Castoris aedes exstructa. Verr. 4, 57. Metelli porticus. Verr. 1, 55. Cluent. 42. Censor. *L. Metellus*, Pison. 4. *Q. Marcii collega in consulatu*, Aët. 1. in Verr. 9. praetor Siciliae. *L. Metellus*, Att. 9, 6. 10, 4. trib. pl. *M. Metellus*, Aët. 1. in Verrem. 9. 10. praetor. *Q. Metellus*, L. fil. Brut. 14. consul. *Q. Metellus*, Q. fil. L. nep. Macedonicus, Muren. 14. Br. 21. quatuor filios con-

HIST
 clares habit.
 aurici, & pro
 Q. Pompeju
 de Amic.
 mentio Br.
 Balearic
 1.3. ejus filia
 vi fil. Numit
 reportatis, Br
 Dom. 31. Sex
 Quir. p. Red
 tur, Planc.
 Balb. 5. de
 Verr. 4, 66.
 tellus, Q. M
 Quir. p. R. 3
 tum pie lux
 tum bellum
 Metellus Scip
 De eo cape a
 cr
 er
 Balearic
 Caecilla
 sen. p. R. 15
 inepos, Aët.
 Cetam vincit
 Galliae civi
 Balcar. ne

HISTORICUS.

fulares habuit. Dom. 47. avus P. Servilius
 Isaurici, & proavus P. Scipionis. Font. 7.
 in Q. Pompejum frustra testimonium dicit.
 cf. de Amic. 21. Offic. 1, 25. Ejus etiam
 fit mentio Br. 56. Or. 1, 48. &c. Q. Metel-
 lus, *Balearicus, Maced. F. Brut. 74. Div.*
1. 3. ejus filia Caecilia. Q. Metellus, L. Cal-
vi fil. Numidicus, a victoriis de Jugurtha
reportatis, Brut. 35. Sext. 47. Cluent. 35.
 Dom. 31. Sext. 16, lege Saturnini ejicitur,
 Quir. p. Red. 3. in Senat. 15. &c. revoca-
 tur, Planc. 28. lege Q. Calidii. ad Div. 1, 9.
 Balb. 5. de repetundis accusatus. Att. 1, 16.
 Verr. 4, 66. Arch. 3, Or. 3. 18. &c. Q. Me-
 tellus, Q. Numidici filius, Pius, Or. 2, 40.
 Quir. p. R. 3. in Sen. p. R. 15. patris exsi-
 lium pie luxit. Balb. 2, 17. contra Serto-
 rium bellum gerit. Sull. 25. Planc. 28. Q.
 Metellus Scipio, de Har. resp. 6. pontifex.
 De eo cape ad Div, 12, 2. Q. Metellus Ne-
 pos, *Balearici F. Rab. Perd. 7. Att. 2, 6. le-*
gem Caeciliam Didiam fert. Quir. p. R. 3.
 Sen. p. R. 15. Q. Metellus Creticus, Calvi
 abnepos, Act. 1. in Verr. 9. consul. Flacc. 13.
 Cretam vincit. Att. 1, 19. legatus mittitur
 ad Galliae civitates. Q. Metellus Celer, Nep.
 fil. *Balear. nep, Brut. 89. Q. Metellus Ce-*

INDEX

- Ier, Celeris fil. major*, Catil. 1, 8. 2, 3. Sul.
 23. praetor Cicerone consule. Pis. 4. con-
 sul designatus. Att. 1, 17. ad Div. 5, 1. cum
 Cicerone expostulat. Galliam provinciam
 obtinet *ex praetura*, Att. 6, 3. ad Div. 8, 8.
 accusat M. Servilium. Coel. 14. Clodiam uxo-
 rem habet. c. 24. ejus mors. Brut. 70. qua-
 lis orator. *Q. Metellus* Nepos, *Celeris min.*
fr. ad Div. 5, 1. 2. trib. pl. Br. 78. qualis
 in dicendo fuerit. Sen. p. R. 7.
Meto, Att. 12, 3. & 51.
Metra, ad Div. 15, 4.
Metrius Philemo, Div. 7, 18.
Metrodorus Scepsius, Or. 1, 11. Carneadis
 auditor. Orat. 2, 88. Tusc. Qu. 1, 24. *Me-*
trodorus Chius, Acad. 4, 22. *Metrodorus,*
Epicureus, Atheniensis, Fin. 2, 3. Tusc. 2, 3.
Metrodorus, ad Div. 16, 20.
Metuscilius, Att. 8, 12. Pompejanus.
Midas, Tusc. 1, 4. Div. 1, 36. 2, 31.
Milo, Crotoniates, Cato 9, 10. Fat. 13. *T.*
Annius Milo, Mil. 15. ad Div. 1, 5. Att. 4, 3.
 ejus cum Clodio contentiones. Off. 2, 17.
 ad Div. 2, 6. consulatum petit.
Miltiades, Fin. 2, 4. Tusc. 4, 19. ejus
 tropaea. Sext. 64. ejus calamitas.
Mindius Marcellus, ad Div. 15, 17. *M. Min-*
dus, ad Div. 5, 20. 13, 26.

HIST

erva, Nat.
 bid. Coria.
 nos, rex Crof
 Offic. 1, 28.
 notaurus,
 nuvia gens,
 us, Phil. 2
 inucius, V
 Att. 9, 13. C
 L. Minucius,
 nucius, Brut.
 4, 31. 2, 28
 tiator.
 thridates
 dates, rex P
 drum maximi
 Or. p. L. Ma
 nistratus
 emofyne,
 holarum.
 telarchus,
 In. 1, 2. Aca
 Modius, V
 eragenes,
 de, Rhodius
 eta, Nat. I
 plus, Nat.
 m augur.

HISTORICUS.

Minerva, Nat. D. 3. 23. plures Minervae.
ibid. Coria.

Minos, *rex Cretae*, Tusc. 1, 5. 41. 2, 14.
Offic. 1, 28.

Minotaurus, ad Div. 12, 25.

Minucia gens, Verr. 1, 45. *Minucia porticus*, Phil. 2, 34.

Minucius, Verr. 1, 45. *Minucius Magius*,
Att. 9, 13. *Cn. Minucius*, ad Div. 12, 25.
L. Minucius, Basilus, Offic. 3, 18. *Q. Minucius*, Brut. 18. *Q. Minucius*, Rufus, Verr.
4, 31. 2, 28. eques Rom. in Sicilia negotiator.

Mithridates, Flacc. 17. Phryx. *Mythridates*,
rex Ponti, Acad. 4, 1. post Alexandrum maximus,
Verr. 2, 65. *de eo multa in Or. p. L. Manilia &c.*

Mnasistratus, Verr. 3, 46. Leontinus.

Mnemosyne, Nat. D. 3, 21. mater novem
Musarum.

Mnesarchus, *Stoicus*, Or. 1, 11. 17. cf. de
Fin. 1, 2. Acad. 4, 22.

M. Modius, Verr. 2, 48. eques R.

Moeragenes, Att. 5, 15. 6, 1. Asianus.

Molo, Rhodius, Br. 90. Att. 2, 1. &c.

Moneta, Nat. D. 3. 18. Dea, *Juno*. Div. 1, 45.

Mopsus, Nat. D. 2, 3. Div. 1, 40. Argivo-
rum augur.

I N D E X

Motho, ad Div. 16, 10.

Mucia, Verr. 2, 21. *festus dies*. **Mucia**, ad Div. 5, 2. Att. 6, 12. Cn. Pompeji uxor. **Muciae**, Brut. 58. Laeliae C. F. filiae, C. Laelii neptes.

P. Mucius Scaevola, P. F. Q. N. P. Pron. Or. 2, 7. 12. Fin. 2, 16. Trib. pl. Att. 12, 5. Dom. 53. Pontifex M. Brut. 28. acutus & copiosus orator, Verr. 4, 49. L. Calpurnii collega in consulatu, cf. Planc. 36. Or. 1, 49. 50. *Laudatur praeterea*, Off. 2, 13. Att. 12, 4. Nat. D. 3, 2. Dom. 53. Topic. 4, 8. ad Div. 7, 10, 21. &c. **P. Mucius**, P. F. Q. N. P. Pron. Brut. 56, frater P. Craffi: ejus libri. **Q. Mucius**, Sext. 21. **Q. Mucius**, Q. F. Q. N. P. Pron. Brut. 26. augur. Amicit. 1, gener Laelii. Balb. 19. Phil. 8, 10. **Q. Mucius**, P. F. P. N. &c. Offic. 1, 31. in jure civili excelluit. 2, 16. omnium moderatissimus. Verr. 2, 10. Africam justissime rexit, ad Div. 1, 9. Planc. 13. publicanos inimicos habet, in Caecil. 17. pro praetore justissimo nomen ejus dicitur. Amic. 1. Pontifex M. Or. 1, 3. juris peritorum eloquentissimus & eloquentium juris peritissimus, cf. Brut. 39. Offic. 3, 11. 15. Brut. 89. Ciceronis in Jure civ. praeceptor. S. Rosc. 12.

HIST
 a funere Mari
 Nat. D. 3, 32.
 cidatur. Q. Mu
 ad Div. 3, 5
 Mucius Manc
 leiber, To
 Mummius
 Verr. 1, 20. C
 30. 32. & 33
 orationes reli
 mus. L. Mu
 Tribunus pl
 ceronis ad fe
 dii bona confi
 3, 53. praeto
 Sp. Mummi
 Att. 13, 6. le
 Munatius
 Barba, Catil. 2
 andus, Att.
 Marcus, ad
 perator & pro
 Murena, L
 Mar. 7, 41. G
 me. L. Mur
 il. 3. de Nich
 bello civili Su

HISTORICUS.

in funere Marii a C. Fimbria vulneratur,
Nat. D. 3, 32. ante simulacrum Vestae tru-
cidatur. Q. Mucius, Q. F. Q. N. de hoc ca-
pe ad Div. 3, 5. Att. 4, 16. tribunus pl. Q.
Mucius Mancina, Off. 1, 30.

Mulciber, Tusc. 2, 4.

L. Mummius Achaicus, consul, an. DCVII,
Verr. 1, 20. Corinthum delevit, Att. 13, 6.
30. 32. & 33. Brut. 22. censor, Brut. 25.
orationes reliquit, Off. 2, 22. abstinentissi-
mus. L. Mummius Quadratus, Sext. 11.
Tribunus pl. cum P. Clodio, de salute Ci-
ceronis ad senatum refert, Dom. 48. P. Clo-
dii bona consecrat Cereri. M. Mummius, Verr.
3, 53. praetor. P. Mummius, Orat. 2, 67.
Sp. Mummius, frater Achaici, Brut. 25.
Att. 13, 6. legatus fratris.

T. Munatius, ad Div. 10, 12. est Plancus
Burfa, Catil. 2, 2. socius Catilinae.

Mundus, Att. 15, 26. 29.

L. Murcus, ad Div. 12, 11. Att. 12, 2. Im-
perator & proconsul in Asia. v. Statius.

C. Murena, L. F. e Licinia familia plebeja,
Mur. 7. 41. Galliam regebat consule Cice-
rone. L. Murena, pater, Verr. 1, 35. Ma-
nil. 3. de Mithridate triumphat, Brut. 90.
bello civili Sullano periit. L. Murena, L.

INDEX

- F. Mar. 7. *ibid.* 9. legatus L. Luculli. *ib.* 1. consul. P. Murena, Brut. 67. Murena, Varro, ad Div. 13, 22. v. Varro.
- Musae, N. D. 3, 21. tria genera Musarum, Musca, Att. 12, 40.
- Mustela, Phil. 2, 4. 41. 5, 6. 13, 2. Att. 12, 5. & 44.
- C. Mustius, Verr. 1, 51. eques Romanus.
- Myrmecides, Acad. 4, 38.
- Myron, Or. 3, 7. statuarius praestans. Verr. 4, 60. ejus bucula, 43. Apollo, 3. Hercules &c.
- Myrtilus, Nat. D. 3, 38. *Myrtilus*, Att. 15, 13. 16, 11. servi nomen.
- N.
- Naevis Turpio, Verr. 2, 8. quadruplator. cf. 5, 41. *Ser. Naevis*, Brut. 60. *Sext. Naevis*, Quint. 1. &c. praeco. *Naevis*, Orat. 2, 63. poëta comicus, Brut. 15.
- Nannejus, Att. 1, 16. proscriptus a Sulla.
- C. Nasennius, municeps Sueffanus, ad Brut. 8.
- Nasica, *vide in Scipio, item in Porciis.*
- L. Nasidius, Att. 11, 17. Pompejanus.
- Cn. Otacilius Naso, ad Div. 13, 32. eques Romanus. L. Octavius Naso, Q. Fr. 1, 2. 3. P. Naso, Phil. 3, 10, Att. 12, 17. Q. Naso, Cluent.

HIST

Cluent. 53. pra
Aliae.

atta, e Pinarii

Natta, Mur. 35.

uocrates, Er

23. it. 3, 44

icus.

usiphanes

1, 26.

ocles, N. D

optolemu

lis filii, Or. 2,

ptanus, Or

Nero, Verr

Claudius Nero,

icus, ad Div. 1

ronis filiam.

onianum, (

scijusdam.

ra, ad Div. 1

horius, ad I

nia.

nder Calpico

nor, Att. 5. 3

lio, Verr. 4. 1

12, 5.

Verr. 5. 30

Phil. T. W.

HISTORICUS.

- Cluent. 53. praetor, Flacc. 21. praetor Asiae.
- Natta, *e Pinariis*, Div. 1, 12. it. 2, 20. *L. Natta*, Mur. 35. laudatur.
- Naucrates, *Erythraeus Naucratis*, Orat. 2, 23. it. 3, 44. Isocratis discipulus, historicus.
- Nausiphanes *Tejus*, Democriteus, N. D. 1, 26.
- Neocles, N. D. 1, 26.
- Neoptolemus, cognomen *Pyrrhi*, *Achillis filii*, Or. 2, 37. Tusc. 2, 1.
- Neptunus, Off. 1, 10. N. D. 1, 23.
- Cn. Nero, Verr. 1, 19. praetor Asiae. *Tib. Claudius Nero*, *Liviae ante Augustum maritus*, ad Div. 13, 64. Att. 6, 6. petit Ciceronis filiam.
- Neronianum, Orat. 2, 61. dictum Neronis cujusdam.
- Nerva, ad Div. 10, 18.
- Nestorius, ad Div. 6, 11. familiaris Ciceronis.
- Nicander *Colophonius*, Or. 1, 16.
- Nicanor, Att. 5, 3. servus Attici.
- Nicasio, Verr. 4, 51. Ennensis senator, add. Att. 12, 5.
- Nice, Verr. 5, 30. Verris meretrix.
- Opp. Phil. T. V.* U

I N D E X

- Nicetas**, *Syracusius*, Acad. 4, 39.
- Nicias Curtius**, ad Div. 9, 10. 11. Att. 7, 3.
it. 12, 26. Grammaticus.
- Nico**, ad Div. 7, 20. medicus. *Nico*, Verr. 5, 30. nobilissimus pirata.
- Nicocles**, *Tyrannus*, Off. 2, 33.
- Nicoctreon**, Tusc. 2, 21. rex Cypri.
- Nicomachus**, Fin. 5, 5. Aristotelis filius.
Nicomachus, Brut. 18. pictor.
- Nicomedes**, *Temnites*, Flacc. 18. *Nicomedes*, Verr. 1, 24. rex Bithyniae.
- Nicostratus**, Cluent. 62. servus.
- P. Nigidius Figulus**, Sull. 14. Qu. Fr. 1, 2. 5. praetor. Att. 2, 2, ad Div. 4, 13. exfuli spem Cicero facit.
- Nilus**, Att. 11, 11. 23.
- Niobe**, Tusc. 3, 26.
- L. Linnius Quadratus**, Att. 10, 16. Sext. 31. post redit. in sen. 2.
- Niptra**, Tusc. 2, 23. fabula Pacuvii & Sophoclis.
- Nisus**, de Nat. D. 3, 23. pater Bacchi.
- Q. Nobilior**, M. F. Brut. 20. vid. *Q. Fulvius Nob.*
- Nodinus**, N. D. 3, 20. Deus Romanorum: proprie flavius prope Romam.
- Q. Confidius Nonianus**, ad Div. 16, 12

HIST

L. Nonius Suffe
Syracensium prop
Norbanus, 1
7, & 48. Off. 2
iris.
Norbanus,
is, Verr. 5, 4,
Noctius Zo
ovia, Cluent. 9
acula, Or. 2,
9, 11, 6, 12, 8,
ama Pompl
Or. 2, 37. ante
doctissimus. Su
merius, Ve
m. Furius, de
id. Furius.
n. Numestiu
Numicius, C
minius, Ver
missus Tiro,
nus, Or. 2, 6,
aitoria, Freg
umitorius,
Numitorius Pa
orum princeps.
ophae, Milon.

HISTORICUS.

- M. Nonius Suffenas*, Att. 6, 1. Cretae & Cyrenarum propraetor.
- C. Norbanus*, *e Junii*, Orat. 2, 21. 25. 47, & 48. Off. 2, 14. seditiosus & inutilis civis.
- C. Norbanus*, Verr. 3, 49. praetor Siculus, Verr. 5, 4.
- L. Nostius Zoilus*, ad Div. 13, 45 libertus.
- Novia*, Cluent. 9. uxor Oppianici.
- Nucula*, Or. 2, 62. *Nucula*, Phil. 6, 5. 8, 9. 11, 6. 12. 8. de Septemviris Antonii.
- Numa Pompilius*, Leg. 2, 22. Tusc. 4, 1. Or. 2, 37. ante Pythagoram vixit. Or. 3, 51. doctissimus. Sall. 7. rex peregrinus.
- Numerius*, Verr. 3, 23. Centuripinus.
- Num. Furius*, de Or. 3, 21. eques Romanus. *vid. Furius*.
- Num. Numestius*, Att. 2, 20. 22. & 24.
- Ti. Numicius*, Off. 3, 30. trib. pleb.
- Numinius*, Verr. 4, 51. Ennensis senator.
- Numisius Tiro*, Phil. 2, 4. 12, 6.
- Numius*, Or. 2, 63. divisor. *Numius*, Font. 5.
- Numitoria*, *Fregellana*, Phil. 3, 6.
- C. Numitorius*, Verr. 5, 63. eques Roman.
- Q. Numitorius Pullus*, Inv. 2, 34. Fregellanorum princeps.
- Nymphae*, Milon. 27. earum aedes.

I N D E X

Nympho, Verr. 3, 21. Centuripinus. *Nympho Colophonius*, ad Q. Fr. 1, 2. 2. de Q. Cicerone queritur.

Nymphodorus, Verr. 4, 22. Agrigentinus. *Nymphodorus*, Verr. 3, 23. Centuripinus.

Nyfa, N. D. 3, 23. a Baccho interficitur.

Nysius, Flacc. 25. cognomen Bacchi.

O.

Serv. Ocella, ad Div. 2, 15. 8, 7. Att. 10, 13, & 16.

Octavianus, ad Div. 10, 33. Att. 15, 12. 16, 8. 11, 14. *Dicitur etiam interdum Octavius, ut ad Div. 16, 24. vid. C. Caesar Octavius.*

Cn. Octavius, Cn. F. Off. 1, 39. *ibid.* primus ex ea familia consul. Phil. 9, 2. homo novus, Fin. 1, 7. *Cn. Octavius, M. F. Cn. N.* Brut. 62. *ib.* 60. consul cum C. Curione, Fin. 2, 25. ejus dolores. *Cn. Octavius, Cn. F. Nepos Cn. ejus, qui cum Torquato Cons. fuit, pro Planc.* 21. Catil. 3, 10. Cinnam collegam ex urbe ejicit. Tusc. 5, 19. caput praeciditur jussu Cinnae collegae. *Ab hoc Octavianum bellum dicitur* Div. 1, 2. Nat. D. 2, 5. &c. *Cn. Octavius, Qu.* Fr. 1, 1. 7. *it. ep.* 2, 2. vocatur vicinus Ci-

HIST

ronis. *adi.* At
Div. 7, 9, & 16.

ius, Cn. F. Cn.

Verr. 3, 65. L.

12. *jaris peritiff*

M. frater, Verr.

ad Q. Fr. 1, 2

Br. 68. M. O

kun. pl. N. D. 1

tus a Graccho.

62. *legem fru*

rogavit. Off.

ius, Ligur, V

F. M. N. ad D

us aut praefec

edillis curulis.

arius quidam.

senator. *Offa*

tipus, Fat. 13

enus, Tusc. C

romaus, ad

ulo *Acci.*

filius, ad

ius, ad Div.

us, Tusc. 3, 3

opias, *Div.*

HISTORICUS.

ceronis. *add.* Att. 2, 1. *Cn. Octavius*, ad
 Div. 7, 9. & 16. homo obscurus. *L. Octa-*
vius, *Cn. F. Cn. N.* Verr. 1, 50. Consul,
 Verr. 3, 65. *L. Octavius Balbus*, Verr. 2,
 12. juris peritissimus. *L. Octavius Ligur*,
M. frater, Verr. 1, 48. *L. Octavius Naso*,
 ad Q. Fr. 1, 2. 3. *L. Octavius Reatinus*.
 Br. 68. *M. Octavius Cecina*, Brut. 25. Tri-
 bun. pl. N. D. 1, 38. ei abrogatur tribuna-
 tus a Graccho. *M. Octavius*, *Cn. F.* Brut.
 62. legem frumentariam Semproniam ab-
 rogavit. Off. 2, 21. largitio ejus. *M. Octa-*
vius, *Ligur*, Verr. 1, 48. *M. Octavius*, *Cn.*
F. M. N. ad Div. 3, 4. Appii Pulchri lega-
 tus aut praefectus, ad Div. 8, 2. Att. 5, 21.
 aedilis curulis. *M. Octavius*, Phil. 11, 2.
 Marsus quidam. *P. Octavius Balbus*, Cluent.
 38. senator. *Octavius Mamilius*, Att. 9, 10.
Oedipus, Fat. 13. &c. *Laji filius*.
Oeneus, Tusc. Qu. 2, 8. *Dejanirae pater*.
Oenomaus, ad Div. 9, 16. Tusc. 3, 12.
fabula Accii.
A. Offilius, ad Div. 7, 21. Att. 13, 37.
Jctus.
Offilius, ad Div. 16, 24.
Oileus, Tusc. 3, 29. *Ajacis pater*.
Olympias, Div. 1, 23.

I N D E X

- Onasus, Segeftanus, Verr. 5, 45.
 Opas, N. D. 3, 22.
 Ophiuchus, Nat. D. 2, 42. fidus.
 L. Opimius, Q. F. Inv. 2. 34. cf. Agrar.
 2. extr. Catil. 1, 1. ei resp. permittitur, Br.
 34. a populo absolutus de caede Gracchi,
 conf. Planc. 28. Or. 2, 25. Brut. 83. ab eo
 vinum Opimianum dicitur. Sext. 67. sepul-
 crum ejus. Q. Opimius, Orat. 2, 68. con-
 sul a. DXCIX. Q. Opimius, L. F. Q. N.
 Verr. 1, 60. fenator. Opimius, Vejentina,
 Tromentina, Antius, Att. 4, 16. judex.
 Sp. Opius, sive, ut alii volunt, P. Opius,
 Phil. 3, 10.
 Oppia, ad Div. 13, 28.
 Oppianicus, Cluent. 4. *Ec. est Statii Al-*
bii cognomen.
 Oppii, Att. 7, 13. 8, 7. 10, 4. foeneratores.
 Cn. Oppius, Quir. p. re. 5. cf. Att. 4, 2.
 L. Oppius, M. F. Flacc. 13. eques Roma-
 nus. ad Div. 13, 43. negotiator Philomeli.
 M. Oppius, M. F. Terentina, ad Div. 8, 8.
 Oppius, ad Div. 2, 16. Att. 5, 1. Caesaris
 amicus.
 C. Sergius Orata, Fin. 2, 22. Off. 3, 16.
 Or. 1, 39. scribitur Aurata.
 P. Orbius, Brut. 48. Flacc. 31. praetor in
 Asia.

HIST

bona, N. D.

Orchinus,

teltes, Tusc.

Cn. Orestes, ex

17. Dom. 1

L. Orestes, Br

estilia, Au

Orfius, ad

Orion, de N. D.

Orthyja, Leg

Ordes, ad D

Orthorum. vid.

Ortes, Fin

Orpheus, N.

Or, 4. servus C

Orphica, de N

Oraces, Att. 5,

Ortho, e Rosci

Or, Att. 12, 2

Or, Att. 16, 1

Oracavius, M

Oraccius, Att. 4

Oracianus, de op

Oracellius, Verr. 2

HISTORICUS.

- Orbona, N. D. 3, 25. Dea.
 C. Orchinius, p. Cluent. 34. & 53.
 Orestes, Tusc. 3, 5. furiosus, Fin. 1, 20 &c.
Cn. Orestes, ex Aureliis, pro Planc. 21. Off.
 2, 17. Dom. 13. a Cn. Aufidio adoptatus.
L. Orestes, Brut. 28. consul.
 Orestilia, *Aurelia*, ad Div. 8, 7.
 M. Orfius, ad Div. 7, 5. & ad Q. Fr. 2, 14.
 Orion, de N. D. 2, 44. fidus.
 Orithyja, Leg. 1, 1.
 Orodes, ad Div. 15, 1. Att. 5, 18. rex Par-
 thorum. vid. Arfaces.
 Oroetes, Fin. 5, 30. praetor Darii.
 Orpheus, N. D. 1, 38. *Orpheus*, ad Div.
 14, 4. servus Ciceronis.
 Orphica, de N. D. 3, 23. sacra Bacchi.
 Osaces, Att. 5, 20. dux Parthorum.
 L. Otho, *e Rosciis*, Mur. 19.
 Ovia, Att. 12, 2. & 24. C. Lollii uxor.
 Ovius, Att. 16, 1.

P.

- T. Pacavius, Mil. 27. eques Romanus.
 M. Paccius, Att. 4. 16. hospes Attici.
 L. Junius Paciaecus, ad Div. 6, 18.
 Pacidianus, de optim. gen. orat. 6. Tusc.
 4, 21.
 M. Pacilius, Verr. 2, 38. & 40.

INDEX

- Paciliana domus**, Att. 1, 14.
Paconius, Q. Fr. 1, 1. 6.
Pacores, *vel* **Pacorus**, ad Div. 15, 1.
 Att. 5, 18. Orodus regis Parthorum filius.
 ad Div. 15, 3.
Paeon, Ver. 4, 57. nomen Apollinis, Orat.
 1, 59. Verr. 4, 57. ejus signum.
Paeonius, Q. Fr. 3, 3. rhetor.
Paetus, ad Div. 9, 16. *cognomen familiae*
Papiriae, Cluent. 26. & Aeliorum. ad Att.
 2, 1. *Paetus*, Phil. 13, 15. Graeculus.
Palaemon, Nat. D. 3, 15.
Palamedes, Top. 20.
M. Lollius Palicanus, Verr. 2, 41. Tri-
 bun. pl. Att. 1, 1. & 18. Brut. 60.
Palla, Coel. 10.
Pallas, *antis*, N. D. 3, 23. pater Minervae
 cujusdam.
Pammenes, Brut. 97. longe eloquentissi-
 mus Graeciae. Or. 29. Demosthenis stu-
 diofissimus. *Mentio Pammenis quoque fit ad*
 Att. 5, 20. 6, 2.
Pamphilus, *Lilybaetanus*, Verr. 4, 14. *Pam-*
philus, N. D. 1, 26. Platonis auditor. *Pam-*
philus, Orat. 3, 21. rhetor Graecus. *Pam-*
philus, Att. 7, 2. servus Attici.
Paraetius, *Rhodus Stoicus*, Or. 1, 11. Off.

HISTORICUS.

1, 26. Scipionis Africani majoris praeceptor.
 Brut. 30. Rutilii, Brut. 26. C. Fannii, Or.
 1, 11. Mnesarchi, Off. 2, 2. Tusc. 1, 32. ani-
 mum mortalem statuit, Nat. D. 2, 46. Offic.
 1, 2. 3, 2. de officiis accuratissime disputa-
 vit, Offic. 1, 43. ibid. 2, 17. theatra, porticus,
 nova templa, non probat. Fin. 4, 9. Att 13, 8.
 ejus liber de providentia. Leg. 3, 6. de ma-
 gistratibus.

Paniscus, N. D. 3, 17. Div. 1, 13.

C. Vibius Pansa, C. F. C. N. ad Div. 8, 8.
 Trib. pl. ad Div. 15, 17. in Gallia citeriori
 M. Bruto succedit, Phil. 5, 19. consul cum
 Hirtio, ad Div. 10, 33. exercitus ejus ad
 Mutinam conciditur, & ipse ex vulneribus
 moritur. cf. ad Brut. 6. Phil. 11, 9. lauda-
 tio ejus.

Panurgus, p. Q. Roscio 10. servi nomen.

Papia, ad Div. 16, 24. femina. *Papia*, Cluent.
 9. uxor Oppianici.

Papirii, ad Div. 9, 21. olim *Papirii* dicti, ibid.
 9, 21. Cn. *Papirius*, Verr. 1, 12. est Cn. Carbo.
 it. Agrar. 3, 2. vide in Cn. Carbo. L. *Papirius*
Crassus, ad Div. 9, 21. dictator. L. *Papi-*
rius Cursor, ad Div. 9, 21. magister equi-
 tum. L. *Papirius Fregellanus*, Brut. 46.

INDEX

- Tib. Gracchi P. F. aetate disertissimus Latii. L. Papirius Mugillanus, ad Div. 9, 21. consul. L. Papirius Paetus, Att. 1, 20. L. Papirius, Verr. 4, 21. eques Romanus. L. Papirius, Potamo, Verr. 3, 66. scriba Verri. cf. 3, 60. M. Papirius, Mil. 7. pro Dom. 19. frater Sext. Aelii Liguris, tribuni plebis. Q. Papirius, Dom. 49. tribunus pleb. auctor legis Papiriae.**
- C. Papius, Off. 3, 11.**
- Paralus, Verr. 4, 60. heros, qui triremem primus struxit.**
- Parhedrus, ad Div. 16, 18.**
- Parilia, Att. 4, 10. Div. 2, 47.**
- Paris, Orat. 49. Nat. D. 3, 38. Att. 1, 18.**
- Parmenides, Acad. 4, 23. ibid. 4, 37. N. D. 1, 11.**
- Parrhasius, Flacc. 22. Trallianus. Parrhasius, Tuscul. 1, 2. pictor nobilissimus.**
- Pasiphae, N. D. 3, 18. Perseidis filia. De Div. 1, 43.**
- L. Junius Patietus, ad Att. 12, 2.**
- T. Patina, Milon. 17. Lanuvinus.**
- Patiscus, Cilix, ad Div. 2, 11. 8, 9. 12, 15. Classi in Asia praeest.**
- Patro, Epicureus, ad Div. 13, 1. Phaedro succedit. Att. 5, 11. &c.**

HIST

Troclus, Tu
 Patulcius,
 Paullus, M
 qui ad Cannas
 Offic. 3, 32. co
 Macedonicus,
 ralis, Brut. 2
 3, 28. Brut.
 cani majoris
 iterum, Off. 2
 potitus est.
 tute superav
 phat, Tusc. 1
 tin. 10. quae
 9. ad Div. 8.
 ibid. 10. provi
 Phil. 13, 6. ac
 4, 13. ibid. 17
 rem reficit, nov
 14, 8. Lepidi fr
 ulanias, La
 1, 22. Pausanic
 14. Pausanias,
 Pedius, A
 Flacc. 7.
 Peducaeus,
 cur, Flacc. 28

HISTORICUS.

Patroclus, Tusc. 2, 15. 16.

Q. Patulcius, Att. 14, 18.

L. Paullus, *Macedonici pater*, Orat. 2, 87. qui ad Cannas male rem gessit, Divin. 2, 33. Offic. 3, 32. consul. L. *Aemilius Paullus, Macedonicus, Africani minoris pater naturalis*, Brut. 20, disertus, ad Div. 4, 6. Tusc. 3, 28. Brut. 19. ejus filium adoptat Africani majoris f. Div. 1, 46. 2, 39. consul iterum, Off. 2, 22. omni Macedonum gaza potitus est. Verr. 1, 21. Persen vi ac virtute superavit, Mur. 14. de Perse triumphat, Tusc. 5, 14. L. *Paullus, M. F. Vatin.* 10. quaestor Macedoniae, laudatur Mil. 9. ad Div. 8, 4. consul cum C. Marcello, ibid. 10. provinciae nimis cupidus, ibid. 11. Phil. 13, 6. ad Div. 8, 8. 11, 19. ad Att. 4, 13. ibid. 17. Basilicam Aemiliam veterem reficit, novam locat. *Paullus*, ad Att. 14, 8. Lepidi frater. *Paullus*, Pis. 17.

Pausanias, *Lacedaemonius*, Top. 20. Off. 1, 22. *Pausanias, Alabandensis*, ad Div. 13, 64. *Pausanias*, ad Div. 8, 8. libertus.

Q. Pedius, Att. 9, 14. Caesaris legatus, Planc. 7.

C. Peducaeus, ad Div. 10, 33. L. *Peducaeus*, Flacc. 28. eques Romanus. S. *Pe-*

I N D E X

- ducaeus*, Att. 1, 4. Sexti pater. *Sext. Peducaeus*, Sext. F. Verr. 1, 7. senator. ad Att. 7, 13. 14. & 17. ad Div. 8, 14. absoluitur, Verr. 2, 56. Fin. 2, 18. praetor Siciliae, egregium ejus facinus.
- Peleus*, Orat. 3, 15. pater Achillis.
- Pelias*, Orat. 3, 58. Neptuni filius, Thessaliae rex.
- Pelopidae*, ad Div. 7, 28.
- Pelops*, Tusc. 2, 25. *Pelops*, Byzantinus Romae, Att. 14, 8.
- Penelopa*, N. D. 3, 22. uxor Mercurii, Pannis mater.
- M. Pennus*, M. F. Brut. 28. in tribunatu agitavit C. Gracchum. Off. 3, 11. peregrinos exterminavit.
- Perdiccas*, Tusc. 5, 12. Archelai pater.
- Pericles*, Brut. 11. Xanthippi filius, Orat. 2, 22. Off. 1, 40. collegam Sophoclem in praetura reprehendit. Orat. 4. cur ceteris oratoribus praestiterit, Off. 2, 17. 1, 30. *Pericles*, Verr. 1, 33. Ephesius nobilis.
- Peripatetici*, Tusc. 4, 17. & 19. &c. eorum de affectibus sententia refellitur, Off. 1, 25. laudant iracundiam, N. D. 1. 7. Fin. 3, 2. 12. & 13. re, an verbis a Stoicis discrepent

HIST

sa, Div. 2, 37.
 46. catellus L.
 saeus, f. Per
 auditor.
 seis, de N. D.
 Pasiphaës.
 tes, Verr. 1,
 5, 40. Paullum
 ducat. N. D. 2, 2
 sens, N. D. 2
 Perlius, Or
 Brut. 26. Fin. 1
 Perenna, /
 65. judex. Cor
 sanfor Q. Rosc.
 cennius, ad
 Petillius, Ver
 Petillius, pro M
 illius Urbinas,
 trejus, Sext.
 Div. 16, 12. lega
 us, Phil. 13, 15
 edrus, Or. 1, 7.
 in dialogus. Pha
 rens. Carus est
 alibi quidam. Lan
 D. 1, 33. Phil. 5, 5

HISTORICUS.

Perfa, Div. 2, 37. v. *Perfes*. *Perfa*, de Div. 1, 46. catellus L. Paulli.

Perfaeus, f. Perseus, N. D. 1, 15. Zenonis auditor.

Perseis, de N. D. 3, 18. filia Persej, mater Pasiphaës.

Perfes, Verr. 1, 2. rex Macedoniae. Tusc. 5, 40. Paullum precatur, ne in triumpho ducat. N. D. 2, 2.

Perseus, N. D. 2, 43. fidus 3, 18, ejus filia. C. Persius, Orat. 2, 6. orator doctissimus, Brut. 26. Fin. 1, 3.

M. Perpenna, sive potius Perperna, Or. 2, 65. judex. Consul a. DCLXI. Verr. 1, 55. Censor Q. Rosc. 1.

Pescennius, ad Div. 14, 4.

M. Petillius, Verr. 2, 29. eques Romanus. Q. Petillius, pro Mil. 16 judex.

Petissius Urbinas, Phil. 12, 8. ibid. 13, 2.

M. Petrejus, Sext. 5. C. Antonii legatus, ad Div. 16, 12. legatus Pompeji, Att. 8, 2.

Petrus, Phil. 13, 15. vid. in Paetus.

Phaedrus, Or. 1, 7. Div. 1, 3, 7. &c. Platonis dialogus. *Phaedrus*, ad Div. 13, 1.

Epicureus. Carus est Attico, Att. 13, 37. ejus libri quidam. *Laudatur etiam* Fin. 5, 1.

N. D. 1, 33. Phil. 5, 5. ejus filius Lyfiades.

I N D E X

- Phaethon, Att. 3, 8. ad Q. Fr. 1, 4. nomen servi.
- Phalargus, Verrin. 5, 40. Centuripinus.
- Phalaris, Offic. 3, 6. tyrannus, Div. 1, 23. Verr. 4, 33. Pis. 18. &c. ejus taurus, Off. 2, 7.
- Phalereus, Divin. 2, 46. v.
- Phamea, ad Div. 7, 24. libertus, *Tigellii avus*. Att. 9, 9. moritur. ad Div. 9, 16. Att. 13, 49.
- Phania, ad Div. 3, 1. 2, 13. libertus.
- Pharnaces, Deiot. 5. cf. Att. 11, 20. 22. ad Div. 15, 15. *Est Mithridatis filius. Pharnaces*, Att. 13, 30. 44. servus librarius.
- Phemius, Att. 5, 20. 21. sq. 6, 1. musicus.
- Pherecrates, Phthiota, Tusc. 1, 10.
- Pherecydes, Tusc. 1, 16. Syrus, Div. 1. 50. Pythagorae magister, Tusc. 1, 16. primus dixit animos esse sempiternos. *Pherecydes*, Or. 2, 12. Historicus.
- Phidias, Or. 2, 17. Tusc. 1, 15. Or. 71. &c.
- Phidippus, Deiot. 6. medicus Deiotari.
- Phiditia, Tusc. 5, 34. convivia Lacedaemoniorum.
- Philadelphus, Att. 1, 11. *Philadelphus Annus*, Phil. 13, 12. praetorius.
- Philarchus, Verr. 4, 12. Centuripinus, 5, 14. Haluntinus.

HIST
 Phalargus,
 15.
 Pheros, nom
 Div. 9, 15.
 Philinus, Ver
 Philippus, A
 15. 1, 26. fil
 manitate, a f
 gloria, Tusc
 rex Macedoni
 gestum est. Y
 Flaminio v
 1, 19. 33.
 Philippus, I
 ppus, Flacc
 Div. 13, 28.
 Q. F. e Mar
 vitricus hi
 tribanus pleb
 e
 7. consul
 7. 3, 1. Do
 in recitan
 tu
 Att. 8, 3. Brut
 Or. 2, 61.
 eo cope A
 At
 vide etian
 F. Q. N.

HISTORICUS.

Philargyrus, ad Div. 6, 1. libertus, Att. 9, 15.

Phileros, nomen servi, pro Corn. 1. ad Div. 9, 15.

Philinus, Verr. 3, 34. Herbitensis.

Philippus, *Alexandri pater*, Offic. 2, 14. 15. 1, 26. filium superat facilitate & hu-

manitate, a filio superatur rebus gestis & gloria, Tuscul. 5, 14. Att. 1, 16. *Philippus, rex Macedoniae, quocum bellum Maced. 1.*

gestum est. Invent. 1, 12. Verr. 1, 21. a Flaminino vincitur, cf. Phil. 11, 7. Agrar.

1, 19. 33. Offic. 2, 14. Antigoni filius. *Philippus*, Verr. 3, 34. Herbitensis. *Phi-*

lippus, Flacc. 18. Temnites. *Philippus*, ad Div. 13, 28. Lacedaemonius. *L. Philippus,*

Q. F. e Marciis, Off. 2, 17. *Q. filius*, Sext. 51. vitricus Gellii, Planc. 21. Off. 2, 21.

tribunus plebis, Muren. 17. Brut. 45. Rabi-
bir. 7. consul cum Sext. Julio Caesare, Or.

1, 7. 3, 1. *Domus*. 32. avunculum suum cen-
sor in recitando senatu praeterit. Brut. 64.

Att. 8, 3. Brut. 47. optimus suae aetatis Ora-
tor, Or. 2, 61. Offic. 1, 30. facetus. *ibid.* 2, 17.

de eo cape Agr. 2, 16. de Or. 2, 54. Quint. 22. *vide etiam* L. Marcius. *L. Philippus,*

L. F. Q. N. Phil. 3, 10. vitricus Octavii,

I N D E X

- Har. Resp. 6. ad Div. 1, 9. consul. *L. Philippus*, *L. F. L. N. Phil.* 3, 10. Phil. 8, 9. ad Div. 12. 4. *Q. Philippus*, Balb. 11. ex-ful. *Q. Philippus*, ad Div. 13, 73. 74. pro-
 consul.
- Philistus, Syracusius*, Div. 1, 20. 33. hi-
 storicus, Or. 2, 13. 23. familiaris Dionysii,
 imitatur Thucydidem, Brut. 17. Br. 88.
Q. Fr. 2, 13.
- Philo*, Acad. 4, 6. Clitomachi auditor, Or.
 3, 28. in Academia maxime floret, Brut.
 89. princeps Academiae *Quartae*, Cicero-
 nem auditorem habuit, ad Div. 13, 1. ei
 valde probatur, Acad. 4, 4. ejus libri duo,
 1, 4. contra eum scribit Antiochus, Tusc.
 2, 10. ibid. 3. alio tempore philosophiam,
 alio rhetoricam docebat, Acad. 1, 4. magi-
 ster Antiochi, Tusc. 5, 37. peregrinatur.
Philo, Architectus, Or. 1, 14. *Philo*, ad
 Div. 2, 12. 8, 8. libertus. *L. Philo, e Ve-*
turiis, in Caecil. 19. quaestor.
- Philoctetes*, ad Her. 4, 30. Tusc. 2, 7.
- Philodamus*, Verr. 2, 44. Opuntius. *Phi-*
lodamus, Verr. 1, 25. Lampfacenorum
 princeps.
- Philodemus*, Fin. 2, 35. Epicureus.
- Philodorus*, Flacc. 22. Trallianus.
- Philo-

HIS

illogenes,
 bertus Attici
 illogonus,
 eronis,
 ilolaus, C
 goreus, Arch
 ilotes, Al
 ilotimus.
 9. &c. libert
 iloxenus,
 ilus, Att.
 Amic. 4, 7.
 intias, O
 oenix, Or.
 ormio, Or.
 ormiones di
 differunt, qu
 eronis, Nat.
 ecurii caju
 or, Or. 2, 11
 ides & Pier
 ius, f. Pire
 em ex Antiop
 us, Div. 1, 43
 Att. 4, 4. &
 ilius, Att. 13.
 us, Att. 4, 17.
 Phil. T. V.

HISTORICUS.

- Philogenes, Att. 5, 13, 6, 4. servus aut
libertus Attici.
- Philogonus, Q. Fr. 1, 3. libertus Q. Ci-
ceronis.
- Philolaus, Or. 3, 34. Crotoniata, Pythæ-
goreus, Archytæ discipulus.
- Philotes, Alabandensis, ad Div. 13, 56.
- Philotimus, Att. 2, 4, 6, 10. ad Div. 3,
9. &c. libertus Ciceronis.
- Philoxenus, Att. 4, 6. poëta Syracusanus.
- Philus, Att. 4, 16. cognomen L. Fulvii.
Amic. 4, 7. 19. laudatur.
- Phintias, Offic. 3, 10. Pythagoreus.
- Phoenix, Or. 3, 15. comes Achillis.
- Phormio, Or. 2, 18. Peripateticus. c. 19.
Phormiones dicuntur, qui de re præcipiunt,
& differunt, quam non intelligunt.
- Phoronis, Nat. D. 3, 22. Valentis uxor,
Mercurii cujusdam mater.
- Pictor, Or. 2, 12. vid. *Fabius Pictor*.
- Pierides & Pieriae, Nat. D. 3, 21. Musae.
- Pierius, s. Pireus, ibid. pater Pieridum
novem ex Antiopa.
- Pietas, Div. 1, 43. ejus aedes Romae.
- Pilia, Att. 4, 4. &c. uxor Attici.
- M. Pilius, Att. 13, 31. ad. Div. 8, 8. Q.
Pilius, Att. 4, 17. necessarius Attici.
- Opp. Phil. T. V. X*

INDEX

Pilus, ad Brutum ep. 7.

Pinarii Nattae, Div. 2, 21. *nobles. vid. L. Natta.*

T. Pinarius, ad Div. 12, 24. Att. 6, 1. 8, 15. *amicus Ciceronis. M. Pinarius, vid. Rufca.*

Pindarus, poëta, Or. 1. Fin. 2, 34. &c. *Pindarus, ad Att. 16, 1. decumanus.*

T. Pinnius, ad Div. 13, 61.

Pippa, Verr. 3, 33.

Pisistratus, *tyrannus*, Orat. 3, 33. *homo doctus & eloquens. Commemoratur etiam Brut. 7. Senect. 20. Att. 8, 16. Nat. D. 3, 33.*

Piso, Att. 12, 3. *argentarius. C. Calpurnius Piso, Caecin. 12. Att. 1, 1. procons. Galliae, ibid. 1, 13. 14. pacificator Allobrogum. Flacc. 38. a Cicerone defenditur, Brut. 68. Q. Rosc. 3. C. Piso, in Pison. 1. ad Quir. p. Red. 3. in Senat. 15. gener Ciceronis. Brut. 78. ingeniosissimus. Cn. Piso, Sull. 24. Muren. 38. L. Piso, qui primus Frugi dictus est, Brut. 27. Verr. 3, 48. Off. 2, 21. primus legem de repetundis tulit, Font. 13. Brut. 27. Or. 2, 12. Annales scripsit & orationes, ad Div. 9, 22. L. Piso, L. fil. Verr. 4, 25. praetor. L. Piso, Verr. 4, 25. L. F.*

HIS

L. N. praetor, V
Caecil. 19. L. I
ge Clodia Mace
C. Caesaris soc
Phil. 8, 9. 10.
Antonium. M
Piso, Calpurn
M. Pupio, Ve
Hispaniae pra
dil, ibid. 14. v
Or. 1. 22. elo
66. Fin. 4, 26
Nat. D. 1. 7.
itaratus, F
ttacus, Sap
tuanus, At
Platorius,
Platorius, M. F
Aedilis cur
Cicerone.
Attejus Plagu
Dom. 33.
Plancius, At
Div. 4, 14. ex
ero, Planc. 8. Ca
cilio defenditur. C
brutus, Cn. Plancus

HISTORICUS.

L. N. praetor, Verr. 1, 46. cum Verre. add. Caecil. 19. *L. Piso*, Caesonius, Dom. 9. lege Clodia Macedoniam accipit, ad Div. 4, 4. C. Caesaris focer, Phil. 1, 4. ad Div. 12, 22. Phil. 8, 9. 10, 5. ad Div. 12, 4. legatus ad Antonium. *M. Piso*, Fin. 5, 1. M. Pupius *Piso*, Calpurnianus, Dom. 13. adoptatur a M. Pupio, Verr. 1, 14. Quaestor, Flacc. 3. Hispaniae praetor, Att. 1, 13. amicus Clodii, ibid. 14. valde reprehenditur, ibid. 16. Or. 1. 22. eloquentiae studiosus, Brut. 64, 66. Fin. 4, 26. Stoicos facete ridet ibid. 5, 1. Nat. D. 1. 7. Peripateticus.

Pitaratus, Fat. 9. Archon Atheniensis.

Pittacus, Sapiens, Or. 3, 15. Leg. 2, 26.

Pituanus, Att. 4, 15. familiaris Attici.

L. Plaetorius, Cluent. 60. senator. *M.*

Plaetorius, M. F. Cestianus, Font. 5. Cluent.

45. Aedilis curulis, ibid. 53. praetor cum Cicerone.

C. Atejus Plagulejus, ad Att. 10, 8. Dom. 33.

Cn. Plancius, Att. 1, 22. tribunus militum,

ad Div. 4, 14. exfuli spem reditus facit Ci-

cero, Planc. 8. Cn. Plancus Or. 2, 54. a L.

Craffo defenditur. Cluent. 51. accusat eum M.

Brutus, Cn. Plancus, e Munaciis, L. F. ad Div.

INDEX

- 10,6. laudatur. *ibid.* 11, 17. *L. Plancus, L. F.*
 ad Div. 8, 1. Phil. 3, 15. praetor Galliae,
 ad Div. 10, 1. consul designatus, *ibid.* 18. ad
 Lepidum se confert, *ibid.* 11. Lepidi inimicus.
L. Plancus, Phil. 11, 6. *T. Plancus* Barba,
L. F. Cn. & L. Planci frater, Phil. 13, 12.
 curiam incendit, Phil. 11, 6. cum Antonio
 facit, Phil. 6, 4. omnibus sententiis maxi-
 mo plausu condemnatus, ad Div. 7, 2. 12,
 18. inimicissimus Ciceronis, Phil. 12, 18.
 ad Div. 9, 11. ejus ignorantia literarum
 ridetur.
- M. Planius*, ad Div. 9, 13. eques Romanus.
- Plato*, Div. 1, 36. *Fin.* 5, 29. *Tusc.* 4, 19, 25.
 Aegyptum & Magnam Graeciam peragra-
 vit scientiae causa, *Acad.* 1, 5. *Acad.* 4, 39.
ibid. 37. ex materia factum mundum a Deo
 aeternum. *Tusc.* 1, 17. de mundo & mente
 sententia. *N. D.* 1, 12. in sententia de Deo
 inconstans, *ib.* 10. *Leg.* 3, 15. mutatis mu-
 sicorum cantibus, mutari civitatis statum
 putat. *Or.* 1, 11. oratorem a reip. guber-
 naculis removet. *Tusc.* 2, 11. poetas e civi-
 tate sua ejicit, *Att.* 7, 12. *Plato, Sardiannus*,
 ad *Q. Fr.* 1, 2. 4. Epicureus.
- Plator*, *Pison.* 34. *Har. Resp.* 16. *Dyrrha-*
chinus,

HIST

Plautius,
Thyniae & Pont
Plautus, poeta
Plautus, Att.
Plautus
Plurates, Pl
Plotius Syll
praetor. C. Pl
gatus in Asia.
Plinius, eques R
Plinius
Plinius, Servius
Plinius, Verr.
Plinius
Plinius, Acad.
Plinius auditor, nil
Plinius, 42. ejus scrip
Plinius, Democrates,
Plinius, Flacc. 18.
Plinius, augur.
Plinius, ad Div. 11
Plinius, Brutii uxor.
Plinius, ad Div. 15
Plinius, Ciceronis.
Plinius, ad Div. 1,
Plinius, Div. 1, 43.

HISTORICUS.

- A. Plantius, ad Div. 13, 29. praetor Bithyniae & Ponti.
- Plautus, *poëta*, Offic. 1, 29. Brut. 15.
Plautus, Att. 1, 16. judex absolvit *Clo-*
dium.
- Pleurates, Pis. 34. Macedo.
- A Plotius *Sylvanus*, Planc. 7. Att. 5, 15.
 praetor. C. Plotius, Flacc. 21. senator, le-
 gatus in Asia. C. Plotius, Fin. 2, 18. Nur-
 finus, eques Romanus. L. Plotius, Arch.
 9. *poëta*.
- Pola, *Servius*, ad Div. 8, 12. accusator.
- Poleas, Verr. 4, 42. Tyndaritanus.
- Polemarchus, Verr. 3, 23. Murgentinus.
- Polemo, Acad. 1, 10. Or. 3, 18. Xenocra-
 tis auditor, nil ab Aristotele dissenfit. Acad.
 4, 42. ejus scripta, de Fin. 4, 6.
- Polemocrates, Flacc. 30.
- Poles, Flacc. 18. Temnites. *Poles*, Leg. 2,
 13. augur.
- Polla, ad Div. 11, 7. est *Valeria Paulla*,
D. Bruti uxor.
- Pollex, ad Div. 15, 6. Att. 8, 5. 11, 4. *ser-*
vus Ciceronis.
- Pollio, ad Div. 1, 6. 9, 25. 11, 9. &c.
- Pollux, Div. 1, 43. ejus aedes Tusculi, ibid.
 34.

INDEX

Polyenus, Fin. 1, 5. Acad. 4, 33. Geometra insignis.

Polybius, ad Div. 5, 12.

Polycharmus, Att. 5, 11. praetor Atheniensium.

Polycletus, Verr. 4, 3. nobilis statuarius, Or. 2, 16. Herculem finxit. Brut. 86. Tusc. 1, 2.

Polychrates Samius, Fin. 5, 30.

Polydorus, Or. 3, 58. Priami ex Hecuba minimus filius.

Polygnotus, Brut. 18. pictor.

Polyidus, Div. 1, 40. Corinthius, augur.

Polyphemus, Tusc. 5, 39. Cyclops Siculus.

Pompeja, ad Div. 5, 11. P. Vatinii uxor.

Pompeji, Parcennii, Verr. 4, 11. Mamer-
tini. *Pompejus* Phrygio, Or. 2, 70. *Pompejus* Vindullus, Att. 6, 1. *Cn. Pompejus* Basiliscus, Verr. 4, 11. *Cn. Pompejus* Philo, Verr. 4, 22. Tyndaritanus. *Cn. Pompejus* Theodorus, Verr. 2, 42. Siculus. *Cn. Pompejus Strabo*, *Sext. fil.* in Caecil. 19. Verr. 3, 16. praetor Siciliae, Font. 15. Balb. 22. bellum sociale gerit. Phil. 12, 11. in eius exercitu tiro fuit Cicero. Brut. 47. mediocris orator. Cornel. 1. *Cn. Pompejus*

HIS

Magnus, Cn. J
10. ludos voti
Sertorianum co
tra fugitivos i
Tygranem le
6
mis captis ni
ibid. 1, 16.
quod eum n
bus Ciceroni
tur, 2, 17. Al
solymarus,
Red. ejus us
opera, ad D
L
porticus, te
<
8, 11. Att. c
tentia res f
I
imperio. ad
benditur, qu
reliquerit, a
1
8, 2. initio bel
fortiter, omni
bi
Caesarem alu
a
13. de pace m
luga post pug
14. Div. 2,
trucidatur. I
tant. Phil. 2,

HISTORICUS.

Magnus, Cn. F. Sext. N. Act, 1. in Verr. 10. ludos votivos dat. Manil. 4. bellum Sertorianum conficit. Verr. 5, 2. dux contra fugitivos in Sicilia. Sext. 27. ejus in Tygranem lenitas. Flacc. 28. Hierosolymis captis nil ex fano attigit. Att. 2, 16. ibid. 1, 16. a plebe Cneus Cicero dicitur, quod eum nimis diligeret, ibid. 14. laudibus Ciceronis invidet, 2, 3. Epicrates dicitur, 2, 17. Alabarches vocatur, 2, 9. Hierosolymarius, 2, 12. Quindecimvir. Quir. p. Red. ejus in Cicerone revocando insignis opera, ad Div. 1, 1. Off. 2, 17. ejus theatra, porticus, templa reprehenduntur, ad Div. 8, 11. Att. 6, 1. Dom. 7. ei Ciceronis sententia res frumentaria committitur cum imperio. ad Div. 8, 8. Attic. 7, 11. reprehenditur, quod Caesare adveniente urbem reliquerit, ad Div. 4, 7. copiae ejus. Att. 8, 2. initio belli Civilis nil agit sapienter & fortiter, omnia contra Ciceronis consilium. Caesarem aluit, auxit & armavit, Att. 9, 13. de pace mittit ad Caesarem, Tusc. 3, 26. fuga post pugnam Pharsalicam, ad Div. 12, 14. Div. 2, 9. in solitudine Aegyptiorum trucidatur. Div. 1, 14. multa eum fefellerunt. Phil. 2, 42. ejus domus & horti &c.

INDEX

Milon. 25. Magnus vocatur. *Cn. Pompejus*,
alter Magni fil. Att. 12. Phil. 13, 4. *Q. Pom-*
pejus, Auli (tibicinis) F. Brut. 68. Bithyni-
 cus. *Q. Pompejus Nepos, A. F.* Brut. 25.
Muren. 7. Verr. 5, 70. homo novus, sum-
 mos honores consecutus est, Fin. 2, 17. Off.
 3, 30. Brut. 76. censor. Font. 7. a Caepio-
 nibus accusatus absolvitur, Amic. 21. *Q.*
Pompejus, Q. F. A. N. Rufus, Or. 1, 37
 praetor urbanus, Agr. 1, 15. consul cum *L.*
Sulla. *Q. Pompejus Rufus, hujus Quinti*
F. A. Nepotis, Sull. 19. Att. 4, 16. *Q. Fr.*
 3, 2. ad Div. 8, 1. inimicus Ciceronis. *Q.*
Pompejus, Sext. F. ad Div. 13, 49. *Sext.*
Pompejus, S. F. Cn. Strabonis Fr. Brut.
 47. summus Jctus, geometra & Stoicus. cf.
 Or. 1, 15. 3, 21. Offic. 1, 6. Phil. 12, 11.
S. Pompejus, Cn. Magni fil. Att. 12, 37. fu-
 git in Hispaniam citeriorem, ad Div. 11, 1.
 Phil. 13, 6. Massiliae versatur, Phil. 5, 15.
 a *M. Lepido* civitati restituitur. *P. Pompe-*
jus Chlorus, Verr. 2, 8. civis Rom.
Pompilius, Offic. 1, 11. Imperator.
Pomponia, Att. 1, 5. soror Attici.
C. Pomponius, Brut. 49. 57. 62. Or. 3, 13.
 qualis orator fuerit. Brut. 90. *M. Pompo-*
nium, Offic. 3, 31. *M. Pomponius,* Div. 2,

HIST

M. Pompon-
ibertus. T. Po-

Atticus.

Pomtinus,

tor consule Cie-

16. Q. Fr. 3

ronis. ad Div

Ciceronis in

ontianus,

ontidia, Att

Pontidiu

pinas.

ontinius,

Pontius Sa

Aquila, ad D

perit ad Mutin

a. T. Ponti

centurio, robo

us, Att. 9, 19,

illia gens, Le

ater Q. Catuli

Popilius, P.

Popillius, L

ti C. Popillius,

erms. L. Popil

popilius, M. F.

popilius, C. F.

HISTORICUS.

29. *M. Pomponius*, Dionysius, Att. 4, 15. libertus. *T. Pomponius*, ad Div. 5, 4. &c. est Atticus.

C. Pomtinus, Catil. 3, 2. Flacc. 40. praetor consule Cicerone. Prov. Conf. 13. Att. 4, 16. *Q. Fr.* 3, 4. *Pis.* 24. necessarius Ciceronis, ad Div. 2, 15. 3, 3. 15, 4. legatus Ciceronis in Cilicia. Att. 6, 3. vitia ejus.

Pontianus, Att. 12, 44.

Pontidia, Att. 5, 21. 6, 1.

M. Pontidius, Or. 2, 67. Brut. 70. *Arpinas*.

Pontinius, v: *Pomtinus*.

C. Pontius Samnis, Offic. 2, 21. *L. Pontius Aquila*, ad Div. 10, 33. legatus *D. Bruti* perit ad Mutinam. Att. 5, 2. 3. 4. ejus villa. *T. Pontius*, Fin. 1, 3. Senect. 10. centurio, robore insignis. *Pontius Titinianus*, Att. 9, 19.

Popilia gens, Leg. 2, 22. *Popilia*, Or. 2, 2. mater *Q. Catuli*.

C. Popilius, *P. F.* Phil. 8, 8.

C. Popillius, *Laenas*, *C. F. C. N.* Leg. 3, 16. *C. Popillius*, *P. F.* Brut. 25. non indifertus. *L. Popillius*, *Cluent.* 47. judex. *M. Popillius*, *M. F. Laenas*, Br. 14. consul. *P. Popillius*, *C. F. P. N.* Verr. 4, 50. *P. Rupi-*

INDEX

- lili collega in consulatu, Cluent. 35. Dom. 31.
 a C. Graccho lege lata in exilium mittitur.
 Quir. p. Red. 3. Sen. p. R. 15. Brut. 34. re-
 stituitur. *P. Popillius*, Cluent. 36. reus de
 ambitu, damnatur.
Porcia, Att. 15, 11. *M. Catonis* soror, *Do-*
mitii Ahenobarbi uxor. *ibid.* 13, 37. 48. ejus
 laudatio.
Porcius, Font. 5. *L. Porcius Licinus*, Brut.
 15. consul cum *P. Claudio*. *L. Porcius Na-*
sica, Or. 2, 64.
Porfena, Sext. 21.
Portunus, Nat. D. 2. 26. *Deus*.
Posides Matro, Solentinus, Verr. 2, 42.
Posidonius, Offic. 3, 2. Panaetii discipu-
 lus, Att. 2, 1. Tusc. 2, 24. dolores fortiter
 fert. Nat. D. 1, 42. Div. 1, 3. quinque li-
 bros de Divinatione edidit. Nat. D. 2, 34.
 ejus sphaera, *ibid.* 1, 3. instituit Ciceronem,
 Att. 2, 1. Rhodi vivit. cf. Fat. 3.
Possidorus, Verr. 3, 42.
Postumia, ad Div. 4, 2. Att. 5, 20. 21. *Ser-*
vii Sulpicii uxor.
Postumius, ad Div. 6, 12. Caesaris fami-
 liarissimus, Att. 5, 21. 15. 2. *Postumius*
Cominius, Balb. 23. consul. *P. Postumius*,
 Fin. 2, 22. *A. Postumius Albinus*, Verr. 1,

HIST

1. censor. A.
 ator. C. Postu
 Cn. Postumius,
 Maren. 27. M.
 for Verris. P.
 2, 23. P. Postu
 mius, Verr. 1
 Sp. Postumiu
 mius, Brut. 7.
 ostumleu
 ostumus,
 rum, Curtio
 Potamo, in C
 Potitius,
 Praecillus,
 Praxiteles, d
 Praxitella capi
 recianus, ad H
 Pretius, Ve
 rocilius, Att
 cilius. Att. 2,
 rocles, Div.
 rum.
 roculus Julius
 rocyon, Nat.
 rodicus Chius,
 de natura rerum

HISTORICUS.

41. cenfor. *A. Postumius*, Nat. D. 2, 2. *Di-*
ctator. C. Postumius, Div. 1, 33. *haruspex.*
Cn. Postumius, Verr. 1, 39. *Cn. Postumius*,
Muren. 27. *M. Postumius*, Verr. 2, 18. *quae-*
stor Verris. *P. Postumius Tubertus*, Leg.
 2, 23. *P. Postumius*, ad Div. 4, 12. *Q. Post-*
mius, Verr. 1, 39. *Q. Postumius*, Dom. 44.
Sp. Postumius, Sen. 12. *consul.* *T. Postu-*
mius, Brut. 77. *bonus orator.*

Postumulenus, ad Div. 6, 10. *cognomen.*
Postumus, Att. 7, 16. *cognomen Rabirio-*
rum, Curtiorum &c.

Potamo, in *Caecil.* 9.

P. Potitius, Verr. 1, 51. *senator.*

Praecilius, ad Div. 13, 15. *pater & filius.*

Praxiteles, de Div. 1, 36. *caelator,* 2, 24.

Praxitelia capita, Verr. 4, 2. &c.

Precianus, ad Div. 7, 8.

L. Pretius, Verr. 5, 62. *eques Rom.*

Procilius, Att. 4, 15. 16. *Q. Fr.* 2, 8. *Pro-*
cilius. Att. 2, 2. *Historicus.*

Procles, Div. 12, 43. *rex Lacedaemonio-*
rum.

Proculus Julius, Leg. 1, 1.

Procyon, Nat. D. 2, 44. *fidus.*

Prodicus Chius, Nat. D. 1, 42. *Or.* 3, 32.
de natura rerum scripsit.

HISTORICUS.

Publius Syrus, ad Div. 12, 18. *mimus*. Att. 14, 2. *Publius*, ad Div. 16, 22.

Pulchellus, Att. 2, 1. &c. **Clodius**.

Pullus Numitorius, Fin. 2, 22. *Fregellas prodidit*.

Cn. Pupius, ad Div. 13, 9. *in operis societatis Bithynicae*. *M. Pupius*, Dom. 13. *adoptat Pisonem*,

Pylades, Fin. 2, 24. *amicus Orestae, a quo c. 26. Pyladea amicitia*.

Pyrrho, Fin. 2, 11. 13, Offic. 1, 2. *de summo bono sententia*, Tusc. 2, 6. *sententia de dolore*, Fin. 4, 16. *virtus, ab eo dicti Pyrrhonii*, Or. 3, 17.

Pyrrhus, Div. 2, 56. *Aeacides*, ad Div. 9, 25. *ejus libri de re militari*. *Muren.* 14, *de eo triumphat M. Curius*. Offic. 2, 7. ad Div. 5, 12. *Parad.* 6. *Amic.* 8.

Pythagoras, Tusc. 1, 16. *Pherecydis discipulus*. Or. 2, 33. Tusc. 4, 1. *junior est Numma Pompilio*, Fin. 5, 29. Tusc. 4, 19. 25. *Aegyptum peragravit, & Magos Persarum adiit*. Acad. 4, 37. *ex numeris & Mathematicorum initiis omnia esse putat*. Nat. D. 1, 11. *Deum esse animum per mundum permeantem, ejusque particulas animos nostros*, *ibid.* 3, 11. *Divin.* 1, 3. Offic. 1, 17.

I N D E X

ultimum in amicitia putat, ut fiat unus e pluribus. Tusc. 1, 25. summae sapientiae credit fuisse, imponere rebus nomina. Offic. 1, 30. sine ulla hilaritate summam auctoritatem consequitur, Tusc. 5, 3. Nat. D. 3, 36. Musis bovem immolavit, Fin. 5, 2. Metaponti moritur &c. Tusc. 4, 1.

Pythagorei, Div. 1, 30. quare fabis abstinerint, Tusc. 1, 16. *ibid.* 5, 39. 4, 2. Nat. D. 1, 5. eorum, Ipse dixit. de Senect. 11.

Pythia, Divin. 1, 19. 36.

Pythius, Offic. 3, 14. argentarius Syracusanus.

Pythodorus, Flacc. 22. Trallianus.

Q.

Querelae, ad Div. 6, 6. liber Caecinae.

Quinquatrus, ad Div. 2, 12. 12, 25.

C. Quintilius, Cluent. 62. eques Romanus. P. Quintilius Varus, Quint. 17. Sext. Quintilius, p. Red. in Senat. 9. praetor.

C. Quintius, Quint. 3. & 49. L. Quintius, Cluent. 27. Tribun. pl. patronus Oppianici, Brut. 62. in concionibus turbulentus. *idem videtur, qui* Att. 7, 9. *appellatur familiaris* Ciceronis. L. Quintius Cincinnatus, Senect. 16. Num. Quintius, Sext. 38. tribunus plebis. P. Quintius Varus, Cluent. 19.

HIST

P. Quintius, p.
 Flaminius,
 Gallus, ad
 irinus, Off.
 13, 28.
 irinalia, a
 abirius, Ac
 Perd. 2. Pifo
 Att. 1, 6. C.
 Rom. a Cicer
 Rabius,
 Rabocentus
 princeps.
 Rabonius,
 Racilius,
 buus plebis,
 rius, vel Ra
 egillus, cogn
 24, filius Lepid
 ginus, Att.
 Regulus, a
 nus Ciceronis.
 ico bello primo
 ilcium, Att. 3
 nus, Div. 1,
 mora, Divin.

HISTORICUS.

P. Quintius, pro quo est oratio. T. Quintius Flamininus, Att. 12 5. consul. Quintius Gallus, ad Div. 13, 43.

Quirinus, Off. 3, 10. **Romulus**, Att. 12, 45. 13, 28.

Quirinalia, ad Q. Fr. 2, 3. 13.

R.

Rabirius, Acad. 1, 1. *C. Rabirius*, Rabir. Perd. 2. **Pison**. 2. a Cicerone defenditur, Att. 1, 6. *C. Rabirius*, Postum 1. eques Rom. a Cicerone defenditur.

L. Rabius, Verr. 1, 34. *Marianus*.

Rabocentus, **Pison**. 31. *Bessicae gentis princeps*.

L. Rabonius, Verr. 1, 50.

L. Racilius, Verr. 2, 12. ad Div. 1, 7. tribunus plebis, cf. ad Q. Fr. 2, 1.

Rarius, vel **Ranius**, Att. 12, 21.

Regillus, cognomen *Aemiliorum*, Att. 12, 24. filius Lepidi.

Reginus, Att. 10, 13.

L. Regulus, ad Div. 13, 60. familiarissimus Ciceronis. *M. Regulus*, Off. 1, 13. Punico bello primo captus. **Pison**. 19. ejus supplicium, Att. 3, 17. &c. cf. *M. Attilius*.

Remus, Div. 1, 47. 2, 20.

Remora, Divin. 1, 47.

INDEX

- Q. Rex, ad 13, 51. *e familia Marcia.*
 Rhinton, Att. 1, 20. poëta.
 Rhodo, ad Div. 2, 18.
 Romulus, Divin. 2, 20. *ibid.* 1, 17. 2, 38.
 ejus lituus. *ibid.* 1, 17. 2, 48. augur cum
 fratre. Nat. D. 3, 2. auspicia constituit Leg.
 1, 1.
 L. Roscius, Phil. 9, 2. legatus. Q. Roscius,
 Quint. 24. Q. Rosc. 7. de N. D. 1, 28. Di-
 vin. 1, 36. Leg. 1, 4. Arch. 8. ejus mors,
 Divin. 31. &c. Sex. Roscii, S. Rosc. 6. pa-
 ter & filius, Off. 2, 14. T. Roscii, Sext.
 R. 6. *Capito & Magnus.*
 C. Rubellinus, ad Div. 12, 26.
 Rubria, ad Div. 9, 21. Carbonis mater.
 Rubrius, Verr. 1, 25. minister Verris. L.
Rubrius, Cassinas, Phil. 2, 16. P. Rubrius,
 Verr. 3, 57. eques Rom. Q. Rubrius Var-
 ro, Brut. 45. Q. Rubrius, Verr. 3, 80.
 Rufio, ad Div. 7, 20. Rufio, Att. 5, 2. 14,
 14. *est Sempronius Rufus.*
 Rufus, ad Div. 5, 19. *est L. Mescinius Ru-*
fus. Rufus, ad Div. 9, 24. amicus Paeti.
 Rufus, Orat. 2, 69. vide in *Rutilius.*
 Rufrenius, ad Div. 10, 21.
 P. Rullus, Agrar. 1, 5. P. Rullus, *alius*
trib. pleb. pro Dom. 16. Q. Fabius Rullus,
 Phil. 5, 17. Rupa,

HIS
 opa, ad Div. 2
 Rupilius, C
 ius, Off. 1, 31.
 4, 50. Lael. II
 in consulatu,
 F. Menenia, a
 L. Rufca, Or
 Rufcio, Mil.
 C. Rufius, Br
 T. Rulcellu
 Tutilia, Att
 C. Rutilius
 L. Rutilius,
 65. M. Rut
 lius Lupus, l
 consulatu. P
 29. orator, O
 nus pl. Rabir. l
 fiat. Offic. 3, j
 Att. 4, 16. Or.
 Balb. 13. cf. N
 P. Rutilius, Ca
 bazia, N. D.
 bazius, de L
 Sabellius,
 abinius Reatin
 Off. Phil. T. V.

HISTORICUS.

Rupa, ad Div. 2, 3. libertus.

A. Rupilius, Cluent. 63. medicus. *Rupilius*, Off. 1. 31. histrio. *P. Rupilius*, Verr. 4, 50. Lael. 11. P. Popillii Laenatis collega in consulatu, Verr. 2, 13. *P. Rupilius*, P. F. Menenia, ad Div. 13, 9. eques Rom.

M. Rufca, Or. 2, 65. *e Pinariis*, Trib. pl. *Ruscio*, Mil. 22. servus.

C. Rufius, Brut. 47. accusator.

C. Rusticellus, *Bononiensis*, Brut. 46.

Rutilia, Att. 12, 20. C. Cottae mater.

C. Rutilius Rufus, Brut. 40. in Caecil. 21. *L. Rutilius*, Lael. 20. *L. Rutilius*, Cluent. 65. *M. Rutilius*, ad Div. 13, 8. *P. Rutilius Lupus*, Font. 15. L. Julii collega in consulatu. *P. Rutilius Rufus*, M. F. Brut. 29. orator, Offic. 2, 13. Or. 1. 40. tribunus pl. Rabir. Perd. 7. contra Saturninum stat. Offic. 3, 2. Fin. 1, 3. libros edidit. Att. 4, 16. Or. 1, 53. Brut. 29. damnatur. Balb. 13. cf. Nat. D. 3, 32. Rabir. Post. 10. *P. Rutilius*, Caecin. 10. testis in Caecinam.

S.

Sabazia, N. D. 3, 23. sacra Bacchi.

Sabazius, de Leg. 2, 15.

L. Sabellius, Brut. 34.

Sabinus Reatinus, Sext. 37.

Opp. Phil. T. V.

Y

I N D E X

- C. Sacerdos, e *Licinis*, Verr. I, 10. praetor Siciliae. Planc. II. legatus Q. Metelli in Creta.
- Sadala, Verr. 24, rex *Thraciae*.
- Safinius, Cluent. 25. Atellanus.
- Salaco, ad Div. 7, 24.
- Q. Salaffus, ad Div. 4, 18.
- Salii, de Div. I, 17. *Sacerdotes Martis*.
- Salinator, Or. 2, 67.
- Sallustius scripsit *Empedoclea*, ad Q. Fr. 2, II. extr. C. Sallustius Crispus, Att. II, 20. ei Caesar ignovit. Sallustius Caninius, ad Div. 2, 17. proquaestor Ciceronis. Cn. Sallustius, ad Div. 14, II. Art. II, II. P. Sallustius, Att. II, II. Cn. Sallustius, de Divin. I, 28. Ciceronis libertus, ad Div. 14, 4. II. laudatur, Att. I, 3. & II.
- Sext. Saltius, Agrar, 2, 34. duumvir Capuae.
- Salvius, ad Div. 9, II. 9, 7. libertus Attici. 10, 18. libertus Hortensii filii.
- Salus, Att. 4, 1. Dea, de Div. I, 47. Salutis augurium.
- Samarius, Phil, II, 2. exsul.
- Sampliceramus, Att. 2, 14. 16. 17. 23. est Pompejus.
- Sando, ad Div. 3, 7.

HIST

Sanga, Pison.
 ppho, Verr. 4.
 danapalus.
 pedon, Div.
 ferna, Phil.
 15, 2.
 affia, Cluent
 atrius, ad B
 ninus, Att. I, 1
 tturnalia,
 n. Saturni
 8, 14. 12, 26
 nus, de Har.
 Offiensis. Cati
 cit. Sext. 47.
 ex urbe eji
 sedes.
 turnus, Nat
 10. 46. stella, 3
 turius, Q
 ue, Cluent. 38
 yzi, Nat. D.
 tyrisus, Di
 tyrus, ad Div
 Sanfejus, R
 it. I, 3. it. 4.

HISTORICUS.

Q. Sanga, Pison. 31. senator.

Sappho, Verr. 4, 57. ejus status.

Sardanapalus, Fin. 2, 32. Tusc. Q. 5. 35.

Sarpedon, Div. 2, 10. filius Jovis.

Saferna, Phil. 13, 13, amicus Antonii, Att. 15, 2.

Saffia, Cluent. 5. mater Cluentii.

Satrius, ad Brut. 6. legatus. *Satrius Caninius*, Att. 1, 1. *M. Satrius*, de Offic. 3, 18.

Saturnalia, Cat. 3, 4, Att. 5, 20. 13, 52.

Cn. Saturninus, Planc. 8. & 12. ad Div.

8, 14. 12, 26. heres Q. Turii. *L. Saturninus*,

de Har. resp. 20. Sext. 17. quaestor

Ostiensis. Catil. 4, 2. C. Memmii interficit.

Sext. 47. Dom. 31. Q. Metellum lege

ex urbe ejicit. Rabir. Perd. 3, 6. ejus

caedes.

Saturnus, Nat. D. 3, 24. etymologia, 2,

20. 46. stella, 3, 17.

P. Saturius, Q. Rosc. 1. patronus Chae-
reae, Cluent. 38.

Satyri, Nat. D. 3, 17.

Satyriscus, Div. 1, 20.

Satyrus, ad Div. 12, 22. Attici servus.

C. Saufejus, Rabir. Perd. 7. *L. Saufejus*,

Att. 1, 3. it. 4, 6. amicus Attici, Epicu-

I N D E X

- reus, 2, 8. in studiis laboriosus. cf. 14, 18.
15, 4. 16. 3.
- Saxa, Decidius**, Phil. 10, 10. it. 11, 5. Phil.
8, 3. de grege Antonii, nebulo, centurio
&c. add. 13. 12.
- Scaeva**, Att. 13, 23. **Caesarianus**. **Scaeva**,
Rabir. Perd. 11. servus.
- Scaevola**, est cognomen Muciorum.
- Scamander**, Cluent. 16. libertus.
- P. Scandilius**, Verr. 3, 58.
- Scantia**, femina, Milon. 27.
- M. Scaptius**, Att. 6, 1. negotiator Cappa-
dociae. **Scaptius**, Att. 5, ult. 6, 1. 2. &c.
frater Marci.
- P. Scapula**, Quint. 4. foenerator. **Scapula**,
ad Div. 9, 13. auctor seditionis in Hispania.
- Scatinii**, Phil. 3, 6. sunt ex Aricia.
- Scato**, Dom. 44. homo obscurus, Clodianus.
- M. Scaurus**, ex *Aemiliis*, Or. 2, 46. Brut.
29. ejus orationes & libri. Stoicus fuit,
Offic. 1, 30. conf. Or. 2, 69. Offic. 1, 22.
resistit C. Mario, Sext. 47. omnibus fedie-
tiosis, Har. resp. 20. Deiot. 11. accusatur.
Dom. 19. Nat. D. 2, 23. Mentem & Fidem
in Capitolio dedicat, princeps Senatus. *M.*
Scaurus, *M. principis Senatus fil.* de Offic.
2, 16. cf. pr. Sext. 54. Sext. 47. ad eum

HIST

praetorem cau-
1, 39. Att. 4, 1.
& Praetura Sar-
ditur. *M. Scau-*
Scipio, e C
P. Sextii, vir e
L. F. Planc.
in Hispania o
1, 37. 46. Na
cus, P. F. L.
triumphat, ut
vinc. conf. S
lli sapientis i
statua in Cap
L. F. L. N. I
collega C. Non
Sulla proscri
P. Nasicae filius
laginensis, Or,
1, 18. pro Plac
itur, Phil. 11.
Har. resp. 13. C
hil copiam fecit,
P. F. Cn. N. Nat
iens; vid. Tuse
ntial. conf. Divi
ca, P. F. P. N. C

HISTORICUS.

praetorem causa P. Sextii acta est, Offic. 1, 39. Att. 4, 15. de repetundis accusatus e Praetura Sardiniae, a Cicerone defenditur. *M. Scaurus, ex Aureliis, v. in Aurel.*
C. Scipio, e Corneliis, pro Sext. 3. focer P. Sextii, vir optimus. *Cn. Scipio, Calvus, L. F. Planc. 24. & 25. Off. 1, 18. Balb. 15.* in Hispania occiditur cum fratre. cf. Tusc. 1, 37. 46. Nat. D. 3. 32. *L. Scipio Asiaticus, P. F. L. N. Mur. 14.* de Antiocho triumphat, unde Asiaticus dictus est: provinc. conf. 8. Phil. 11, 7. collega C. Laelii sapientis in consulatu. Postum. 10. ejus statua in Capitolio. *L. Scipio, Asiaticus, L. F. L. N. Rabir. Perd. 7. Verr. 1, 14.* collega C. Norbani in consulatu, Att. 9, 15. a Sulla proscriptus. *M. Scipio, Brut. 20. P. Naficae filius, eloquens. M. Scipio, Maluginensis, Or, 2, 64. P. Scipio, L. F. Off. 1, 18. pro Planc. 25. pro Balbo 15. occiditur, Phil. 11. 7. P. Scipio, Cn. F. L. N. Har. resp. 13. Or. 3, 33. omnibus civibus sui copiam fecit, pontifex max. P. Scipio, P. F. Cn. N. Nafica, Corculum, hoc est sapiens; vid. Tusc. 1, 9. Brut. 20. & 58. bis consul. conf. Divin. 2, 35. P. Scipio Nafica, P. F. P. N. Cn. Pron. Planc. 21, Brut.*

I N D E X

22. cum D. Bruto consul fuit. Leg. 3, 9. a tribuno pl. Curiatio in vincula conjicitur. Planc. 14. Catil. 1, 1. Dom. 34. Lael. 12. Off. 1, 22. privatus. Flacc. 31. Pergami moritur. Off. 1. 30. *hic Serapio dictus est. P. Scipio Nasica, P. F. P. N. P. pron. Cn. abn. Brut.* 34. in consulatu mortuus, de Off. 1, 30. P. Scipio, P. F. P. Serapionis nepos, Br. 58. gener L. Crassi. Sext. Rosc. 28. Or. 3. 2. P. Scipio Nasica, P. ex Licinia Crassi filius, Att. 2, 1. Div. 8, 9. Verr. 4, 36. Ver- ris advocatus.
- Scopas, Or. 2, 86. Theffalus, Scopas, Div. 1, 13. eximius sculptor.
- C. Scribonius, C. F. Pop. Curio, ad Div. 8, 8. L. Scribonius, Libo, Or. 1, 53. tri- bunus pl. add. de Or. 2, 65.
- Serofa, Att. 5, 4. 6, 1. cognomen Cn. Tre- mellii.
- Scylax, Div. 2, 42. Halicarnasseus.
- Scylia, Verr. 5, 56. Har. Resp. 27. Nat. D. 1, 38. *monstrum.*
- Scyron, Acad. 4, 33. Epicureus.
- Sebosus, Att. 2, 14. 15.
- Sedulius, Dom. 30.
- Segavianus, ad Div. 10, 17.
- Segulius, Labeo, ad Div. 11, 20. 21.

HIS

Sejus, Att. 5, 1
38. senator. A
Planc. 5. De h
it. Att. 12, 11
44. 50. Har. r
Selene, Verr
Seleucus, a
Selicia, Att
Q. Selicius
foenerator, a
Selsius, ad
cad. 4, 4.
Semele, T
Bacchi.
Semiramis,
Ti. & C. Sem
Sempronius,
C. Semproniu
micus Ciceron
Att. 6, 2. ad
Rufio. L. Sen
9, 21. M. Sem
Sentius, S
son. 34.
Septimia, ad
Septimius,
nius, Sen. p. R

HISTORICUS.

Sejus, Att. 5, 13. *libertus*. *Cn. Sejus*, Cluent. 38, senator. *M. Sejus*, L. F. Offic. 2, 17, Planc. 5. *De hoc intelligi potest* ad Div. 9, 7. *it.* Att. 12, 11. *Q. Sejus*, Postumus, Dom. 44, 50. Har. resp. 14. eques Rom.

Selene, Verr. 4, 27. uxor regis Antiochi.

Seleucus, ad Div. 6, 18. servus.

Selicia, Att. 15, 12,

Q. Selicius, ad Div. 9, 16. ad Att. 1, 12. foenerator, ad Div. 1, 5. amicus Lentuli.

Selius, ad Div. 7, 32. *C. & P. Selii*, Acad. 4, 4.

Semele, Tusc. 1, 12. Nat. D. 2, 24. mater Bacchi.

Semiramis, Prov. Conf. 4.

Ti. & C. Sempronii, Or. 1, 9. &c. *A.*

Sempronius, *Musca quaesturae* Or. 2, 60.

C. Sempronius, Rufus, ad Div. 8, 8. amicus Ciceronis: *cujus saepe mentio*, v. c.

Att. 6, 2. ad Div. 12, 22. 25. *vide etiam*

Rufio. *L. Sempronius*, Atratinus, ad Div.

9, 21. *M. Sempronius*, Or. 2, 60. *A.* frater.

C. Sentius, *Saturninus*, Verr. 3, 93. *Pison*. 34.

Septimia, ad Div. 9, 10. Att. 16, 11.

C. Septimius, Att. 2, 24. scriba. *C. Septimius*, Sen. p. Red. 9. praetor. Att. 12, 13.

I N D E X

14. augur. *P. Septimius Scaevola*, Act. 1.
 in Verr. 13. Cluent. 41. senator.
- Q. Septitius*, Verr. 3, 4. eques Rom.
- Septumulejus*, Anagninus, Or. 2, 67. interfecit *C. Gracchum*.
- Seprulla*, Att. 1, 12.
- Serapio*, Att. 6, 1. est *Scipio Nasica*. *Serapio*, Att. 10, 71. servus *Attici*. *Serapio*, Att. 2, 4. ibid. 6. *Eratosthenem* valde reprehendit.
- Serapis*, Div. 2, 59. Nat. D, 3, 19, &c.
- C. Serenus*, Planc. 5.
- Sergius*, Phil. 2, 25. mimus. *C. Sergius*, Aurata s. Orata, Or. 1, 39. Offic. 3. 16. *Cn. Sergius*, Verr. 3, 43. *L. Sergius*, Verr. 3, 78. scriba *Ciceronis*. *L. Sergius*, Dom. 5. familiaris *P. Clodii*. *Q. Sergius*, Cluent. 8. senator.
- Serranus*, ab aratro dictator, Sext. 33. 39. 43. &c. v. in *Attilius*. *C. Serranus*, Rab. Perd. 7. Planc. 5. *Sext. Serranus Gavianus*, Att. 4, 2. tribunus pl. Har. Resp. 15. facella inaedificat. *Serranus Domesticus*, ad Q. Fr. 3, 8.
- Cn. Sertius*, Verr. 2, 48. eques Romanus.
- Q. Sertorius*, Brut. 48. Muren. 15. Manil. 4. a *Cn. Pompejo* vincitur.

HIST

Servaeus, Fonte
Servilia Claudii,
Scipionis. Att. 6, 1
Tulliae conciliar
Servillii, Acad
 sunt *Q. & P.*
 a quibus dein
 patum & ad
 consul fuit a.
 Phil. 2, 11.
C. Servilius
C. Servilius
Catil. 1, 1.
 5, 54. neg
Servilius, Caep
Servilius C
Servilius, V
Servilius Postu
Servilius Ahala
 2, 65. M.
 conf. ad Di
 12, 6. trib
 gis de repu
Servilius Rull
Servilius Vati
 nil. 23. A
 Rom. ady

HISTORICUS.

Servaeus, Fonteij. 5,

Servilia Claudii, Att. 12, 20. filia Q. Caepionis. Att. 6, 1. *est Servilia, quae nuptias Tulliae conciliare volebat.*

Servilii, Acad. 4, 18. fratres gemini. *Hi sunt Q. & P. Q. Caepionis filii, Cn. nep. a quibus deinde Geminorum cognomen usurpatum & ad posteros propagatum est. P. consul fuit a. DI. & DV. Servilii, Cascae, Phil. 2, 11. C. Servilius Ahala, de Sen. 16. C. Servilius Vatia, M. F. in Caecil. 19. C. Servilius Glaucia, Brut. 62. peracutus, Catil. 1, 1. interficitur. C. Servilius, Verr. 5, 54. negotiator Panormitanus. Cn. Servilius, Caepio, Cn. F. Cn. N. Brut. 20. Cn. Servilius Caepio, Verr. 1, 15. censor. L. Servilius, Verrin. 3, 7. eques Rom. L. Servilius Postumus, ad Div. 12, 26. M. Servilius Ahala, Dom. 32. M. Servilius, Or. 2, 65. M. Servilius Geminus, Att. 6, 3. conf. ad Div. 8, 8. M. Servilius, ad Div. 12, 6. tribunus pl. Phil. 4, 6. cum collegis de republ. refert ad senatum. P. Servilius Rullus, Agr. 2, 20. v. Rullus. P. Servilius Vatia, Isauricus, C. F. M. N. Manil. 23. Agrar. 2, 19. agri ab ipso imperio Rom. adjecti. Verr. 1, 21. Olympum vi*

I N D E X

cepit. Red. in Sen. 10. ad Div. I, 1. *P. Servilius*, *P. Isaurici F. qui consul cum C. Caesare fuit*, Att. 4, 15. praetor, ad Div. 13, 66. Afiam obtinet. ibid. 69. Ciceronis collega in auguratu, ibid. 10, 12. ad Div. 12, 2. Att. 2, 1. Catonis imitator, *laudatur etiam* Att. 11, 5. 1, 19, &c. *P. Servilius*, *Casca*, Phil. 2, 11. Att. 16, 15. Phil. 13, 15. unus de percussoribus Caesaris.

Servius, ad Div. 8, 4. *Servius Pola*, ad Div. 8, 12. *Servius Tullius*, Div. 1, 53. Brut. 10. aequalis *Pisistrati*. *Servius Claudius*, Att. 1, 20. ad Div. 9, 16.

Sestii, v. *Sextii*.

Setenas, Att. 8, 5.

Sextia tabula, Quint. 6. &c.

A. Sextilius, Flacc. 15. *Sextilius Andro*, Flacc. 34. Pergamenus. *C. Sextilius Rufus*, ad Div. 12, 13. 13, 48. *C. Sextilius*, Flacc. 36. *P. Sextilius*, Flacc. 13. quaestor urbanus. *P. Sextilius Rufus*, Fin. 2, 17. *Q. Sextilius*, ad Q. F. 2, 1. amicus *Milonis*.

Sextius, Verr. 5, 43. 45. licitor *C. Verris* in Sicilia. *C. Sextius Calvinus*, Brut. 34. orator bonus. Or. 2, 60. *C. Julii Caesaris* familiaris. *L. Sextius*, pater *P. Sextii de vi accusati*, Sext. 3, trib. pl. *L. Sextius*,

HIS

ad Div. 13, 8
Sextius Panla,
 Brut. 48. praet
P. F. ad Div
L. F. Sext. 3.
 stor *C. Anto*
R. 6. in Sen
 ad Div. 1, 1
 pejo laudat
m, quae exp
na, i. e. fr
 31. *Sextiu*
Sibylla, I
 versus. *Ver*
Sica, ad Di
 &c. familia
C. Sicinius,
 60. homo rid
 Att. 5, 4.
Silanio, Ver
D. Silanus,
 nus, *M. F.* C
 Flacc. 13. &
 68. *D. Silan*
 Brut. 35.
 Verr. 2, 47.
 Div. 10, 34.

HISTORICUS.

ad Div. 13, 8. P. Sextii L. F. filius. *L. Sextius* Panfa, ad Q. Fr. 2, 11. *P. Sextius*, Brut. 48. praetor designatus. *P. Sextius*, *P. F.* ad Div. 5, 17. exfulat. *P. Sextius*, L. F. Sext. 3. Catil. 1, 8. Div. 5, 6. proquaestor *C. Antonii in Macedonia*. ad Quir. p. R. 6. in Senat. 8. Att. 3, 20. tribunus pl. ad Div. 1, 9. accusatus de vi a Cn. Pompejo laudatur. defenditur a Cicerone oratione, quae exstat. ad Div. 7, 32. dicta *Sextiana*, i. e. frigida. *T. Sextius Gallus*, Mil. 31. *Sextius*, Att. 13, 2. parochus publicus. *Sibylla*, Div. 1, 18. *Erythraea*, 2, 54. ejus versus. Verr. 4, 49. libri *Sibyllini*, &c. *Sica*, ad Div. 14, 4. 15. Att. 8, 12. 12, 23. &c. familiaris Ciceronis. *C. Sicinius*, Brut. 76. *Cn. Sicinius*, Brut. 60. homo ridiculus, malus orator. *Sicinius*, Att. 5, 4. *Silanio*, Verr. 4, 57. statuarius nobilis. *D. Silanus*, e *Juniis*, Fin. 1, 7. *D. Silanus*, *M. F.* Off. 2, 16. *Pison*, 24. Catil. 4, 4. *Flacc.* 13. &c. consul cum *Murena*. Brut. 68. *D. Silanus*, in *Caecil.* 21. *M. Silanus*, Brut. 35. *Q. Metelli Numidici* collega, Verr. 2, 47. *Cornel.* 1. *M. Silanus*, ad Div. 10, 34. tribunus militum.

INDEX

- Silenus**, Tusc. 1, 48. *comes Bacchi*. *Silenus*, Divin. 1, 24. *historicus Graecus*.
- A. Silius**, Att. 12, 24. **P. Silius**, ad Div. 7, 21. 9, 16. 13, 62. sq.
- Silvanus**, Arch. 4, auctor legis Plautiae.
- Silus**, Or. 2, 70.
- Simonides Ceus**, Or. 2, 16. Fin. 2, 32. Nat. D. 1, 22. *de diis ἐπέχει*, Divin. 1, 27. Tusc. 1, 42. *ejus versus duo*, Tusc. 1, 24. *ejus memoria insignis*.
- Simulans**, Sext. 64. *nomen Comoediae*.
- Siregius**, Att. 15, 17.
- Sirenes**, Fin. 5, 18.
- L. Sifenna**, *e Corneliis*, Brut. 64. *doctus*. Leg. 1, 2. *puerile quid in historia confectatur*. Brut. 74. Divin. 1, 43. Verr. 2, 45. *defensor C. Verris & Brut.* 47. **Chritill**, Verr. 4, 15. *vir primarius & dives*.
- P. Sifer**, Att. 11, 13. *liberti nomen*.
- Sisyphus**, Tusc. 1, 41. *prudencia ejus*, *ibid.* 5.
- Sivius**, Att. 15, 17. *Sittiana syngrapha* Div. 8.
- Socrates**, Tusc. 4, 37. Offic. 1, 26. *eodem semper vultu, eademque fronte fuit*. Att. 8, 2. Div. 1, 54. Off. 1, 41. *contra mores consuetudinemque civilem fecit*. Tusc. 1, 9. *quare absolvi noluerit*, Fin. 2, 1. *parens phi-*

HIST

Iosophiae. Tuf
tio. Acad. 1, 4.
le? Div. 1, 2.
sophiam de co
Tusc. 1, 43.
Tusc. 5, 37.
Socratici.
Solon, Off.
10, 1. *ejus*
tyrannidem
25. Off. 1, 1.
2, 23. 25.
Sopater, V
Verr. 4, 39
Sophocles,
phocles, Off.
Sopolis, At
Sossippus, V
Sossitenus,
Sossitheus,
Ciceronis.
C. Sossius, A
Nat. D. 3, 3
Sossistratus,
Sossus, Acad.
Sotericus M
tinus.

HISTORICUS.

losophiae. Tusc. 1, 41. ejus ad judices oratio. Acad. 1, 4. ejus philosophiae genus quale? Div. 1, 25. Tusc. 5, 3. primus philosophiam de coelo vocavit. Off. 3, 3. 2, 12. Tusc. 1, 43. ejus de sepultura sententia, Tusc. 5, 37.

Socratici, Div. 1, 3. Off. 1, 37.

Solon, Off. 1, 30. versutus & callidus. Att. 10, 1. ejus lex. de Divin. 1, 49. orientem tyrannidem multo ante prospexit. Sex. Rosc. 25. Off. 1, 22. Areopagitas constituit. cf. Leg. 2, 23. 25. sq.

Sopater, Verr. 2, 28. Halicenfis. *Sopater*, Verr. 4, 39. Tyndaritanus.

Sophocles, Verr. 3, 88, Agrigentinus. *Sophocles*, Off. 1, 40. Div. 1, 25. poëta divinus.

Sopolis, Att. 4, 16. pictor.

Sosippus, Verr. 2, 9. Agyrinenfis.

Sositenus, Verr. 3, 85. Entellinus.

Sositheus, Att. 1, 12. servus anagnostes Ciceronis.

C. Sosius, Att. 8, 6. praetor. *Q. Sosius*, Nat. D. 3, 30. eques Roman.

Sosratius, Verr. 3, 23. Centuripinus.

Sosus, Acad. 4, 4. liber Antiochi.

Sotericus Marcius, Balb. 25. Tiburtinus.

I N D E X

- Spartacus**, Har. resp. 12. &c.
- Speusippus**, Acad. 1, 4. Platonis ex foro-
re nepos, Academicae philosophiae quasi
heres, Or. 3, 18. nil ab Aristotele dissenfit.
Nat. D. 1, 3.
- Sphaerus**, Tusc. 4, 24. Stoicus.
- Spintharus**, Att. 13, 15. servus aut liber-
tus Ciceronis.
- Spino**, N. D. 3, 20. Deus Romanorum, pro-
prie fluvius prope Romam.
- Spongia**, Att. 1, 16. nomen fictum.
- Spurinna**, ad Div. 9, 24. Divin. 1, 52. ha-
ruspex.
- C. Stalenus**, Cluent. 7. ibid. 24. Brut. 68.
se ipse adoptavit. Top. 20. Verr. 2, 32.
- Staseas**, Neapolitanus, Or. 1, 22. Fin. 5, 3.
& 25. Peripateticus.
- Statilius**, Q. Rosc. 10. *L. Statilius*, Cat.
3, 3. socius Catilinae. *L. Statilius*, Taurus,
Att. 12, 13. & 14. augur.
- Stattus Albius**, Cluent. 62. *Stattus*, ad
Div. 16, 16. Att. 2, 8. It. 5. 1, 12, 5. Q. Fr.
1, 2. 1, e servo Qu. Ciceronis libertus. *Sta-
tius*, Or. 2, 64. *L. Stattus Murcus*, Phil.
11, 12. *Sext. Stattus*, Att. 6, 1.
- Stefichorus**, Verr. 2, 34.
- Sthenius**, Verr. 2, 34. Thermitanus.

HIST

ilpo, Megaren
tus. cf. Acad. 4
oici, Off. 1,
lam, quod hono
1, 20. Off. 3,
convenienter
3, 2. 12. & 1
1, 32. animos
furos, non sem
borum etymol
fures, Or. 3,
inopes in dic
ext. Stola,
trabo, Att. 1
trato, Lam/ft
gatmundum a
to, Cluent. 63. h!
ratoles, Br
raticus, N
ratorius, ad
Sobernius, C
Suetius, Verr
teus, Att. 4
n. Suffocatus
ulla, ad Div
ti, Fontej. 155. h
ociali. Div. 2, 33

HISTORICUS

Stilpo, *Megarensis*, Fat. 5. philosophus acutus. cf. Acad. 4, 24.

Stoici, Off. 1, 35. paene Cynici, 3, 8. solum, quod honestum, statuunt bonum. Legg. 1, 20. Off. 3, 3. summum bonum dicunt, convenienter nature vivere, *add.* Fin. 3, 4, 3, 2. 12. & 13. it. 5, 8. N. D. 1, 7. Tusc. 1, 32. animos putant diu post mortem manfuros, non semper. Top. 1. Off. 1, 7. in verborum etymologiis diligentes, Fin. 5, 25. fures, Or. 3, 18. ad Div. 15, 19. Brut. 31. inopes in dicendo, Div. 9, 22.

Sext. Stola, Flacc. 20, iudex.

Strabo, Att. 12, 17.

Strato, *Lamfacenus*, Acad, 1, 9. 4, 38. negat mundum a Diis esse &c. Fin. 5, 5. *Strato*, Cluent. 63. servus medicus.

Stratocles, Br. 11. orator Graecus.

Stratonicus, N. D. 3, 19. homo facetus.

Stratorius, ad Div. 12, 23.

C. Subernius, Calenus, ad Div. 9, 13.

L. Suetius, Verr. 1, 5.

Sufenas, Att. 4, 15.

Num. Suffucius, Divin. 2, 41.

D. Sulla, ad Div. 15, 17. *L. Sulla e Corneliiis*, Fonteij. 15. legatus L. Caesaris bello sociali. Div. 1, 33. Historia ejus. Off. 1, 30.

INDEX

Cat. 3, 10. P. Sulpicium & C. Marium eji-
cit. Leg. 2, 22. in C. Marii cineres saevit.
Leg. 3, 9. ejus lex tribunitia. Off. 2, 8. ejus
victoria noxia. Phil. 9, 6. ei primo statua
equestris inaurata posita est. Dom. 30. P.
Sulla, pro quo est oratio, L. Sullae propin-
quus, Off. 2, 8. L. Sullae in proscriptioni-
bus administer. Q. F. 3, 3. accusat Gabinium
Att. 4. 16. ad Div. 9. 11. ejus mors. Ser.
Sulla, Sull. 2. P. frater.

Sulpicii, eorum nobilitas qualis, Muren. 7.
C. Sulpicius Olympus, Verr. 1, 48. civis Ro-
manus. C. Sulpicius Gallus, de Or. 1, 53.
Brut. 20. Off. 1, 6. de Sen. 16. astrologiae
studiosus & peritus. C. Sulpicius, Catilin 3,
3. praetor. P. Sulpicius Rufus, Har. resp.
19. Trib. pl. Catil. 3, 10. a L. Sulla ejicitur.
Br. 55. seq. qualis orator? Or. 3, 3. mors
ejus. P. Sulpicius, Act. 1, in Verr. 10. Trib.
pleb. Q. Sulpicius, Gallus, Or. 1, 53. filius
C. Sulpicii Galli. Ser. Sulpicius, Br. 16. con-
sul. S. Sulpitius, Q. F. Lemonia, Rufus, Phil.
8, 7, 9, 1. pro Mur. 3. accusat L. Murenam.
ad Div. 8, 6. consul cum M. Marcello, ib. 10.
cunctator est. ibid. 4, 3. 4. Achaiae proconsul.
Att. 9, 19. cum Caesare facit. Phil. 1, 1. Mur.
7. Jctus, Phil. 9, 1. S. Sulpicius, fil. ad Div.

HIST

11, 7. confobrin
Iosophiae & om
ram dat.
summanus, I
Sura, ad Div. 5
Syllus, Nat. 1
Synephebi,
Sypfax, inv.
Syro, Fin. 2,
amicus Cicero
Syrus, Att. 1
P. Tadius, I
Verr. 1, 49. p
Tages, Div. 2,
Talna, Att. 1,
Att. 13, 29.
Tamius Must
Tantalus, Fin.
Tarcodimot
Tarquinius Pri
Demarati filius.
Tarquinius Supe
Tule. 3, 12. Cum
Tarquinius,
Tartutius Firm
is Ciceronum.
Opp. Phil. T. V.

HISTORICUS.

II, 7. consobrinus D. Bruti. ibid. 4, 3. 4. philosophiae & omnibus liberalibus studiis operam dat.

Summanus, Div. I, 20. *Deus.*

Sura, ad Div. 5, 10. nomen liberti.

Syllus, Nat. I, 34.

Synephebi, opt. g. d. 6. comoedia Menandri.

Syphax, inv. 2, 34. *rex Numidarum.*

Syro, Fin. 2, 35. ad Div. 6, 11. Epicureus, amicus Ciceronis.

Syrus, Att. 12, 22. Attici servus.

T.

P. Tadius, Verr. I, 39. 5, 25. Q. Tadius, Verr. I, 49. propinquus Verris.

Tages, Div. 2, 23. auctor disciplinae Etruscae.

Talna, Att. I, 16. iudex. *Talna, e Juvenciis,* Att. 13, 29.

Tamifius Mustela, Phil. 2, 4. 12, 6.

Tantalus, Fin. I, 15. Tusc. 4, 16. I, 15, &c.

Tarcondimotus, a Div. 15. I. *Regulus.*

Tarquinius Priscus, Legg. I, 1. Tusc. 5, 37. Demarati filius. Sull. 7. rex peregrinus. L. *Tarquinius Superbus,* Div. I, 22. Leg. 2, 4, Tusc. 3, 12. Cumis senio confectus est.

L. Tarquinius, Att. 6, 8.

L. Tarutius Firmanus, Div. 2, 47. familiaris Ciceronum.

Opp. Phil. T. V.

Z

I N D E X

- Tauriscus**, Or. 3, 59. actor.
- M. Taurus**, Q. Fr. 3, 1. 2. *Taurus*, ad Div. 12, 25.
- Tebassus**, Att. 14, 10.
- Telamo**, Tusc. 3, 18. patria pulsus est. Or. 2, 46. Nat. D. 3, 32.
- Telephus**, Flacc. 29. rex Myfiae.
- Telxiopé**, N. D. 3, 21. Musa.
- Tenes**, N. D. 3, 15. conditor **Tenedi**, & Deus urbis. conf. Verr. 1, 19.
- Terentius Vespa**, Or. 2, 62. *Terentius*, poeta, Lael. 24. *A. Terentius*, Caecin. 9. *L. Terentius*, Att. 11, 17. *M. Terentius*, Verr. 1, 23. consul, est M. Lucullus, de quo supra. *P. Terentius Hispo*, Att. 4, 7. 11, 40. eques Romanus. *Q. Terentius Culeo*, Harusp. resp. 7. pontifex minor.
- Tereus**, Att. 16, 2. & 5. fabula Accii.
- Terminalia**, Phil. 12, 10. Att. 6. 1.
- M. Terpollus**, Corn. 2, Trib. pleb.
- Tertia**, Verr. 3, 34. Isidori mimi filia. *Tertia*, Div. 1, 46. filia L. Paulli.
- Tertulla**, Att. 15, 11. 14, 20. Cassii uxor.
- Testa**, ad Div. 7, 13.
- Testius**, *Penarius*, Or. 2, 66. orator. *P. Testius*, Verr. 1, 28.
- Tetrilius Rogus**, Acad. 4, 4.

HIST

Leucer Pacuvii, C
 Teucris, Att. 1,
 Thales, Milesius
 Leg. 2, 11. ejus d
 aqua omnia esse
 Thallumetus
 tus Attici eru
 Tharaso, ad
 Thaumias, N
 Thebe, lav. 2
 tyranni, uxo
 Themista, 1
 Themistag
 Themistocl
 memoria, Off
 11. morsejus
 Theodectes,
 telis auditor. 1
 moria,
 Theodorus, H
 Orat. 12. The
 1, 1. Deos tolli
 lem contemnit
 enis senator.
 Theodosius, 1
 Theomnastus
 Theophanes,

HISTORICUS.

- Teucer Pacuvii**, Orat. 1, 58. tragoedia.
- Teucris**, Att. 1, 12. 13. 14.
- Thales, Milesius**, Orat. 3, 34. in otio vixit.
Leg. 2, 11. ejus dictum de diis, Acad. 4, 37. ex
aqua omnia esse dixit, Nat. D. 1, 10. Div. 1, 49.
- Thallumetus**, Att. 5, 12. servus aut liber-
tus Attici eruditus.
- Tharaso**, ad Div. 2, 7. libertus.
- Thaumas**, N. D. 3, 19. Iridis pater.
- Thebe**, Inv. 2, 49. Alexandri, Pheraeorum
tyranni, uxor.
- Themista**, Fin. 2, 21. Pls. 26.
- Themistagoras**, Verr. 1, 33. Lampfacenus.
- Themistocles**, Off. 1, 22. Acad. 4, 1. ejus
memoria, Off. 1, 30. taciturnus, ib. 3, 11. Brut.
11. morsejus fabulosa.
- Theodectes, Phaselites**, Or. 51, 57. Aristo-
telis auditor. Tusc. 1, 24. ejus insignis me-
moria.
- Theodorus, Byzantius**, Brut. 12. sophista,
Orat. 12. *Theodorus, Cyrenaicus*, Nat. D.
1, 1. Deos tollit, Tusc. 1, 43. mortem crude-
lem contemnit. *Theodorus*, Verr. 4, 51. En-
nensis senator.
- Theodosius**, Har. Resp. 16. Chius.
- Theomastus**, Verr. 2, 21. Syracusanus.
- Theophanes, Mitylenaeus**, sed & Lesbius

I N D E X

- dicitur*, Arch. 10. Att. 2, 5. Balb. 25. Att. 7, 7.
 ibid. 2, 2. familiarissimus Pompejo, ibid. 5, 1.
 cf. ib. 2, 12. 17. &c.
- Theophilus**, ad Div. 4, 9. 10. libertus M.
 Marcelli.
- Theophrastus**, *Aristotelis auditor*, Or. 19.
 Att. 2, 16. vitam theoreticam practicae ante-
 ponit. Nat. D. 1, 13. Acad. 1, 10. negat in
 virtute sola esse beate vivere, Tusc. 5, 9. Inv.
 1, 35. Brut. 46. ibid. 9. praeceptor Demetrii
 Phalerei, ib. 31. Tusc. 5, 9. elegans & suavis,
 ibid. 37. peregrinatus est, ibid. 3, 28. moriens
 naturam accusat. Att. 2, 3. liber ejus, Tusc.
 5, 9. Fin. 5, 5. de vita beata. Off. 2, 16. de di-
 vitiis. Tusc. 3, 10. Callisthenes.
- Theopompus**, Leg. 3, 7. Lacedaemonius,
 qui Ephoros instituit. *Theopompus*, Orat. 2.
 13. Chius, Isocratis discipulus, Off. 2, 11.
 Leg. 1, 1. fabulosus est. Att. 12, 40. liber vel
 epistola ad Alexandrum M. ibid. 12, 6. Theo-
 pompinum genus. *Theopompus*, Att. 13, 7.
 Cnidius, familiaris Caesaris.
- Theorcatus**, Verr. 4, 66.
- Theramenes**, Tusc. 1, 39. Or. 2, 22. ejus
 scripta, ibid. 3, 16. faciendo dicendoque sa-
 piens.
- Thericlea**, Verr. 4, 18.

HIST

Thermus, e
 Thermus, ad Div.
 1, 1. curator viae
 cum sunt epistola
 Att. 5, 13, 21. &
 theseus, Nat.
 1, 10. Leg. 2,
 compulit &c.
 Thessalus,
 Theudas, ad
 l. Thorius,
 Lanvinus v
 Balbus, Brut.
 Thoth, Nat. I
 rius,
 Thrasymbulus,
 Thraso, Verr. 5
 Thrasymachu
 de natura reru
 celeberrimus, O
 Thucydides, 1
 to natus &c.
 Thvestes, Tusc
 Th. 1, 44. Brut. 20
 Thylene, Nat. I
 Thacchi.
 Thiberius, Att. 5

HISTORICUS.

A. Thermus, e *Minuciis*, Flacc. 40. Q.
Thermus, ad Div. 2, 17. Asiae praetor. Att.
 1, 1. curator viae Flaminiae, Phil. 13, 6. *Ad*
eum sunt epistolae duae 2, 18. 13, 53. conf.
 Att. 5, 13. 21. &c.

Theseus, Nat. D. 3, 18. Neptuni filius. Offic.
 1, 10. Leg. 2, 2. Atticos ex agris in urbem
 compulit &c.

Thessalus, Verr. 1, 33. Lampfacenus.

Theudas, ad Div. 6, 10. libertus.

L. Thorius, Balbus, *Sp. F.* Fin. 2, 20. 22.
 Lanuvinus voluptuosissimus. *Sp. Thorius*,
Balbus, Brut. 31.

Thoth, Nat. D. 3, 22. Aegyptiorum Merca-
 rius.

Thrasylbulus, Att. 8, 3.

Thraso, Verr. 5, 22. Tyndaritanus.

Thrasymachus, Or. 3, 32. Chalcedonius,
 de natura rerum scripsit, ibid. 16. sophista
 celeberrimus, Or. 12.

Thucydides, Or. 2, 12. Brut. 11. summo lo-
 co natus &c.

Thyestes, Tusc. 3, 12. 18. Jovis pronepos.
 ib. 1, 44. Brut. 20. fabula Ennii &c.

Thyone, Nat. D. 3, 23. uxor Nisi, mater
 Bacchi.

Tiberius, Att. 5, 21. amicus Attici.

INDEX

- C. Tadius Strabo**, ad Div. 12, 6.
- M. Tigellius**, Hermogenes, ad Div. 7, 24.
Att. 13, 49. 51.
- Tigranes**, Manil. 2. rex Armeniae, gener
Mithridatis. Sext. 27 *Tigranes, filius supe-*
rioris, Att. 3, 3.
- L. Tillius Cimber**, Phil. 2, 11. de percuffio-
ribus Caesaris, ad Div. 12, 13. classem in Bi-
thynia comparat.
- Timaeus**, Or. 2, 14. **Tauromenites**, elo-
quentissimus historicus N. D. 2, 27. ad Div.
5, 12. Pyrrhi bellum scripsit. *Timaeus*, Fin.
5, 29. Locrensis, Pythagoreus, Platonis
aequalis.
- Timagoras**, Acad. 4, 25. Epicureus.
- Timantes**, Brut. 18. pictor.
- Timarchides**, Verr. 2, 28. &c. libertus &
accensus C. Verris.
- Timocles**, Pison. 36. saltator.
- Timocrates**, Nat. D. 1, 33. Metrodori Epi-
curei frater. *ibid.* 40. add. de Fin. 2, 31.
- Timoleon**, ad Div. 5, 12.
- Timon**, Tusc. 4, 11. Amic. 23. Atheniensis.
- Timotheus**, Tusc. 5, 31. Atheniensis, Or.
3, 34. Cononis filius, Offic. 1, 32. belli gloria
patre non inferior. *Timotheus*, Milesius.
Leg. 2, 15.

HIST

C. Tincas, Pla
Cresilas, Tusc
Tiro, ad Div. 7
Ciceroni & filii
sunt epistolae I
Numisius Ti
Titamenus.
Titias, Or.
rhetoricam
Tithonus,
Titinia, Co
Cn. Titiniu
Q. Titinius,
9, 6, filius et
Titius, Dom
Titius, Brut.
F. Rufus, ad
ib. 12, 15. lega
tius, Verr. 4,
Titius Strabo,
P. Titius, ad Di
Titius, Or. 2, 11.
62. loquax & acu
Cassandram dicit
tus est. T. Titius
tus Pompejo rei
tius, ad Div. 7, 1.

HISTORICUS.

- T. Tincas**, Placentinus, Brut. 46.
- Tiresias**, Tusc. 5, 39. Div. 1, 40. 2, 2. augur.
- Tiro**, ad Div. 7, 29. servus, deinde libertus
Ciceroni & filio & fratri carissimus. *ad eum
sunt epistolae* L. 16. *Tiro*, Phil. 2, 4. 5, 6. *est
Numisius Tiro*, de sicariis Antonii triumviri.
- Tisamenus**, Att. 12, 10. servus.
- Tisias**, Or. 1, 18. Inv. 2. Siculus, primus
rhetoricam scripsit, Brut. 12.
- Tithonus**, Senect. 1.
- Titinia**, Cottae, Brut. 60.
- Cn. Titinius**, Cluent. 56. eques Romanus.
Q. Titinius, Verr. 1, 49. eques R. Att. 5, 21.
9, 6. filius est cum Caesare.
- Titius**, Dom. 9. Har. resp. 27. Sext. 52. *C.
Titius*, Brut. 45. eques Rom. *C. Titius*, L.
F. Rufus, ad Div. 13, 57. praetor urbanus.
ib. 12, 15. legatus Dolabellae in Asia. *L. Ti-
tius*, Verr. 4, 26. civis Rom. in Sicilia. *L.
Titius Strabo*, ad Div. 13, 14. eques Rom.
P. Titius, ad Div. 10, 12. tribunus pl. *Sext.
Titius*, Or. 2, 11. tribunus pl. seditiosus, Brut.
62. loquax & acutus, sed mollis. Or. 2, 66. se
Cassandram dicit, Rab. Perd. 9. condemna-
tus est. *T. Titius*, T. F. ad Div. 13, 75. lega-
tus Pompejo rei frumentariae praefecto. *Ti-
tius*, ad Div. 7, 12. Epicureus.

I N D E X

- Titurinus, Font. 5.
M. Titurnius Rufus, ad Div. 13, 39.
Tlepolemus, Verr. 3, 38. Graecus pictor.
Tongilius, Catil. 2, 2.
Toranius, ad Div. 6, 20. Pompejanus exsul.
A. Torquatus, e Maniliis, Planc. II. Africae praetor mirifice laudatur. Ejus frater patruelis est T. Torquatus T. F. de quo infra.
A. Torquatus, L. F. L. N. Fin. 2, 22. amicus Ciceronis summus. Att. 5, 1. vir optimus. ad Div. 6, 1. A. Torquatus, Leg. 2, 22. L. Torquatus, L. F. Catil. 3, 8. Agrar. 2, 17. &c. consul cum Cotta, Pison 31. pro Cicerone intercedit. *ibid.* 19. Macedoniam obtinet, & Imperator a senatu appellatur, ad Brut. 68. elegans in dicendo, prudens &c. L. Torquatus, L. F. L. N. Sull. 2. accusat adolescentulus P. Sullam. Att. 4, 16. 7, 12. 9, 8. sequitur cum fratre Pompejum extra Italiam. Fin. 1, 5. Epicureus. T. Torquatus, L. F. Tusc. 4, 22. qui primus Torquatus dictus est. T. Torquatus, Fin. 1, 7. collega Cn. Octavii in consulatu. T. Torquatus, T. F. Planc. II. Aulii Africae praetoris frater patruelis. Brut. 70. doctus vir.
Trabea, ad Div. 9, 21. poeta comicus, Tusc. 4, 31. Fin. 2, 4

HIST
C. Trebatius
sens fit. *ibid.* 5.
proconsuli, To
L. Trebellius
Div. II, 13. Pl
Quint. 5.
Trebianus,
A. Treboni
Trebonius,
C. Treboniu
Trebonius,
Phil. 2, 11
tur. *ibid.* 11
tor Asiae in
bonius, Ver
Cn. Tremel
judex in cau
Q. Tremulu
C. Triarius,
ceronis, Att
perit. L. Tr
banus. P. T
Q. Fr. 3, 2.
Tricipitinu
Trieterides
Triptolemu
Tritannus,

HISTORICUS.

C. Trebatius Testa, ad Div. 7, 12. Epicureus fit. *ibid.* 5. commendatur Caesari Galliae proconsuli, Top. 1.

L. Trebellius, Phil. 6, 4. Antonianus, ad Div. 11, 13. Phil. 13, 12. &c. *M. Trebellius*, Quint. 5.

Trebianus, ad Div. 6, 9. Pompejanus.

A. Trebonius, ad Div. 1, 3. 12, 12. *A.*

Trebonius, Verr. 1, 47. proscriptus a Sulla.

C. Trebonius, Phil. 13, 10. eques Rom. *C.*

Trebonius, C. F. ad Div. 15, ult. quaestor,

Phil. 2, 11. e percussoribus Caesaris, laudatur. *ibid.* 14. ad Div. 10, 28. Phil. 11, 1. praetor Asiae interficitur, ad Div. 22, 16. *P. Trebonius*, Verr. 1, 47. A. frater.

Cn. Tremellius Scrofa, Act. 1. in Verr. 10. iudex in causa Verrina.

Q. Tremulus, e *Marciis*, Phil. 6, 5.

C. Triarius, e *Valeriis*, Fin. 1, 5. amicus Ciceronis, Att. 12, 28. Brut. 76. bello civili perit. *L. Triarius*, Verr. 1, 14. quaestor urbanus. *P. Triarius*, L. F. Att. 4, 16. 17. ad Q. Fr. 3, 2.

Tricipitinus, e *Lucretiis*, Leg. 2. 4.

Trieterides, Nat. D. 3, 23. sacra Bacchi.

Triptolemus, Tusc. 1, 41. Verr. 4, 49.

Tritannus, Fin. 1, 3. centurio.

INDEX

- Trito**, Nat. D. 1, 28. 2, 25. *Deus marinus*.
- Tritopatreus**, Nat. D. 3, 21. *Jovis & Proferpinae filius*.
- Troas**, ad Q. Fr. 3, 6. *tragoedia Q. Ciceronis*.
- Troilus**, Tusc. 1, 39. *Priami filius*.
- Trophonius**, Nat. D. 3, 22. de Div. 1, 34. *prope Lebadium ei sacra fiunt. Trophonius, Tusc. 1, 47 aedificavit templum Delphicum*.
- Trypho**, Att. 3, 8. ad Div. 13, 61.
- L. Tubero**, *ex Aeliis*, Ligar. 7. Planc. 41. ad Q. Fr. 1, 1. 3. *legatus Q. Ciceronis in Asia, Lig. 8. P. Tubero, Q. F. P. N. Or. 2, 84. Q. Tubero, Q. F. P. N. Muren. 36. Stoicus. Brut. 31. cf. de Or. 3, 21. ad Att. 4, 16. Q. Tubero, L. F. Ligar. 1. sq. accusat Ligarium de vi*.
- P. Tubertus**, *e Postumiis*, Leg. 2, 23. *in urbe sepultus est, ejusque posterii hoc jus tenuerunt*.
- L. Tubulus**, *ex Hostiliis*, Fin. 2, 16. *praetor, Att. 12, 5. cf. ibid. 4, 28. 5, 22. Nat. D. 3, 30. 1, 23 &c.*
- M. Tuccius**, ad Div. 8, 8.
- Cn. Tudicius**, Cluent. 70. *senator*.
- C. Tuditanus**, *e Semproniiis*, Brut. 25. *difertus. M. Tuditanus, Brut. 18. Tusc. 1, 1. consul. P. Tuditanus, Brut. 15. M. Cora.*

H I S

Cethegi colle
Acad. 4, 27.
M. Tugio, Ba
L. Tullejus,
nis in Cilicia
P. Tullio, S
L. Tullius
patruelis.
tannus, Att.
5, 4. 13, 22
M. Tullius
consul. J
Sextianus
cius, conf
Tullus, C
Tullos. 7
Hostilius, I
D. Turran
nius, Phil. 1
Turdus, ad
Papiriae ple
L. Turius,
26. negotia
Div. 12, 25
Turpilia, 1
Turpio, At
L. Tursetiu

HISTORICUS.

- Cethegi collega in consulatu. *Tuditanus*, Acad. 4, 27. affinis Catuli.
- M. Tugio, Balb. 20.
- L. Tullejus, ad Div. 15, 4. legatus Ciceronis in Cilicia.
- P. Tullio, Syrus, Har. Resp. 1.
- L. Tullius, Verr. 4, 11, frater M. Ciceronis patruelis. Att. 5, 4, & 21. L. Tullius, Montanus, Att. 12, 52. M. Tullius Laurea, Att. 5, 4. 13, 22. ad Div. 5, 20. scriba Ciceronis. M. Tullius Decula, Planc. 21. Agr. 2, 14. consul. M. Tullius, ad Q. Fr. 2, 3. postulat Sextium de vi. M. Tullius, Brut. 16. patricius, consul. Tullius, Verr. 3, 71.
- Tullus, Catil. 1, 6. Att. 8, 15. est Volcatius
- Tulles. Tullus Cluvius, Phil. 9, 3. Tullus Hostilius, Phil. 13, 12.
- D. Turranus, Att. 1, 6. 6, 9. M. Turranus, Phil. 13, 10.
- Turdus, ad Div. 9, 21. cognomen familiae Papiriae plebejæ.
- L. Turius, Brut. 67. Q. Turius, ad Div. 12. 26. negotiator Africanus. Turius Eros, ad Div. 12, 25. libertus Q. Turii.
- Turpilia, ad Div. 7, 21,
- Turpio, Att. 6, 1. sutorius.
- L. Tursetius, Phil. 2, 16.

I N D E X

- Turullius**, ad Div. 12, 13. quaestor.
- Tuscanus**, ad Q. Fr. 1, 1. 6. & 2, 2.
- Tutia**, Att. 16, 2.
- Tutor**, Or. 2, 64. nomen mimi.
- Tympanis**, N. D. 3, 35.
- Tyndareus**, Fat. 15. Clytemnestrae pater.
- Tyndaridae**, Nat. D. 2, 2. *ibid.* 3, 5.
- Tyrannio**, Att. 2, 6. 12, 2. &c. *Grammaticus & Geographus. ibid.* 4, 4. 8. reliquias bibliothecae Ciceronianae disponit & collocat. 12, 6.
- Tyrus**, Nat. D. 3, 23.
- V.
- M. Vaccus**, e *Vitruvius*, Dom. 38.
- Vacerra**, ad Div. 7, 8. J. C. T. C.
- Valens**, N. D. 3, 22. Mecurii cujusdam e Phoronide pater.
- A. Valentius**, Verr. 3, 37.
- Valeria tabula**, Vatln. 9. ad Div. 14, 2. *Valeria*, Flacc. 34. uxor Andronis. *Paula Valeria*, ad Div. 8, 7. soror Triarii.
- Valerius**, Verr. 3, 21. praeco Verris. *Valerius*, Orat. 3, 21. scenicus. *Valerius*, Att. 2, 3. absolvitur. *Valerius*, ad Div. 5, 20. *Valerius*, Att. 1, 12. interpret C. Antonii in Macedonia. *C. Valerius Flaccus*, Balb. 24. praetor urbanus. *D. Valerius Soranus*,

H I S

Brut. 46. L.
 flamen Marti
 Rablr. Perd.
 rius Flaccus
 Macedonia.
 L. Valerius
 J. C. T. C. M.
 M. Valeri
 ful. P. V.
 rusp. resp.
 10. legatu
 Hispania.
 ceronis in
 it
 Att. 16, 7.
 debitor A
 Al
 46. Or. 3, 1
 rum. Q. V.
 redit. 9. pra
 ra
 dividendis
 C. Valgius
 gius, Agrar
 Vargula, C
 C. Vargunte
 P. Varinus
 M. Varifidi
 Romanus.
 L. Varius C

HISTORICUS.

- Brut. 46. *L. Valerius Flaccus*, Phil. 11, 8. flamen Martialis. *L. Valerius Flaccus*, pro Rabir. Perd. 7. collega C. Marii. *L. Valerius Flaccus*, Pison. 23. legatus L. Pisonis in Macedonia. *L. Valerius Potitus*, Brut. 14. *L. Valerius*, ad Div. 1, 10. 3, 1. 7, 11. 11, 7 JCtus. *M. Valerius*, Brut. 14. Dictator. *M. Valerius*, M. F. *Corvus*, Div. 1, 24. consul. *P. Valerius Publicola*, Leg. 2, 23. Harusp. resp. 8. *P. Valerius Flaccus*, Phil. 5, 10. legatus Romanorum ad Hannibalem in Hispania. *P. Valerius*, Phil. 1, 3. comes Ciceronis in Graeciam post mortem Caesaris, Att. 16, 7. Att. 5. 21. a Dejotaro sustentatur, debitor Attici. *Q. Valerius Soranus*, Br. 46. Or. 3, 11. literatissimus omnium Latinorum. *Q. Valerius*, Q. F. *Orca*, in Sen. post redit. 9. praetor, ad Div. 13, 4. legatus agris dividendis: postea proconsul Africae.
- C. Valgius Hippianus*, ad Div. 13, 76. *Valgius*, Agrar. 3, 1.
- Vargula*, Or. 2, 60. dicax homo.
- C. Varguntejus*, Sull. 2. senator.
- P. Varinus*, Flacc. 19. praetor Asiae.
- M. Varifidius*, ad Div. 10, 7. & 12. eques Romanus.
- L. Varius Cotylas*, Phil. 13, 12. 8, 10. & 11.

I N D E X

- legatus Antonii ad senatum. *P. Varius*,
 Att. 1, 1. *Q. Varius Hybrida, Sucronensis*,
 Sext. 47. seditiosus. Orat. 1, 25. homo vastus
 & foedus, Brut. 49, 62. bonus orator. Brut.
 89. sua lege damnatus est, N. D. 3. 83. *Q.*
Varius, Verr. 2, 48. testis in Verrem.
- A. Varro Murena, e Terentiis**, ad Div. 16, 12.
 amantissimus Ciceronis. *idem occurrit* ad Div.
 13, 22. *C. Varro, e Terentiis*, Brut. 19. *C.*
Varro, e Viselliis, prov. cons. 17. consobri-
 nus Ciceronis, Verr. 1, 28. tribunus mili-
 tum. *M. Varro, e Terentiis*, Brut. 56. ad
 Div. 13, 10. quaestor, *ibid.* 11, 10. ejus the-
 sauri, Att. 13, 13. 16. & 18. ad Div. 9, 13.
 legatus Pompeji, Div. 1, 31. doctus homo,
 Phil. 2, 41. ejus villam occupat *M. Anto-*
nus &c.
- P. Varus, Attius**, Lig. 2. Africae prator.
Hic est P. Attius, Att. 7, 13. *Sext. Varus*,
 ad Div. 10, 32. Hispaniae proconsul.
- P. Vatiens**, N. D. 2, 2.
- P. Vatinius**, Vatin. 1. sqq. Phil. 10, 5. Im-
 perator & praetor Illyrici, ad Div. 5, 10. au-
 gur, *ibid.* 1, 9. a Cicerone defenditur.
- Vecten**, Att. 10, 5, 11. Monetalis *appel-*
latur, cf. 15, 13. 12, 3.
- T. Vectius**, Flacc. 34. senator.

H I

P. Vedius,
M. Vehilius
Veiento, A
fectus.
C. Vellejus
Q. Velociu
Velvinius
Venoniu
C. Venno
Vennoniu
 1, 2. histo
P. Vent
 10, 24. 3
 git, 10, 11
 niamicu
Venuleja,
Venulejus
Venulejus,
Venus, Di
Apellis, Na
 17. &c. Er
Veratius,
C. Verres,
 bonis in G
 legatus in C
 1, 8. tribu

HISTORICUS.

- P. Vedius**, Att. 5, 1. Pompeji familiaris.
- M. Vehilius**, Phil. 3, 10.
- Vejento**, Att. 7, 3. provinciae Syriae praefectus.
- C. Vellejus**, Or. 3, 21, Nat. D. 1, 6. senator.
- Q. Velocius**, Or. 3, 23.
- Velvinus**, ad Q. Fr. 1, 1. 2.
- Venonius**, Vindicius, Balb. 25.
- C. Vennonius**, Att. 6, 1. ad Div. 13, 72. *Sext.*
Vennonius, Verr. 3, 39. *Vennonius*, de leg. 1, 2. historicus Latinus, Att. 12, 3.
- P. Ventidius Bassus**, Phil. 12, 9. ad Div. 10, 24. 33. 11, 18. se cum Antonio conjungit, 10, 18. Mulio dicitur, Phil. 13, 2. Antonii amicus.
- Venuleja**, Att. 12, 24. Crassi.
- Venulejus**, Verr. 3, 42. de Verris cohorte.
Venulejus, ad Div. 12, 30.
- Venus**, Div. 1, 13. Cnidia, Or. 2, &c. Coa Apellis, Nat. D. 3, 23. Lubentina, in Caecil. 17. &c. Erycina.
- Veratius**, cognomen Fulvii, Flacc. 20.
- C. Verres**, C. F. 1, 12. quaestor Cn. Carbonis in Gallia, ibid. 17. sq. Cn. Dolabellae legatus in Cilicia, ib. 36. sq. *Q. Verres*, Act. 1, 8. tribu Romilia, C. Verris propinquus.

I N D E X

- V**errius, ad Div. 9, 20. 26. amicus Paeti & Ciceronis, ibid 12, 14.
- C. Verrutius**, Verr. 2, 76.
- Vertumnus**, Verr. 1, 59. *Deus.*
- Vesta**, Div. 1, 45.
- C. Vestorius**, ad Div. 8, 8. ad Att. 4, 6. 6, 2. Puteolanus, argentarius.
- L. Vetecilius Ligur**, Verr. 2, 8.
- M. Vetilius**, Phil. 3. 10. *P. Vetilius*, Caec. 9. testis in Caecinam.
- Vettius**, Att. 2, 4. *Vettius Chrysippus*, ad Div. 7, 12. *Vettius Coel.* 30. unus de stupratoribus Clodiae. *L. Vettius*, Vat. 10. Att. 2, 24. *P. Vettius Chilo*, Verr. 3, 71. eques Romanus. *P. Vettius Scato*, Phil. 12, 11. dux Marforum. *P. Vettius*, Verr. 5, 44. quaestor Verris. *Q. Vettius Vettianus*, Brut. 46. Marfus. *Vettius*, Att. 4, 5.
- L. Veturius Philo**, Brut. 14. *T. Veturius*, Offic. 3, 30. consul.
- C. Vibienus**, Mil. 14. senator.
- C. Vibius Capax**, Cluent. 60. Larinas. *L. Vibius*, Verr. 2, 74. eques Rom. *T. Vibius*, ad Div. 11, 12. *C. Vibius Pansa*, ad Div. 8, 8. vid. *Pansa*.
- L. Vibullius Rufus**, ad Div. 1. 9. Pompeji familiaris, Att. 7, 24. 8, 1. ejus res gestae, ad Q. Fr. 2, 9. 3, 1. 5. Vice-

H I S

Vicepota, L.
 L. Vicinius,
 Victoria, D.
 Vidius, cred
 M. Vigellius
 L. Villius,
 8, 8. senato
 nis familia
 Vinius, ad
 S. Virbius,
 C. Virgili
 1, 2. 2. in
 2, 9. propi
 C. Virgili
 Brut. 48.
 C. Virgini
 Virginius,
 filiam suam
 argentarius.
 Viriatus, C
 Viscellinus
 Visejus, Ph
 Visellia, A
 C. Visellius
 Att. 3, 23.
 L. Visidius
 Ulysses, O
 Opp. Phil.

HISTORICUS.

- Vicepota, Leg. 2, 11.
 L. Vicinius, ad Div. 8, 8.
 Victoria, Div. 1, 43. Capuae fudat.
 Vidius, creditor Niciae, ad Div. 9, 10.
 M. Vigellius, Or. 3, 21.
 L. Villius, L. F. Pomtina, Annalis, ad Div. 8, 8. senator. *S. Villius*, ad Div. 2, 6. Millo- nis familiaris.
 Vinius, ad Att. 2, 2.
 S. Virbius, Cluent. 8. Larinas.
 C. Virgilius, Planc. 40. praetor. ad Q. Fr. 1, 2, 2. in magna existimatione est, ad Div. 2, 9. propinquus Curionis, Att. 12, 51. 13. 26.
C. Virgilius, Prov. Conf. 4. *M. Virgilius*, Brut. 48.
 C. Virginius, Prov. Conf. 4. legatus. *A. Virginius*, Lael. 27. *L. Virginius*, Fin. 2, 20. filiam suam interficit. *Virginius*, Att. 12, 5. argentarius.
 Viriatus, Off. 2, 11. Lusitanus, Brut. 21.
 Viscellinus, Lael. 11. est Sp. Cassius.
 Visejus, Phil. 13, 12.
 Vifellia, Att. 15, 13.
 C. Vifellius Varro, Brut. 76. Juris peritus.
 Att. 3, 23.
 L. Vifidius, Phil. 7, 9. eques Romanus.
 Ulyffes, Offic. 1, 31. ad Div. 1, 10. rediens
 * *Opp. Phil. T. V.* A a

INDEX

- cognovit suorum neminem. *ib.* 10, 13. *de*
Offic. 3, 26. &c. &c.
- P. Umbrenus**, *Catil.* 3, 6. libertinus.
- Ummius**, ad *Div.* 16, 14.
- Q. Voconius Saxa**, *Verr.* 1, 42. *Balb.* 8.
Verr. 1, 42. **Q. Voconius**, *Cluent.* 54. iudex.
Voconius, *Att.* 8, 15.
- C. Volcatius**, *Corn.* 1. fr. vir honestissimus.
L. Volcatius Tullus, *Planc.* 21. ad *Div.* 1, 1.
L. Volcatius Tullus, *L. F.* ad *Div.* 13, 14.
 praetor urbanus, ad *Div.* 4, 4. *Volcatius*, *Verr.*
 2, 19, 23. &c. e comitibus C. Verris.
- Volumnia**, ad *Div.* 14, 16. *Volumnia*, *Phil.*
 2, 24. liberta Volumnii.
- L. Volumnius**, ad *Div.* 7, 32. senator. **P.**
Volumnius, *Cluent.* 70. senator. **P. Volum-**
nus Entrapelus, *Phil.* 13, 2. Antonii amicus,
 ad *Div.* 7, 32. 33.
- Volusianus**, *Verr.* 3, 21. haruspex C. Ver-
 ris, ad *Div.* 13, 76.
- L. Volusienus**, *Cluent.* 70. eques Rom.
- Volusius**, *Verr.* 3, 11. haruspex, v. *Volusia-*
nus. **Cn. Volusius**, *Att.* 5, 11. **Q. Volusius**,
Att. 5, 21. ad *Div.* 5, 10. a Cicerone eloquen-
 tiam discit. *de eodem est ibid.* 20. **M. Volu-**
sius, ad *Div.* 16, 12. quaestor.
- Vopiscus**, *Julius Caesar*, *Phil.* 11, 5.

HIST

Opis, N.D. 3, 2
Urus Jupiter,
Vulcanus, N.
claudus, 3, 21.
 nonis filius.
L. Vultejus
T. Vulturci

Xanthipp
Xanthipp
Xeno, *Att.*
 lonidienfi
Verr. 3, 2
Xenocles
 Asiaticus.
Xenocrat
 3, 13. Aca*
 severissim
 5, 32. Alex
D. 1, 13. (fi
 46. multos
Tusc. 1, 10.
Xenomene
Xenophan
 princeps M
 rialiquid p
 cit, N. D. 1

HISTORICUS.

Upis, N. D. 3, 23. pater Dianae cujusdam.

Urius Jupiter, vid. *Jupiter*.

Vulcanus, N. D. 1, 30. Alcamenis, Athenis claudus, 3, 21. Nili filius, 3, 22. Jovis & Junonis filius.

L. Vultejus, Verr. 3, 66.

T. Vulturcius, Catil. 3, 2. socius Catilinae.
X.

Xanthippe, Tusc. 3, 15. Socratis uxor.

Xanthippus, Offic. 3, 26. Lacedaemonius.

Xeno, Att. 5, 10. Epicureus. *Xeno*, Apollonidiensis, Att. 5, 13. *Xeno*, Menenus,

Verr. 3, 22. Centuripinus. *Xeno*, Att. 13, 37.

Xenocles, Brut. 91. Adramytenus, rhetor Asiaticus.

Xenocrates, Acad. 1, 4. Chalcedonius, Or.

3, 13. Academiae nomen obtinuit, Off. 1, 30. severissimus philosophorum. Att. 1, 16. Tusc.

5, 32. Alexandri dona magna contemnit, N.

D. 1, 13. scripsit de natura Deorum, Acad. 4,

46. multos libros scripsit de ratione loquendi,

Tusc. 1, 10. quid de animo senserit, Acad. 1, 4.

Xenomenes, ad Div. 16, 5.

Xenophanes, Colophonius, Acad. 4, 42.

princeps Megaricorum. *ibid.* 4, 23. negat sciri aliquid posse. *ibid.* 39. Lunam habitari dicit,

N. D. 1, 11.

INDEX HISTORICUS.

Xenophon, Socraticus, Orat. 3, 34. ad Div. 5, 12. ejus libellus. N. D. 1, 12. inconstans in sententia de Deo, Tusc. 2, 26. Div. 1, 53. ad Q. Fr. 1, 1. 8. Cyrum non ad fidem historiae scripsit, ejus Cyropaediam Africanus minor non ponebat de manibus, Div. 1, 25.

Z.

Zaleucus, Leg. 1, 22. legislator Locrensiū. Att. 6, 1. Leg. 2, 6.

Zeno, Citticus, Acad. 1, 10. 11, 12. auditor Polemonis, ad Div. 9, 22. Mur. 29. ejus philosophia ridetur, Fin. 3, 2. non tam rerum inventor, quam verborum novorum, cf. Tusc. 2, 12. Div. 1, 3. Acad. 4, 41. aethera summum deum esse putat, Tusc. 1, 9. animum ignem putat. Acad. 1, 12. Tusc. 5, 6. 7. &c. Off. 3, 8. Acad. 4, 24. N. D. 1, 14. ejus sententia de Diis, Div. 2, 8. ejus sententia de somno. *Ejus quoque mentio fit* Tusc. 3, 7. de Fat. 4. & multis aliis locis. Zeno, Eleates, Tusc. 2, 21. 22. Nat. D. 3, 33. Eleae a tyranno necatur. Zeno, Epicureus, Fin. 1, 5. Ciceronis & Attici praeceptor, Nat. D. 1, 21. Epicureorum coryphaeus. cf. Tusc. 3, 17.

Zethus, de Or. 2, 27. Jovis & Anthiopae filius. Zethus, ad Div. 9, 15. libertus.

Zeuxis, Blandenius, ad Q. Fr. 1, 2. 2. Zeuxis, Heracleotes, Inv. 2, 1. pictor.

Zopyrus, Tusc. 4, 37. Physognomon, Fat. 5.

Zosippus, Verr. 4, 42. Tyndaritanus nobilis.

TUS.

2. 3. 34. 40.
ca. incombust.
Div. 1. 53. 40.
fidem hifto.
Africanus min.
iv. 1. 25.

Antiochensis.

11, 12. vultor
ar. 29. egypti-
um verum in-
vum, 6. 7. 6.
vultura lunata
p. vultura ignea
6. 7. de. 6. 7. 8.
eius testis e
de la. homo. Eru.
7. de. 7. 4. 8. m.
ar. T. 1. 2. 11. 12.
anno nectur. 2.
Ciceronis & Arid.
Epistolarum cor.

Antiochensis
ar.
p. 1. 2. 2. Zeo
p. 1. 2.
p. 1. 2. 3. 4. 5.
T. 1. 2. 3. 4. 5.

